

ФРИДРИХ НЕЗНАНСКИ КЪСНИТЕ НОВИНИ

Част 21 от „Маршът на Турецки“

Превод от руски: Минка Златанова, 1998

chitanka.info

Тази книга е творческа измислица от началото до края. Разбира се, за нея са използвани някои автентични материали както от личната практика на автора, бивш руски следовател и адвокат, така и от практиката на други руски юристи. Но събитията, местата на действие и героите са абсолютно измислени. Съпадението на имената и названията с реално съществуващи лица и места може да бъде само случайно.

ГРЪМОВИТИЯТ ГЛАС

Тук въпреки всичко го наричаха „руснака“. Отначало Рейн се ядосваше, доказвайки, че няма нищо общо с Русия, че е от Талин, чистокръвен естонец, но шведите, след като изслушваха твърде разгорещените според тях обяснения на младия лекар, учтиво се усмихваха и продължаваха да го наричат руснак.

А Рейн бе напуснал страната доста отдавна, но и по онова време вече не съществуваше СССР, Естония най-сетне бе станала независима, и точно заради това той се засягаше.

Впрочем по отношение на всичко друго нямаше защо да се чувства оскърбен. Доста бързо получи работа, наложи се наистина да изкара квалификационни курсове с доста сложен изпит, а после всичко тръгна по вода. Наскоро откритата католическа клиника тъкмо набираше лекари, владеещи балтийските езици — много емигранти от Естония, Латвия и Литва се бяха преселили в Швеция.

За съжаление тези хора почти не знаеха езика и не можеха да обяснят страданията от болестта си. Шведите бяха намерили най-разумния вариант. За медицинския персонал наеха пак такива емигранти.

Между другото днес и Рейн Мяхе беше зает именно с имиграционните въпроси.

Всъщност той отиваше на пристанището да посрещне майка си. Тя най-сетне се бе решила да дойде при него в Стокхолм. Наистина това стана едва след като умря бащата на Рейн, старият Вит Мяхе. Старият никога нямаше да я пусне, пък и той самият дори за един ден не би заминал от Естония.

Разбира се, не ще и съмнение, че именно Рейн трябваше да отиде в Талин да вземе майка си, но, първо, той ходеше на работа — отпуск не му даваха — и второ, сега правеше постъпки за имиграционните документи. Майката не беше дала още своето съгласие да остане при сина си, но Рейн разумно бе преценил, че ако все пак успее да уреди нещата, всичко вече ще е готово и ще останат само някои дребни

формалности. А че ще придума майка си, Рейн дори не се съмняваше. Още повече че предварителната подготовка вече бе проведена от Инга, която майка му просто обожаваше.

Пък и кой би могъл да не обожава Инга? А колкото до Рейн, той беше просто луд по нея. Именно това бе основната причина да не отиде сам да вземе майка си. Знаеше, че Инга ще свърши много по-добра работа. В клиниката я изпращаха при най-капризните болни, тя утешаваше роднините, тя успокояваше децата.

Рейн въздъхна при мисълта за жена си. Вече колко години бяха минали, а той все не можеше да овладее сърцето си, щом се сетеше за нея.

През последните години не бяха се разделяли за толкова дълго време. Цяла седмица! И ето че тя свършва, а Рейн отива на пътническото пристанище. Там ще посрещне най-скъпите за него същества на света — майка си и жена си!

Ако наистина беше руснак, Рейн щеше да натисне до дупка газта на своето волво и като птица щеше да прелети останалото разстояние до пристанището.

Но Рейн беше дисциплиниран гражданин на Шведското кралство, затова спокойно караше колата в средната лента, без дори да се ядосва особено на огромния черен буик, който спираше пред всеки потенциален минувач.

Този навик — да пропуска пешеходците винаги и навсякъде, колкото и да бърза — Рейн не бе добил веднага. Тоест доби го тъкмо отведнъж, и то след един твърде неприятен инцидент. В Естония не беше карал кола, но често пътуваше с такси. А тук, след като се блъсна с пълен ход в задницата на един голям мерцедес, спрял, както тогава се стори на Рейн, без никаква причина, беше глобен безпощадно. Всъщност мерцедесът бе пропускал пешеходци.

„И все пак съм си руснак — с усмивка си мислеше сега Рейн. — И в лошия, и в добрия смисъл. Май шведите не обичат да правят така. Пък и естонците също...“

Буикът за пореден път спря, макар че нямаше никакъв пешеходец. Рейн се огледа, търсейки причината, и тогава чу пронизителния вой на сирена. Кой знае защо този вой му подежда неприятно. Изобщо полицейската сирена е съмнителен източник на

оптимизъм. Но човек някак бързо се успокоява, че не са тръгнали да гонят него. Този път кой знае защо Рейн се изнерви. И разтревожи.

Тревогата му се засили, когато покрай изтеглилите се встрани автомобили профучаха не полицейски коли, а линейки на „Бърза помощ“. Те отиваха към пристанището.

Рейн забеляза, че в съседните коли хората започнаха да проточват вратове, май в този час мнозина бяха тръгнали да посрещат ферибота „Рената“.

От този миг нататък черният буик се движеше по-бързо. Рейн дори забеляза, че той не спря пред жената с детска количка, която чакаше на банкетата.

Рейн също започна да търси луфт в съседните ленти, за да изпревари по-бавните коли. Още няколко автомобила забързаха след него. Къде ли бе изчезнала шведската дисциплинираност?

Рейн и сам не можеше да си обясни какво става, защо всички, включително и той, изведнъж така се разбързаха? Не можеше дори да допусне мисълта за нещо лошо.

Навярно човешкото съзнание е така устроено, че предчувства лошото, но от жалост към своя притежател му дава известно време, за да се подготви за страшната вест.

В сградата на пристанището хората не вървяха, дори не тичаха, а направо препускаха. От гишетото за информация — към някоя мярнала се униформена фуражка на полицай или на пристанищен служител.

Рейн неволно се включи в това лудешко търчане, като пътем дочуваше откъслечни, неясни, смътни и поради това още по-страшни новини.

Нещо се е случило с „Рената“...

Вече три часа няма известия от нея...

Изпратени са хеликоптери...

Отплавали са спасителни екипи...

Фериботът е изчезнал...

Срещаха се и по-успокояващи новини. Дори те бяха като че ли повече.

„Рената“ се е отклонила от курса...

Имало е кратка буря, мъгла, нещо се е случило с навигационните уреди, но сега всичко се е нормализирало...

Вече са изпратени влекачи да я посрещнат при навлизането в акваторията на пристанището...

Ала тези ободряващи съобщения ставаха все по-малко. А тревожните — все повече.

На стълбището към администрацията неочаквано се появи някакъв мъж, който привлече всеобщото внимание. Тълпата посрещачи се втурна нагам.

Отнякъде се струпаха невероятно количество репортери. Те тикаха в лицето на важната клечка микрофони и камери и се надвикваха, а началникът припряно бършеше лицето си и само жално се усмихваше.

— Какво се е случило? Кажете най-сетне! — провикна се зад гърба на Рейн някой с гръмовит глас.

И изведнъж шумът утихна.

Началникът сведе глава и произнесе:

— По последни наши сведения фериботът „Рената“ не е намерен в предполагаемия квадрант.

— Какво ще рече това? — отново забоботи същият глас. — Отклонили са се от курса?

— Може би...

— Да не са... потънали? — задави се в собствената си догадка гръмовитият глас.

Важната клечка не отговори, само наведе главата си пак.

Тълпата изведнъж започна да намира напред. Настъпи страшна олелия. Началникът се втурна по стълбището нагоре, гонен от журналистите.

А множеството се люшна в друга посока, към огромния телевизионен екран, на който изведнъж се бе появило лицето на същия началник и се повтори току-що случилата се сцена. След миг на екрана се появи лицето на водещия, който печално произнесе:

— По сведения на нашата телевизионна компания естонският ферибот „Рената“ е потънал на сто и двайсет мили от пристанището. Ето какво заснеха нашите репортери от борда на хеликоптера...

— Н-е-е! — писна женски глас.

Рейн затвори очи. Това е невъзможно. Такива неща изобщо не се случват. Не, хората не загиват така.

Майка му и жена му са живи!

Той отвори очи. На екрана се виждаха сиви вълни, няколко катера, цепещи през тях, и голям червено-бял спасителен пояс, полюшващ се върху водата.

„Рената“ — пишеше на него.

Рейн се промъкна през тълпата и излезе от пристанището. Сам не можеше да си обясни защо го направи — сега не биваше да си тръгва оттук.

Тогава съгледа един огромен мъж, който удряше с юмрук върху черния лак на буика и ридаше колкото му глас държи.

Това беше същият онзи с гръмовития глас.

МЪРТВЕЦЪТ

Петя Осколков се събуди, защото мъжът, с когото кротко разговаряше в съня си, изведнъж, без никаква причина, грабна огромен чук и го тресна по нещастната глава.

Чак искри му изхвъркнаха от очите и Петя имаше чувството, че главата му се е разцепила на парчета.

При тази жива и толкова страшна картина той бързо се надигна от възглавницата и тутакси разбра, че сънят му продължава и наяве.

Главата наистина го болеше. Но не от удара с чук. Просто снощи беше препил.

Започнаха културно, с водка „Смирноф“, трима души видяха сметката на четири бутилки. А после вече спирачките им не държаха. Услади им се!

Абе как така? И изпратиха Петя за нова порция.

А после вече пиеха всичко, което гори. Ако бяха им дали авиационно масло, и него щяха да изпият. Петя вече смътно си спомняше своите другари по чашка. Май че тия момчета бяха от златните находища. Ми да! Бяха си предали партидата от злато, така че си прекарваха весело с големите пари. Но Петя помнеше само какво работят. А лицата им изобщо не можеше да си спомни.

Трябваше незабавно да закърпи с нещо главата си и затова като начало изгълта, кажи-речи, половин кофа вода, след което по навик провери редицата бутилки, но напразно. Бръкна в джоба си — кой знае защо парите си бяха на мястото. И дори много.

„О, ми да! Мамка му мръсна! — мрачно си помисли Петя. — Черпили са ме момчетата... Така изглежда.“

Но мрачните мисли започнаха бързо да отстъпват, защото в края на тоя тунел заблещука неочаквано близка светлина. Оставаше само да изтича до сергията и бързо да си купи нужните лекарства.

Сергията беше в центъра, а Петя живееше в покрайнините, но нали тук не е Москва или Ню Йорк, а селището Февралски, затова щеше да стигне за пет минути.

Петя се погледна в огледалото, просто така, по навик, но по-добре да не беше го правил. Ама че мутра — ще плаши децата.

Той излезе от къщи и направи опит да се затича. Получи се зле. Тоест изобщо не се получи. Макар да му се стори отначало, че се получава, и то доста добре. Сякаш полетя. Само че не нагоре, а, разбира се, надолу. Право в купчината хоросан, който лично бе забъркал в изблик на ентузиазъм най-сетне да ремонтира своята съборетина.

И вторият опит завърши доста печално. Едва не събори оградата. Ето защо реши да се движи бавно, ама сигурно. Тази тактика се оказа по-резултатна. След минута вече се измъкна на улицата. А там, като се хващаше за всичко напречно по пътя си, спокойно тръгна към центъра на селището.

Първото странно нещо се случи след двайсетина метра. Бабичката, която излезе от една къща с кофа в ръка, опули очи срещу него, прекръсти се кой знае защо, бавно се свлече и седна на земята.

„Край — помисли си Петя, — вече стряскам хората с пиянската си мутра.“

Второто странно нещо беше във вид на един камион, който идваше срещу него, но неочаквано изскърца със спирачки и едва не се заби в близкото дърво. Водачът се наведе почти до кръста през прозореца и слисано проследи Петя с поглед.

От своя страна Петя понечи да му се усмихне, но стана още по-лошо — водачът закри лицето си с ръце и се сгуши.

„Майната му! — обидено си помисли Петя. — Като че ли никога не е бил махмурлия! Виж го ти трезвеника!“

Третото странно нещо бяха групата пияници недалеч от сергията, които след поредната наздравица тъкмо надигаха кутийките с бира, но щом го видяха, забравиха да отпият. Това вече на нищо не приличаше. Като че виждат извънземни. Макар че дори едно пришествие на извънземни — Петя беше сигурен — не би ги спряло да си пият.

„Да не съм убил някого? — тъжно си помисли той. — Или може би съм си подпалил вертолета?“

Мисълта за вертолета смътно му напомни нещо, но той вече бе стигнал до сергията, а тук всичките му мисли се сведоха до едно: какво да вземе?

Виж, навремето си беше много хубаво — вземаш каквото ти дават. А сега имаш демократичен избор. Само водките са към двайсет вида. Пък вината нямат чет. Има и най-различни ликьори, бира, коняк, шампанско и някакви екзотични бутилки, чието съдържание не е пробвал дори Серьога Дехтярьов, а той е пробвал всичко.

При мисълта за Серьога отново нещо смътно се мярна в съзнанието му, но Петя не можа да зацikli, защото продавачката Валя, щом го съгледа, протегнал ръка през прозорчето за три бири и два пакета „Довган“, пребледня и се стовари с цялото си пищно тяло върху кашоните с цигари.

Едва тогава Петя разбра, че всички тези неща изобщо не са странни, а закономерни. Защото Валка е много печена, какво ли не е преживяла и някаква си там мутра не би я стреснала до припадък.

Петя объркано погледна към пияниците и дрезгаво попита:

— Братлета, какво съм направил?

Мъжете дълго не можеха да излязат от вцепенението си. Петя повтори въпроса няколко пъти, дори изказа някои предположения, подръпна за ръкава едного-другого, но те само беззвучно отваряха уста, докато накрая един от пияниците, селският глупак Кепка, замуча нещо, като размахваше ръце и разливаше бирата, а после се скри зад другите.

— Ми ти, значи, такавата — най-сетне проговори някой. — Сега и при нас дойде, тъй ли?

Този отговор не внесе никаква яснота в ситуацията.

— Какво аз такавата? Да не съм убил някого? — попита Петя.

— Не... Ти самият... Ти, такавата... Бух-тряс...

В този миг диво закрещя Валка, която най-после бе дошла на себе си:

— А-а-а! Мъртвец! Помоощ!

Тя го сочеше с пръст и на различни гами повтаряше своите безсмислици.

Петя снизходително се усмихна:

— Валюха, мамка му мръсна, ми аз просто паднах в хоросана. Какъв мъртвец виждаш в мене?

— Ааа! Говори! — пищеше продавачката.

Петя разбра, че по всяка вероятност хоросанът няма нищо общо с това.

— Тихо! — кресна той, колкото му глас държи. — Млъквайте всички!

Валка замълча.

— А сега ми обяснете с човешки думи, защо моето лице ви плаши така?

Всеизвестно е, че след пиянство речта ни става доста изискана.

— Ми ти умря... — отговори Валка вече по-разбрано. — Разби се с вертолета.

Снизходителната усмивка изчезна от лицето на Петя. Смътните му мисли започнаха да се подреждат в ясна картина.

„Мамка му мръсна! Абе аз трябваше да летя днес до Златоустовск! А защо съм тука? — беше първото, което отчетливо си спомни. — Точно така, трябваше да карам товара със злато. Тъкмо златото на ония момчета от находищата. Но съм тука. И всички ме смятат за умрял. Излиза, че...“

Петя диво се огледа наоколо.

Всъщност именно Серьога Дехтярьов го отърва от полета. Тая заран рано-рано се отби при него и когато го видя пиян като талпа, рече:

— Ясно, командире. Ще летим без тебе.

„И аз останах да спя. А Серьога полетя...“

— Но аз съм жив! — извика Петя. — Отде ви хрумна, братлета, че съм умрял?

— Защото се разби твоят вертолет — вече окончателно приключи въпроса Валка. — Преди час го съобщиха...

Сега дори хоросанът беше излишен — Петя пребледня като смъртник.

Вместо него, долнопробния пияница Петя Осколков, бе загинал неговият приятел, най-свестният човек на света — Серьога Дехтярьов!

ГОСТИТЕ ОТ МОСКВА

— Животът е прекрасен и удивителен — унило си мърмореше Турецки. — Удивителен. И прекрасен.

Силният вятър и за секунда не оставяше вертолета на мира. А гъстата облачност принуждаваше Ми-8 изкусно да се стрелка като водно конче нагоре-надолу в търсене на прозрачни коридори и сегиз-тогиз само по някакво чудо да не закача острите скали. Сякаш пилотът ни най-малко не се притесняваше какво изпитват пътниците. Впрочем в момента той мислеше само за собствения си живот, а това трябваше да им бъде достатъчна гаранция.

Турецки се насили да погледне през илюминатора и веднага усети как го замайват и привличат опасните дълбоки теснини. Дори му се стори, че различи късове метал, големи перки и някакви тъмночервени предмети... Та това са обезобразени човешки трупове!

Той летеше заедно с Рагдай и вярното му коли беше единственото живо същество на борда на вертолета, което си оставаше в добро разположение на духа. Всички други явно започваха да изпадат в паника. След като се натича до насита преди полета, Рагдай преспокойно легна в краката на Турецки и най-нахално заспа.

По лицата на малцината пътници вече бе изписан неприкрит страх.

— Край, стига! — провикна се някой. — Трябва да се връщаме!

Огромен мъжага в кожено яке с издут джоб измъкна от него ръчна бомба и кресна, без да се обръща конкретно към никого:

— Вашта мамица! Смятайте, че съм терорист! Превземам гоя шибан вертолет! Предайте на ония скапаняци в кабината да летят накъдето си искат, но кротко и бавно, като на погребение! Иначе ей сега ще им дам да се разберат!

Вертолетът още веднъж се разклати силно, Рагдай се сепна. И все още сънен, без да разбере какво става, се метна върху мъжагата и го захапа за ръката.

— Не, Рагдай, не! Назад! — завика Турецки.

Но беше късно: бомбата падна на пода. Халката бе останала в ръката на мъжагата. Той зяпна и тъпо се взря в нея.

И в същия миг ярък пламък закри всичко...

Турецки се събуди. По челото му бяха избили капчици пот. Той почувства, че ужасното клатушкане беше спряло, и се огледа. Мощният Ту-154 летеше така плавно, че нищо не се усещаше. Времето навън беше чудесно. В краката на Турецки нямаше и помен от Рагдай, който, естествено, бе останал вкъщи. А на съседната седалка нервно се въртеше Слава Грязнов. Този едър мъж в кожено яке, врял и кипял в какво ли не, се страхуваше само от едно — да пътува със самолет.

И все пак се бе решил, тъй като това събитие бе предшествано от редица други, не по-малко важни.

Започна се с това, че новият главен прокурор, назначен в края на миналата година, бързо се ориентира в мръсните машинации на своя предшественик и придума Константин Дмитриевич Меркулов да се върне в Руската прокуратура на предишната си длъжност — заместник по следствието, а бившия „ас“ в службата — Турецки, вече с помощта на Костя — обратно в стария си кабинет с широк перваз на прозореца и огромен, стоящ на пода часовник, спрял още при падането на Бастилията.

По-късно, предвид острия недостиг на добри професионалисти, след личната молба на главния прокурор, също така „младият“ министър на вътрешните работи „придума“ на свой ред шефа на частната охранително-детективска агенция „Слава“ Грязнов временно да прехвърли ръководството на своя заместник, а той самият да се върне поне за известно време в МВР и да се включи в оперативно-следствената група на Турецки. Грязнов нямаше нищо против да поработи със стария си приятел, но виж, самолетът...

— Ако още веднъж кажеш нещо за прекрасния и удивителен живот... — процеди през зъби Грязнов.

„Добре, че сме заедно — помисли си Турецки, — винаги така си лазим по нервите, че мозъците ни стават като бръсначи.“ И ехидно се осведоми:

— Слава, ти скачал ли си някога с парашут?

— Я ме остави на мира. — Очевидно Грязнов се стягаше да не повърне.

— Когато аз скачах за първи път, парашутът се разтваряше автоматично от опъването на въжето...

— Ох, млъкни, за бога.

— Та значи, когато скачах за първи път, бях забравил да изключа резервния парашут, а той също се отвори автоматично и представяш ли си, приземих се с два купола над главата. Така че летях към земята чудовищно дълго време.

— Слушай, защо, по дяволите, така си се раздрънкал, а? Намери ми по-добре някакво приспивателно — каза Грязнов, отправил завистлив поглед към безгрижно спящия в съседната редица русоляв младеж в скъп костюм с ярка вратовръзка на едри цветя. Дългите му крака се бяха проточили чак под предната седалка. Грязнов не беше спал две денонощия, тъй като бе затрупан с много работа.

— Не те съветвам да спиш, братле — искрено му каза Турецки. — В сънищата сега се прожектират големи страхотии. В тях човек става на пихтия. Впрочем знаеш ли, че има един такъв филм на Хичкок — „Световъртеж“? Горещо ти го препоръчвам, и то изключително с терапевтична цел. Между другото филмът е криминале. Там един детектив пада от покрив, след което вече не може да се качва по-високо от втория етаж. Как мислиш, какво го е излекувало?

— Предполага се, че е някоя баячка — намръщено отговори Грязнов.

— Точно така. Но се намират и други народни средства.

— Какво съпричастие! — изпръхтя Грязнов. — Я по-добре ми разкажи какво знаеш за Малахов.

— Е, това няма да ни отнеме много време. За Малахов дори не бях чувал до момента, когато го санираха. Сега вече знам, че два дни преди да загине, се е свързал с главния прокурор и е помолил да му изпратят някой следовател. Впрочем той по-скоро е по твоята част, нали, Славутич?

„Славутич“ тъжно погледна пропърхалата покрай него миловидна стюардеса. Бенката над горната устна ни най-малко не я загрозяваше.

— „Санираха“? Що за терминология е това?

— Да санираш, значи да очистиш. Това е термин на колегите от Федералната служба за сигурност.

— Ох, как ги обичам аз тия научни думички! „Санираха“ — произнесе Грязнов с отвращение. — Гръмнали го човека, но не били го гръмнали, представете си, а го били санирали... Откровено казано — продължи Грязнов, като се държеше с едната ръка за гърлото, а с другата за стомаха, — навремето и аз познавах един Малахов, негов съименник. Имаше в Москва един доста известен хокеист, защитник, сега играе в Националната хокейна лига. Мина през нас като свидетел по някакво дребно дело. А за твоя успех само да прегледам някои отделни книжа. Та казваш значи, че го гръмнали по време на лов?

— Тъмна работа е ловът — измърмори Турецки.

— Ама разбира се — пряко сили го иронизира Грязнов. — Малахов е паднал върху пушката и случайно е закачил спусъка. Станал е, препънал се е и пак е паднал. И така девет пъти. А другите са го гледали със скръстени ръце.

— Имало ли е други? — попита Турецки. — Нима знаеш нещо?

Грязнов сви рамене. И хукна към тоалетната.

А Турецки извади от джоба на предната седалка рекламната брошура „Аерошоп“ и с удоволствие се зачете. Откри нещо интересно и оживено помахна на стюардесата с бенката, като бодна пръст в брошурата:

— Какво мога да си поръчам оттука?

Когато Грязнов се върна, върху сгъваемата масичка стоеше бутилка коняк „Реми Мартен“.

— А сега — лукаво се усмихна Турецки, — ще лекуваме твоя вестибуларен апарат. Ще те направим космонавт. Можеш да бъдеш сигурен: знам една стара турска рецепта. Какво ще кажеш?

— Но ако пристигнем на градус — Грязнов по принцип не признаваше думата „долетим“, — това ще изглежда някак ненатурално. Или пък не? — оживи се той.

— Или! — изкомандва Турецки.

След половин час забележимо ободрилият се Грязнов безапелационно заяви:

— Все пак, каквото и да казваш, Саша, в последния случай ти се прояви като натурален глупак. Нали внимателно следих всичко: ти постоянно привличаше огъня върху себе като някой младок. Пита се — от какъв зор? Ако смяташ и занапред да ми се правиш на герой, по-добре си кажи веднага: поне ще имам време да те вкарам в релсите.

— Така ли било?

— Да, натурално така. Нямах понятие от елементарна логика и хич не ти пука! Никога няма да станеш главен прокурор. Помниш ли поне какво значи дедукция, чел ли си като дете Конан Дойл?

— Случвало се е.

— Ами тогава го прочети пак, дявол да го вземе. Предупреждавам те, че в Сочи отначало ще събираме факти, няма да се бутаме между шамарите. Казвам ти, най-напред трябва да разполагаме с всички данни и чак след това да решаваме точно кои мерзавци ще въртим на шиш.

— Логично, мистър Холмс. Само че онова, за което говориш, се нарича индукция. А дедукцията е тъкмо обратният процес: извеждане на хипотеза, в която се проектират всички предходни събития. Или се напасват.

— Намекваш ли за нещо?

Турецки се усмихна и сви рамене.

Грязнов го погледна с леко помътнял поглед и рече:

— В оная история аз, натурално, нямах пръст. Но по-добре слушай какво ще ти кажа за ползата от виното!

Бутилката беше празна.

— Това е коняк — напомни му Турецки. — И то превъзходен.

— Няма значение. За ползата от коняка. Представи си само колко по-различен обрат щеше да добие историята, ако през седемнайсега година Ленин не беше имал възможност да се качи в бронираната кола? Индукция, нали? — И той поръча още една бутилка.

Спящият младеж в отсрещната редица така и не се събуждаше.

— Тая вече ще си я пиеш сам — предупреди Турецки. — Аз тепърва ще трябва да разговарям с аборигените. И като стана дума за бронираните коли... Дали пък няма да ни посрещнат някои местни шерлоковци?

През илюминатора вече се виждаше морето.

— Да ни посрещнат ли? — учуди се Грязнов. — И от къде на къде ти хрумна?

Многочудна тълпа действително посрещаше пътниците на самолета с нескончаеми възгласи „браво“. Щракаха светкавици на фотоапарати, бръмчаха снимачни камери, шумяха касетофони.

— А не, хайде да изчакаме — каза Турецки, като придържаше Грязнов. — Кого ли може да посрещат така, да не би Киркоров?

— Ти сигурен ли си, че не посрещат нас?

Още щом на трапа се появи съненият млад мъж в скъпия костюм, тълпата ревна от възторг, залюшка се и настъпи страшна блъсканица.

— Господин Кафелников! — крещеше една лелка, притисната от колегите си журналисти. — Сочи се гордеят с вас! Или се гордее? Родният ви град е просто щастлив, че след като спечелихте откритото първенство на Франция, вие, Евгений, намерихте време...

Кафелников се мушна в неизвестно как озовалия се на пистата черен автомобил, който на секундата потегли и изчезна яко дим. Тълпата журналисти моментално се разпръсна. И пътниците вече мажеха спокойно да се качат с багажа си в пристигналия автобус.

Слънцето приличаше с всичка сила.

Вътре в аерогарата Турецки и Грязнов бяха посрещнати от слаб и загорял усмихнат мъж, който им се представи като Андрей Трофимов — майор от криминалната милиция. Беше с изтъркани дънки и спортна фланелка.

На външен вид изглеждаше не повече от четиридесетгодишен. С редки вежди и сини очи, които постоянно присвиваше, с къси мигли и разсеян поглед, но с резки, пестеливи движения и висок към метър и седемдесет и пет, седемдесет и осем. Затова пък с южняшки плавен говор, спокоен и наситен с излишни епитети и прилагателни, по навик отбеляза Турецки. След секунда се усети. „Пфу, дявол да го вземе, какви ги върша? А на лявата ръка носи пръстен с монограм. Рядка вещ за едно ченге, все пак...“

Изглежда, Трофимов беше готов да разговаря за всичко друго, освен за работата, но същевременно кой знае защо се беше разбързал за някъде, току поглеждаше часовника си с укор и нетърпеливо пристъпваше от крак на крак, виждайки, че събеседниците му не бързат. Засипваше ги с най-различни сведения за времето, температурата на водата, атмосферното налягане, броя на курортистите, президентските вили и пр., и пр.

— Какво стана с Малахов? — попита Турецки.

— Малахов почина — любезно отговори Трофимов. И добави: Все пак Кафелников добре ги нагласи всичките във Франция! Е, ще

тръгваме ли? — Той ги побутваше към тъмносиния милиционерски джип „Паджеро“, паркиран наблизно.

— Хубав амбалаж си имат в Сочи — преценяващо отбеляза Турецки. — Какво ще кажеш, Слава?

Слава, който се намести на задната седалка, реагира доста вяло.

— Заслугата е на Малахов, той изръси един тукашен бизнесмен с пет коли за управлението — злорадо се усмихна Трофимов.

— Сега в управлението ли отиваме?

Трофимов поклати глава:

— На погребение.

— Как така на погребение? Нима още някого?...

— На погребението на Малахов. Ще сварим, ако побързаме — обясни Трофимов, който направо подскачаше зад волана. — В хотела сме ви запазили отделни стаи.

— Мислех си, че от деня на убийството е минала почти цяла седмица — престорено се изненада Турецки. — Както изглежда, тук страшно сме дотрябвали на някого? И защо се вдига такава аларма, не мога да си обясня.

— Убит е началникът на криминалната милиция, това не е шега работа — усмихна се Трофимов и даде газ. — И откровено казано, официалното искане го пуснах, за да дойдете по-скоро: страх ме е да не се претупа случаят. Сега, при наличието на професионалисти от столицата, началството няма да посмее. Аз ви помня, Александър Борисович. Преди една-две години бях на квалификация в Москва и попаднах на вашите лекции в МВР. Тогава четохте за новата практика на невро-лингвистично програмиране, нещо такова беше, нали? Доста интересно, ала съвсем неприложимо при нас в провинцията — подсмихна се Трофимов.

— Така ли?

— Аха, всичко си записвах като най-добросъвестен пионер, беше ми направило страшно силно впечатление, а по-късно се опитвах да го внедрявам тук. Набързо оплесках един-два случая, получих мъмрене от Малахов и с това приключи цялата модернизация.

Трофимов караше невероятно бързо, дори не се опитваше да хване „зелената вълна“ и не обръщаше внимание на светофарите. Навън стремително се сменяха една след друга изкушаващо летните гледки от курортния град. По необясним начин се усещаше близостта

на морето. Това усещане отпускаше нервите и действаше успокоително.

„А не бива, не бива — помисли си Турецки. — Колко пъти вече съм идвал тук? Последния път май бяхме с Ирка преди три-четири години в «Перла»... Или по-рано? Да-да, тоя дюшеш ни дойде благодарение на Меркулов...“

Чу се леко похъркване, което засвидетелства дълбокия здрав сън на Грязнов.

— Хайде да караме поред, Андрей... как е бащиното ви име?

Трофимов махна с ръка, сиреч може и без официалности.

— Жената на Малахов казва, че той не я е предупредил за този лов. И пред децата нищо не е споменавал.

— Искам да поговоря с тях — веднага каза Турецки.

— Разбира се. Но не и на погребението. Та така, мъжът ѝ бил съобщил за лова по телефонния секретар: пристигнали значи двама негови стари приятели и той щял да отиде с тях да полови риба, да удари нещо. Казал, че ще се върне след два дни. Жена му се паникьосала: как тъй след два дни, нали утре имаме да правим това, онова, сума ти неща. Обадила се в управлението на помощника му, а той нищо не знае. Минава ден, два, три. На четвъртия ден призори Малахов изпъзлял от яковлевската гора на шосето и умрял в ръцете на случаен минувач.

— С какво е бил облечен?

— Питате дали е бил с ловния екип, нали? Имаше той такъв екип, имаше. Всичко, както си му е редът.

— Ясно. И с тоя ваш случаен минувач ще трябва да се срещна.

— Тук вече ударихте на камък — подсмихна се Трофимов. — Няма начин. Снощи се претрепа с колата си.

— Сам ли е катастрофирал? Или някой го е блъснал?

— В момента изясняваме. Но май че сам. Млад и снажен момък, макар и само на деветнайсет години, фактически хлапак. А вече професионален състезател. Трябвало е да участва във „Формула-3“. Твърде любопитно, нали? Пита се, как е възможно такъв спец най-банално да катастрофира? Алкохол в кръвта му не открихме. — Трофимов погледна към спящия Грязнов и намигна на Турецки.

Турецки премълча, беше се замислил.

„Не се ли държи твърде безцеремонно този Трофимов? Като че ли има някакво напрежение в тази непринуденост. Или истерия? Или просто си фантазирам?“

Трофимов погледна часовника си:

— Може да закъснеем. — И даде газ. — Изобщо, пълен батак. Малахов лично се занимаваше с много случаи. Предполагам, че си е спечелил доста врагове. Но за това не разполагаме с нищо конкретно, липсват мотиви. Трябва да търсим тия негови стари приятели. Но къде? Нямаме никаква представа. Никой нищо не знае за тях. Приятелите на Малахов се броят на пръсти. И ние като пълни идиоти седим тук и си блъскаме главите.

— А сега кой ще стане началник на криминалната милиция?

— Боя се, че аз — призна Трофимов. — Засега съм изпълняващ длъжността. Много ми трябваше да си пъхам този таралеж в гащите... Да не сгафих нещо?

— С какви случаи се е занимавал напоследък Малахов?

— А вие познавахте ли се с него? — присви очи Трофимов.

— Донякъде — излъга Турецки, без да знае защо.

— Е, тогава сте наясно, че той никога не се задоволяваше с малко. Ето ви справка по този повод, специално я взех със себе си. — И подаде на Турецки една папка. — Случаят с голямата пратка наркотици от Таджикистан... Случаят с отвлечения заместник на президентския пълномощник... Пожарът в хотелския комплекс... Изчезването на тринайсет филма от програмата на кинофестивала...

— От кинофестивала ли? — учуди се Турецки. — Че толкова ли е важно?

— Ами разбира се. От всички изкуства най-важно за нас е киното. Това е политика. А филмите все още не са намерени. Стана голям скандал.

Минаха покрай зимния театър, ограден с безкрайна редица от рекламни табла. „Кавказки пленник“, „Ревизор“, „Нежност“... Отпред бяха паркирани много коли, предимно чуждестранни марки, суетяха се десетки хора. Твърде странно, ала буквално всички физиономии изглеждаха познати. Свиреше музика.

„Жега — помисли си Турецки, — всичко е от жегата.“

— Днес е откриването — поясни Трофимов, — „Кинотавър“, международният фестивал, нима не сте чували? Разните му там

Янковски, всякакви там рудинщайновци.

— И какво, имаше ли нещо хубаво сред тия тринайсет филма? — насмешливо се поинтересува Турецки.

— Гласувай! Или ще загубиш! — неочаквано проговори насън Грязнов.

— Знам какво е да работиш в Москва — заяви Трофимов. — Струва ти се, че всеки срещнат е престъпник. Но сега, повярвайте, и тук при нас започва да се шири такава настроение. Но невинаги си струва човек да се задълбава.

Турецки кимна с искрено съгласие. После попита:

— А как стои въпросът с гората?

— Тоест?

— В която е ловувал Малахов. Претърсихте ли я? Твърде вероятно е там да се открие нещо. Нима не е ясно, че трябва да се проследи пътят на Малахов до шосето?

— Та това е огромно пространство. Трябва да изпратиш цял полк, за да откриеш някаква следа! Да не говорим, че същия ден имаше силен дъжд и едва ли нещо е запазено.

Турецки сви рамене:

— Дъждът си е дъжд. Ще се наложи значи да изпратим полк.

Трофимов доволно потри ръце:

— Това, което тук винаги ни е липсвало, е московският размах.

— Е, не разчитайте на кой знае какви мащаби, но в известни граници гората все пак ще трябва да се прерови.

— С вашия колега добре ще я преровим — отново се подсмихна Трофимов и кимна в посока към Грязнов.

— Не се безпокойте. Той тепърва ще има възможност да се прояви.

Джипът отдавна вече бе излязъл от града. През целия път морето се падаше отдясно. Сякаш цивилизацията беше останала далеч назад. Диви каменисти плажове, прозрачно чиста вода. Но след петнайсетина минути се показа първият вълнолом. Плажовете сега бяха малки — на всеки четиридесет метра бяха разделени от двуетажни бетонни мостове. Слънчеви чадъри, съблекални, душеве, спасителни кулички и лодки под наем. Беше голяма жега. Сгорещени курортисти лениво нагазваха в морето и задълго оставаха във водата.

— Между Сочи и Адлер има едно място, наречено Бургас — обади се Трофимов.

— Това не е ли българска дума?

— Ъхъ, едно време българи ни застрояваха крайбрежието. Мнозина дори останаха да живеят тук... Та на тамошното гробище Малахови имат семеен гроб. След минута-две ще пристигнем.

Грязнов се събуди. На няколко крачки от себе си видя ковчег с покойник. Турецки и Трофимов вече бяха слезли от колата.

Турецки гледаше сивкавото лице на мъжа, който, може би предчувствайки гибелта си, още преди две седмици бе помолил да му изпратят следовател, някой московски „ас“. Широки скули, сплескан нос, едра брада, плътно прилепнали уши — лице на боксьор, готов всеки миг за схватка.

„Но вече е късно — помисли си Турецки. — За жалост, братко, всичко вече свърши за тебе.“

Учудващо бе, че погребваха Малахов като обикновен граждан.

Недалече, на шосето, бяха паркирани петнайсетина коли, макар че на погребението нямаше чак толкова много хора. Местната власт бе представена от заместник-кмета. Началникът на градското управление на МВР, полковник Самсонов, пожела успех на Турецки и Грязнов и си тръгна, преди да е завършила церемонията. Многобройното семейство на Малахов — съпруга, четири деца, двама братя, сестра и леля — е наобиколено от колеги и подчинени на убития началник на криминалната милиция. Трофимов шепнешком казваше на Турецки и Грязнов името на всекиго от тях. Присъстваха още неколцина млади мъже, за които трудно можеше да се каже нещо. Трофимов не ги познаваше.

Турецки обърна внимание, че всъщност никой нищо не спомена за заслугите на Малахов, както е прието в подобни случаи. Но същевременно се казваха много неща, и то явно със съвсем искрено чувство, за човешките качества на полковника: за неговото дружелюбие, честност, мъжество и тъй нататък. Бе отбелязано, че никой, разбира се, не е незаменим, но очевидно това е точно такъв случай — в човешки, в личен план. Бе казано също, че споменът за такъв човек не може да не остане завинаги. Заместник-кметът добави:

— Иван Сергеевич Малахов беше в много отношения уникален човек. За нещастие трагична и нелепа случайност прекъсна този достоен живот в неговия разцвет.

„Да бе, три куршума — помисли си Турецки, — и ако на това му се вика нелепа случайност.“

— А той имаше такива планове. Такива планове...

Вдовицата на Малахов съкрушено кимна.

— Саша, какво мислиш за това? — попита Грязнов. Явно се чувстваше неловко заради не съвсем трезвото си състояние.

— Все още не знам. Може да не означава нищо. Или много.

Слънцето вече не приличаше така силно, дори откъм изток небето се бе заоблачило.

Когато и последната шепа пръст бе хвърлена в гроба, Трофимов се сбогува с вдовицата на Малахов, децата и роднините му, и отиде при Турецки.

— А сега в управлението и в хотела, нали?

— Не, Андрей, хайде да отидем в яковлевската гора.

Трофимов поклати глава, но предпочете да замълчи.

Пътят им отне не повече от четиридесет минути. Небето ставаше все по-мрачно и напомняше на Турецки неотдавнашния му съм в самолета.

В колата той прегледа материалите по гибелта на Малахов.

— Какъв е калибърът на оръжието?

— Стандартен: 7,62 мм. Могло е да бъде всякакво.

— Броят на куршумните рани?

— Три. Две в коремната област и една в главата.

— Други следи от насилие? — настояваше Турецки.

— Няма.

— Изстрелът в главата, изглежда, е бил контролен?

— Точно така. Като изключим факта, че явно е направен от голямо разстояние, както и другите два, съдейки по резултатите от балистичната експертиза. Всичко това го има в папката. Но именно раните в корема са били смъртоносни. Така че не прилича на контролен — пренебрежително се усмихна Трофимов, вземайки един завой.

— Нима с такива дупки Малахов е съумял да изпълзи от гората?

— Тъкмо това е, разбира се, най-парадоксалното. Съдейки по голямата загуба на кръв, той е пълзял доста време, има подробно заключение на съдебномедицинската експертиза.

— Или е лежал в безсъзнание в края на гората, по някое време се е свестил и е изпълзял?

— Едва ли, ако се съди по дрехите. Бая разстояние се е влачил.

— Ясно. А може ли от мръсотията по дрехите му да се определи пътят?

Трофимов замислено поклати глава.

— Нали ви казах, валя доста силен дъжд. Сам виждате колко променливо е времето — и посочи небето. — Освен ако Малахов е загубил нещо в гората, тъй че наистина ще изпратим цял взвод войници да търсят...

— Може би жена му знае какво е носил със себе си? Обикновено с кого е ходел на лов? — Турецки буквално го засипваше с въпроси, и то съвсем съзнателно. — Изобщо често ли е ходел? Има ли тук постоянен егер^[1]? Вас Малахов никога ли не ви е канил да го придружите?

— Аз съм кротък човек — спокойно реагира Трофимов, като продължаваше да кара с бясна скорост. — А останалото ще го изясним, наш пропуск е, не може да се отрече. Но сам знаете, в такива случаи нещата се вършат най-добре отдалече.

Прясно асфалтираното шосе беше доста тясно. Откъм морето бе ограничено с редки километрични камъни, зад които канавката бе опасно дълбока. Най-накрая пристигнаха.

— Действително тук е доста тясно за разминаване. Впрочем оная сутрин движението е било по-оживено. Младият състезател е успял да каже, че когато раненият изпълзял на пътя, едва не станала злополука.

— Къде е това място?

Трофимов посочи. Зад избуялите буренаци не се виждаше нищо. Гъстата и тъмна широколистна гора, започваща на десетина метра по-нататък, можеше да скрие всяка тайна.

— Да — кимна Турецки. — Сега разбирам вашия скептицизъм относно претърсването. В момента обаче нямаме друг избор. Има ли някаква карта на местността?

— Има — усмихна се Трофимов. Отчупи една клечка и без да се замисли дори за секунда, начерта карта. — Този път е околоръстен

спрямо гората. Тук свършва широколистната и започва боровата — с чудесен въздух, препоръчвам ви го. А тук свършва боровата и започва вече пясъчна плитчина.

— Плитчина ли?

— Да, да. Тук има каскада от три езера. Фактически това е затворен басейн, който не е свързан с нищо, не изтича отникъде и никъде не се влива. Мисля, че Малахов ходеше там за риба. Защото тъдява може да се бият само яребици — доста е влажно и те гнездят по бреговете на езерата. Основният дивеч се среща по-нататък, след трийсетина километра, където околоръстният път се разделя и гората се разширява приблизително до седемдесет километра в диаметър, ако може така да се каже. Виж, там вече е същинска джунгла. Просто гъмжи от глигани. Малахов имаше доста мощна пушка — ловен „Мозберг“.

— А тя къде е сега?

— Била е на рамото му, когато е изпълзял.

— Хайде бе! — учуди се дори Грязнов, който си разтриваше челото от настъпилото главоболие.

— Жена му каза, че той „Мозберг“ му бил подарен още по съветско време от министъра на МВР Шчолоков за отлично организирания лов за московските големци.

— В какво състояние беше пушката?

— Беше стреляно не по-малко от десет пъти, съдейки по пачката патрони... Но... — Трофимов смутено млъкна.

— Доизкажете се.

— Цевта беше вече почистена. Тоест...

— Тоест, стреляно е по дивеч, а не по хора, нали така?

— Да. Но у него нямаше никакви ловни трофеи, дори яребици.

— Виждате ли, а вие твърдите, че нямало какво да се търси в гората — укорително пророни Турецки. — Животът е прекрасен и удивителен.

— Направо абсурдна ситуация — обясни чувствата си Трофимов, макар да бяха очебийни. — Ако неговите, тъй наречени, приятели, наистина са били ловци, може чисто и просто да са си присвоили плячката, в това отношение ловците са манияци. Разбира се, ако е имало плячка. Но за риба Малахов ходеше винаги сам. Ако е идвал в

тая част на гората, значи е ловил риба: за яребици не би си губил времето, това го потвърдиха всички.

— А носел ли е със себе си риболовни принадлежности?

— Държеше ги в колибата на егера.

— Значи все пак има егер?

— Само колиба, егер няма. Лично Малахов го вкара в затвора за браконьерство. Беше един дядка — биеше рибата с бомби.

— А къде са рибарските принадлежности?

— Не се знае, в колибата ги няма.

— С други думи, Малахов е пострелял дивеч с някого, сетне е дошъл на езерата да полови риба и накрая някой го е гръмнал? Могъл ли е да допълзи дотук от езерата?

— За може не — могъл е — почеса глава Трофимов. — Но откровено казано, се съмнявам, че изобщо е ходил на лов.

— Ами да — изкриви устни Турецки, — докато е ловял риба, са го нападнали и той е стрелял в самоотбрана. После убийците са решили, че е мъртъв, и са си отишли. След това умирацията Малахов е почистил пушката и е запълзъл към шосето, така ли?

Грязнов предпочиташе да мълчи.

— Наистина, пълна безсмислица — промърмори Трофимов. — Щом като пушката е почистена, макар че са изразходвани патрони, значи, че все пак е стрелял по дивеч, а не за самоотбрана.

— Какво има по-нататък? — Бяха извървели десетина метра по широка, отъпкана пътека.

— Там свършва градският лесопарк, но само така се нарича, до града е доста далече. Това вече е вилна зона. Фактически всички босове от града живеят тука. Удобно е: на две крачки ти е гората, кеф ти морето, кеф ти езерата.

Излязоха при лесопарка и двамата московчани можаха да се уверят, че вилите на местния елит действително изглеждаха главозамайващо.

— Сигурно и Малахов е имал тука вила? — Грязнов нехайно се обърна назад към паркирания на шосето джип.

— Имаше наследствена къща в селото, пък и тя е пълна развалина. Малахов беше широка душа. Не го интересуваше нищо друго, освен работата и ловът. Жена му се занимаваше с децата и

домакинството. Тоест занимава се де... — побърза да се поправи Трофимов.

— Чухте ли? — неочаквано възкликна Турецки.

Чу се приглушен писък. След секунди — отново.

— Май да — съгласи се Трофимов.

— Идва оттам — посочи дотичалият Грязнов към двуетажна къща от червени тухли.

— Нима? Изглежда далече — усъмниха се и Трофимов, и Турецки.

— Вятърът е силен и, натурално, го донася — обясни Грязнов.

Следващият писък не остави никакви съмнения в неговата правота: пищеше женски глас, пълен с отчаяние...

[1] Егер (от нем.) — наемен ловец, водач. — Б.пр. ↑

СТАРОСТ

И тази нощ, както и предишните, Гибона не можа да заспи. Мъчеше го старият ревматизъм, придобит в лагера още преди трийсет години. Иначе отдавна вече да е забравил и студените бараки, и тъмните галерии, където до колене във вода мръсните дрипави затворници пряко сили въртяха тежките чукове и къртеха толкова необходимата за страната никелова руда.

Естествено, сам Гибона никога през живота си не би се докоснал до чук, дори под смъртна заплаха, защото баш разбойник като него, зачитащ кодекса на подземния свят, не би следвало да работи. Но администрацията на лагера строго следеше абсолютно всички затворници да слизат на работа в мината. Именно там Гибона си спечели тоя ревматизъм.

Някъде далеч три пъти удари корабна камбана. След още половин час болки Гибона стана от леглото, щракна малката лампа на нощното шкафче, извади цигара от кутията и бавно запали. После отново изгаси лампата, отиде до прозореца и вдигна плътните щори.

Зад дебелите бронирани стъкла се разкри панорамната гледка на нощния Владивосток. Градът спеше. Проблясваха само светлините по Светланския булевард и на военното пристанище в далечината. От време на време широкият лъч на фара прорязваше чернотата на нощното небе.

Долу, покрай високия зид, обграждащ триетажната къща на Гибона, сновяха огромните стражеви кучета. Затворени цял ден в кучкарника, нощем насладите се ротвайлери лудуваха на двора и понякога игрите им се превръщаха в същинска битка. Тогава излизаше някой от охраната и укротяваше разигралите се животни, та, опазил Бог, да не събудят шефа.

Впрочем напоследък Гибона най-често не мигваше нощем. И причина за това не беше само отколешният ревматизъм. Старият бандит бе започнал да долавя в себе си нещо неприятно — с настъпването на мрака го обземаше странен, необясним страх. И макар

че къщата му приличаше по-скоро на непристъпна крепост, безпокойството нито за миг не го напускаше, докато от синкавата мъгла на Амурския залив не се издигнеше жълтият диск на слънцето.

Гибона дълбоко дръпна от цигарата и за секунда видя в стъклото лицето си, озарено от червеното огънче.

„А запалената цигара се забелязва отдалече... И е чудесна мишена за снайперист — мина му през ума и забравил за бронираните стъкла, изстина от ужас. — Макар че кой би имал интерес и би си направил труда да пречука един старец?“

За всеки случай обаче се дръпна от прозореца и отново се мушна в леглото. Краката го въртяха още по-силно отпреди. Когато болките станаха вече нетърпими, Гибона вдигна слушалката на телефона.

— Заповядайте, Осип Петрович! — чу се съненият глас на бодигарда.

— Как е положението, Федуня?

— Всичко е спокойно, Осип Петрович.

— Виж кво... Я събуди Алка. Нека се качи при мене. Да вземе и мехлема. — И без да дочака отговор, Гибона затвори.

След малко на вратата се почука.

— Влизай...

В спалнята влезе снажна хубавица, чиято висока гръд напираше под кокетното синьо халатче.

— Пак ли ревматизмът, Осип Петрович? — съчувствено попита Алла.

— Изтормозих се, мамка му! Мехлемът донесе ли?

Младата жена сложи на нощното шкафче голяма пластмасова кутия с яркочервени йероглифи.

— Това пък какво е? — недоверчиво кимна към кутията Гибона.

— Пашка го донесе от Япония специално за вас. Било чудотворно лекарство.

— А-а — махна с ръка Гибона, — всички така казват.

Той отметна одеялото и Алла, като гребна мехлем от кутията, започна да разтрива възлестите му, изкривени от артритата крака. При гальовните и същевременно силни докосвания на женските ръце по тях се разля приятна топлина. Старецът с интерес наблюдаваше ритмичните движения на масажистката, гледаше едрите й гърди, които час по час надничаха от деколтето на халата, яките прасци и твърдите

бутове, ясно очертаващи се под леката материя. Разбира се, усетила разсъбличащия поглед на шефа, Алла се извърна така, че да му е по-удобно да оглежда всичките ѝ прелести.

Меките пръсти на хубавицата се промъкваха все по-нагоре и по-нагоре към слабините на Гибона и в един момент дори му се стори, че още мъничко и май ще може...

„Хайде, приятелю, давай, давай!“ — повтаряше си той като заклинание.

Младата жена го масажираше все по-бързо и чевръсто. Болките в ставите почти преминаха. Старецът се готвеше вече да посегне към горещата ѝ гръд, но изведнъж се сети за предишните си напразни опити и разбра, че и този път ще стане така, тоест никак няма да стане.

„Все пак шейсет и осем години са множко“ — опита да се утеша Гибона.

Алла бегло го погледна. В очите ѝ старият крадец прочете все същото съчувствие и дори жалост. Неочаквано го хвана срам заради гърчавото му тяло, обезкосмените крака, провисналата гъша кожа. В сравнение с мускулестите фигури на мъжете от охраната, с които Алла често се забавляваше в малката баня в дъното на двора, тялото на Гибона изглеждаше повече от жалко.

Обаче всеки един от неговите горили, дори нещо повече — всеки владивостокски бандит — на драго сърце би заменил бронзовите си мускули за повехналата плът на Гибона. И ето защо.

Цялата кожа на Гибона, от главата до петите, беше покрита с татуировки. Всяка присъда, или всеки курорт, казано на жаргона на подземния свят, му прибавяше нови „ордени и медали“. По татуировките можеше да се прочете цялата му биография, а тя беше богата и сложна.

Например полуизтритата на едната му ръка заветна фраза „Не ще забравя майчицата родна“. Непосредствено след войната седемнайсетгодишният Ося Турнов бе хванат да краде краставици в колхозната градина. Тогаво времената бяха строги и той изгърмя с цели пет години в Карлаг — трудовия лагер. Много тъгуваше за вкъщи и за майка си при първия курорт. И точно затова увековечи тая тъга върху дясната си ръка. По-нагоре, на предмишницата, с главни букви пишеше „ГИБОНА“. Този прякор получи заради дългите си ръце, провиснали, кажи-речи, до коленете, прегърбените рамене и ниското

изпъкнало чело. Сред всевъзможните русалки, разпятия и кинжали с увити около тях змии, се открояваше абривиатурата БАМ (Байкало-Амурска магистрала), с която Гибона бе особено горд — да оцелееш на „ударен строеж“ беше голямо постижение и малцина успяваха. Дори на ходилата си имаше надпис: „Жено измий — бабо изтрий“, който впрочем беше с чисто декларативен характер — нито жена, нито пък тъща бе имал някога Гибона. Всеки курорт беше отбелязан със специфична татуировка. А тъй като в зоната на курортите бе прекарал едва ли не половината си живот, цялото му тяло беше покрито с надписи и рисунки. На гърба му беше изрисуван многокуполен храм и всеки купол означаваше определен лагер.

Ала най-важното, обект на неговата гордост и на завистта на другите, се намираше на гърдите му. Там беше татуиран голям двуглав орел с разперени криле. Това беше знак за най-високо отличие в престъпния свят. Той посочваше, че носителят му е всепризнат бандитски бос.

Доста усилия трябваше да положи Гибона, преди да получи правото да си направи тази татуировка. Фактически за това отиде целият му живот. И сега с пълно право можеше да каже, че не го е пропилял напразно.

Но... Времето на никого не прощава. И въпреки всичко — въпреки парите, авторитета сред крайморските мафиоти, големите афери, които все така умело продължаваше да върти — въпреки всичко това дойде старостта. В момента пъшкаше под силните ръце на пицната Алла и не можеше да реши кой от двамата им е в по-завидно положение — дали тя, простата готвачка, или той, шейсет и осем годишният всепризнат бос, чието общуване с жените се свеждаше в най-добрия случай до невинни ласки.

— Как е, полекна ли ви? — Алла вече масажираше гърба на Гибона.

— Мина ми... Ех, Алка, да бях по-млад поне с петнайсет години, щях да те тръшна... Добре щяхме да се повеселим!

Масажистката кокетно разкърши рамене.

— Че вие изобщо не сте стар, Осип Петрович.

— Ааа, не е хубаво да се лъже. По-добре ми кажи, идва ли някой, докато ме нямаше?

— Май идва един — каза тя след десетина секунди размисъл. — Мотаеше се тук пред къщата, докато вие бяхте в града.

— Кой беше?

— Дявол го знае. Такъв един ситен смотаняк. Искаше да ви изчака, но момчетата набързо го отпратиха.

Гибона се позамисли и след малко попита:

— Да не е един с дръпнати очи, китаец?

— Тц. Руснак.

— Добре, Алка. Върви да спиш. Вече ми олекна...

Скоро след това Гибона заспа. И, естествено, веднага забрави за днешния посетител — малко ли хора има във Владик, на които е дотрябвал...

На другия ден непознатият му напомни за себе си по най-неочакван начин. След обяда Гибона по навик си почиваше в гостната, отпивайки от висока чаша силно разрежена водка с тоник. Разбира се, с по-голямо удоволствие би я употребявал чиста, но лекарите най-строго му бяха забранили да пие — наболяваше го черният дроб, увреден през дългите затворнически години.

Гибона лежеше на ниския диван и обмисляше по-нататъшните си планове:

„Време е да свършваме с виетнамците... Половин година вече не плащат. Глей кви хора — поотпуснеш ги малко и ти се качат на главата. Само че как да си приберем сухото — дали да вземем пазарските колички, с които са им пълни складовете, или направо да ги поизтръскаме? Сетне ще се чудим как да ги продаваме тия колички. Освен пък да ги откараме в Москва? Абе ще ни излязат дявол на магаре. Не... Ще се наложи да ги поизтръскаме. Ама и тъй не иде. Напоследък нещо виетнамците се развъдиха много, пък и се правят на големи бабаити. О-о, ще им видим сметката на тия маймуни, но ще ни отнеме доста време. Как ли му беше името на техния шеф? Май Сандък?“

На вратата се почука.

— Кой е? — недоволно викна Гибона. Мразеше да го безпокоят, когато си почива.

Влезе бодигардът.

— А, Федуня... Помниш ли как се казваше шефът на виетнамците?

— Ван Дък — отговори той и явно искаше да добави нещо, но старецът продължи:

— Да бе, вярно, точно така. Обади му се по телефона и му кажи, че Гибона иска да го види.

— Добре, Осип Петрович. Дошъл е тука някакъв чешит и моли да го приемете. Казва, че било по важна работа.

— Всички ме търсят по важна работа... Кажи, че съм зает.

— Заръча да ви предам тоя плик.

— Хм... Дай го.

Федуня му подаде обикновен пощенски плик без никакъв адрес или каквото и да било писано по него. Но по всичко личеше, че вътре има нещо обемисто. Старият бандит го повъртя в ръцете си, недоверчиво се почеса по тила и го подаде обратно.

— Я, я го отвори.

Бодигардът разкъса плика отстрани и извади пачка долари.

— Я глей ти, мигар Поляка ми праща зеленото на ръка? Колко са там?

Федуня погледна акуратно надписаната банкова бандеролна лентичка:

— Пет хилядарки.

— Bravo бе — насмешливо подсвирна Гибона. — Я ми го доведи тоя гявол тука. Няма ли вътре още нещо?

Момъкът потършува из плика и извади малка бележка. Старият бандит я разгъна и прочете една-единствена дума: „Вертолетът“.

„Не разбирам — помисли си Гибона, когато Федуня излезе да доведе тайнствения пратеник. — Ако е Поляка, то защо...“

Когато непознатият бе въведен в гостната, Гибона вече седеше в дълбоко кожено кресло до ниската масичка.

— Заповядай, заповядай. Добре дошъл — с гостоприемнен жест го покани той.

Непознатият се оказа нисичък подвижен мъж, доста скромно облечен. Гибона веднага определи, че това е вчерашният посетител, на когото му беше казала Алла.

„А пък дрешките му са инженерски — отбеляза старият бандит. — Не ми изглежда в стила на Поляка.“

Въпреки неугледната си външност непознатият се държеше твърде самоуверено. Разположи се на креслото срещу домакина и като

метна крак връз крак, с усмивка произнесе:

— Здравсти бе, Гибон.

Да го наричат по прякор можеха само равните на него в йерархията на подземния свят. Нещо обаче подсказваше на Гибона, че гостът има право на това.

— На какво дължа честта за посещението?

Вместо отговор непознатият въртна очи към бодигарда до вратата:

— Я кажи на горилата си да излезе. Трябва да поприказваме.

Гибона направи знак на Федуня и той излезе. Гостът го изпрати с продължителен поглед, след което се обърна към Гибона:

— Нося ти поздрав от един наш общ познат.

„Не е от Поляка — нервно трепна старецът. — От съвсем друго място...“

— Бедничък ми се струва тоя поздрав — кимна Гибона към пачката на масата.

— Е, дете е речено — каквото дал Господ.

Гибона се усмихна и отпи от чашата си:

— Както ми се струва, бая ще да го е закъсал, щом като праща човек с пет бона от оня край на страната. Може би ще се наложи да ти платя билета?

Непознатият присви очи. Види се, едва сдържаше гнева си.

— Слушай, Гибон, кажи благодарско и на това. След всичко, което се случи...

— След всичко, което се случи — прекъсна го Гибона, — аз изгърмах с много повече. И шефът ти чудесно го знае. Овътрих се с цяла пратка „жълтурка“, знаеш ли? И това не са пет-шест парчета. Защо той лично не ми се обади по телефона?

— Тъхъ, та утре цялата прокуратура да знае за нашите работи.

Гибона презрително прихна:

— Ами, всички тука ги държа в ръцете си.

Сега дойде ред на госта да се усмихне:

— Нямам предвид тукашните палаши. С изчезването на вертолета се занимава Москва.

Гибона не намери какво да отговори и гостът продължи:

— Не искаш неприятности на стари години, нали така? В такъв случай те съветвам да си разчистиш нещата и да пасуваш. Защото

всичко може да се случи...

Последните му думи прозвучаха почти като заплаха и Гибона кипна:

— Че кой си ти бе? Ей сега ще свирна на момчетата да те смелят от бой!

Непознатият въздъхна.

— Не току-тъй е казал народът, че с годините човек не поумнява. Мисля, че не е много разумно да се караш с моя шеф. Като бълха ще те размаже. Ако не той, тогава другите.

— И кои са тия „други“?

— Да не смяташ, че са малко хората, които точат зъби за бизнеса с жълтурката? Разбери, Гибон, започнало е голямо разместване на пластовете. И в него ти си дребна рибка. Тъй че пак те съветвам — вземи каквото ти дават и се покрый.

Когато непознатият си отиде, Гибона седя известно време неподвижен, после взе пачката долари от масата, отиде при голямата ъглова секция с книги и без видимо усилие я отмести от стената. Отзад се показа вратата на стоманен сейф. Гибона извади от джоба си ключ с две твърде сложни улейчета, отключи сейфа и сложи парите на горната полица. Там бяха натрупани много пачки, подобни на тази, а някои дори още по-дебели. Но най-важното — почти цялото останало пространство в сейфа бе заето от акуратно подредени купчинки жълти правоъгълни кюлчета с щампа „Аи 999,9“.

Гибона взе едно от тях. Въпреки че бе не по-голямо от кибритена кутийка, кюлчето тежеше доста.

— Дребна риба, а? — замислено произнесе Гибона, претегляйки кюлчето на ръка. — Дребна, ама вредна!

САМОСТОЯТЕЛНО РАЗСЛЕДВАНЕ

Рейн реши да замине за Талин със самолет. „Така е по-сигурно“ — прецени той. След неочакваната и странна гибел на Инга и майка му самата мисъл за ферибота будеше у него истински ужас.

Последните дни бяха минали като в мъгла. Отначало дълго и мъчително очакваха да се върнат спасителните катери. Три денонощия екипите оглеждаха мястото на злополуката и събираха плаващи по повърхността предмети. От време на време близките на загиналите, които въпреки настойчивите молби на администрацията не напускаха сградата на пристанището, получаваха сведения, че са намерени още няколко трупа. Беше застудяло и фактически нямаше вероятност някой от пътниците на „Рената“ да е останал жив. Все пак Рейн, както и останалите, хранеше някаква луда надежда. Целият този кошмар му се струваше като лоша шега.

Всичко свърши в мига, когато го извикаха в моргата да разпознае телата на близките си. Ако останките им бяха изчезнали сред тъмните ледени води на Балтийско море, щеше да му е малко по-леко. Но Инга и майка му лежах тук, пред него, на почернелия цинков плот — чужди и студени — и това вече не оставяше място за никакви илюзии.

Изведнъж Рейн почувства своята загуба съвсем осезателно. Не се разплака, не изпадна в нервна криза както други, които изобщо не можеха да повярват на случилото се. Още от студентските си години беше свикнал да гледа трупове. Именно тогава беше усвоил навика да възприема смъртта като даденост, като факт. Изобщо по характер беше съдържан човек. Но в главата му постепенно зрееше и се оформяше мисълта, че именно той, Рейн Мяхе, трябва да различи тая история.

Никой вече не вярваше, че „Рената“ е потънала при случайна злополука — сблъскване с друг съд, поява на пробойна или от силната буря. Фериботът бе потънал за две-три минути, което беше почти световен рекорд. Дежурният радист дори не бе успял да сигнализира SOS. Освен това спасителните екипи намираха не само отделни вещи и предмети, изплували на повърхността, но и парчета от строшени лодки

и мачти, дори няколко разкъсани трупа. Думата „експлозия“ прозвуча на няколко пъти в докладите на експертите — шведски и естонски и, естествено, не слизаше от устата на близките на изчезналите.

„Ако на ферибота наистина е избухнала бомба — разсъждаваше Рейн, — значи е било разчистване на мафиотски сметки. Вероятно сред пътниците е имало някой, когото са искали да убият. И заради това са потопили цял ферибот с деветстотин души на борда? Едва ли. За убийството на един човек няма защо да избираш толкова сложен и труден начин. Много по-лесно е да платиш на наемен убиец, който ще го издебне в някой вход. Може би причината е в товара? Напоследък вестниците често пишат, че през талинската морска митница преминава огромно количество контрабандна стока от Русия и дори от Азия. Това е по-близо до истината.“

Рейн твърдо реши да замине за Талин. Само там можеше да бъде открита някаква следа към тази странна история.

Самолетът излетя и след няколко минути долу се появи тънката пясъчна ивица на крайбрежието, която отстъпи място на сивата повърхност на морето. Имаше вълнение. От въздуха вълните изглеждаха неподвижни, почти като нарисувани, но тук-там кипваха с бели пенести гребени. Скоро самолетът набра височина и морето изчезна под гъстата пелена от дъждовни облаци.

„И така, в случай че на ферибота е имало експлозия, значи най-напред трябва да се изясни как е попаднала бомбата на борда. Дори да е бил подкупен някой митничар, фериботът си има вътрешна охрана. Трябвало е по някакъв начин да бъде заблудена. А това е изключително трудно. Тази служба винаги е била много по-бдителна и строга от митницата. Стоп! Ами ако бомбата е била сложена в товарното отделение? Например в нечий автомобил? Там е много сложно да се открие. Но до това отделение достъп може да има само пътник с билет. Оставил е колата си вътре, след което е слязъл на брега под някакъв предлог. И ако действително е било така, виновникът трябва да се търси сред онези, които са закъснели или по някаква друга причина не са заминали за Швеция. Само че откъде ли може да се получи подобна информация?...“

Талинската аерогара посрещна Рейн със ситен и досаден дъжд. Тъй като беше само с ръчен багаж, той мина бързо през митническия контрол.

— Добре дошли в свободна Естония, господин Мяхе — тържествено обяви русолявият дългунест митничар и младият мъж стъпи на родна земя.

Впрочем сега Рейн можеше да нарича Естония „родна земя“ само с известно допълнение. След сватбата с Инга бе приел шведско гражданство веднага щом получи законното право на това. И сега му беше малко странно, че за да постъпи тук на работа, ще трябва да иска специално разрешение от властите. Добре поне, че му беше останало жилището. След гибелта на майка си той трябваше да го наследи. Неочаквано се сети, че няма ключове. Ключовете на майка му бяха някъде по дъното на Балтийско море, а резервните се намираха вътре в апартамента. Естествено, Рейн нямаше желание да разбива вратата. Ето защо отиде в хотел „Виру“, където някога се беше запознал с Инга.

„Информация за закупените билети и за пътниците, които не са заминали за Стокхолм, вероятно ще има при диспечера на морската гара. Само че как да я получа? Ще бъде трудно. Едно е ясно — трябва да го направя час по-скоро, преди да са отишли следователите, които са се заели с този случай. Иначе всичко пропада. Работата ще се проточи цяла година, може би дори повече, а после те ще вдигнат ръце и ще кажат: «Поради липса на достатъчно улики случаят минава към архив.» Не, не съм съгласен така. Ще тръгна по горещите следи и ще открия виновника за това масово убийство.“

Стаята във „Виру“ се оказа точно такава, каквато беше тази на Инга преди десет години. Същият огромен прозорец по цялата стена, от който се откриваше чудесна гледка към Талин, същият малък диван, тапициран с неравен плюш. Едно време в тоя хотел настаняваха само чужденци и оттогава беше останало малко барче в ъгъла и цветен телевизор „Юност“ Ако можеха да се върнат онези години...

С Инга се запознаха съвсем случайно. И то точно по класическия начин. Рейн бързаше за лекции, а тя го попита как да стигне до Вана Тоомас. Беше му на път и те се заприказваха...

Тогава Рейн така и не отиде на лекции. До късно вечерта показваше на Инга старинната част на града, разхождаха се по тесните калдъръмени улички, отбиваха се в сутеренните кафенета. А после Инга го покани в хотела си. Пуснаха го във „Виру“ без проблеми, тъй като тя беше шведска гражданка. Нищо работа, десетина рубли в джоба на камериерката, за да не вдига шум по нощите. През

останалите два дни до отпътуването на Инга те бяха неразделни. И повечето време прекараха в хотелската стая.

Когато Рейн се изми и преоблече, часовникът показваше вече пет и половина. До пристанището не беше далече, но той все пак взе такси.

В сградата на талинската морска гара цареше същата тревожна суматоха, както в Стокхолм. По пейките в чакалнята ридаеха близките на загиналите или на безследно изчезналите, напрегнато се взираха в морето с надежда първи да видят завръщането на катерите със спасителните екипи. Някои се опитваха да щурмуват кабинета на началника, за да научат последните новини. Други просто седяха мълчаливо, убити от мъка след неочаквано сполетялото ги нещастие... Естествено, тук нямаше такъв ред и организация, както в Швеция. Хората бяха оставени сами на себе си и с часове очакваха някаква информация. Администрацията дори не беше помислила да им осигури поне някаква храна.

В тази бъркотия Рейн получи нужните му сведения изненадващо бързо и без никакви пречки. За това спомогна фактът, че е „близък на загинали“. Улисаният в грижи началник на гарата дори не го попита защо му е този списък.

В компютърната разпечатка се оказаха имената само на петима души. Оставаше му да научи адресите им и да се опита незабелязано и тактично да разбере колкото се може повече за тези хора.

Рейн почти не се съмняваше, че убиецът трябва да е сред тях. Цяла нощ се въртя в леглото. Детективската работа му беше непозната. Опитваше се да си припомни методите, които използваша героите на Агата Кристи и Жорж Сименон, но те му се сториха неподходящи за случая. Например трудно можеше да си представи как наблюдава входа на някоя къща, прикрит зад вестник, или пък въоръжен с лупа, търси следи по някой перваз. Накрая реши да прибегне към изпитаните методи на своята професия и преди всичко „да постави диагнозата“. Очевидно в детективската практика именно това се нарича „събиране на улики“.

Първи в списъка, получен от диспечерската служба на пристанището, бяха съпружеската двойка Томас и Хилда Свенсен, шведи, ако се съди по фамилното име. Когато избра телефонния номер, записан срещу имената им, Рейн попадна на рецепцията на хотел „Виру“. Служителката от регистрацията с равнодушен глас му съобщи,

че семейство Свенсен са заминали за Стокхолм със следващия ферибот, притежание на компанията-собственик на „Рената“. Очевидно те просто бяха закъснели и това им бе спасило живота.

„Ако Инга и мама се бяха забавили, например, ако бяха заседнали в асансьора или пък ако им се беше случило нещо друго — с горчивина си помисли Рейн, — сега те също щяха да са живи.“

Следваше името на някой си Емил Рюйде, четиридесет и пет годишен, търговец.

Рейн набра номера и чу женски глас.

„Вероятно жена му“ — реши той.

Каква беше изненадата му, когато тя каза, че съпругът ѝ е заминал за Швеция, и то през онази нощ.

— Сигурна ли сте? — предпазливо попита Рейн.

— Разбира се. Вчера ми се обади от там.

— Емил много ми трябва. Бихте ли ми дали телефона му в Стокхолм?

— Не го знам. Обадете се във фирмата му, може би там го знаят. Но той трябва да се върне вдругиден със същия ферибот.

— С „Рената“? — попита слисаният Рейн.

— Разбира се. Емил винаги пътува с него...

„Ама че работа!“ — помисли си Рейн и се почеса по тила. Тя дори не знае, че фериботът потъна преди четири дни. А мъжът ѝ си е жив и здрав. Значи ѝ е казал, че заминава за Швеция, а всъщност е отишъл другаде, или (което е по-желателно) си е останал в Талин. Но тук има нещо подозрително. Още повече че е съвсем естествено търговец като него да кара със себе си стока, следователно естествено е и да има достъп до товарното отделение на „Рената“.

Но още по-голяма изненада го очакваше, когато се обади във фирмата на Рюйде. Секретарката най-подробно го разпита кой е, какъв е, защо търси шефа ѝ, при което Рейн, без да му мисли много-много, се представи за служител на „Прибалтика“, чиято собственост беше „Рената“. Накрая секретарката неочаквано го помоли да си остави телефона, като го увери, че Рюйде сам ще го потърси. Дори думичка не спомена за Стокхолм. Рейн се губеше в догадки и все повече се засилваше подозрението му, че именно Рюйде е човекът, когото търси.

След десетина минути телефонът в стаята му иззвъня.

— Господин Рюйде е готов да ви приеме в един часа на обяд. Запишете си адреса...

Значи все пак е в Талин. Рейн усети как го сви под лъжичката. Нима беше открил убиеца?

Офисът на Рюйде се намираше в наскоро построения небостъргач в центъра на града. Скоростният асансьор за няколко секунди качи Рейн на двайсет и шестия етаж и след малко младият мъж стигна до една врата, на която пишеше: „Рюйде и Ко. Експорт-импорт“.

До този миг Рейн дори не се беше замислял какво ще прави, когато открие виновника за катастрофата на „Рената“. Да го застреля направо в кабинета? Да го пречука в някой вход? Да го разобличи пред медиите? Всички тези варианти бяха неприемливи. Види се, най-разумно беше после да се обади в полицията. Но Рейн изобщо не беше сигурен, че в такъв случай престъпникът ще понесе заслуженото наказание. Още повече че съдейки по офиса, Рюйде бе достатъчно богат и следователно щеше да има пари за гаранцията, пък и за подкупи.

Размишленията му бяха прекъснати от секретарката, която отвори вратата на офиса.

— Кого търсите? — строго попита тя.

— Господин Рюйде, имам уговорена среща — малко неуверено отговори Рейн.

— Влезте, чака ви.

Рюйде се оказа съвсем различен от мъжа, когото Рейн си представяше. Зад огромното писалище седеше нисък възплезив дебеланко със събрани очи като на прасе. Кой знае защо, Рейн веднага го нарече за себе си „хамстер“. Може би заради издутите и провиснали бузи.

— С какво мога да ви услужа, господин Мяхе? — сухо го попита Хамстера и му посочи стола за посетители.

Всъщност Рейн не знаеше какво и как да го попита, защото една непредпазлива дума можеше да провали цялата работа.

— Аз съм мениджър от „Прибалтика“, компанията, чиято собственост са фериботите до Стокхолм — започна той.

— Да, знам я — нетърпеливо го прекъсна Рюйде.

— Името ви е в списъка на пътниците на „Рената“ за курса от шести септември. — Рейн забеляза, че при споменаването на ферибота Хамстера нервно трепна, извърна поглед и взе да потропва по писалището с късите си дебели пръсти.

„Струва ми се, че е «горещо» — помисли си Рейн. — Нима веднага извадих такъв късмет?“

— Да — повтори Рюйде, — купих си билет за този рейс.

Рейн долови известно колебание в гласа му.

— Но за щастие не сте били на „Рената“ през онази нощ.

Рюйде само тъжно се усмихна.

— Ами знаете ли, обстоятелствата се промениха.

— Тъй като сте наш редовен клиент, „Прибалтика“ би могла да ви осигури място на друг ферибот.

— Не, благодаря ви.

— Добре, в такъв случай бихме могли да ви върнем заплатената сума за билета. Впрочем пазите ли го?

Рюйде още повече се изнерви.

— Нямам нужда от това.

— Всъщност — реши Рейн да опипа почвата на друго място — достатъчна е и компютърната регистрация. Ще ви върнем сумата за неизползвания билет чрез пощенски запис на домашния адрес. Бихте ли ми го казали, ако обичате?

— Аз ви моля да не го правите.

Рейн се престори на твърде изненадан.

— Но защо?

Зениците на Рюйде се свиха.

— Не съм длъжен да ви давам отчет за постъпките и мотивите си. Смятайте, че съм използвал билета.

— Това е невъзможно, господин Рюйде. Ние имаме много строга отчетност...

Рюйде извади портфейла си и измъкна отвътре стодоларова банкнота.

— Ето — подаде я на Рейн, — това е за да не пострада вашата отчетност.

Сега вече младият мъж беше сигурен, че Рюйде скрива нещо. И реши да премине към директна атака.

— Вижте какво, господин Рюйде, тази сутрин се обадох на жена ви. Тя е сигурна, че вие сте в Стокхолм. Дори не знае, че фериботът е потънал заедно с всички пътници. А вие сте тук цял и невредим. Нашата фирма провежда алтернативно разследване за причините на злополуката. И ако веднага не ми дадете обяснение защо не сте заминали за Стокхолм и криете това от жена си, ние ще бъдем принудени да ви включим в списъка на заподозрените.

Разбира се, наивно беше да си мисли, че ако действително е бил замесен в потопяването на ферибота, Хамстера веднага ще си го признае. Но Рейн нямаше друг изход и за негова изненада тази стратегия свърши работа.

Рюйде скочи от писалището и бързо закрачи из кабинета. После отново седна и се хвана с двете ръце за главата.

— Е, добре — възкликна той накрая. — Всичко ще ви кажа. Но при едно условие — жена ми не бива да узнае нищо.

— Да, разбира се.

— Господин Мяхе, нали видяхте моята секретарка? Ако сте я загледали, то като мъж не може да не ме разберете. Чисто и просто исках да прекарам с нея няколко дни. А билетът за вашия ферибот ми трябваше само за заблуда. Нима можех да знам, че „Рената“ ще вземе да потъне? Пак добре, че жена ми гледа само сериалите по телевизията...

На излизане от офиса Рейн огледа секретарката на Рюйде. Наистина беше ефектна жена — с разкошна светла коса, огромни сиви очи, крака от сливиците...

НАСОЧВАНЕ

Нещо ги накара да хукнат нататък, макар че писъците не се повториха.

В двора на вилата имаше дървена маса, заобиколена с шест еднакво високи пъна. Огромно куче от неизвестна порода така се разлая и замята, че буквално щеше да скъса синджира.

Слава богу, не се наложи да разбиват масивната дъбова врата. Настоятелното им тропане най-сетне намери отклик и тя се отвори. На прага застана широкоплещест младеж с космати гърди. Очевидно току-що ставаше от сън. Погледът на сънените му очи спокойно издържа трескавата агресивност на Трофимов. Челото му бе пресечено от тънък белег, сякаш след операция от апандисит.

„По дяволите, какъв апандисит на челото — сепна се Турецки, — съвсем съм откачил. Всичко е от жегата.“

— Какво има? — попита младежът и вдигна ципа на якенцето си „Рибок“. Говореше с неопределен южен акцент.

— Искаме да разберем нещо — възбудено отвърна Трофимов, като бръкна в джоба си. — Какви са тия писъци? — и посочи служебната си карта.

— Писъци ли? Ние сме кротки хора и не крещим. Заповядайте — отдръпна се младежът и им направи път да влязат.

„При всички случаи си заслужава да разгледаме къщата — помисли си Турецки. — Отдавна не сме влизали в такива палати. Очевидно тук си палят камината с махагон.“

— Едно време — с въздишка произнесе Трофимов — имаше един чудесен закон за нетрудовите доходи. — И тръгна към съседната стая.

— Момент, момент — изпречи се младежът пред него. — Готов съм да ви предложа по чашка коняк, но не бива така да злоупотребявате с гостоприемството ми. Нима имате разрешение за обиск?

— А нима е притрябвало на някого? — възрази му Грязнов, който все пак не се отказваше да пийне коняк, когато видя, че младежът извади бутилка от барчето.

При отварянето на барчето вътре проблеснаха разноцветни светлини и засвири музика — фанфарното въведение и сватбеният марш на Менделсон. Със затварянето музиката пискливо затихна.

— Ако се наложи, мога на секундата да напиша заповед за арест и с това ще се реши въпросът — предложи Турецки и също показа картата си: — Главна прокуратура.

— Тогава не си губете времето със заповеди — каза домакинът. — Просто бързичко потърсете каквото там ви трябва и се махайте.

За миг Турецки изпита чувството, че младежът ще се нахвърли върху него.

— Кой пицеше тука? Къде е жената?

Младежът сви рамене и лапна наведнъж три дъвки „Орбит“. Естествено, без захар.

— Хайде, покажи ни къщата — подвикна му Трофимов. — Има ли още някой тука?

— По-големият ми брат.

— Колко трогателно е, когато двама братя си живеят заедно! — възкликна майорът с подигравателно умиление и тръгна към него. — Та какво, викаш, прави брато ти?

— Гледа видео.

— Къде?

— Горе, в южната стая.

Трофимов погледна Турецки. Письците наистина се бяха чули откъм южната страна на къщата. Турецки мълчеше, явно предоставяйки инициативата на него.

— А той защо не слезе да ни отвори?

— Вижте, не ставайте нахални — възмути се младежът и дори тропна с крак. — В края на краищата вие се намесвате в личния ни живот!

— Ах ти, сополанко! — ревна Трофимов и го сграбчи за якето. — Нагледал си се на американски филми, а? — Предницата на якето изпука. — Може би ще пожелаеш да ти прочетем правата? Не щеш ли да ти извикаме и адвокат? Я по-живо отговаряй на началството, защо батенцето ти не слезе да отвори? — изненадващо за физиката си

майорът така силно го разтърси, че думите просто сами изскочиха от устата на младежа:

— Глух е.

— Глух ли? Абе ти май ме взе за канарче, пале такава?

— Наистина е глух.

— И ням — предположи Грязнов, като широко се прозя с риск да глътне „палето“.

— Не, само глух — упорито повтори младежът.

— Хайде, води ни при него, и по-бързо!

Грязнов остана долу за всеки случай, а другите се качиха в южната стая.

Наистина точно там се намираще камината. А стаята беше буквално претъпкана с електроника от най-различен вид и не съвсем понятно предназначение. На широкия хлътнол диван лежеше млад небръснат мъж, който с явно удоволствие гледаше чиста порнография на един огромен екран, монтиран в библиотечната секция недалече от камината. На екрана трима негри изнасилваха тлъста бяла дебелана. Тя истерично виеше.

Трофимов плюна от досада. Наистина отвън тези звуци можеха да се възприемат за писъци от болка.

Младежът откровено злорадстваше. А мъжът на дивана дори не се обърна при влизането им. Ожесточено чешеше обраслите си с четина бузи и от време на време връщаше лентата при особено харесалите му сцени. Двамата младежи действително си приличаха по външност.

По стените бяха окачени ловни трофеи. Включително и глава на глиган.

— Я си покажи документите. С какво се занимавате?

— С търговия, естествено — сви рамене младежът и подаде паспорта си. — С какво могат да се прехранват сега честните хора? Търгуваме с всичко, което ни падне.

— И което лежи безстопанствено? На едро и дребно, нали? — кресна Трофимов.

— Нищо подобно, честен кръст — смирено отговори младежът.

Турецки отвори паспорта му. Освен всичко друго името му приличаше на българско — Киряков. Нали българи са строили Бургас.

Там е гробището. Колите на шосето при гробището... По навик бе запомнил номерата на някои от тях.

Чу се телефонен звън.

И тогава Турецки периферно забеляза, че мъжът на дивана съвсем леко, едва доловимо трепна. Така, така, глух значи, а?

С плавно, котешко движение младежът извади мобифон от джоба си.

— Да, да — каза в слушалката. — Днес ще дойда, непременно. И от нас всичко най-най... Имам борч — обясни той на Трофимов, като прибра мобифона в джоба си. — Един приятел ми напомни. Е, ще разглеждате ли още нашия харем?

— Че как иначе. И недей много-много да дрънкаш, защото нямаш думата. — Трофимов беше ходил в другите две стаи. Беше надникнал и в избата. — Така, а какво има на тавана?

Младежът леко се смути. Тогава Трофимов без дори секунда колебание хукна по стъпалата нагоре. Младежът явно се обезпокои и понечи да тръгне след него.

— Я чакай, мой човек, не ме нервирай — хвана го за ръката Грязнов, който беше дошъл в стаята. — Чичкото и без теб ще си намери каквото му трябва.

— Ако чичкото можеше свястно да обясни какво точно търси, аз с удоволствие щях да му помогна.

Откъм тавана се чу някакъв шум и последваха ругатни.

— Мама му стара! — Трофимов слезе в стаята. — Оплесках се с някаква боя.

— Нали исках да ви предупредя — ехидно се обади младежът.

В единия ъгъл на антрето се въргалиеше голям конопен чувал.

Върху него бе оставена начената ролка скоч. „Дори да има нещо в тая къща — помисли си Турецки, — няма да го открием така лесно.“

— Да тръгваме — каза той накрая и погледна младежа в краката: беше с маратонки, при това не на бос крак. Маратонките оставяха черни следи по паркета. „Как така сънен е успял да ги обуе, и тях, и чорапите, и при това да стъпи в нещо мръсно, без да е излизал от къщи? Да не би в камината?“

— Няма да ти се извиняваме, хитрецо, хич не се надявай — промърмори Трофимов. — Но ще те пипна за нещо и ще изгърмиш като бушон. Можеш да бъдеш сигурен, че ще те пипна — с

удоволствие обеща той и злобно се изсмя. — Ама непременно ще те пипна, така да знаеш.

— Изглежда, Скотланд Ярд е нещо недоволен? Прав ви път. — И младежът силно затръшна вратата след тях.

— Засега никъде няма да ходим — хвана Турецки за ръката ядосания Трофимов, който тръгна към джипа. — Откарайте някъде колата, за да не се вижда. Оставаме тук да изчакаме, историята още не е приключила.

— В засада, натурално — одобри през прозявка Грязнов.

Но първо се наложи демонстративно да потеглят, все едно че си отиват, след което скриха джипа в гората.

Засадата устройха в съседната вила. Стопаните ѝ, възрастна съпругеска двойка, малко се постреснаха, като видяха документите им. По-точно притесни се стопанинът — невисок мъж с живо, изразително лице и побеляла буйна коса. Жена му, енергична дама с шорти, неодобрително поклати глава и отиде в кухнята да готви обяда.

Дремещият Грязнов провеждаше наблюдението през пердетата на кухненския прозорец.

В продължение на три часа никой не излезе от тухлената вила. Още от началото Трофимов беше доста изнервен и смяташе всичко за празно губене на време.

— Александър Борисович, може би ще обясните това наше безумно начинание все пак?

— С удоволствие. Нали виждате онова БМВ, паркирано до вилата? Видях номера му още при погребението на Малахов. Това достатъчно ли е? — с насмешка попита Турецки.

Трофимов чак се задави от изненада.

— Дявол да го вземе! Винаги съм казвал, че в тая наша бъркотия ни трябва свежо око. Тук и дяволът не може да се оправи. Ще чакаме, разбира се, дума да не става! Но мога да извикам още хора.

— Мисля, че няма нужда. Не е изключено да търся под вола теле.

Стопанинът на тяхното убежище нищо не можа да отговори на въпроса какво знае за младите си съседи. Каза, че идва рядко не само във вилата, но и в града, защото повечето време пътува по концерти.

Сетил се за нещо, Трофимов го позагледа в лицето:

— Май че сте диригент във филхармонията, нали?

Домакинът комично размаха ръцете си, в които държеше нож и вилица.

— А тя е втора цигулка — кимна той към съпругата си, която шеташе край печката. И като понижи глас, тихо добави: — Изумителна жена с един-единствен недостатък: дори насън бълнува за тия дяволски сериали.

— В подобни случаи Круз не действа така — поклати глава втората цигулка и с пренебрежение изгледа следователите. — Например, когато последния път той и Пърл скроиха капан на Елена...

— Скъпа, та те са сериозни хора — умолително я прекъсна диригентът. — Не гледат „Санта Барбара“ и просто няма да те разберат! Знаете ли, мога да ви уредя наблюдателен пункт на чист въздух. Тука си имаме една чудесна пристройчица... Елате, ако обичате. — И поведе Грязнов със себе си.

Към нея се излизаше от съседната стая, но малко кухненско прозорче даваше възможност на останалите да виждат Грязнов, който се разположи в един люлеещ се стол. Пристройката представляваше дървена беседка, долепена до къщата и цялата обвита в бръшлян, а вместо покрив отгоре се простираше голяма лозница.

— Слава, какво става там? — нетърпеливо попита Турецки, като отиде до вратата на съседната стая.

— Пекат си шишчета в градината — след известна пауза отговори Грязнов. — Чакай! Появило се е ново действащо лице. Май че по-рано го нямаше. Значи все пак не сме огледали всички помещения.

Турецки предпазливо надникна. Видя едър младеж, висок почти два метра, който въртеше шишовете, раздухваше жаравата и пръскаше месото с вино. Миризмата на скара стана така осезателна, че му се доядоха шишчета.

— Я кажи, Саша, за какво НЛО се разправяхте оде в колата? Още на идване? — сети се Грязнов и широко се прозя.

— НЛО! — засмя се Трофимов. — Браво бе!

— НЛП — поправи го Турецки и поясни: — Невролингвистично програмиране... Ти нали продължаваш там наблюдението? Та това е метод на лечение. Занимава се не с причината на заболяването, а с характерното поведение на болния. Представлява особена терапия, и то с нефройдистки средства. Между другото сега на Запад Фройд и

Фром изобщо не са така популярни, както сме свикнали да мислим. Американецът Ричард Бендлер така изкусно лекува своите пациенти, че дори ФБР се е заинтересувало от този метод. Не е трудно да се отгатне защо — както излиза, при идеално моделирана ситуация чрез него може да се измъкнат всички сведения от даден човек. Преди три години извадих голям късмет, нали помниш, че бях в Щатите? Ходих в Лос Анджелис и там попаднах в школата на Бендлер. Той провеждаше своето НЛП на три етапа: чрез „синхронизация“ към „насочване“...

— Към насочване ли?

— Не „насочване“, глупчо, а към „насочване“ и „закотвяне“.

— Хайде бе, и после...

— Какво представлява „синхронизацията“? Лекарят се синхронизира с болния, нали разбираш? Ами, да речем, ти кихаш и аз веднага кихам. Поне на думи изглежда много лесно. Но в действителност е доста труден процес, при който лекарят изцяло се нагажда към всички видими усещания на болния. Трябва да ти кажа, че това изисква виртуозна техника, защото Бендлер не лекува хрема. Веднъж, изцяло имитирайки поведението на пациента си, той е мълчал с него в продължение на пет часа.

— Гледай ти, чудо невиджано!

— Да, за нас това бе именно така. И, представи си, когато накрая Бендлер, без да каже нито дума, изведнъж рязко е променил дишането си, болният е направил същото! Външно е станало съвсем спонтанно, но фактически е било в резултат на чувствения контакт, възникнал след една старателна подготовка. По-точно това се нарича „рапорт“...

— Доста хитро.

— Рапорт е армейско понятие, нали така? То говори за наличието на известна субординация, подчинение, тоест за ситуация, когато някой на някого нещо докладва. И забележи — докладва изключително по своя воля, но същевременно го прави, защото така трябва. И тогава се развива вторият етап — „насочването“... Как е при тебе, чисто ли е?

— Чисто, чисто... Та с други думи казано, излиза, че болният и лекарят, или там заловеният шпионин и следователят, най-приятелски си споделят проблемите? — ехидно се осведоми Грязнов.

— Не е задължително. Същественото тук не е в някакви конкретни думи. А именно в чувствения контакт. И накрая идва третият етап — „закотвянето“. Всъщност то не е отделен етап, защото

не с възможно да се проследи точно неговото начало. „Закотвянето“ е част от „насочването“. Когато лекарят, „спечелил доверието“, се превръща в мним болен, той се опитва да изведе истинския болен към здравословно състояние чрез твърде силен чувствен, словесен или визуален образ...

— Всичко това е някаква галиматия и, натурално, аз вече нищо не разбирам. — За пореден път Грязнов широко се прозя и показва равните си бели зъби.

— А „закотвянето“ е хем най-сложната, хем най-простата процедура в лечението. При него този ярък образ се въвежда в съзнанието на болния, тоест сякаш се закотвя там, закрепва се през определени интервали от време.

— Ъхъ, нещо като припев. И как всъщност трябва да изглежда една такава котва?

— Тук сходството с припева е само в повторението — възрази Турецки. — А „котвата“ има прекалено силно физиологично влияние. Как може да изглежда ли? Това зависи от конкретната задача. Било за лечение, било за разпит на шпионин, както се изрази, или пък за нещо друго. Има неограничени възможности за творчество. И от качеството и оригиналността на „котвата“ зависи общият успех. Колкото по-добре владееш „котвената“ техника, толкова по-добре ще владееш волята на обекта.

— Значи се получава психотронно оръжие? — промърмори Грязнов, отмятайки глава върху облегалката на стола.

Трофимов скептично се усмихваше.

— Сам решавай какво представлява — отговори Турецки. — Едно ще ти кажа, Слава, това не е пистолет, чийто спусък може да натисне и едно дете, при което винаги си сигурен, че куршумът неминуемо ще излети. Дори да знаеш всички правила на играта, при НЛП се изисква сериозна подготовка и голяма практика. И въпреки това нямаш гаранция за успех.

— Май ще трябва да го сменя — неохотно предложи Трофимов.

Буреносните облаци просветнаха и забоботиха гръмотевици.

В този миг откъм тухлената вила се чу яростен кучешки лай. Без дори думичка да разменят, Турецки и Трофимов веднага хукнаха навън.

ДЕНЯТ НА ДЪРВАРЯ

— Е, Осколков, вие лично имате ли някакви версии за случилото се?

Капитан Журавльов се опитваше да си придаде строг вид — все пак провеждаше разпит на свидетел. Но излизаше някак глупаво, защото познаваше Петя още от дете. Преди тридесет години по комсомолско поръчение бе дошъл заедно с баща си в застрояващото се градче в тайгата.

— Ех, чичо Саша, кви ли предположения мога да имам аз...

— Колко пъти съм ти казвал, че когато съм на служба, трябва да ме наричаш „другарю капитан“?

— Ми нали другите отдавна ги няма. Господин капитан!

— Няма значение. Всичко трябва да е по установения ред, по устав.

Журавльов беше нервен: пристигналата от Москва следствена бригада енергично се бе заела да открие причините за изчезването на вертолета и той се притесняваше, че столичните следователи ще вземат да си пъхат носовете и в други дела — неразкрити или прекратени, — без да спазват задължителните процесуални норми. А при него имаше доста такива случаи.

— Хайде, разказвай как стана работата.

— Че кво да разказвам? — Петя нервно си играеше с дебелия цип на лятната си куртка. — Не можах той ден да летя, та помолих Серьога да ме замести...

— „Помоли“? — втренчи се в него Журавльов с гневно светнали очи. — Да не си посмял да го споменеш пред московските следователи. Веднага ще те тикнат в ареста за нарушение на правилника за полети. И защо не можа да летиш?

Петя стеснително се усмихна:

— Е, то се знае защо. Вечерта се натрясках с момчетата, а на заранта не ми беше до полети.

Капитанът накрая се ядоса:

— Голям глупак си, Петя. Кой разправя такива работи в милицията? Аз съм длъжен да запиша твоите показания в протокола за разпит. Какви ми ги дрънкаш сега?

— Ми вие няма да ги записвате, чичо Саша. Иначе ще вземат да ме уволнят от работа.

— Нали и аз това ти обяснявам! — понижи глас Журавльов. — Много-много не приказвай. „Чичо Саша“! Няма чичовци тук! Милицията е правозащитен орган.

Той извади от бюрото си чиста бланка.

— Значи записваме точно така: на шести септември гражданинът Осколков се е разболял. Ето защо курсът е бил поет от Дехтярьов. Вероятно и той е пийнал предната вечер, а?

Петя протестиращо замаха с ръце:

— Как така бе, чичо Саша? Той не близваше капчица алкохол, камо ли преди полет!

Капитанът продължаваше да умува над протокола:

— Съгласно показанията на Пьотър Осколков вертолетът е бил в пълна исправност... Нали?

— Ми като изключим, че за последен път правихме ремонт на стартера преди две години, че шасито съвсем издиша и отоплението не работи.

Журавльов заплашително събра вежди:

— Казах ти, внимавай какви ги приказваш, дръж си устата за тия неща! Иначе ще подведем под отговорност твоя началник Дмитрий Борисович. А не е виновен човекът, че не му се отпускат средства. Записвам: вертолетът е бил в пълна исправност...

— И кво се чува, чичо Саша, не са ли открили някакви следи?

— Не са. Нищо. Дори „черната кутия“.

Петя неспокойно се размърда на стола.

— Ще ви кажа нещо под секрет. — Той се наведе към капитана и зашепна: — Ние „черната кутия“, таковата...

— Какво таковата? — настръхна Журавльов.

— Мии, изобщо... я магнахме.

Капитанът закри лицето си с ръце:

— Защо бе?

— Ми само място заема тая пущина. А тъй можах да си сложа магнетофона. Пък и на опашката нали има още една, е, вярно е, че тя

не работи...

— И как успя? Нали без „черната кутия“ вертолетът не може да лети?

— Е-е, аз помолих Гриша, механика от трансформаторното. Много ги разбира той тия работи.

— Ти поне съзнаваш ли, че за това може да влезеш в затвора?

— Ми вие на никого няма да кажете, чичо Саша, нали? А?

Журавльов поклати глава:

— Ох, все повече ме затрудняваш. Добре, пишем нататък, „... е бил в пълна изправност“.

Петя разглеждаше ноктите си. Меко казано, не бяха особено чисти.

— Жал ми е за Серьога. Едно време заедно постъпихме в школата. И заедно учихме. А виж сега кво стана. Навярно е жив, как мислите?

— Че къде може да се дене? Да не мислиш, че е забягнал в Китай?

— Може би лежи някъде ранен?

— Не ми се вярва... Ей го, три дни стана, откак го търсят.

Петя се замисли. В кабинета на участъковия началник на милицията в селището Февралски се чуваше само пъхтенето на капитан Журавльов, който съчиняваше протокола.

— Не — проговори накрая Петя, — невъзможно е нашият „Миша“ да падне просто така в тайгата. Аз летя на него вече, кажи-речи, пет години. Е, имало е дребни повреди, няма да си кривя душата. Но изведнъж да откаже да лети — такова нещо не е било.

Журавльов продължаваше да пише.

— Какво е карал ли? Както винаги, спецтовар от находищата.

— Ще ти дам аз един „спецтовар“! Това е секретна информация!

— Стига де, чичо Саша. Тая „секретна информация“ я знае всяко куче във Февралски.

— Слушай, между нас да си остане — прошепна Журавльов, като погледна към вратата и заслони с шепата си, — най-вероятно заради тоя товар е изчезнал вертолетът.

— Е — махна с ръка Петя, — това и бездруго е ясно на всички. А много ли е било златото?

— Към четирийсет килограма на пясък и кило и половина в самородни бучки.

Петя подсвирна:

— Бая нещо... А кой е проверявал товара?

— Коля Фомин.

Щом излезе от милицията, Петя веднага тръгна към товарния терминал на летището. „Ще го поразпитам аз тоя Фомин. Може пък да изскочи някоя следа, мамка му мръсна.“

Селището Февралски за половин час можеше да бъде обходено от единия до другия край. То бе типично градче в тайгата, строено през шейсетте години и оттогава насам в него не бяха правени никакви промени. Единствените му забележителности бяха може би площадът със сивия куб на административната сграда — бившия градски съвет — и почернелия паметник на вожда на световния пролетариат, сочещ пътя към светлото бъдеще. Всички други постройки бяха олющени и стари хрущовки от барачен тип, отдавна отживели времето си. В тесните им стаи се тъпчеха със своите деца и внуци жителите на Февралски, неизвестно защо докарани тук от всички краища на Съветския съюз. Петя беше кореняк февралчанин. Тук беше роден, тук завърши училище, а сега летеше с вертолета до околните селища, повечето от които почти пълно копие на Февралски. Трите години във Владивосток, когато учеше в школата за летци, бяха единствените в живота му, които бе прекарал извън родния си град.

На отиване у Коля Фомин Петя се отби в магазина за хранителни стоки и купи бутилка „Руска водка“ — зер нямаше да ходи при човека с празни ръце.

Петя го познаваше отдавна. Когато в началото на деветдесетте години дойде да работи с „Миша“ — така пилотите галювно наричаха Ми-8 — Фомин вече бе инспектор по полетите. Беше свой човек, разбран, обичаше да си попийва, така че едва ли бе замесен в изчезването на вертолета. Негово задължение бе да проверява товарите и да следи дали няма на борда нещо леснозапалимо или взривоопасно.

Както обикновено, Фомин си седеше в стаичката и пиеше чай.

— А, Петуня, влизай — покани го той, като избута с крак втората табуретка изпод масата. — Седни да прием чай.

— Аз имам нещо по-хубаво.

Петя извади бутилката от джоба на панталона си и я тропна на масата.

— Ооо! — възкликна Коля и потри ръце. — По какъв случай?

— Днес е Денят на дърваря. Трябва да го отбележим.

— Точно така! Прав си.

Домакинът извади от нощното шкафче две ръбести чаши от дебело стъкло, половин хляб, парче салам и консерва „Писия в доматен сос“.

— Добре си го намислил, Петуня.

Наряза салама надве-натри и отвори консервата с риба, след което наля водка в чашите:

— Е, хайде да пием!

Като жител на тайгата Фомин ни най-малко не се учуди на неочакваното посещение на Петя Осколков, с когото не го свързваха кой знае какви приятелски отношения. Щом е дошъл, значи е по работа. Ако трябва — сам ще си каже, ако ли пък не — негова работа.

— Даа — започна Петя след третата чаша, — все още не са намерили Серьога. И най-важното, няма никакви следи.

— Сиреч сега си без работа?

— Ми тъй излиза. Интересно, кво ли е могло да стане с вертолета? Всичко си беше нормално. Стартерът е в ред. Главата си режа, че двигателят не може да спре просто така.

Както е характерно за алкохолиците, Фомин бързо се напи. И вече говореше по-малко, а през другото време гледаше Петя с блуждаещ поглед.

— Да си кажа правото, мина ми през ум, дали пък Серьога не се е приземил нарочно?

Коля сви рамене.

— Защото златото ще му стигне за цял живот. Дори за внуците му ще остане. А вертолета може да го е потопил в някое езеро в тайгата. Никога няма да го намерят. Как смяташ?

Фомин въздъхна и си наля още.

— Не мисля, че Серьога е способен на това, Петуня. Той си беше обикновено момче, добро и трудолюбиво. Пък и остави жена и дъщеря. Мигар тъй ще ги зареже? И сетне, охраната...

Петя се почеса по тила:

— И това е вярно... Та значи е загинал?

— Очевидно.

— И то заради златото. Някой нарочно е повредил нещо, да речем пак стартера, и вертолетът е паднал в тайгата, а крадците най-спокойно са задигнали сандъците и дим да ги няма.

Вместо отговор Фомин доля чашата на Петя.

— Защо да умуваме сега? Да пием. За Серьога.

Пиха. Фомин с усилие набоде с вилицата парче салам и го лапна.

— Виж какво, Петя, ще ти кажа една работа. Само че гледай да не се изтървеш пред някого. Във всеки случай, поне засега.

Той бавно запали една „беломорка“ и се наведе към Петя:

— Никакво злато нямаше на вертолета.

Момъкът тутакси изтрезня.

— Как така?...

Фомин се облегна назад, любувайки се на произведения ефект.

— Казвам ти бе. Мислиш, че съм пиян ли?

— Тъхъ — кимна Петя.

Фомин замълча, като дишаше тежко и оглеждаше празната бутилка.

— Тогава иди за още водка.

— Недей, Коля, може би ни стига вече, а? Деня на дърваря го отбелязахме...

— Добре де. Я кажи, ти вярваш ли ми? Нямаше там никакво злато. И освен мене никой друг не знае. Дори да узнаят, пак няма да повярват. От началото и аз самият не повярвах.

Това приличаше по-скоро на пиянско бръцоловене. Но Фомин говореше така убедено, че Петя реши да го поразпита за всеки случай. Фомин обаче лomotеше вече най-различни врели-некипели:

— Нямаше там злато, нямаше. Глупости са всичко това. „Хо-ора много-о по света-а и все-еeki със своя-ата съ-ъдба-аа. На-адежда ни дарява-аа във зо-ори старият ло-одка-ар...“

Неочаквано той отпусна глава върху масата и заплака.

— Все тоя грузинец. Все той...

Петя се заслуша по-внимателно, но уви.

— Ей, Колянич, какъв грузинец?

Опита се да го пораздруса, но Фомин вече беше мъртвопиян. Последното, което пророни, преди да заспи непробудно, беше:

— Контейнера. Железният контейнер...

По-късно се оказва, че може би това са били последните думи в живота му.

На следващата сутрин Петя узна, че Фомин се е самоубил — намерили са го обесен в стаичката му.

ПОСЕТИТЕЛЯТ С „НЕМЕРЦЕДЕСА“

Той хлопна вратата, включи алармената система и се качи в офиса си.

Никога не бе имал личен шофьор. Откакто се помнеше, Поляков винаги и навсякъде всичко вършеше сам. А да остави чисто новия си „Мерцедес-600“ в ръцете на друг — това пък съвсем бе изключено. Мерцедесът е голяма работа, всеки го знае.

Всъщност цял живот бе имал слабост към колите. Първата му кола беше един стар москвич. След него имаше и други модели от по-висока класа, също родно производство. В края на седемдесетте години си купи първия форд. Разбира се, това бе невероятно постижение за ония времена, като се вземе предвид, че в цяла Москва само трима души имаха мерцедеси: синът на министъра на МВР, Владимир Висоцки и Арчил Гомиашвили — най-личният Остап Бендер. Така че фордът беше доста високо ниво за старт.

Сега, почти дванайсет години по-късно, за Поляков всички коли се делиха на мерцедеси и немерцедеси. Той беше просто фанатичен привърженик на тази марка, а преди пет години в Мюнхен дори успя да влезе в клуба „Мерцедес Бенц“, в който приемаха само немци. Членовете на този клуб имаха маса привилегии, ползвани главно в Германия, включително и до двадесет процента намаление при покупката на колата. Когато научи за това, негов стар приятел и колега от студентските години упорито взе да го увещава да започнат бизнес: „там купуваме, а тук продаваме“. Ала много бързо се отказаха — тогавашната съветска митница вземаше толкова високи мита, че те превишаваха цената на колата.

Впрочем трябва да се отбележи, че на паркинга до неговия мерцедес е паркиран тъмночервен сааб, пак от висока класа, но „мерчо“ си е друго нещо. За мерцедесите Поляков беше готов да говори и да спори с часове. Познатите му просто бяха принудени заинтересовано да се включват в темата, така любима на Вячеслав Георгиевич. „Знаеш ли, братле, по какво отстъпва 560-SEL от

деветдесета година пред 420-S от деветдесет и трета?“ Но ако събеседникът му, не дай Боже, изобщо бърка мерцедеса с „Месершмит“ например — тогава край, всички приятелски взаимоотношения са вече заличени.

В малкия си кабинет, твърде неподходящ за председателя на толкова крупно акционерно дружество, Вячеслав Георгиевич блажено се разположи в коженото кресло зад бюрото.

Майната му! Въпреки всичко през последните дни е в добро настроение. Слава на Аллаха, но така или иначе, всичко се урежда. Разбира се, с ферибота е свършено, но все пак ще донесе прилична сума от застраховката. Какво ли да си измисли, така, нещо по-приятно за отпускане на нервите?

Поляков косо се погледна в огледалото и в него видя стегнат представителен мъж, на четиридесет и пет години, с твърд поглед и гъста прошарена коса.

Цяла сутрин трябваше да се разправя с десетина от най-досадните и упорити роднини. Накрая се ядоса и обеща да поеме част от разноските им при уреждане на разните техни проблеми. Още повече че фондовете, откъдето измъкна тези резерви, бяха обложени с толкова високи данъци, че всъщност по-добро приложение на парите просто не можеше да се намери. Разбира се, загиналите не можеш да ги върнеш, но на живите все някак ще помогнеш.

— Така ли е, Машенка? — усмихна се Вячеслав Георгиевич на секретарката си. — Какво имаме за днес?

Както винаги, отгатнала настроението на шефа си, Маша с мила усмивка му подаде пластмасова папка с разписанието на най-важните му ангажменти.

Маша беше на двайсет и девет години. Достоянствата ѝ не се изчерпваха със стройните крака и ефектната външност. С необикновената си памет и пъргав ум тя бе станала дясната ръка на Поляков през последните две години, като продължаваше да заема скромната длъжност на секретар-референт. И най-поразителното беше, че техните взаимоотношения се ограничаваха само с работата. Причината за това не беше толкова в неговото семейство. Синовете му, вече големи момчета, сами влязоха, без никакви връзки, в най-престижните вузове. Жена му пък изживяваше втора младост и маса бурни романи по екзотични курорти. Двамата отдавна вече не се

интересуваха един от друг. Очевидно затова, когато идваше в офиса му, тя общуваше изключително благосклонно с неговата секретарка.

И все пак Поляков гледаше да запази, доколкото е възможно, устойчивото равновесие на изключително деловите си отношения с Маша, като от време на време ту преливаше от гордост за силната си воля, ту се ненавиждаше за това.

— Машуня, каква е тая дивотия — да идва някакъв журналист в един и половина по обяд? Отде се взе изобщо?

— Но, Вячеслав Георгиевич, как така, нали вчера следобед вие се обадохте в приемната и помолихте да запиша тази среща и днес да ви напомня...

— Хайде, хайде, не ме занасяй — засмя се Поляков, като бегло преглеждаше останалите си ангажименти.

— Ама не, наистина, нали знаете, сега не ни е до шегги.

Поляков се намръщи.

— М-м... Да не бъркаш нещо? Може би все пак не съм се обадил аз? Да не би някой от рекламния отдел пак да ни погажда номера?

Тя се усмихна и поклати глава.

— И моля ви, Вячеслав Георгиевич, нека най-после да разрешим въпроса с инвестициите. Все пак предложението е много изгодно и както предполагам, разкрива колосални перспективи пред нашата фирма. Грехота е така направо да отказвате. Та нали вие сте човек, който си знае интересите. Ако ми позволите, веднага ще подготвя книгата и за утре вече ще мога да уредя срещата.

— А-а, тая няма да я бъде — веднага превключи Поляков. — Наистина аз много добре си знам интересите. Но виж, Маша, когато ти седнеш на това кресло, дяволите да го вземат, моля — решавай подобни неща колкото си искаш. Разбира се, тая сделка може да ми донесе печалба. Пък и на тебе вероятно — с лека ирония се усмихна той. — Но това е удар под пояса за двајсетина нещастници, които ще останат на улицата. Които дори не подозират за тези планове. Които сега разчитат само на скромната си заплата. Хич не ме интересуват каквито и да било подробности около проекта. Тоя нещастен ферибот ще го сънувам до края на дните си!

— Но в случая вие нямате никаква вина — възрази Маша.

— Да де. Именно! — избухна Поляков. — Неволно погубихме неколкостотин човека. Ей така, на бърза ръка. А сега ти ми предлагаш

да го направя нарочно?

— Господи! — Маша притисна ръце до гърдите си. — Но аз...

— Край. Точка по въпроса. Разбирам, поне се надявам, че нищо подобно не ти е минавало през ум, и нека да приключим с това...
Имаме ли връзка с „Калев“?

— Да, разбира се, всичко е наред.

— И за „Рената“ ми каза същото — въздъхна Поляков.

— Недейте така, Вячеслав Георгиевич! — умолително възкликна секретарката.

— Край, няма вече, извинявай. Имам чувството, че ставам мазохист. А какво е положението с нашите кредити?

— Седемдесет процента от необходимата сума. Засега няма баланс. Но като се вземе предвид колко бързо ги получихме и реализирахме, със сигурност може да се прогнозира, че към края на месеца всичко ще се уреди. Лихвеният процент просто няма да може да нарасне! Добре стана — засмя се тя със задоволство. — След като се реши да ви отпусне кредит, „Алфа-банка“ не очакваше такава експедитивност. Нима тези пари са за още два ферибота по същия маршрут?

— Какво те учудва? Никой не е отменял двустранното ни споразумение, имам предвид — между Талин и Стокхолм. А нашата фирма си остава, както и преди специален доставчик. За нас това не са малко пари, не чак толкова лесни за спечелване и при това — абсолютно честни, а именно последното, госпожо финансист, е най-важното. Стига вече. Ако е дошъл журналистът, покани го да влезе. И впрочем време е да сложим точка на въпроса за „Рената“.

— Значи не се готвите да идете в Москва?

— А защо да ходя в Москва?

— Ами... — смути се секретарката, — имаше слух... по-точно информация — поправи се тя, тъй като знаеше мнението на шефа си за ключките, но после се усети, че всъщност няма откъде да се появи такава информация — тоест... Ами, с една дума, стори ми се, че се готвите да преместите фирмата в Москва, а тук да оставите филиал. Това е.

„Хм... Какво й става днес? — запита се Поляков. — Вре си носа буквално във всичко.“

— Веднъж ти разказвах, че още на младини избягах оттам. И знаеш, че нямам никакво желание да се връщам. Фактът, че семейството ми живее главно в Москва, няма никакво отношение към моята работа, нали така? Освен това в Талин е гробът на майка ми.

— Моля да ме извините...

— Пък и това не е основната причина. Преди време наистина имах намерение да се преместя, но сега просто не виждам смисъл. Въпросът не опира само до конкуренцията, макар че и там няма да пропаднем, както ми се струва. Нашият рейтинг на пазара за товарни превози към днешна дата е доста висок дори като се вземе предвид злополуката с „Рената“. В провинцията се чувствам по-уютно, особено тук, в Талин. А Москва сякаш остана в младостта ми. Откровено казано, там обикновено отивам с голямо неудоволствие, когато ми се наложи... А ми се налага все по-често — намръщено добави Поляков.

— Журналистът чака — напомни Маша.

— Кажи му да влиза — махна с ръка шефът й.

Дребничък и симпатичен старец, около седемдесетгодишен, свойски се ръкува с Поляков и се разположи в креслото срещу него.

— Аз съм кореспондент на градския рускоезичен вестник „Път към пристана“ — представи се усмихнатото старче.

— Машенка, помоли, ако обичаш, да ни направят кафе... Чудесно е, че сте запазили в себе си толкова енергия за подобна напрегната работа.

Старчето доволно се засмя и включи касетофона.

— Навярно се досещате, че вестник с такова име като нашия не може да не се вълнува от ужасните събития, с които се оказва свързана вашата... м-м... рганизация. — Лицето на Поляков се изкриви в страдалческа гримаса. — Твърде печално и болезнено е това, което се случи... Вечна памет на героите.

— Да, да — неопределено промълви Вячеслав Георгиевич.

— По дяволите, какви герои са това? — саркастично се усмихна старецът. — Но виж, секретарката е чудесно парче. Имаш вкус. Макар че все пак е безполезно.

— Извинете, не ви разбрах — изненада се Вячеслав Георгиевич. — Какви ги говорите?

— Нима все още смяташ, Поляк, че с „Рената“ е станала случайна злополука? — със съвсем друг тон попита „кореспондентът“.

— Все още ли не си разбрал, Поляк, с каква сила разполагаме ние? — Старецът изключи касетофона. Нямаше нужда тези думи да се записват.

— Вие... Значи не е било нещастен случай... Ами да... Ах, изроди мръсни! Ще ви унищожа... — засъска Поляков.

Но в този миг влезе секретарката. Лично бе донесла кафето.

— Веднага излез оттука! — кресна ѝ Поляков.

Маша набързо изскочи от кабинета.

— Първо, ти ще се разориш, Поляк — ласкаво, дори някак нежно го увери посетителят. — Време е, приятелю, крайно време е, покой сърцето жадува.

— Майната ви! Сега имам кредити! Всичко вече е наред. Вторият ферибот е в движение. Такава зверска охрана има, че пиле не може да прехвъркне! — избухна Вячеслав Георгиевич, като изразително размаха ръце и скочи от бюрото си. — По-добре не ме закачайте, че ще надам страхотен вой и ще бия наред...

— Охрана, казваш? — попита старецът, без да обръща ни най-малко внимание на заплахите му. — Ами що не вземеш да им се обадиш? Сега трябва да са някъде на половината път към Швеция, нали? Разучи как стоят нещата, защото нещо ме гложди някакво лошо предчувствие. Все пак на борда има доста пътници, сред които навярно и деца. Пък и товарът не е малко...

Без да откъсва втренчен поглед от него, като хипнотизиран заек от питон, Поляков се върна при бюрото си и натисна един бутон на интеркома:

— Мария, незабавно ме свържи с „Калев“, директно в кабинета.

— И си го набий в главата, Поляк — дрезгаво продължи старецът, — всеки миг можем да ти нанесем следващия удар.

След малко радиовръзката бе дадена и се чу прашене от ефира.

— „Калев“? — Поляков изпита облекчение. — Дайте ми началника на охраната... Василий Сергеевич, Поляков се обажда, как е положението при тебе, всичко наред ли е?

— С-с-слава! — завика далечен глас. — В-вячеслав Георги-и-ч! Т-това е няк-какъв кошмар! Ние горим!

Поляков облещи очи, челюстта му увисна. Старецът услужливо му подаде таблетка вал идол.

— Край, свършено е! — крещеше гласът от Балтика. — П-п-противопожарните средства не работят!

Поляков отблъсна ръката с хапчето и уморено се отпусна в креслото. За тези няколко секунди сякаш остаря с няколко години. Затвори очи. Известно време двамата мълчаха.

— В-вячеслав Г-георгич! — запищя радиовръзката. — Потушихме го, угасна, м-м-мамицата м-му м-мръсна! П-по дяволите, нищо не разбирам! От само себе си угасна!

Поляков буквално подскочи в креслото.

— Ах, кучи синове! Явно това няма нищо общо с шибаните ви заплахи! Пробутватте ми... — Той не се доизказа, защото посетителят му беше изчезнал.

— Лепнете се за него и не го изпускайте от очи! — викна Поляков в телефонната слушалка, като натисна друг бутон.

После погледна през прозореца. Неговият „мерчо“ шестстотин си стоеше на паркинга пред офиса, но тъмночервеният сааб го нямаше.

— Недейте, няма нужда. Късно е. — Вячеслав Георгиевич вдигна слушалката на директния телефон и набра няколко цифри. — Да, аз съм, Поляка, кой може да е — натъртено каза той. — Незабавно ме свържете с Гибона.

МИРНИ ПРЕГОВОРИ

Когато изскочиха през задната врата, Турецки метна едно камъче към Грязнов, за да го събуди.

— Слава, я виж, какво става там?

Слава недоволно погледна през бръшляна. Злото куче в двора на тухлената вила се скъсваше да лае по нахалния съседски котарак.

Трофимов плюна от досада и двамата с Турецки отново се прибраха в кухнята.

След половин час при тях влезе домакинята. За пореден път ги измери с презрителен поглед и им съобщи:

— Господа ченгета, от съседната къща изнасят нещо. Казвам го, разбира се, само в случай че ви интересува. Нещо голямо и тежко. А единият от мъжете е с автомат на рамото. Круз Кастильо в подобни случаи...

Турецки и Трофимов се втурнаха към прозореца и надникнаха през пердетата.

Паркираното до оградата БМВ забръмча и се приближи до вратата. Турецки бързо измъкна неразделния си „Марголин“ и скочи през първия попаднал му отворен прозорец. Ниско приведен, стигна до беседката и като се прикриваше до гъстия бръшлян, на къси прибежки се отправи към съседната вила. Трофимов се придвижваше със същите маневри откъм другата страна на беседката.

Грязнов безгрижно спеше на люлеещия се стол. Нямахше как да го събудят незабелязано от четиримата мъже, които се мотаеха из съседния двор.

„Дано само не захърка — каза си Турецки. — Ех, Слава, хайде, приятелю, спасявай ни, цял живот няма да го забравя, стига, разбира се, да оцелея...“

Следователят видя как двама непознати мъже, които не бяха при огледа на вилата, наместваха на площадката пред вратата голям денк.

„Ха, ами че това е конопеният чувал, който бе захвърлен в антрето“ — спомни си Турецки. Единият от мъжете наистина беше с

автомат „Узи“. Братята стояха един до друг и тихо обсъждаха нещо. „Глухият“ внимателно изслуша брат си, кимна и се зае да облепва чувала със скоч.

„Тая позиция е направо идиотска, ще се наложи да рискуваме“ — прецени Турецки и с пистолет в ръка излезе от прикритието си.

— Нали ти се каза, че началството не бива да бъде лъгано — подметна той към малкия брат. — Хайде всички да вдигнат ръце на тила си и да застанат с лице към стената. — А ти — обърна се към двуметровия дангалак — хвърли оръжието.

Трофимов мълчаливо излезе откъм другата страна и ръгна с дулото на пистолета си малкия брат между плешките. Младежът се опита да го избие, но получи юмрук по скулата и рухна на земята, като се хвана за лицето. Между пръстите му прокапа кръв.

Турецки забеляза, че нервният Трофимов удари противника си не с пистолета, а с лявата ръка, на която носеше масивния пръстен с монограм. Оказа се хубаво оръжие, явно си го използваше като бокс.

Двуметровият дангалак размърда рамо, за да свали автомата, но изведнъж сръчно го подхвана във въздуха и пусна дълъг откос.

Трофимов и Турецки се метнаха в тревата — за щастие не бяха засегнати. Тримата приятели на дангалака тутакси залегнаха зад колата и също откриха огън. Големият денк остана на площадката пред вратата.

Кучето оглушително лаеше. Въпреки всичко това Грязнов продължаваше да спи.

Поредният куршум се заби в дървото, само на пет сантиметра от главата на Турецки. Е, и тоя път му се размина. А Слава блажено си нанка. Просто да се побъркаш!

Трофимов хукна на зигзаг към другата страна на къщата.

„Ако успее, бандитите ще се озоват под кръстосан обстрел“ — помисли си Турецки.

Но и бандитите бяха разбрали маневрата и единият от тях се измести наляво, като непрекъснато стреляше с два пистолета едновременно. А друг скочи в колата и трескаво завъртя ключа да запали.

Турецки се прицели в гумите. Но те попадаха в мъртва зона и можеха да бъдат улучени само ако куршумите летяха под ъгъл... Тогава той сложи в марголина нов пълнител и взе да стреля към

мястото, където се предполагаше, че се намира резервоарът. Дявол го знае къде му е мястото и от коя страна се намира при тия коли... Междувременно беемвето бе запалило и се опитваше да излезе на пътя. Но петият изстрел на Турецки най-сетне попадна в целта. След две секунди колата пламна. Бандитът стремглаво изскочи от нея, и то съвсем навреме, защото тя избухна, при което се заби в оградата от взривната вълна.

— Ей, момчета! — закрещя Трофимов, силейки се да надвика шума от стрелбата. — Не бъдете глупаци, съпротивата ви е излишна!

Фют-фют — просвистяха куршуми край него.

Турецки се подаде иззад бора и стреля няколко пъти поред. Не уцели.

— Ей, говеда, аз съм началникът на криминалната милиция! — изрева майорът. — Лягайте на земята и ви обещавам да забравя тоновете олово, с които ни засипахте! Дайте да се разберем спокойно!

Фют-фют-фют.

— Слава, Слава, дяволите да те вземат! — викна Турецки на Грязнов.

Грязнов се размърда, но не се събуди.

„Глухият“ пусна кучето от синджира и то с огромни скокове се понесе към Турецки. Едва вторият куршум успя да го укроти. Песът издъхна при поредния си скок и вече мъртъв, се стовари върху Турецки.

А двуметровият с дълга ругатня пусна от узито нов ветрилообразен откос, след което Трофимов, ранен в рамото, отхвъркна настрана.

В същия миг Грязнов най-сетне се събуди и когато видя тази битка буквално на десетина метра от себе си, веднага грабна своя „Макаров“ и без много-много да му мисли, стреля четири пъти поред. След това вече нямаше какво да се прави. Настъпи тишина.

Не може да бъде! Но не, така е.

Турецки въздъхна с облекчение. Ех, Слава, ех, хитрецо! Натурално...

Притискайки с ръка окървавеното си рамо, Трофимов смаяно гледаше ту простреляните младежи, ту не съвсем изтрезнелия Грязнов и просто не вярваше на очите си. Но всичко си беше точно така. Двама убити. Останалите бяха избягали.

Дангалакът лежеше до дървената маса. До простреляната му ръка се въргаляше автоматът.

Скърцайки със зъби, Трофимов се надигна на колене, след което се изправи. Турецки отиде да му помогне.

— Копеле гадно — като се мръщеше от болка, изфъфли Трофимов и отново се свлече на земята.

— Жалко — процеди през зъби Турецки. — Сега вече нищо няма да научим от тях...

Майорът подбели очи и изгуби съзнание. Шок, разбра Турецки. Огледа рамото му и видя само една входна огнестрелна рана. Значи куршумът бе останал вътре. Това вече беше лошо.

— Те ти НЛО, те ти котва — заключи Грязнов, прибирайки пистолета си в кобура. — Преговорите минаха в топла приятелска атмосфера. Или както би казал племенникът ми Дениска: пълна издънка!

От вилата, която им бе послужила за наблюдателен пункт, излезе втората цигулка на филхармонията. Носеше памук, бинт и кислородна вода.

— Слава, не е ли време най-сетне да погледнем какво има в оня чувал? — без да й обръща внимание, попита Турецки и тръгна към площадката. — Тю, да му се не види, човек има чувството, че цяла рота е била тук на учебна стрелба. — Той стъпваше само по гилзи.

— Бас държа, че не е мръсно бельо — каза Грязнов и тръгна след него.

В резултат на „преговорите“ чувалът бе прострелян на няколко места.

— Трябва да призная — тържествено заяви втората цигулка, оглеждайки бойното поле, — че Круз Кастильо е само един жалък мухльо. „Бърза помощ“ и милицията вече са тръгнали насам — рапортува тя и се зае с раната на Трофимов.

РАННА СМЪРТ

След неуспеха си при Рюйде Рейн донякъде се обезкуражи. Започна да се съмнява в своята теория и в перспективата да открие сам виновника за гибелта на ферибота „Рената“. Но тъй като по характер беше последователен и упорит, не можеше да си позволи да спре наскред пътя. При това последните новинарски емисии на Талинската телевизия го убедиха, че около следствието вече има някакви задкулисни игри. Например зачестиха хипотезите, че катастрофата е предизвикана от бурята или от технически неизправности. Журналистите се опитваха да изкарат виновен началника на дока, където преди година е била ремонтирана „Рената“. И нито думичка за предполагаемата бомба!

Явно някой искаше да насочи следствието по фалшива следа.

Последен в списъка на пътниците, пропуснали да се качат на „Рената“, беше някой си Игор Бурцев. Телефонът, записан срещу името му, кой знае защо постоянно даваше заето. Рейн реши да научи адреса му и да отиде на място. В края на краищата при лична среща винаги може да се изяснят много повече неща.

Бурцев живееше в новите жилищни комплекси в покрайнините на Талин. След като се полута сред еднотипните многоетажни блокове, Рейн най-после стигна до нужния му номер.

Не знаеше за какво да разговаря с Бурцев, как да разбере дали има вина (или е невинен) за гибелта на ферибота. Дори нямаше представа как да подхване разговора. Та нали и Рюйде можеше направо да го изгони, още при първите му думи! И по принцип щеше да е прав. Сега би могъл да го стори Бурцев. Оставаше само да разчита на случайността.

Пред входа на девететажния панелен блок пушеха и тихо разговаряха неколцина мъже в тъмни костюми. Рейн си помисли, че няма нужда излишно да привлича вниманието им, и се опита да мине незабелязано нагоре, ала не успя. Щом приближи, те веднага обърнаха глави към него и го изпратиха с продължителни погледи. Подобно

неочаквано посрещане го смути. Но когато видя, че вратата на апартамента е открената, направо се притесни. Отвътре се чуваха приглушени гласове.

„Я да си тръгвам и да не си търся белята — мина му през ум. — Току-виж съм се натресъл на някакъв обир. Едните от бандата стоят долу да вардят, а другите всеки миг ще излязат оттука... И ще вземат да ми видят сметката като ненужен свидетел.“

А пък нямаше никакво желание да става случайна жертва на бандити.

Когато вратата започна бавно да се отваря, за част от секундата той се почувства като в капан и беше готов да хукне по стълбите нагоре. Но вместо зъл бандит, въоръжен до зъби, на прага се появи разплакана жена, облечена в траур.

— Здравейте — прошепна тя, щом видя младия мъж.

— Здравейте — пак така шепнешком ѝ отвърна Рейн.

— Заповядайте, моля. — Жената го хвана за ръка и го въведе в апартамента.

„Всичко това е някак странно.“ Рейн послушно тръгна с нея.

В антрето тя се спря и като се понадигна на пръсти, тихо го попита на ухо:

— Колега ли сте му?

— Да — потвърди той за всеки случай.

— Добре.

Рейн не чу, а по-скоро долови тази дума по движението на устните ѝ.

„Но какво става тук?“

Отговорът дойде от само себе си, когато жената отвори пред него вратата на стаята и леко го побутна да влезе. Рейн се озова в най-голямото помещение на апартамента. Някои дори гордо го наричат „салона“.

Покрай стената бяха насядали хора със скръбни лица. В ръцете на жените белееха носни кърпички. И най-важното — по средата на гола маса бе поставен ковчег, драпиран с черен креп! Рейн се закова на място. Изобщо не беше очаквал подобно нещо.

— Но моля ви — отново го побутна по лакътя жената, — идете при майката.

„Стига само да знаех коя е майката. И кой е покойникът. Нима Игор Бурцев е починал? Много странно наистина.“

Жената пак го хвана за ръка и го заведе при седналата на скромния диван дребна старица, която час по час притискаше дантелена кърпичка до очите си. Жената ѝ пошепна нещо на ухото и посочи с очи към Рейн. Старицата кимна и му подаде мъничката си суха ръка.

— Приемете моите най-дълбоки съболезнования — пое я Рейн и нежно я стисна.

— Всичко това е толкова неочаквано, толкова неочаквано... — отново заплака старицата.

Жената лекичко го потупа по гърба, с което му даде да разбере, че съболезнованията са вече изказани. Рейн бавно се отдалечи към другия край на стаята и седна на един свободен стол. На минаване покрай ковчега успя да погледне покойния.

Беше на двацет и две, двацет и три години. Среден на ръст, блондин.

„Очевидно това наистина е Бурцев. Ама че работа... Поне да разбере от какво е умрял.“

От време на време в стаята влизаха нови хора, придружени от същата жена със зачервени очи. Тя ги водеше при майката, а после ги настаняваше на свободни столове. На свой ред онези, които бяха прекарвали необходимото време край покойника, ставаха и излизаха. По такъв начин се провеждаше своеобразна смяна на караула.

„Интересно, кога ли ще ми дойде редът да изляза?“ — помисли си Рейн. Много му се искаше да се присъедини към групата приятели и роднини долу край входа и да се опита да узнае каква е причината за смъртта на Бурцев.

Присъстващите пазеха пълно мълчание. След петнайсетина минути, когато Рейн се готвеше вече да излезе от стаята, внезапно влязоха неколцина мъже, които внимателно носеха капака на ковчега. Всички станаха от местата си. Рейн забеляза, че не заковаха капака.

„Значи прощаването с покойния ще бъде на гробищата — заключи той. — Трябва непременно да отида. В много криминални романи всичко се изяснява именно на погребението.“

На излизане от апартамента Рейн забеляза интересна подробност в антрето. Слушалката на телефона, който беше на нощното шкафче,

беше вдигната и оставена до апарата.

„Ето защо не можах да се свържа.“

Той поизостана от другите, взе слушалката и я долепи до ухото си, но не чу дори сигнала за свободно. На няколко пъти натисна вилката, но и това не даде резултат.

— Телефонът не работи — чу се зад гърба му гласът на вездесщата жена в траур. — Още от деня, когато... Майка му поиска да го изключат... — и се обля в сълзи.

Рейн абсолютно нищо не разбираше.

Мъжете дълго сваляха ковчега по тясното стълбище от деветия етаж. Долу вече чакаха автобусите. Рейн побърза да се качи в един от тях и когато ковчегът бе натоварен в черната камионетка, служеща за катафалка, процесията бавно потегли.

Кой знае защо, при всички погребения, на които бе ходил Рейн, непременно валеше дъжд. Навярно затова погребалната церемония се асоциираше в съзнанието му с лошо време, пронизващ студ и непроходима кал. Това погребение не правеше изключение. Ръмеше досаден дъждец, който подсилваше тъжното настроение.

За голямо съжаление на Рейн мястото до него остана свободно. Ако беше седнал някой роднина или приятел на Бурцев, може би щеше да научи нещо по-конкретно. Сега се налагаше да подслушва разговорите наоколо.

— Дааа — каза с въздишка възрастна жена на задната седалка, — съвсем младо момче!

— Така си е — съгласи се жената до нея. — Нямахте дори двайсет и пет години.

— Какви неща стават само...

— Божа работа.

— И какъв удар е за майката!

— Така си е.

Целият по-нататъшен разговор протече в същия безперспективен за Рейн дух. И той се опита да подслуша какво си приказват съседите му на предната седалка. Бяха двама връстници на Бурцев.

— Записките ми останаха у него. А утре съм на изпит... Вече не мога да си ги взема, нали?

— Неудобно е да безпокоиш майка му в такъв ден.

В крайна сметка Рейн успя да научи, че Бурцев е следвал във Финансовата академия. С една дума, съвсем постна информация. Сякаш напук никой не обсъждаше причината за смъртта. Тъкмо се готвеше направо да запита лелките отзад, когато автобусът спря пред гробището и всички забързаха да слязат. Само веднъж съвсем случайно долови думата „инфаркт“.

„Що за глупости? На тая възраст хората не умират от инфаркт.“

Още в института професорът по кардиология им каза: „И запомнете добре, че ако пациентът е под тридесет години, трябва да търсите причината за сърдечното заболяване някъде на друго място. Сърцето просто физически не може да се износи за такъв кратък срок, то е изчислено да работи сто години.“

Отнякъде се появи малък духов оркестър. Всички музиканти бяха с найлонови торбички на главите, с което създаваха малко странно впечатление. Присъстващите се ограничаваха с предвидливо взетите чадъри. Рейн нямаше чадър и бързо се измокри до кости.

След няколко минути погребалната процесия бавно тръгна по хлъзгавата глинеста алея навътре в гробищата. Оркестърът внезапно засвири нещо нестройно и фалшиво и само при особено силно желание човек можеше да различи траурния марш на Шопен.

Вървяха доста дълго. Първо минаха през старата част с черни гранитни паметници, на които бяха изсечени трогателни епитафии и стихове, после се занизаха пирамиди с петолъчки, тук-таме разредени от метални кръстове с олющена боя. След това кръстовете станаха повече, но пък растителността наоколо намаля. Накрая излязоха на гол, почти незает парцел. Тук спряха край прясно изкопан гроб, който гробарите бяха прикрили с полиетилен, за да не се пълни с вода.

Докато хората от процесията се придвижваха и наобикаляха гроба, Рейн незабелязано се промъкна до ковчега. Неочаквано усети, че някой го ръчка в гърба. Беше пак същата разплакана жена.

— Вземете — и му подаде голям черен чадър. — Сега ще вдигнат капака на ковчега. Не бива да се измокри.

Трябваше да се подчини.

Скоро се появи свещеникът, придружен от няколко бабички, които веднага тихичко запяха.

Сложиха ковчега на специална желязна стойка и го отвориха. Майката и останалите близки високо заридяха, а свещеникът запя с

плътен баритон.

Дъждът се усили и сега Рейн беше доволен, че му бяха възложили да държи чадъра, който прикриваше не само покойника, но и него.

Докато траеше опелото, успя добре да разгледа Бурцев. По лицето му не се забелязваха никакви следи от болест, съвсем свежа, младежка кожа. Никакъв синкав оттенък от цианоза, така характерен за сърдечно болните след смъртта. Дори сега, при студения вятър, кожата ѝ не бе добила мъртвешката восъчна бледност. Но най-важното бяха устните. Един опитен лекар може по устните да разчете цялата „история на заболяването“. А устните на Бурцев имаха нормален виненочервен цвят. По всички признаци той изглеждаше като един напълно здрав човек.

„Естествено — разсъждаваше Рейн, — това не може да се твърди с абсолютна сигурност. Но че младежът никога не е имал проблеми със сърцето си, бих потвърдил дори под клетва. Разбира се, не би било зле да се погледнат зениците...“

Свещеникът завърши погребалната служба и роднините започнаха един по един да минават покрай ковчега. Дъждът ставаше все по-силен и прощалната процедура вървеше доста бързо. Само майката дълго не искаше да се откъсне от тялото на сина си. Взеха да я увещават да тръгне, но тя внезапно изписка нещо и прегърна главата му, при което измести възглавничката. Започнаха да я утешават и лекичко да я изтеглят настрани. Тогава Рейн съгледа малка раничка в лявото ухо на покойния.

Може би нямаше да ѝ обърне внимание, но набитото му око веднага забележа необичайния ѝ вид. В центъра на малкото колкото главичката на кибритена клечка възпаление ясно изпъкваше бяла точка. Такава раничка може да се появи например ако се бодне ухото с нажежен шиш. Мястото на изгарянето тутакси ще побелее, а след известно време ще се зачерви наоколо. Раничката беше съвсем прясна. Но при всички случаи не би могла да причини смъртта.

Заковаха ковчега и го спуснаха, след което бързо го засипана с пръст, за да не се напълни гробът с вода. Отгоре подредиха венците от изкуствени цветя. Пръстта наоколо вече се превръщаш в непроходима кал и близките на покойния забързаха към автобусите.

По пътя към изхода на гробищата Рейн събра кураж и пепита една от познатите му лелки:

— Извинете, от какво умря Игор?

— Ама вие не знаете ли? — учуди се тя. — От сърдечен удар. Така поне каза лекарят. Изглежда, момчето се е нервирало нещо. Имаше някакви неприятности в работата. Навярно сте в течение. И вие работите на пристанището, нали? Стюард на ферибота?

Рейн едва не подскочи от изненада, но бързо се овладя.

— Това е то — продължи лелката, — а между нас казано, каква сърдечна недостатъчност може да има едно двайсет и три годишно момче? Откъде? Ето какъв стана животът. Мисля си, че всички болести са на нервна почва. И Игор умря от нерви. Майка му каза, че е разговарял по телефона и така е умрял.

Лелката бръкна в чантата си за кърпичка.

— Наскоро някой му подари този телефон... Той е от ония... Как ги казваха? Дето нямат жици? С някакво странно име. Нещо свързано с птичките...

— С птичките? Да не би да е клетъчен?

— Точно така, клетъчен. Наизмислиха всякакви глупости. Само вреда има от тия боклуци.

— А кой му го подари?

— Не знам. Разправят, че била приятелката му, Дита.

Когато Рейн си тръгна към хотела, вече бе започнало да се мръква. Чувстваше се ужасно уморен, обуцата му тежаха от кал, по панталоните му бяха полепнали парчета глина, но въпреки това той смяташе, че денят му не бе минал напразно. Беше успял да научи, че Бурцев е работил на пристанището, а следователно имаше вероятност да е бил замесен в катастрофата. Освен това неочакваната му и загадъчна смърт будеше големи подозрения. Рейн усещаше, че е попаднал на някаква следа.

— Бихте ли ми казали колко е часът?

В Талин сега рядко можеше да се чуе руска реч на улицата. Дори онези, които не знаеха естонски, се стараеха да го говорят, макар и с акцент. Така че въпросът прозвуча на Рейн неочаквано и той се постресна, защото мъжът, който го зададе, беше скрит в сянката на стария чинар, засаден тук може би още при основаването на града.

Рейн погледна часовника си, ала не успя да отговори. Нечии железни пръсти го стиснаха за гърлото и го повлякоха в мрака...

„ЖЪЛТУРКАТА“

— Вячеслав Георгиевич, имаме връзка с Владивосток — обяви Маша по интеркома.

Шляков нервно грабна слушалката. След няколко секунди прашене бълбукане и бръмчене се чу гласът на Гибона:

— Слушам.

— Аз съм — каза Поляков.

— Здравсти, приятел, как си?

— Нормално... Кажете ми какво става с „жълтурката“? Е, не, такива работи по телефон не се обясняват. Сам разбираш...

„Станало е нещо“ — разтревожи се Вячеслав Георгиевич.

— Обясни ми с две думи.

В слушалката настъпи мълчание. Стори му се, че чу Гибона да говори с някого.

— Виж сега — най-сетне се обади той, — я по-добре да се срещнем.

— Ами ела тогава.

— Не мога. Работа, знаеш...

— Работата ни е една и съща! — едва не кресна в слушалката Поляков.

— Не бих казал. Докато ти в Талин си живееш живота, аз тука се пека на голям огън. Ей го, неотдавна падна вертолетът...

— Как така „падна“? Какви ги дрънкаш, да не си откачил? При мене всичко вече е заредено!

— Не знам... Мисля си, че и твоите неприятности с ферибота са...

— Дърт гадняр! — избухна Поляков. — Забрави ли вече...

Гибона го прекъсна:

— Ако си недоволен от нещо, винаги можем да прекратим нашето взаимноизгодно сътрудничество, нали?

Поляков стисна зъби.

— Не разбирам. Да не ти се вижда малък хонорарът? Или си решил да работиш за друг?

— Това вече не ти влиза в работата — срязва го Гибона. — Пак повтарям, ела във Владивосток. Ще си поприказваме.

Поляков ядно тръсна слушалката.

— Маша! — кресна той колкото му глас държи. Вратата тутакси се отвори.

— Уплашихте ме, Вячеслав Георгиевич. Нали има интерком...

— Я не ми давай акъл! — още повече кипна Поляков. — Сополанка!

Свикнала с нервните изблици на шефа си, Маша стоеше мълчаливо.

— Искам кола! Незабавно!

— Ей сега! — изтича тя от кабинета.

Поляков скочи от креслото и заснова напред-назад, като ту риташе някой стол, изпречил се на пътя му, ту злобно се вторачваше в телефона. „Ах ти, Гибон, копелдак гаден, ще ми паднеш в ръчичките някой ден!“

— Маша! — отново изрева той.

Секретарката отново изникна на вратата.

— Обади се да ми приготвят самолета!

— Добре, Вячеслав Георгиевич. Закъде заминавате?

— Ще кажа на летището.

— Колата е долу, Вячеслав Георгиевич.

Скоростният асансьор за секунди го свали на партера. Когато излезе от фойето, Поляков забеляза, че пред входа го чака оранжев нисан. Освирепя от яд. Трябваше пак да се качва до офиса си.

Маша стоически изтърпя бесния порой от ругатни, с които я засипа шефът ѝ. Междувременно дори успя да приеме някакъв факс. А когато речникът му се изчерпи, тя каза:

— Нямаше друга кола, Вячеслав Георгиевич.

— Къде са ми мерцедесите?!

— Единия го взе главният счетоводител, който отиде да преговаря с шведите. Другият е на ремонт. Третият тръгна да зарежда, нали знаете, че има бензинова криза...

Поляков безсилно се отпусна на креслото. Той е един от най-големите талински бизнесмени, с него се ръкува лично премиерът,

материалното му състояние се измерва с осемцифрова сума в долари... А неговите подчинени му пробутват някакъв японски боклук, защото, представяте ли си, имало „бензинова криза“...

Наложи се да чака, докато се върне шофьорът от пътешествието си по бензиностанциите.

Най-накрая, след като се закани да ги уволни всички до един, Поляков се качи в мерцедеса и заповяда да го откарат на летището.

Да, трябва незабавно да вземе някакви мерки срещу Гибона. Ако действително е намерил друг начин да пласира златото, с това ще му нанесе голям удар и значително ще накърни доходите му.

Всъщност пътническите и товарните превози бяха само благовидно прикритие за истинския бизнес на Поляков. Нелегалният износ на жълтия метал беше основната сфера на дейността му. Голяма част от златото, добивано в рудниците, се доставяше първо на Гибона, който го превръщаше в кюлчета. После на малки партии се изпращаше в Москва, където му маркираха каратите и тем подобни. Пак там подкупени чиновници оформяха необходимите документи: лицензи, сертификати и тъй нататък. Естествено, нямаше смисъл да се прехвърля легално през границата на страната — първо, руските митничари от пръв поглед щяха да открият фалшификацията на тези документи, и второ — да се подкупят те, щеше да струва доста пари, пък и допълнителните разходи в крайна сметка щяха да повишат себестойността на стоката. Тъй че Поляков предпочиташе „втория“ начин. В специално пригодени скривалища в хладилните вагони и коли, превозващи месо за фирма „Прибалтика“, златото пристигаше в Талин. Тук всичко ставаше много по-лесно. Естонските митничари преглеждаха небрежно изнасяните от Русия ценности, при което само в краен случай се налагаше по някой малък подкуп. Но най-често Поляков минаваше и без това. При всеки рейс неговите фериботи изнасяха по няколко „заредени“ коли. В гумите, под седалките и между уплътненията на вратите имаше скрити кюлчета злато. Изнасяните коли бяха нови: предвидливият Поляков бе открил малка фирма в Стокхолм, която ги продаваше евтино на шведските безработни и студентите. Нататък всичко вървеше като по часовник: в Швеция имаше много клиенти за качественото руско злато. Именно за тях бяха предназначени сертификатите и лицензите. Скандинавците поначало много се страхуваха от проблеми с полицията, която можеше да прояви

интерес към произхода на златото. Една част от парите, получени от продажбата, се внасяха по европейски банки, а друга се прибираще в Естония. Петнайсет процента се падаха на Гибона.

Освен злато Поляка изнасяше на Запад никел, мед, паладий и други редки метали. Но все пак основната му печалба идваше от златото. А сега този златен поток внезапно заплашваше да секне. И той не можеше да разбере кой именно го е заприщил.

По пътя към летището позвъни в Сочи. Имаше нужда от хора, за да притисне Гибона. Обаче нужният му номер не отговаряше, а Поляка със сигурност знаеше, че „командирът“ никога не се разделяше със своя мобифон. Като изпсува наум, набра друг номер. Обади се женски глас:

— Фирма „Възход“.

— Какъв „Възход“ бе? — възмути се Поляка. — Аз търся „Светлина“.

— „Светлина“ се премести. Сега тук е „Възход“.

В слушалката се чу сигналът за свободно.

Поляков затвори и с невиждащ поглед се втренчи в стъклото. В момента пристигаха на летището, където го чакаше личният му самолет.

— Обръщай! — заповяда на шофьора.

След един час вече седеше в първокласния вагон на влака „Талин-Москва“.

ЖИВИЯТ ТРУП

Мръкваше се. Грязнов се зае с чувала. Турецки уморено се отпусна на един от пъновете около масата и се облегна с гръб на нея.

„Току-що Слава уби двама души — помисли си той. — А е в чудесно настроение. Доволен е, че се е наспал, и си се чувства добре. От друга страна пък, ако не беше убил тия бандити, може би сега изобщо нямаше да умувам за тия неща.“

— Какво има в чувала? — попита Турецки.

— Отде да знам — сви рамене Грязнов.

— Защо тогава просто не го разрежеш? Предложението му беше закъсняло — в същия миг Грязнов отвори чувала и стреснато отстъпи назад.

От него се показва сгърченото тяло на млада светлокоса жена.

Турецки стисна зъби.

На мръсното ѝ лице бе застинала гримаса на страдание. Ръцете и краката ѝ бяха стегнати с широки лепенки. Устата ѝ също бе залепена.

— Има ли живи там? — викна някой от линейката на „Бърза помощ“.

— Ами — махна с ръка един от оперативните служители.

Рижав криминолог с крещящо лилава вратовръзка върху червената си риза монотонно диктуваше на своя партньор, като сегиз-тогиз щракаше с фотоапарата снимки в различен ракурс. А партньорът му записваше, повтаряйки:

— Скъпа рокля с черен цвят, разкъсана на много места. Без бельо. Обувки също няма. Предполага се, че е изнасилена... вероятно неведнъж. По шията и гърдите се забелязват много синини и пресни кръвоизливи. М-м... от вътрешната страна на дясното бедро има татуировка, правена наскоро. Главно „П“ с извивки. По гърдите, главно около зърната, се забелязват множество дребни изгаряния, както изглежда, от цигара. Меката част на дясното ухо е разкъсана, очевидно от насила изтръгната обещане...

— И това ли е всичко? — измърмори Грязнов.

— Останалото ще се разбере при аутопсията. Засега патологоанатомията е единствената област от медицината, която дава отговор на всички въпроси. А, да, от външната страна на дясното бедро има две повърхностни рани от огнестрелно оръжие... По дяволите, та те са съвсем пресни!

— Да не би от сегашната престрелка? — обади се Трофимов.

Експертът кимна.

— Я гледай, я гледай! — ахна приближилият се санитар от „Бърза помощ“. — Че това е Климова! Самата Вела Климова!

— Климова? — възкликна от носилката Трофимов, когото вече внасяха в линейката. — Климова? Ама чакайте! Александър Борисович!

— Не се тревожете, Андрей, довечера ще дойда в болницата и за всичко ще си поговорим — успокои го Турецки.

Линейката потегли.

— А вие знаете ли коя е тая Климова? — обърна се Турецки към рижия криминолог.

— Разбира се! Мисис „Крайбрежие“.

— Какво ще рече това?

— Управителка е на „Хоризонт“, най-големия хотелски комплекс. Накъдето и да се обърнеш, навсякъде ще видиш негови хотели — иронично се усмихна рижият. — Всички я познават. А аз имах удоволствието, така да се каже, лично да се запозная... Преди известно време изчезна съпругът ѝ.

— Преди колко по-точно?

— Седмица, не по-малко. Защото преди пет дни ми се наложи с нейна помощ да идентифицирам един труп след пожар. Но не беше мъжът ѝ... Най-интересното е, че тя, Вела, изобщо не беше съобщила за изчезването му. Каза само, че един мъж има много причини да изчезне нанякъде. Сиреч по своя си, мъжка работа. Въпреки това ние го търсихме. Беше се вдигнал голям шум, но сега нещата се поуспокоиха.

— След смъртта на Малахов ли?

Рижият тактично премълча.

— И не намерихте Климов, така ли? — продължи да настоява Турецки.

— Не.

— А какъв човек беше благоверният съпруг на тази дама? С какво се занимаваше?

— Герат ли? С нищо според мене.

— И щом като не е съобщила тя, как сте разбрали, че е изчезнал? И защо сте го търсили?

— Ами говори се, че е бил приятел на Малахов.

„Я виж ти“ — изненада се Турецки.

— Герат — това име ли е?

— Дявол го знае. На мен ми е известно само, че Климов е ветеран от войната в Афганистан, офицер, награден с ордена „Червена звезда“ или май „Червено знаме“... Пък и дявол знае каква е сега разликата между тях. А иначе беше голям мъжага, макар и без едно око. С хубаво, мъжествено лице и, кажи-речи, два метра висок. Как не са го улучили муджахидините — не мога да си обясня.

— Два метра — сепна се Турецки. — А ти видя ли този? — и посочи убития дангалак.

— Ааа, не, тоя е още сукалче. Или беше — изхили се рижиат. — Навеки зачислен, така да се каже. А Климов беше зрял мъж в разцвета на силите си.

— Откъде са всички тия сведения за дружбата му с Малахов и прочее?

— Нали се носят слухове — учуди се от невежеството му рижиат. — През курортния сезон клюките при нас се разпространяват много бързо. Само малоумните не ги научават. Или глухите.

Турецки машинално погледна трупата на „глухия“.

От вилата излезе капитанът. С все същия мрачен вид.

— Никакви тайни подземия или скривалища — въздъхна той. — Нито следа. За да се открият евентуални подземни помещения, ще ни трябва специална апаратура, а в нашия град с такава разполагат само колегите от „спецслужбите“.

— Колко са бедни, горките — изказа съчувствие Грязнов. — Ефесците^[1] ли имаш предвид?

Офицерът тъжно кимна.

— Изобщо открихте ли нещо интересно?

— Ами най-различни глупости. В голямата стая на втория етаж има цяла купчина запалки и всичките работят.

— Това изобщо не са глупости — възрази с тежка въздишка Турецки. — Вероятно именно с тях е била измъчвана жертвата, и то съвсем наскоро. Вижте какво, капитане, сложете телефона на подслушване — кимна той към къщата. — Само че не тук, разбира се. Засичайте откъде ще го набират и всякакви подобни сведения. С една дума, няма аз да ви уча. Прехвърлете го при вас, в града, става ли? Впрочем прегледахте ли документите за къщата?

— Колкото и странно да изглежда, всичко е наред, няма никаква връзка с Климови. Братя Кирякови, търговци от Адлер, наистина са живели тук в собствен дом и по мои данни — почти през цялата година.

— И какво са могли да правят тука? — учуди се Турецки. — Казвате, търговци били? С какво по-точно са търгували?

— С всичко по малко — фактически дословно повтори отговора на малкия брат намръщеният капитан. — Доколкото знам, напоследък са търгували с електроника.

— Така. Значи съпругът изчезва — замислено произнесе Турецки. — Съпругата не съобщава за това, после я отвличат и я подлагат на изтезания. Всичко изглежда толкова идиотско, не мислите ли?

— Да не смяташ, че тя го е пречукала някъде, а неговите приятелчета са решили да ѝ отмъстят? — любопитства Грязнов.

— Ти го казваш — сериозно отбеляза Турецки. После се обърна към офицера: — Капитане, трябва непременно да се снемат всички пръстови отпечатъци в къщата. Особено внимателно в тоалетната и при телефона.

— Ама това е работа за цял ден — замрънкаха експертите.

— Налага се. В къщата са идвали всякакви хора, вероятно и убиецът на Малахов — каза Турецки първото, което му хрумна. — Да, за малко да пропусна! При балистичната експертиза трябва да се провери преди всичко дали оръжието и патроните на тия юнаци не са използвани при убийството на Малахов.

— Още едно главоболие за наша сметка — тихо, но така, че да го чуят всички, промърмори рижият експерт криминолог. Никой не му възрази.

Той внимателно отлепи скоча от устата на жертвата и го прибра в специално пликче. В същия миг жената потръпна и едва чуто изстена.

— Жива! Жива е тая мръсница! — изкрещя рижият и отскочи назад. — Пфу, дявол да го вземе, отдавна не съм се стряскал така. Бива ли така да се гаврят с хората?

Всички моментално се засуетиха и заприказваха един през друг, само Грязнов се сети за линейката и хукна да я догони.

— Направете нещо де! — завика Турецки на рижия.

Но той не смееше дори да се приближи. Очевидно Вела Климова му изглеждаше по-страшна от всеки труп.

— Не е по специалността ми — оправда се той. — Не е в моя профил! Аз не съм съдебен лекар, криминолог съм все пак.

И този път съседката, втора цигулка от филхармонията, спаси положението.

— Оттук трябва да се махнат всички излишни — изгледа я с неприязън рижият експерт.

— По-добре ти си махни идиотската вратовръзка — посъветва го Турецки.

Докато съседката промиваше и дезинфекцираше всички рани, Грязнов успя да върне линейката.

Двамата с Турецки приседнаха до дървената маса на двора.

— Непременно да я сложите под охрана в болницата — обърна се Турецки към оперативния служител.

— Саша, ама ти вече ги вземаш за пълни идиоти — колегиално се застъпи Грязнов.

— Добре де, добре — махна с ръка Турецки. — Не мога да си обясня, Славутич, откъде може да се е взела тая пепел?

— Пепел ли?

— Ами да, нали помниш, че маратонките на малкия брат оставяха тъмни следи по паркета.

Грязнов внимателно разгледа ръцете на жената. Бяха изцапани, а ноктите изпочупени и черни.

— Наистина е пепел. Очевидно от мястото, където са я държали.

— Да де, ама я се опитай да го откриеш — усмихна се Турецки.

— Те — кимна той към оперативниците — претърсиха основно цялата къща. Освен ако е била държана в хладилника.

Оперативниците обърнаха трупа на „глухия“ Киряков. От джоба му изпадна плочка с бутони, на която пишеше „Сони“. Грязнов се

втрени в нея. Защо ли му е трябвало да носи дистанционното със себе си?

— По дяволите, телевизора! С големия екран! — Грязнов и Турецки се втурнаха към къщата.

Огромният телевизор продължаваше да работи. Колкото и да се мъчеха да открият някаква пролука наоколо, нищо не подсказваше за наличието на таен вход или нещо подобно.

Турецки изключи телевизора. Със секунда закъснение и Грязнов, който държеше дистанционното, натисна бутона за изключване. Чу се щракане, огромният екран хлътна в стената, после надолу, при което се отвори таен проход.

Той водеше към подземие, до което не можеше да се стигне по друг начин. Подът му беше засипан с пепел.

„Изглежда, от мързел тук понякога са изхвърляли пепелта от камината. Ето откъде идват тъмните следи на маратонките. Разбира се, че не е спал оня момък с белега от апандисит на челото. (Случват се и такива парадокси в анатомията!) Ама пък и Слава си го бива за хирург, по-добър не може да се намери“ — не се сдържа Турецки.

Нищо не подсказваше, че тук изобщо има осветление. Грязнов се върна за фенерче.

На отсрещната стена беше надраскана някаква безсмислица: „Да живее «Светлина»!“. В единия ъгъл имаше кресло. По страничните му облегалки бяха лепнати нарязани ленти широк скок. Значи тук са държали жертвата си. Другата половина на подземие бе заета от два метални стелажа, претъпкани с най-различна апаратура. Компютри, усилватели, антени, кабели, светещи ключове и тем подобни джаджи, както ги нарече за себе си Турецки...

— Натурално, добре са се обзавели — одобри Грязнов.

— Животът е прекрасен и удивителен — промърмори Турецки.

— Такъв мирен консуматор като тебе, Славик, не може да се ориентира в подобна техника.

— Че какво има тук за ориентиране? — възрази му Грязнов. — И едно дете би го разбрало. Братята са били рекетъори, а с тая апаратура са подслушвали бизнесмените. И бизнесдамите.

— Така ли мислиш? — на свой ред го парира Турецки. — Не са ли твърде добре обзаведени за такава елементарна работа? И не са ли много тия апарати за една нещастница?

— Може и да си прав, но помни ми думата, че тая техника нищо не струва и е от памтивека.

— Няма да пипате нищо — заръча Турецки на оперативния служител, — аз ще дойда в най-скоро време. И, разбира се, ще запечатате помещението. После си вървете, няма какво да следите. Но незабавно изпратете своите специалисти, нека да се опитат да разберат що за електроника е струпана тук.

— Какво ще запечатват? — възкликна Грязнов и просто прибра дистанционното в джоба си. — Нека се опита някой да влезе. Какво ни остава още за днес?

— Довечера ще идем при Трофимов в болницата. Засега ти можеш да поспиш в хотела, а аз ще се помотая из магазините.

Грязнов недоверчиво го изгледа.

— Усложняваш нещата, Саша. Ами натурално, те са били най-обикновени рекетъори. И са изнудвали Климова, нищо повече.

— Вечерята вече изстива — укорително каза приближилата се втора цигулка.

— Да-да, моля, заповядайте — измънка зад гърба ѝ съпругът диригент.

Вечерята се оказа великолепна...

Експертите по електроника пристигнаха след половин час. Бяха хора на възраст, с бледи, уморени лица, явен отпечатък на професията им — поне с такива впечатления остана Турецки.

— Това е за вас — обърна се към него старшият на групата, мъж с дълги бакенбарди, като му подаваше някакъв плик.

Турецки веднага го отвори.

Грязнов преведе експертите през „телевизора“ и ги придружи до подземие, след което се върна.

— Какво имаше в плика? — поинтересува се той.

Турецки равнодушно сви рамене и му го подаде.

— Нищо. Пръстовите отпечатъци на братята ги няма в компютъра. Явно никога не са били арестувани, поне тука. Нека видим какво ще кажат специалистите.

Не се наложи да чакат дълго. След половин час експертите излязоха от вилата и мълчаливо се отправиха директно към колата.

— Какво е заключението ви? — настигна ги Турецки.

Те възмутено мълчаха.

— Но моля ви, кажете? — с някаква налудничава упоритост настоя Турецки.

— Изобщо нямам понятие какво е всичко това — най-сетне процеди експертът с бакенбардите. — Може да бъде каквото и да е, и същевременно — абсолютно нищо. Просто някаква безумна сбирщина от апаратура, детайли... Имам чувството, че някой маниак е трупал тук каквото му падне. При това доста заможен маниак. Ндаа... От много години насам за пръв път се почувствах като пълен профан. И то по ваша вина — неочаквано избухна той.

И без да се сбогуват, експертите по електроника си заминаха.

— Животът е прекрасен и удивителен — мрачно отбеляза Турецки и тутакси добави: — По дяволите, няма да ходим в болницата. Трофимов ще изчака до сутринта.

[1] От ФСС, федерална служба за сигурност. — Б.пр. ↑

УЧИТЕЛИТЕ

Когато научи, че снощи Фомин се е обесил, Петя Осколков презглава хукна към милицията, за да говори с капитан Журавльов.

Събитията от предишната нощ доста се бяха объркали в главата му и той с големи усилия се опитваше да си припомни странните, почти несвързани думи на Фомин, който явно знаеше нещо, неизвестно на никой друг.

„Май каза, че никакво злато не е имало във вертолета. Спомена за някакви контейнери... Може, разбира се, да е било пиянско бръщолевене, а може и... Трябва да разкажа всичко на чичо Саша.“

В кабинета на Журавльов имаше съвещание и Петя трябваше да седи два часа в коридора.

Когато участниците в съвещанието излязоха, той дочу откъслечен разговор:

— Отломките са се пръснали в диаметър от два километра — каза един от мъжете.

Петя веднага реши, че е някой от московската следствена бригада.

— А къде е... — Събеседникът му понижи глас, така че младежът не чу края на изречението.

Московският следовател сви рамене.

Щом се разотидоха всички, Петя веднага нахълта при Журавльов. Както обикновено, той пишеше нещо.

— Чичо Саша! Имам нови сведения!

Капитанът вдигна глава от книгата си:

— А, Петя, ела, сядай. Какво имаш?

С няколко думи Петя му предаде съдържанието на снощния си разговор с Коля Фомин. Журавльов внимателно го изслуша, след което махна с ръка:

— Я по-добре си върви вкъщи, Петуня, и не пречи на следствието.

— Как тъй „не пречи“, чичо Саша, че това са важни сведения!

— Твоите „важни сведения“ ще ми объркат сега цялото разследване. Малко ли глупости ломоти човек на пияна глава.

Петя се засегна:

— Ама как тъй бе, чичо Саша? Ми ако това си е истина? И сетне, защо ще се беси Колята?

— Натряскал се е твоят Коля, отмилял му е нещо животът и затова се е обесил. Вертолетът няма нищо общо с това. Нали помниш, че лани Филя от лесовъдното стопанство се удави?

— Помня.

— На, видя ли. А че на вертолета е нямало злато — това вече са пълни глупости. Къде може да се е дянало?

— Не знам. Но нали се намери вертолетът, пък златото го няма...

Журавльов заплашително склочи вежди:

— А ти откъде научи тая секретна информация?

Петя си придаде важен вид:

— Имам си свои източници, чичо Саша.

И небрежно се облегна назад в креслото, като кръстоса крак върху крак.

— Ей сега ще ти дам аз „свои източници“, като сваля ремъка и ти ударя един хубав бой!

Той се понадигна от стола и взе да разкопчава колана си. Петя скочи и застана в най-далечния край на кабинета:

— Недей сега, чичо Саша, ясно, разбрах!

Журавльов отново седна.

— Хич и да не си помислил да ходиш при московчаните с твоите идиотски версии! На секундата ще те приберат. Нищо чудно и да те обвинят за смъртта на Фомин. Ти последен си разговарял с него, нали?

— Да.

— Тогава ми се махай от главата! Имам да върша страшно много работа!

— Чичо Саша — пак подхвана Петя умолително, — снощи Коля спомена и за някакъв грузинец...

Журавльов въздъхна:

— Бълнувал е твоят Коля, бил е мъртвопиян и навсякъде са му се привиждали черни човечета...

Петя излезе от милицията съвсем объркан. Ясно му беше, че Журавльов иска по-бързо да приключи делото с вертолета, пък и да не

замесва в него сина на стария си приятел. Но въпреки това Петя чувстваше, че снощните откровения на Фомин са били предизвикани не само от изпития алкохол: Ето защо реши да отиде в квартирата на Коля и да разпита съседите.

Тя се намираше в малка двуфамилна къща от финландски тип и вече бе запечатана. Явно сутринта бе идвал участъковият. Петя позвъни на отсрещната врата.

След малко му отвори някаква жена с коса, боядисана във виолетови оттенъци.

— Осколков? Не може да бъде! Какво те води насам?

Това беше Полина Владимировна, бивша негова учителка.

— Добър ден, Полина Владимировна.

— Заповядай, влез. Отдавна не съм те виждала, Пьотър.

Възрастната учителка живееше тук със съпруга си Валерий Иванович, който пък му беше преподавател по физика. А Полина Владимировна — по руски език и литература. Тя го хвана за ръка и го въведе в къщата.

— Валерий Иванович, ела да видиш кой ни е дошъл на гости!

От съседната стая излезе мъжът ѝ по гащета и потник, с вестник в ръка.

— А-а, Пьотър, здравей. Как си?

Петя понечи да отговори, но Полина Владимировна го изпревари:

— Какво подхвана момчето от вратата, Валерий Иванович! Трябва най-напред да го поканим да седне! Върви по-добре да се преоблечеш.

Тя въведе Петя в голяма стая, обзаведена със стари мебели с напукана политура. В бюфета проблясваха множество кристални вази — Полина Владимировна беше любима учителка и всеки випуск смяташе за свой дълг да ѝ подари нещо за спомен. Това „нещо“ обикновено се оказваше ваза от местния универмаг. Дори на Петя се стори, че позна вазата, за която преди десет години родителският комитет на неговия клас бе събирал пари. Макар че можеше и да не е тя — всички вази в бюфета си приличаха като две капки вода.

Полина Владимировна се разшета. Извади на масата най-хубавия си сервиз за чай и купичка малиново сладко. На огромния порцеланов чайник бе изписано:

*Сто и шейсет е цифра свещена,
сто и шейсет е в живота девиз,
сто и шейсет е майка рождена,
сто и шейсет за сърцето вълнуващ е бриз!*

От благодарния „А“ клас на
160-о училище
Випуск 1965 година, град
Владивосток.

— Подарък от времето, когато работех във Владик — проследила погледа на Петя, поясни Полина Владимировна. — Спомням си тоя клас. Добри деца бяха. Талантливи.

Като наливаше чая в чашите, тя продължи:

— А после се омъжих. Валерий Иванович го разпределиха във Февралски. Та и аз дойдох с него.

— И заседнахме тука за цял живот — продължи влезият в стаята Валерий Иванович.

Полина Владимировна отегчено махна с ръка:

— Да, ама мене ме готвеха за Москва. И ако не беше ти, сега щях да живея в столицата.

— Чували сме го...

Старата учителка презрително изпръхтя:

— Не го слушай, Петя. Той си знае само неговата физика.

— Точно така. Физиката е наука. Не някакви си стихчета.

Петя наблюдаваше словесната битка между съпрузите и си мислеше, че може би след трийсет години и той ще живее в някоя такава къща и мило ще се заяжда с жена си... Впрочем засега не се очертаваше да има жена — момичетата се заглеждаха повече по търговците и не рискуваха да се омъжват за летци.

— Заповядай, вземи си от сладкото — приближи към него купичката Валерий Иванович. — Малините са от нашата градина, пресни. Дали да не пийнем нещо по-сериозно, а?

Полина Владимировна го плесна по ръката:

— Я да не пропиваш момчето! Виж го ти, „нещо по-сериозно“, ами черният ти дроб?

Съпругът ѝ въздъхна:

— Виждаш ли? И тоя тормоз продължава вече тридесет години!

Няколко секунди минаха в мълчание, след което Полина Владимировна заговори:

— Даа, тежки времена настанаха. Първо падна оня вертолет, а сега Коля се обеси... И защо се обеси, не мога да си обясня. Уж беше кротък човек, тих.

— Да-да, тих, а забрави ли какви гуляи се вихреха оттатък, какви пиянски крясъци се чуваха през стената?

Полина Владимировна се натъжи:

— Вярно, много пиеше. И беше ерген. Ако в къщата имаше жена, вероятно това нямаше да се случи, а така... И все пак беше неочаквано. Никога не ми е минавало през ум, че Коля може да се самоубие.

— Защо, Полина Владимировна? — попита Петя и отпи глътка чай.

Учителката се замисли.

— Как да ти обясня? Не беше такъв човек. Знаеш ли, хората, на които е писано да загинат или да се самоубият, имат на лицата си някакво особено изражение. Например един мой ученик от класа, който беше две години преди вас. Весел, жизнерадостен, голям активист в обществената работа... А аз всеки път, щом го погледнех, не можех да се отърва от чувството, че нещо ще се случи с него. И какво мислиш? Една седмица след абитуриентския бал падна от пожарната стълба. Естествено, на никого не казах за моите предчувствия.

— А при Коля Фомин нямаше ли такова изражение?

Учителката поклати глава:

— Не, нямаше. Никога не съм го виждала мрачен, макар че пиеше много. И в очите му винаги гореше някаква искрица. Не, никога не бих помислила, че може да посегне на себе си.

И тя събра от покривката някакви невидими трошици.

— Пък и това нещастие с вертолета... Заранта май споменаха, че са открили парчета от него, но златото не са намерили. И трупа на Дехтярьов.

„Секретна информация“ — спомни си Петя думите на Журавльов и се усмихна вътрешно.

— Всъщност аз трябваше да летя с вертолета.

— Божичко! — плесна с ръце учителката.

— Много ми е жал за Серьожа. С него бяхме съученици, нали помните, Полина Владимировна?

— Че как да не помня? Беше доста буйно и палаво момче.

Замълчаха.

— Не — неочаквано се обади Валерий Иванович, — каквото и да казваш, Полина Владимировна, все пак аз ще извадя малко водка, само четвъртинка. Да поменем умрелия. Ето, и гостът ще ме подкрепи. Нали, Петя?

— Ще ви подкрепя.

— Виждаш ли, стопанке? — зарадва се Валерий Иванович.

Той извади от бюфета миниатюрни кристални чашки и мъничка кристална гарафа, до половината пълна с някаква жълтеникава течност. На дъното ѝ се люшкаха някакви стръкчета, коренчета и листенца.

— Собствено производство. Двойно препечена.

Полина Владимировна веднага изтича в кухнята и донесе мезе — слабо осолени кисели краставички, домашна шунка и хляб.

Без да се чукнат, пиха. Учителката едва докосна устни до чашката си.

— Полина Владимировна — плахо започна Петя, — преди малко казахте, че при Коля са идвали да пият някакви хора, а кои са били те?

— Ами най-различни, Петенка, можеш ли да ги запомниш всичките? Най-често тукашните гуляйджии. Или пък колеги от работата.

— А непознати идваха ли?

— Идваха — уверено каза Валерий Иванович. — Виждам съм и непознати.

Въпреки протестния жест на жена си той отново напълни чашките.

— Някъде преди седмица идва един. Съдейки по акцента — нали знаеш, че стените ни са от картон, — беше, както се казва, лице от кавказка националност.

Петя наостри уши.

— Да, май че беше грузинец. Препираше се за нещо с Коля и дълго го кандърдисваше.

— Всъщност аз го видях тоя човек — намеси се Полина Владимировна. — Същата вечер тъкмо се прибирах от работа и забелязах, че излиза от Коля.

— Полина Владимировна — колкото се може по-внушително каза Петя, — бихте ли могли да ми го опишете?

Тя се позамисли.

— Ами най-обикновен грузинец, мургав, с мустаци, към четирийсет и пет, петдесетгодишен, среден на ръст. А по-късно го срещнах на пощата...

— Хайде, Петя, да пийнем още по една. Тоя път за здраве.

Петя припряно се чукна и на една глътка обърна чашката.

— И какво правеше на пощата?

— Надписваше плик. Види се, изпращаше писмо.

След сериозни приготовления и учителката глътна водката си. Но явно бе надценила възможностите си и се задави, при което се наложи мъжът ѝ да я тупа по гърба, докато се съвземе.

— Ех и ти, Полина Владимировна, бива ли така?

От нетърпение Петя взе да си гризе ноктите. Накрая, като се изкашля за последен път, учителката продължи:

— А ти, Петя, нали ме знаеш — направо побеснявам, когато видя, че някой пише неграмотно.

Петя се усмихна:

— Че как, изпитвал съм го на собствен гръб.

— Така. А оня грузинец, изглежда, наскоро се е учил да пише. Представяш ли си — написа „Владивосток“ с „о“ — „Владовосток“.

— Значи е пуснал писмо до Владивосток?

Полина Владимировна кимна.

— А улица „Достоевски“ я направи „Дастаефски“. Пълна простацина!

— Полина Владимировна — обнадеждено попита Петя, — а да помните случайно какъв беше номерът?

— И него помня — радостно отвърна тя, — номер дваисет и осем, също като нашия, затова го запомних. Но виж, име не прочетох. Нямахме на плика.

НЕПРАВИЛНИТЕ ГЛАГОЛИ

Олег Марченко, старши следовател в Талинската градска прокуратура, седеше в кабинета си и зубреше неправилните глаголи в естонския език. Изключително трудна и отговорна задача. И как иначе — ако не си издържи изпита, администрацията може да постави на дневен ред въпроса за неговото уволнение. А до изпита му оставаше само някаква си седмица и половина. Именно затова бе изместил на заден план всички дела, включително и най-спешните. Като например злополуката с „Рената“. И сега сричаше с пръст по учебника като първолаче.

— Урво кайкко дана мигу... ох, писна ми... — незлобливо си мърмореше от време на време той и се отнасяше в нерадостни мисли.

„Все пак няма да открием нищо в случая с тоя ферибот — разсъждаваше Олег Марченко, — защото главното вещественно доказателство е на морското дъно. И никой не трябва да го вади оттам. Дори да е било бомба, едва ли ще може да се докаже. А и да може, непременно ще се намерят сили, за които това ще бъде неизгодно. И ще вземат да звънят телефоните, ще ме привикват разни шефове на личен разговор с недвусмислени внушения... Така че най-добре е да не се ровя много надълбоко. Хем ще оцелея, хем няма по случайност да засегна нечии интереси. А загиналите не можеш да ги върнеш...“

Така разсъждаваше петдесетгодишният юрист Марченко, който цял живот бе работил в прокуратурата. През тези години бе видял много неща, но може би най-важното, което бе усвоил като принцип, беше извечната забрана по влаковете: „Не се навеждай навън“, сиреч не подавай глава. И човек лесно можеше да го разбере — колко глави хвъркнаха за излишно старание, просто нямат брой. И по време на хрущчовското размразяване, и през брежневския застой, да не говорим за горбачовската перестройка, някъде във висините, в надоблачните структури на властта, винаги се намираха лостове, които да насочват следствието по нужния път. А с непокорните разправата беше безпощадна. Но в сравнение с онова, което започна през последните

години, всичко, което се вършеше по-рано, приличаше просто на детска игра. Корупцията доби толкова нагла и неприкрита форма, че дори Марченко се изумяваше. Чиновниците, усетили сладостта на големите пари, които се получаваха при контрабандния износ на нефт и цветни метали от Русия през Естония, не се страхуваха от нищо, а най-малко пък от прокуратурата. Правителството гледаше през пръсти на своя апарат, продажен от висините до низините. И нима той, старши следователят Марченко, трябва да рискува главата си заради възвишената цел да отстоява правосъдието в страна, където никой няма нужда от правосъдие? Да вървят по дяволите всички!...

Очевидно именно заради сговорчивия му характер дадоха точно на него да разследва злополуката с ферибота. Съдейки по тона на главния прокурор, когато му възлагаше делото, от него се очакваше да създава впечатление за активна дейност, но същевременно да не задълбава много-много. И Марченко направи точно това. Събра тук-там свидетелски показания, огледа „мястото на произшествието“, прибави към делото нужните документи от Талинското параходство, редовно даваше интервюта на журналистите, в които убедително твърдеше, че „следствието напредва успешно“. А когато бурните емоции около гибелта на „Рената“ се поутоложиха, седна да учи естонски език.

— Райту, пала, кайсво, тъйгу.

Думите изобщо не искаха да влизат в главата му. Марченко реши да направи почивка, стана от бюрото и отиде в малката ниша, където държеше електрически чайник, чаши, бучки захар в картонена кутия и други необходими неща за чай. Ако не беше жалбата, която оная вечер се появи на бюрото му, може би изобщо нямаше да дойде на работа. Следствената бригада най-добросъвестно залягаше над съставянето на всякакви актове и протоколи на естонски език, така че той едва ли щеше да е полезен с нещо. Резултатите от техническата експертиза на отломките от ферибота, намерени от спасителните екипи, едва ли щяха да дойдат скоро, затова старши следователят нямаше кой знае какви задължения в прокуратурата. Но вчера се отвори допълнителна работа на момчетата му. Всъщност до него бе подадена жалба от някой си Емил Рюйде с оплакване срещу служителя на фирма „Прибалтика“ Рейн Мяхе, който, според израза на Рюйде, го подложил на неоснователен разпит, с цел да му припише някаква вина за

злополуката с ферибота. Тъй като в „Прибалтика“ не бе открит служител с такова име, Марченко изясни, че Мяхе е близък на две жени, загинали при катастрофата. В практиката си старши следователят бе имал случаи, когато роднини на жертвите сами се опитват да открият, а често пъти и да заловят престъпника. Понякога те помагаша на следствието. Но в дадения случай, когато от Марченко не се изискваше особено старание, този новоизлюпен Пинкертон и най-вече информацията, до която се е добрал, можеха само да попречат, дори да провалят цялата работа. Ето защо нареди спешно да го задържат, и то по възможност тихо и незабелязано.

„Дявол знае какво е успял да надуши — каза си Марченко. — Ако в медиите попаднат някакви нови сведения, ще си имам ужасни главоболия.“

Когато дежурният на пропуска се обади, че задържаният е докаран, старши следователят вече пиеше горещ чай с ароматно сладко от вишни.

— Нека да го доведат при мене и за всеки случай му напишете един пропуск — нареди той и затвори. Според него най-важното в тяхната работа бе внезапността. Задържаният трябва на секундата да се разпита, докато още не се е съвзел от шока, че е арестуван. Докато не е успял да свикне със сивите стени на килиите, с решетките по прозорците и когато единственото му желание е час по-скоро и на всяка цена да излезе оттук. В това състояние от него могат да се измъкнат всякакви сведения, всякакви признания. Дори за неща, които не е вършил. Именно затова Марченко нареди да му доведат Мяхе още сега, а не примерно на другата сутрин.

„От пръв поглед си личи, че е лекар“ — с уважение си помисли Марченко и се сети за болния си черен дроб.

В пълен контраст с елегантното сако от туид бяха калните обувки и изцапаният панталон.

— Добър вечер, господин Мяхе — с възможно най-миролюбив тон поздрави следователят и го покани да седне.

За негова изненада младият мъж се държеше спокойно, не се възмущаваше, не настояваше за обяснения. Непринудено седна срещу него и се приготви да го изслуша.

„Северняк, сдържан по характер“ — определи го Марченко. Той обичаше сговорчивите хора. Наистина, от тях винаги можеше да се

очаква изненада, но досега никой не беше успявал да го надхитри.

— Аз съм старши следовател Марченко — представи се той.

Мяяхе не реагира.

— Надявам се, че се досещате за причината на своето задържане?

Мяяхе неопределено кимна. Всъщност това кимване можеше да се тълкува различно — и като потвърждение, но и просто като проява на учтивост.

„Хитра лисица — помисли си старши следователят. — Наясно е, че нямаме право да го разпитваме като гражданин на чужда страна, без на разпита да присъства служител от посолството.“

— Засега не съм оформял вашето задържане. То не фигурира в никакви документи. И това не е разпит. Можете да го приемете просто като разговор.

— По твърде оригинален начин каните хората на разговор — отбеляза Мяяхе и потърка врата си, където все още личаха пръстите на оперативния работник.

— Моля за извинение. Понякога нашите колеги се престарават. Бях принуден да прибегна към този начин, за да остане разговорът ни в тайна. Впрочем това е и във ваш интерес. И в интерес на случая, към който проявявате такова любопитство.

Мяяхе отново реагира с неопределено кимване, което не означаваше нищо.

— Аз водя делото за злополуката с ферибота „Рената“ — продължи Марченко. — И до нас стигнаха сведения, че от своя страна вие също сте предприели някакви опити за разследване. Така че заради успешното придвижване на следствието бих искал да разбера дали сте успели да изясните нещо. Може би вашата информация ще ни е от помощ.

— Добре — съгласи се Рейн. В края на краищата рано или късно те щяха да се заинтересуват от него. И разказа на Марченко за своите подозрения, за срещата с Рюйде и погребението на Бурцев. Общо взето, нищо особено.

— Вече проверихме версиите, за които току-що разказахте. И мога най-отговорно да ви уверя, че нищо конкретно не открихме. Версията за бомба на „Рената“ си остава все още работна, но новите

сведения, които се появяват, изобщо не я потвърждават. Дори нещо повече — опровергават я.

Това си беше чист блъф. Едва вчера бяха изпратили на експертиза отломките от „Рената“ и все още нямаше никакви заключения.

— Разбирам вашите чувства. Загубили сте свои близки и е съвсем естествен стремежът ви да търсите възмездие. Но следствието съществува именно за тая цел. Ние сме професионалисти и непременно ще открием причините за тази ужасна катастрофа...

Марченко замълча, търсейки какво още в същия дух да добави и накрая обобщи:

— Ние работим за вас.

Рейн не можа да сдържи усмивката си.

— Да, много добре ви разбирам.

— Чудесно. В такъв случай вероятно си давате сметка, че вашите действия могат да попречат на следствието. Или изобщо да осуетят неговия успех. Вие сте лекар, а ние — криминалисти. Така че нека всеки да си гледа своята работа. Съгласен ли сте?

Рейн отново премълча.

— Да не говорим, че изобщо нямате право да се занимавате с разследвания върху територията на суверенна Естония. И ако ви арестуваме по всички точки и алинеи на закона, няма да ви помогне никакво посолство. Ето защо ви предлагам да се върнете в Стокхолм и да чакате резултатите от официалното разследване. Отбележете — Марченко заканително вдигна пръст, — засега това е само предложение. Но имам документи, с които мога да открия срещу вас наказателно преследване.

Той почука с пръст по дебелия плексиглас, покриващ плота на бюрото му.

— Засега обаче няма да давам ход на тези материали. Но само засега. И то при условие че напуснете Талин в течение на двацет и четири часа.

— Нямате право да ме гоните — отбеляза Рейн.

Устните на Марченко се изкривиха в неприятна усмивка:

— Всъщност аз не ви гоня. Засега просто ви предлагам да си заминете. Но втори път няма да има подобно предложение. Тъй че

следващата ни среща, ако се състои такава, ще бъде оформена, както си му е редът. Дайте да ви подпиша пропуска.

Рейн Мяхе си отиде. Марченко остана още известно време на бюрото си, преди да извика служебната кола.

„Май го сплаших. Сигурно още утре ще си замине за Швеция. Тия чужденци много се страхуват от неприятности с властите и се стараят на всяка цена да ги избягнат.“

На следващата сутрин му съобщиха, че Мяхе е заминал за Стокхолм още с първия самолет на авиокомпания SAS.

— Много добре — въздъхна с облекчение Марченко и отново извади учебника по естонски език.

АФГАНЦИТЕ

Грязнов спа непробудно единайсет часа и най-после се наспа.

Колата дойде да ги вземе в единайсет и половина. По това време вече слънцето доста приличаше.

„Можеха и джипа да изпратят“ — капризно си помисли Грязнов.

„Добре, че не изпратиха джипа, не е нужно всеки да разбира кои сме“ — каза си Турецки.

До санаториума, където бяха откарали Трофимов и Вела Климова, стигнаха за дващестина минути. Болницата правеше доста приятно впечатление, поне на външен вид.

— Явно турците са я строили — саркастично отбеляза Турецки.

— Откъде знаете? — изненада се шофьорът на волгата.

Посрещна ги познатият им вече офицер от оперативните служители.

— Как е? — неопределено попита Турецки.

— Снощи направиха операцията — въздъхна капитанът, — извадиха куршума.

— Какъв куршум, нали раните бяха повърхностни, в крака?

— Как в крака? Куршумът беше заседнал в рамото.

— Аз питам за Климова.

Капитанът още повече се разстрои.

— Съобщихте ли на близките й? Идвал ли е някой да я посети?

— Кой да идва? Тя няма роднини.

— Как, изобщо ли няма?

— Изобщо. Расла е в сиропиталище — обясни капитанът.

— Колко романтично. Да направиш такава кариера от нулата! — завистливо възкликна Грязнов. — А тя самата как е?

— Докторите казват, че е ослепяла. Тоест засега е сляпа. С една дума, в подземие то е било пълен мрак и кой знае колко време е прекарала там. Но зрението й май че трябва да се оправи.

— А иначе какво е общото й състояние?

— И то ще се оправи. Но в момента при нея не пускат. По принцип няма нищо сериозно, искам да кажа, няма опасност за живота ѝ. Но отделно погледнато, има твърде много... м-м... неприятни дреболии. Шок и тем подобни.

Турецки си спомни раните от цигарата. Да бе, неприятни дреболии...

— А Трофимов?

— Андрюха ли? Че къде ще ходи? Оперираха го, вече ви казах, снощи извадиха куршума. Но има известни усложнения, засегната е ключицата. Тая сутрин маса народ му дойде на посещение.

— Значи не се очаква да е на крак в скоро време?

— Така изглежда. Одеве се събуди. Чака ви с нетърпение, като на любовна среща.

— Какво е заключението от балистичната експертиза? — попита Турецки. — А дактилоскопията откри ли нещо?

— Оръжието няма връзка с убийството на Малахов — тежко въздъхна капитанът. — И дори не е в списъка на търсените. С изключение на узито — някъде в Израел. А дактилоскопията... Освен от пръстите на двата трупа във вилата е пълно с чужди отпечатъци. Но и тях ги няма в компютъра. Ето ви цялата информация за Герат — подаде той тъничка папка.

— И това е всичко?

— За съжаление... Така, какво още? А, да, вилата на Кирякови е под денонощно наблюдение... А сега си тръгвам. В случай че ви потрябвам, ще бъда в управлението.

— Знаеш ли — замислено пророни Грязнов пред асансьора и кимна нагоре, — аз няма да се качвам. — Пък и не виждам защо. Сам ще предадеш моите съболезнования и поздрави. По-добре да се заема с нещо по-сериозно в града.

— Става. Тогава ето какво ще направиш. Поразтършувай се из специализираните работилници, не знам точно кои, може би в сервизите за ремонт и гаранционна поддръжка на цялата тая вносна електроника. Или пък иди в някой институт да разучиш въпроса за сбирката на нашите нелегални „колекционери“, може би ще помогнат с някаква информация. По дяволите, неща, които в Москва ни отнемат само минути, тук се проточват с години. Разбра ли с какво ще се заемеш? Впрочем тая работа ти е до болка позната — подсмихна се

Турецки, намеквайки за юначагите на Грязнов от частната му детективска агенция „Слава“.

— Сещам се — намигна Грязнов. — В такъв случай ще взема колата.

„Господи — помисли си Турецки, — всичко това е някакъв кошмар. И тоя разговор, и сочинското разследване, и цялата тая командировка. Кой дявол ме доведе тук? Естествено, решаваща беше думата на Меркулов. «Саша, в Сочи са изникнали големи работи, които ни интересуват. Всяка престъпно-мафиотска брънка ще ни доведе до Минотавъра.» И сега какво? Разправям се с тукашните ченгета-параноици, будя от време на време Грязнов, и защо ли го изстреляха от Москва, не мога да разбера... Да си губи времето! Изобщо в провинцията стават необясними неща. Просто ирационални. И опитах ли се да им дадеш логично обяснение, това вече е признак на безумие.“

Голямата и светла болнична стая беше за един човек. Отвореният прозорец гледаше към градината. Отсрещната стена, кой знае защо, беше цялата в огледала. Само заслепяваше очите, когато в стаята грееше слънце.

Прежълтелият Трофимов слушаше радио. Целият му черноморски загар бе избледнял за една нощ. Бузите му бяха хлътнали, под очите му имаше тъмни кръгове. Въпреки това изглеждаше доста бодър.

— Здравейте, радвам се да ви видя! — поздрави Турецки.

— Надявам се, не ми носите портокали? — попита Трофимов.

През незатворената вратичка на нощното шкафче се виждаше цяла камара. Върху шкафчето имаше сплескано парче олово. Турецки го взе и го повъртя в ръцете си.

— Това ли е куршумът? От рамото?

— Той е, миличкият... Честно казано, не ми е първият. И дори не вторият. Вкъщи си имам едно бурканче, в което ги събирам.

— А кога издрънча в него първият?

— Ами като пресметна, преди повече от десет години. По онова време тука още се подвизаваха абхазците.

— Абхазците ли? Защо пък абхазците?

— Абхазката мафия... Сега я наричаме така, а тогава не можеше и не биваше да има мафия! Разбира се, тук бяха само техните босове.

Няколко легализирани бандити се заселиха в града след излизането си от лагерите. И тръгна тя, та се не видя. Такъв режим наложиха, че да ти настръхне косата. Приятно ми е да си спомня колко време воювах с тях. Е, ловяхме дребните и малко по-едрите риби. Покойният Малахов беше най-знатният рибар. Известно ви е, нали? — подсмихна се Трофимов. — А едрите риби, естествено, се изплъзваха. Всички обаче бяхме свикнали с това, знаехме какво може и какво не може и никой не се оплакваше. Всеки си седеше на мястото и изпълняваше заповедите. Това е най-важното нещо — да се придържаш към заповедите!

— Дори е нещо свещено — насмешливо потвърди Турецки. — А сега кой ще поеме кормилото в криминалната? — Той кимна към превързаното рамо на Трофимов.

— Аз, разбира се. С труд и постоянство всичко се постига.

Турецки доволно присви очи:

— Народни мъдрости, а?

— Точно така. Та ето какво не успях да ви разкажа вчера. В началото на осемдесетте години тук започнаха организирано да водят на лечение „афганците“. Разбира се, нищо специално не строяха за тях, но им предоставиха част от санаториумите и хотелите. По онова време, знаете, у нас не можеше да има военноинвалиди или психично болни! Имаше само хора, изпълнили своя интернационален дълг, но леко премръзнали. Нали в тамошните планини е голям студ. Та такива ми ти работи. Е, нормалните момчета си отпочиваха, съвземаха се, преставаха нощем да бълнуват и да скачат в леглата и се разотиваха. Останаха онези, които нямаха къде да се върнат и които дори не искаха никъде да ходят. Удариха го на живот — скитореха по крайбрежието, перчеха се с медалите си, сваляха момичетата, пушеха „трева“, наливаха се с водка, изобщо всячески се разлагаха. Но откровено казано, в Сочи това не можеше да учуди никого. По онова време, когато хората криво-ляво припечелваха по нещо, а да ги убиеш, нямаше къде да си дянат парите, повечето курортисти живееха по същия начин. И всичко това продължи, докато не се появи Герат.

— Кой е той? — престорено се интересува Турецки.

— Не сте чували за него, Александър Борисич! — усмихна се Трофимов. — Герат е мъжът на Климова, изчезна преди седмица.

— Бих предложил да си говорим вече на „ти“, особено след вчерашните преживелици — вмъкна Турецки. — И защо веднага не ми

каза за него?

Трофимов сви рамене и едва не изкрещя от болка.

— В момента издирваме към петнайсет души. И ако бях взел да ви... да те занимавам с толкова много дела още на аерогарата... За Герат, който е най-голямата ни грижа, рано или късно щях да ти кажа. Ей сега ще стигна до това... Той също беше „афганец“, но не десантник или танкист като другите. Беше снайперист, и то превъзходен, както разправят. Нощем в планините не използвал никакви специални уреди за виждане. При най-лекото движение на противника от сто метра безпогрешно улучвал целта. Разправяха още, че муджахидините го обявили едва ли не за свой национален враг и бясно го преследвали. Накрая все пак го хванали. След две години. Защото Герат останал, бил произведен в офицерски чин. А когато го хванали, знаете ли какво са му направили?

Турецки се замисли. Спомни си думите на рижия криминалист „... макар и без едно око“ и предположи:

— Извадили са му очите?

Трофимов се стъписа:

— Точно така... Само че едното око. И са му отрязали пръстите на дясната ръка. А по-късно успял да избяга... Но кога точно е дошъл тук, не можахме да установим. Ту заминаваше нанякъде, ту се връщаше. В един момент обаче на всички ни направи впечатление, че „афганците“ коренно са се променили. И то до такава степен, че се движеха по улиците едва ли не под строй. Всички се бяха преселили да живеят на едно място...

— Къде? — бързо попита Турецки.

— Да, разбира се. Позна — кимна Трофимов. — В „Хоризонт“.

Турецки отново си спомни думите на рижия: „Накъдето и да се обърнеш, навсякъде ще видиш негови хотели.“

— С една дума, сакатият и едноок Климов набързо ги укроти и дресира. И то толкова умело, че само за половин година успяха да се оправят с абхазката мафия. А това вече беше към края на осемдесетте години, когато сферата ѝ на влияние се простираше далеч извън границите на престъпния свят. Герат така здраво я подхвана, че накрая абхазките бандити бяха готови да го „коронясат“ за господар на целия Краснодарски край. Ама той ги изрита. И заграби всичко, всичките им връзки и зони на влияние. А тук вече съвсем открито бе започнато

прането на мръсни пари. Представи си, всичко това премина в ръцете на един съветски снайперист! Наистина, през онази година и половина ние бяхме буквално заринати с трупове.

— И през всичкото това време не успяхте да го спипате за нещо?

— Единственото, за което можехме да го хванем, беше за неплатени данъци като Ал Капоне. Разбира се, ако не ги плащаше. Да, ама той си ги плащаше редовно! Проформа притежаваше малка обществена работилница — военният инвалид, без пръсти на дясната ръка... Такива ми ти работи.

— Добре де, а откъде се взе жена му?

— Виж, тя отникъде не се е вземала. Цял живот си е живяла тук. Работеше като камериерка в хотел „Хоризонт“, когато се появи Герат.

— Смяташ ли, че Герат си има някъде убежище?

— Нищо не смятам. Дори не знам дали е още жив. Впрочем, мисля си, че все пак не е умрял. В най-лошия случай да е загубил и другото си око, и толкоз. Та след като „афганците“ се преселиха в „Хоризонт“, половин година по-късно Вела стана Климова. След месец-два хотелът бе приватизиран, стана акционерно дружество, а Вела яхна коня и зацарува. На това му се вика кариера! Трябва непременно да видиш тоя хотел, Александър Борисович. Дори да не откриеш нищо, просто го разгледай — препоръчвам ти, много е интересен — усмихна се Трофимов. — Да, и още нещо. Мисля, че аз раних Климова по време на престрелката.

— Хайде, хайде, майоре — махна с ръка Турецки. — Първо, никой не може да го знае със сигурност. И второ, след всички тези изтезания то й е било като леко почесване. Но я ми кажи нещо друго — Малахов е познавал Герат отблизо, нали?

— И още как. Той беше човек с модерни възгледи — с лека ирония се усмихна Трофимов. — Не бих казал, разбира се, че бяха големи приятели — би било прекалено... Моля те, спусни щорите, слънцето ме заслепява, просто не издържам.

Турецки стана и изпълни молбата му, но щорите бяха толкова прозрачни, че фактически с нищо не помогнаха. На връщане забеляза пистолет под възглавницата на Трофимов.

— А има ли вероятност Малахов да е отишъл на лов с Герат? Нали стана дума за някакви стари приятели?

— По принцип — да, има, ако Герат не беше изчезнал преди това. Но в такъв случай трябва да приемем, че или Малахов го е крил през цялото време, което не е за вярване, защото след изчезването му той така се разтича, че вдигнахме на крак целия град. Или че Климов сам му се е обадил.

— А защо изобщо започнахте да го търсите, нали Вела към никого не се е обръщала за помощ? И защо всъщност не е съобщила?

— Герат беше един от спонсорите на кинофестивала и още не беше дал парите. Вдигна се голям скандал, предстоеше откриването. А защо Вела не ни е съобщила? Дявол я знае, тя е странна жена, може и да не го е обичала. Напълно възможно е. Поне покойната ми съпруга беше на това мнение. Тя работеше в администрацията на същия хотел още по времето, когато Вела бе камериерка. Но по-късно я накарах да напусне. Впрочем не се надявай да научиш нещо от Климова, тя е костелив орех. Докато търсехме Герат, попаднахме на един труп, силно обгорял, и я извикахме да го разпознае. Само да я беше видял — каменно лице. Дори ѝ завидях.

— А може би е очаквала, че ще бъде Герат?

— Надали. Откровено казано, всеки, който веднъж е видял тоя мъж, трудно би си го представил мъртъв. Това не е човек, а някакво свръхсъщество. Веднъж абхазците се опитаха да го убият. Бяха оставили при него бележка — сиреч решихме да го пречукаме, защото не ни дава да си вършим работата, не уважава законите на подземния свят и тъй нататък. Бяха го надупчили като решето с цял пълнител на „ТТ“. Но в сърцето и в главата му не бяха стреляли, за да умре побавно и мъчително. И какво? След месец и половина Герат излезе от болницата.

— Извинявай, Андрей, но от какво почина жена ти?

— Преди няколко години последните абхазци отвлякоха автобуса за плажа с трийсет души заложници в него, сред които бяха жена ми и петнайсетгодишната ми дъщеря. Та така са се изкъпали моите момичета... Абхазците поставили някакви безумни условия. Властите дълго преговаряли с тях. В края на краищата им дали хеликоптер, наркотици, пари и всичко, каквото ония поискали. Но с известно закъснение. Междувременно бандитите застреляли двама души от заложниците. Вероятно им е било известно кои са, чии роднини. А по същото време аз бях на квалификация в Москва. И между другото —

изучавах основите на невролингвистичното програмиране, дявол го взел! И така, когато си пристигнах, колегите ме откараха направо на гробищата, там ме посрещнаха моите момичета.

Турецки мълчеше, защото в случая думите бяха излишни, нямаше място за утеха. А Трофимов продължаваше да размишлява на глас:

— Аз лично смятам, че Малахов водеше някаква игра чрез Герат, вероятно без оня да се усети. Със сигурност го е използвал като източник на информация, в това съм убеден. Но в момента просто нямам представа как да ги свържем двамата.

— Да си призная, повече ме безпокои историята с Климова — промълви Турецки. — Всичко ми изглежда някак нелогично. И онова странно подземие...

Навън заваля дъжд. В стаята притъмня.

— Слава богу, защото от тия идиотски огледала ми изтекоха очите — промърмори Трофимов. — А огледалните стени в болницата са лесно обясними. Недалече оттук, в базата на МВР, служеше синът на един местен големец, собственик на фабрика за огледала. Малахов чрез свои приятели уреди момчето да си изкара службата набързо, а таткото, за благодарност, взе, че бухна маса пари в болницата. Но по онова време облицовъчните материали бяха дефицитни като всички стоки. За сметка на това пък той сега винаги ще има къде да си полежи — изхили се майорът. — Където слънцето грее така, че има ужасно много светлина.

— Светлина ли? — повтори Турецки. — По дяволите!

Беше се сетил за странния надпис в подземие: „Да живее «Светлина»!“ Защо тая дума беше в кавички?

— Слушай, Андрей, помъчи се да си спомниш дали в града няма някоя фирма, която да се занимава с електроника и да се казва „Светлина“ или нещо подобно?

— Че какво да си спомням? Знаем. Герат има такова предприятие. Не ти ли дадоха папката за него? Защо питаш?

— Герат ли? В такъв случай посещението в „Хоризонт“ временно се отлага. После ще ти обясня всичко. Ще дойда довечера, за да ми разкажеш още нещо за нравите на тукашните аборигени. Това е. Извинявай, но нямам време.

И Турецки буквално изхвърча от стаята.

— Кажи да ми донесат черните очила за тия огледала. И два резервни пълнителя! — викна след него Трофимов. — Нещо си чувствам тука задника на течение...

КИЛИМИ С КУПОНИ

Когато се озова на Ленинградската гара, Поляков се сети какво беше говорил на Маша за Москва и се усмихна. Уж че не обичал столицата. Нищо подобно! Този град завинаги ще си остане в сърцето му. Какво по-хубаво има от безгрижните студентски години с техните лудории... Ами първата любов, втората любов, която всъщност си остана и последна?

Впрочем и до ден-днешен Вячеслав Георгиевич живееше с тези спомени, но проблемът беше, че тук не можеше да се занимава с бизнес. Столицата по някакъв парадоксален начин го разнежваше и отпускате, а той в никакъв случай не биваше да е дезорганизиран и безсилен, най-вече в дадения момент. Твърде удобен беше фактът, че в Москва живееха синовете му, поне винаги можеше да послужи като официален повод за някое неочаквано пристигане. Този път нямаше да се отбива при тях.

Сега обаче беше затруднен с транспорта. Налагаше се да остане тук инкогнито и затова не се обади на никого да го посрещне. Но стига само да свирне на своите партньори, със задоволство си помисли Поляков, и те на секундата ще му докарат целия автопарк.

След дълго чакане успя да вземе мерцедес, наистина, „сто и деветдесет“, но все пак „мерчо“.

Спираците дотогава с най-различни коли частни таксиметрови шофьори недоумяваха какво иска тоя капризен клиент. А капризният клиент искаше да се качи само на мерцедес и на нищо друго.

Поляков отиваше при единствения човек в Москва, който знаеше за неговото пристигане. Със сигурност можеше да се каже, че Пьотър Романович Кривцов беше за него своеобразен търговски партньор. Във всеки случай двамата стари приятели поддържаха парични взаимоотношения.

Кривцов му доставяше най-ценното за един бизнес — информация. Той вече не работеше във ФСС^[1]. Беше си открил малка

фирма със странното название „Универмаг“. Естествено, за това имаше всички основания.

Пьотър Романович виждаше в клиентите си най-обикновени потребители, които обикалят магазина с количка и трупат в нея избраните продукти. Но стоката не бе случайно избрана, а одобрена и препоръчана лично от собственика. Това ще рече, че когато някой дойдеше при него със своите проблеми, той изобщо не се опитваше да ги реши, ни най-малко. В разговор с клиента си най-напред се уверяваше, че изборът ще бъде правилен и стоката — полезна. Дори често пъти го разубеждаваше. В края на краищата случва се понякога сметаната да не е прясна!

Но когато търсената стока вече бе избрана, довольният клиент спокойно си тръгваше. Той вече знаеше кога ще трябва да дойде пак, за да си я прибере. Това беше като да стоиш на опашка пред касата и да чакаш, докато ти опаковат покупката.

Напоследък никой не можеше да се сравнява с Кривцов по качеството и точността на предлаганата информация. Той беше в течение буквално на всички събития!

— Не мога да проумея как успяваш! — често възкликваше Поляков. — Това не може да се обясни с никакви стари връзки. Просто е изключено да имаш хора навсякъде и да си информиран за всичко! Нали знам, че за теб работят само петнайсетина души.

— Право да си кажа — обикновено въздишаше Кривцов, — и те са ми много. Повече, отколкото ми трябва. Знаеш ли, все пак ми е жал за тия хора. Не мога да ги изхвърля на улицата, нали?

Както обикновено, едрият и затлъстял Кривцов величествено седеше зад масивното си дъбово писалище. Поляков се усети, че никога досега не го беше виждал да върви. Много по-лесно му беше да си представи, че зад това бюро той просто спи, яде и върши всички останали работи, без които не може един жив човек.

Спомни си една стара случка с Пьотър Романович, която се разправяше като анекдот. Той бил резидент на съветското разузнаване в една западноевропейска страна и някаква гледачка му предсказала, че ще умре в леглото си. „И кога ще стане това?“, я попитал Кривцов, вместо да се уплаши. „Ами веднага щом си легнеш“ — позасмяла се тя.

Пьотър Романович, който още оттогава по принцип се отнасял съвсем сериозно към всяка аналитична дейност, и този път не направил изключение, още повече че в някои подробности гледачката проявила колосална осведоменост за предишния му живот. Дори за най-интимни неща. И той прибягнал до най-простото решение: за всеки случай престанал да си ляга в леглото, а спял на други места — в колата, в банята, по съвещания или дори когато се хранел. След известно време се разбрало, че това предсказание било номер, скроен от неговите приятели, остроумни и находчиви чекисти. Всичките му колеги дълго се майтапили с тази шега. Но за свой ужас началството забелязало, че Кривцов вече не може да се промени. Той продължавал да спи буквално навсякъде, дори и на многобройните приеми, на които като „дипломат“ трябвало да присъства.

Когато големите английски вестници публикували на първа страница красноречиви снимки със заглавия от рода на: „Съветски дипломат отговаря с хъркане на Маргарет Тачър“, се вдигнал ужасен скандал. Естествено, не можели да го оставят на такава отговорна работа и го отзовали в Съюза, където го назначили в отдела за анализи. Именно там окончателно се изяснило, че движението, просто елементарното придвижване в пространството, силно вреди на Кривцов. Фактически тази нелепа история сложила началото на днешния му блестящ бизнес.

Поляков си помисли, че старият му приятел най-точно отговаря на познатото определение: „Човек на място.“ Не се сдържа и коварно го попита:

— Пьотър Романович, кога за последен път си излизал навън?

— А има ли нещо, което да не съм виждал там? — намери какво да отговори Кривцов. — Уверявам те, че както си седя тука, мога да науча много повече, без да се скитам като бездомно куче из града.

— Като стана дума за кучета, да ти кажа за опашките. Знаеш ли, стори ми се, че през целия град някой ме следеше.

— Странно би било, ако рано или късно това не се беше случило.

— А не смяташ ли, че още е рано?

Кривцов не отговори, само сви рамене.

— Абсолютно сигурен съм, че ти изясни всичко, което ме интересува, Пьотър Романович. И все пак ужасно се тревожа.

— Това си е съвсем естествено — кимна Кривцов. — Аз не работя с хора, които не се тревожат. С тях се занимават погребалните бюра.

— Започвам да подозирам, че само за една вечер можеш да изчислиш какво ще направи на другия ден Елцин.

— За тая цел е достатъчен телевизорът. Не се шегувам, то си е точно така. Да вземем например външното разузнаване. Шпионите от всички епохи са получавали информация от вестниците. А сега ми припомни твоята схема.

С няколко думи, без да споменава имена, географски и други названия, определеното време и други конкретни сведения, Поляков обрисова алгоритъма на своя нелегален бизнес.

Кривцов добре знаеше всичко това и сънено кимаше, без да го прекъсва.

— Я чуй, Славик, какво ще ти разкажа. Тая история е направо фасулска. През осемдесет и девета година, нали помниш, имаше такава страна — СССР. Имаше и един интересен град Днепропетровск. Сега се намира в чужбина — съвсем сериозно, като на пълен идиот, започна да му обяснява Пьотър Романович. — Та през осемдесет и девета година пристигат в Днепропетровск двама тарикати с жигула и спират на централния градски площад. Мятат върху колата красив персийски килим, слагат отстрани масичка и започват да продават купони за килими срещу цената на самия килим. Купоните, Славик, са си купони. Помниш как живееха хората, нали? Какво ли не се случваше да купуват с купони. Освен може би вносни презервативи, и то, защото купоните за тях са били пуснати навярно само сред членовете на ЦК. И така, продават те всички купони, някъде към сто бройки. После си прибират масичката, а на последната лелка от опашката продават килима, проснат на колата. И си потеглят, уж за да докарат платените килими с камион. А по пътя явно са се ядосвали, че малко купони са продали.

И представи си, из целия огромен площад не се намира дори един безделник, който просто така, от нямане какво да прави, да забележи, че номерът на жигулата е читински. И от какъв зор ще тръгнат тия юнаци от Чита да продават килими чак в Украйна? Обясни ми, това те питам.

— Ама сериозно ли? — учуди се Поляков.

— Съвсем.

— Не разбирам каква връзка може да има това с мен.

— Не разбираш? — саркастично повтори Кривцов. — Ами сега искат същото да направят с тебе. Господи, и с мнозина от нас! Ако някой веднъж или няколко пъти ни направи услуга, ние свикваме с това и сме готови да разчитаме на тази услуга и занапред, още безброй пъти, без да обръщаме внимание в какво се превръща тя. Слава, ти си пълен идиот! Абсолютен дръвник, да ти го начукам! — избухна Кривцов. — Явно ти продават купони вместо килими. А ти наивно продължаваш да чакаш кога ще докарат килимите! Ама те още не са изтъкани за тебе!

— Я ми кажи — бавно проговори Поляков, — щом като на площада не се е намерил човек да погледне номера на колата, тогава как е станала известна тая история?

— Ами никак — обясни Кривцов. — Известна ми е на мен. В днешно време с какво само не си принуден да се занимаваш...

Поляков възхитено врътна глава.

— Пьотър Романович, не са ли те поканили още в редколегията на новата енциклопедия?

— Знаеш ли, почти позна — засмя се Кривцов. — Наскоро ми предложиха да се върна.

— Къде по-точно? — не разбра Поляков.

— Във федералната. Нови времена, разбираш ли, нови ръководители, нови потребности. Наистина, викат ме за пресслужбата. Но аз така си реших, Слава: за какъв дявол ми е да се връщам, а? Знаеш ли каква е спецификата на работата във ФСС? Там непременно трябва да помагаш на хората. Независимо имат или нямат нужда от това. Искат или не искат. Няма значение. При всички положения трябва да помагаш. Много благородна мисия. Пък аз, виждаш ли, на стари години взех да ставам зъл човек, завистлив и жлъчен, неспособен на състрадание. Не, сега ФСС не ми допада. Вече работя само за пари, не за заплата.

— Извинявай, наистина започнах нещо трудно да загревам — сепна се Поляков и извади чека, приготвен за този разговор.

— Твоят канал действително пресъхва. И то много по-бързо, отколкото подозираш.

Поляков мълчеше.

— Явно, последен го научаваш? Обърни внимание, че всички, които са ползвали твоя забележителен канал, макар и в миналото, сега стават жертва на нещастен случай, или...

— Или какво?

— Или ти си мислиш, че... — и Кривцов неочаквано му изтананика „... ти си центърът на моята вселена“, част от припева на един шлагер от седемдесетте години.

Поляков сви рамене.

— Пьотър Романович, моля те, карай без недомлъвки. По този начин можеш да развиваш интелекта на новите си млади клиенти. А аз съм вече стар човек, изкуфявам, рефлексите ми, както виждаш, никакви ги няма.

— Я не се прави на идиот! Вечно изпадаш в крайности! Понякога се смяташ едва ли не за Петър Велики: прозорец към Европа бил отворил! А сега ми скромничиш. Слушай тогава, ще те светна: всичките ти клиенти минават на други канали. Или на друг — добави многозначително той. — И твоят ненагледен Гибон вече го е направил. Даваш ли си сметка какво значи това?

— Пьотър Романович, уморих се от твоите гатанки.

Поляков извади чековата си книжка, за да напише нов чек.

— Не мога да проумея какво, по дяволите, искат от мене? Може и да се съглася на някои условия?

Кривцов го хвана за ръката:

— Недей, не ти искам парите, това ще бъде премия от фирмата. Слушай ме внимателно.

Но нищо не каза, а написа няколко думи на един лист и му го подаде:

— Разбра ли? Това е новият канал, включително и на Гибона. Всъщност наивно би било да се вярва, че Гибона винаги ще се задоволява с теб и няма да потърси по-кратък път във веригата на износа в чужбина. Това е ясно от само себе си. Но нищо чудно и той да е не по-малка пречка от теб. Може би изобщо няма намерение да се покръства. И това да му е дошло като гръм от ясно небе. С прости думи са му внушили къде и как да се покръсти и на кой бог вече ще трябва да се моли. Не ти ли говоря твърде завоалирано?

— Не, не, продължавай. Винаги ми е било приятно да те слушам. Колкото и странно да изглежда, дори в такава ситуация.

— Това облекчава задачата ми... Слава, този човек, на когото се моли сега Гибона, няма желание да ти поставя никакви условия. И знаеш ли защо? Защото се е приготвил да те изяде с парцалите. Помисли за това. И дано не ти скимне да купуваш от него купони за килими! Иначе ужасно ще ми липсваш.

— Ами „кореспондентът“, който идва в Талин...

— Най-обикновена пешка.

— По дяволите, какво да правя... А, Пьотър Романович, какво да правя?

— Да мислиш, дявол да го вземе!

— Дай ми, ако обичаш, една кола до довечера!

— Къде ще ходиш?

— В Митишчи.

[1] Федерална служба за сигурност. — Б.пр. ↑

ЧЕРНИЯТ ТРАМВАЙ

Петя не отиде при Журавльов след разговора с Полина Владимировна. „Не иска и да ме чуе, вечно ме отпраща. Добре, негова си работа. И сам ще се оправя. Ще взема да прескоча до Владивосток. И кво? Знам адреса, някои външни белези. А сетне чичо Саша ще има да ми благодари!“

Петя Осколков бавно вървеше по прашната улица на Февралски и си представяше как открива престъпника, виновен за катастрофата с вертолета, как го залавя и го предава на милицията. Как после лично губернаторът го награждава с почетна грамота и с часовник, на който е гравирано неговото име, и как му стиска ръката, а чичо Саша стои отстрани и скърца със зъби от завист...

Тези розови мечти само за секунда върнаха усмивката на простодушното му лице, но тя тутакси отстъпи място на смущение и скръб, а в очите му проблеснаха сълзи. Много му беше мъчно за Серьога, смяташе, че неговата смърт тежи на съвестта му, просмукана от алкохола през оная злополучна вечер. Ужасно несправедливо е сега той да си се разхожда жив и здрав из градчето, а тялото на неговия приятел да го разнасят лисици из тайгата. И ако има виновник за тая несправедливост, на всяка цена ще го намери!

След две денонощия Петя пристигна във Владивосток.

Направо от гарата тръгна да търси улица „Достоевски“. Тя се оказа близо до центъра, в района на гара Седанка. Няколко улици, включително и „Достоевски“, се изкачваха нагоре по хълма, от който се разкриваше чудно красивата гледка на стария Владивосток, на почти симетрично разположените носове Егершелд и Чуркин, заключили помежду си залива със звучното име „Златният рог“. По бреговата му ивица бяха разположени военното, търговското и рибното пристанище. Във водите на залива навлизаше огромен шлеп, наобиколен от нисички, почернели от саждите влекачи като патица от малките й. А още по-навътре в морето, сред синкавата мараня, се виждаше остров „Руский“.

Изобщо Петя познаваше Владивосток като петте си пръста — нали тук завършиха със Серьога школата за летци... И ето, сега той отново е тук, в тоя чудесен град, а Серьога... Ех!...

Повечето къщи на улица „Достоевски“ бяха едноетажни и стари, строени преди революцията. Някои бяха полуразрушени и на тротоара излизаха само олющените им или опушени фасади с чернеещи, слепи прозорци без рамки и стъкла.

Къщата на номер дваисет и осем коренно се различаваше от своите съседки. Висок, почти триметров каменен зид с желязна врата ограждаше голяма сграда, облицована с червени фасадни тухли. Всъщност Петя виждаше от нея само медния двускатен покрив и малко таванско прозорче. Дори когато мина на отсрещния тротоар, не видя нищо друго, което да привлече погледа му. Ясно му беше само, че в тая къща живее голям богаташ, който е твърде загрижен за своята безопасност.

„Да — помисли си момъкът, — на тоя работата му не е чиста. В такива къщурки не живеят обикновени хора. Едно време в тях се ширеха секретарите на градските комитети, а сега — новите руски големци или мафиотите.“

Петя нямаше ни най-малка представа какво ще прави по-нататък. Дали да не иде в милицията? Не, достатъчно се разправя с Журавльов, стига му толкова. Да чака на улицата? Но грузинецът може да не се появи с години. Кой знае на кого е писал писмото, пък и не значи, че някога ще дойде тука. От друга страна, стопанинът на къщата може да няма нищо общо с престъплението, а и то тепърва ще трябва да се докаже. Но какво си зяпнал пред вратата като глупак, Петя Осколков?

За начало реши да обиколи къщата. Току-виж забележи нещо подозрително. Ала нищо толкова не откри. Само на едно място в оградата зърна малка желязна врата, която бе заключена. И толкоз. Никакъв друг отвор нямаше по непрекъснатия висок зид. Върна се на изходната си позиция. И точно навреме. В същия момент към вратата се приближи дълъг черен линкълн с тъмни стъкла. Петя не беше виждал такава кола през живота си.

„Я гледай какъв ковчег, същинско чудовище! Затуй казва народът, че парите нищо не променят в живота. Сигур оня вътре е използвал едно време обществения транспорт. А сетне, като е забогатял, се вози вече на собствен трамвай!“

Тежките крила на вратата се плъзнаха безшумно някъде встрани и линкълнът влезе в двора.

Разглеждайки черния „трамвай“, Петя едва не забрави, че е дошъл да наблюдава къщата, и проточи врат, за да види още нещо. Но вратата вече безшумно се затваряше и той успя бегло да види голям параден вход с огледални стъкла и тераса отпред, а отстрани — огромен рунтав пес, вързан на синджир. Невидимият механизъм затвори крилата и всичко стана както преди.

Момъкът огорчено въздъхна.

В този миг усети на рамото си нечия тежка ръка. Дори приклепна от изненада и уплаха.

— Ти какво душиш наоколо, младежо? — попита нисък глас.

Петя предпазливо извърна глава назад. За свое най-голямо учудване видя не някакъв главорез от охраната, а съвсем млада жена, при това много симпатична. Беше едра и широкоплещеста, шепата ѝ беше, кажи-речи, колкото неговата, а него Господ го беше надарил със снажен ръст и яки мускули. На външност жената изглеждаше негова връстница, някъде към двацет и седем, двацет и осем години.

— Защо заничаш по чуждите дворове? — с насмешка попита тя. — За тая работа можеш да си изпатиш от охраната.

— Ми аз такавата... В колата се загледах. Красива е, нали?

— Бива си я.

Тя внимателно го измери с поглед и попита:

— Не си тукашен, а?

— Тъхъ. От Февралски съм.

— И къде е това?

— Към двеста километра на север от Благовешченск.

— Някакво селце ли е?

— Защо да е селце? — засегна се момъкът. — Селище от градски тип.

— Ясно. Гражданин значи?

— Е, не съвсем — усмихна се Петя, — но почти.

Тя отново го огледа, този път по-внимателно. Не ще и дума, че ѝ хареса — рус и синеок красавец, с широки мускулести рамене, непоковарен от цивилизацията...

— А какво правиш във Владик?

— Имам тука една работа...

— Да не си дошъл по пазар за китайските боклуци?

— Тъхъ — пак излъга Петя.

— А къде нощуваш?

— Засега никъде — разпери ръце той. — Нямах време да търся.

— Ела тогава у дома. Ще ти дам стая. Наемът няма да е висок.

Живея тука. Ей в оная къща.

Тя кимна към сградата срещу богатата къща.

„Е на това му се вика късмет!“ — мислеше си Петя, докато се качваше по тясното стълбище след бъдещата си хазайка и разглеждаше масивния ѝ задник. „Утре ще наблюдавам през прозореца какво става отсреща.“

— А как те казват, хубавецо? — игриво попита младата жена, като отвори вратата и го побутна да влезе.

— Пьотър.

— Я виж, а просто „Петя“ не може ли?

— Може — изчерви се момъкът.

— А аз съм Нюра. Ей на — посочи тя широкия, тапициран с кадифе диван в единия ъгъл на стаята, — тука ще спиш.

Петя отиде до прозореца. Къщата се падаше точно отсреща. Всъщност и отгук не се виждаха прозорците заради високия зид (квартирата на Нюра беше на втория етаж), но иначе удобно можеше да се наблюдава желязната врата.

— Как ти се струват моите покои? — Нюра влезе с купчина чисто спално бельо.

— Хубаво е тук, живее се. А колко ще ми искате за наема?

Нюра се изкиска в шепа.

— Може би най-напред ще минеш на „ти“, хубавецо? А за наема — направи тя многозначителна пауза, — зависи как ще се държиш...

Тя хвърли завивките на дивана и отиде при Петя, който още стоеше до прозореца.

— Защо постоянно гледаш тая къща? Харесва ли ти?

— И още как. У нас във Февралски няма такива.

Нюра презрително изпръхтя.

— У вас и такива хора няма.

— А кой живее в нея?

— Ооо — врътна тя очи нагоре, — рано ти е да знаеш. Още си малък.

Петя се намръщи.

— Хайде, хайде, не се обиждай — нежно го погали Нюра по гърба, — по-добре да идем да вечеряме.

Нюра сервира царска софра — тлъсто филе от пресносолна есетра, голям буркан с едрозърнест черен хайвер, чиния с розови, щедро нарязани парчета бекон, пържени патладжани, домати, салата. В центъра на масата бяха поставени две запотени еднолитрови бутилки „Абсолют“.

При вида на това изобилие момъкът се смути:

— По какъв случай е всичко това?

— По случай нашето запознанство. Което, надявам се, след време ще прерасне в силна дружба — цитира тя фраза от някакъв филм.

— Ще идват ли гости? — попита той, като имаше предвид огромните количества храна.

— Няма — заговорнически прошепна тя и го накара да седне, като премести своя стол съвсем близо до неговия, — ще си бъдем само двамката. Или ти трябва още някой?

Нюра се наведе към него, при което опря до лакътя му мощната си гърд и втренчено го погледна в очите. Петя се притесни от погледа ѝ, имаше чувството, че го пронизва.

— Н-не — измънка той.

— Добре тогава — усмихна се тя и се отдръпна от него, след което се пресегна към хайвера, — започвай да набиваш!

След като изпразниха първата бутилка „Абсолют“, Петя се почувства приятно. И защо не — има си хубава квартира, хапна до насита, пийна, седи с тая руса хубавица, която час по час ласкаво го прегръща и целува, приказва му нежни думи. При това подозираше, че няма да се размине само с целувките. И се оказа прав.

На другия ден се събуди чак след пладне, смазан и изстискан като лимон, а главата му се цепеше от болки. Искаше да забрави случилото се през нощта, но най-различни подробности изплуваха в съзнанието му. Разгорещената от алкохола Нюра не го остави да мигне до сутринта. И чак когато задоволи ненаситната си страст, се обърна на другата страна и високо захърка. А горкият Петя се измъчи от кошмари, сънува, че го газят слон. Но когато се събуди, Нюра не беше в

леглото. С усилие Петя стана, отиде до клозета, после в банята и едва след това забеляза на масата оставената бележка:

„Зайче, плюскането е в хладилника, а пиячката в бюфета. Гледай да се справиш от махмурлука. Вратата е заключена, така че не се опитвай да излезеш. Когато си дойда, пак ще се повеселим.

Нюра.“

„Добре ме е подредила — помисли си Петя, — изглежда, съм арестуван. Ааа, тая няма да я бъде.“

Но нищо не можеше да се направи. Прозорците бяха оковани със здрави решетки, а външната врата приличаше на вход за бункер. Петя се увери, че до връщането на Нюра няма да може да излезе.

„Курвата му недна — беззлобно си помисли той, — поне да беше казала кога ще си дойде.“

Накрая последва съвета от бележката и пийна водка, за да му мине махмурлукът, след което си хапна разни деликатеси от хладилника.

„Интересно, как ли се снабдява с всички тия вкуснотии? Май снощи спомена, че работи някъде като готвачка... И толкова ли много пари плащат на готвачките във Владивосток?“

По всичко личеше, че Нюра живее на широка нога. Холът беше обзаведен с масивна дъбова мебел. В единия ъгъл имаше голям цветен телевизор с видеокасетофон, а отстрани на специален статив — разкошна стереоуредба. Барчето беше заредено с най-различни чужди напитки с ярки етикети, а когато надникна в бюфета, откри цял кашон с „Абсолют“. Очевидно стопанката на дома много уважаваше това питие. Кухнята беше обзаведена по последна дума на техниката — имаше дори миялна машина и микровълнова печка.

„Тури му пепел! — смая се момъкът, ненавикинал към всички тия блага на цивилизацията. — Явно готварството не е стихията на Нюра. Може би спи с разни мъже?“

Но тутаки се усъмни в това предположение — едва ли една проститутка би имала желание и сили за контакти в „извънработно време“.

Като се помота из жилището и се пооправи от главоболието, Петя най-после се сети за целта на своето идване във Владивосток.

На ярката слънчева светлина богаташката къща изглеждаше още по-разкошна. Медните листа на покрива ослепително блестяха.

Стъклата на таванския прозорец се оказаха също огледални, а в най-отдалечения ъгъл на покрива белееше крайчецът на сателитна антена. Вратата на двора беше все така затворена. Петя си донесе пепелник от кухнята, извади пакет цигари от барчето и зае позиция за наблюдение до прозореца.

Така седя до вечерта, когато видя от страничната уличка да се появява едрата фигура на Нюра. Придружаваше я някакъв мъжага с две кошници, от които се подаваха бутилки и разноцветни опаковки на вносни продукти.

„О — изненада се момъкът, — на всичкото отгоре ѝ носят на крака цялата тая лапачка.“

Но когато влезе в апартамента, Нюра беше сама. Пусна кошниците на пода и се втурна към Петя с широко разперени ръце:

— Сигурно ужасно си се отегчил, Зайко!

Той опита да се измъкне от менгемето на прегръдката ѝ и веднага поиска обяснение.

— Ама, Петенка, ти така сладичко спеше, че ми беше жал да те будя. Пък и, разбираш ли, не можех просто така да те оставя в дома си, едва снощи се запознахме — с детска непосредственост се заоправдавахме.

Нали си беше добродушен по характер, Петя престана да настоява, още повече че цял ден беше посветил за наблюдение на отсрещната къща, което с Нюра би било проблематично.

Вечерта и през нощта се повтори същата история — ядене и пиене, последвани от необузданата и ненаситна страст на Нюра... Но някъде посред нощ неочаквано ѝ се обади някой по телефона, тя се облече и излезе...

АКАДЕМИКА

Жегата бе понамаляла и Турецки облекчено въздъхна, тъй като по-голямата част от деня му беше минала в напразно обикаляне. Топографските сведения на Трофимов се оказаха морално остарели. По негови указания първо замина за Адлер, където трябваше да се намира офисът на „Светлина“. Нищо подобно. От две седмици вече, както му заяви строгият портиер от старата генерация, тук се намирала агенция за недвижими имоти, която нямала нищо общо с тая фирма.

— Разбира се, мога да ви дам адреса, но не съм длъжен.

Червената служебна карта на Турецки изигра ролята си.

Портиерът на секундата омекна и веднага му написа всичко, което го интересуваше. Дори после дълго подвикваше след него, за да го увери, че и до ден-днешен се надявал родината да не го е забравила, сиреч неговите, на портиера, заслуги...

Турецки триста пъти се разкая, че беше дал колата на Грязнов. Но нямаше намерение да се обажда в управлението на МВР или в прокуратурата. Не е нужно да знаят къде ходи. Нека Слава го държат на каишка. Наложил се пак да отиде в Сочи. Там бе новият адрес на фирма „Светлина“, някъде из крайните квартали.

Към четири часа Турецки най-после стигна до последния етаж на девететажния жилищен блок. Тук нямаше и помен от портиер. По всичко личеше, че фирмата наскоро се е нанесла в апартамента и сега се прави ремонт.

В най-голямата стая весела компания от мъже и жени с интерес наблюдаваше действията на един необикновено висок и слаб младеж, с рошава коса и очила с дебели лещи. Турецки не можеше да види какво всъщност прави той. Сети се, че особняците като тоя дангалак, които слизат на грешната земя от надоблачните си научни висини само за да отидат до клозета, ги наричат „академици“.

— Не се прави на идиот — обади се някой, — няма да влязат.

Навсякъде бе задръстено от кашони, струпани чак до тавана.

Разрушените стени, разделящи доскоро тесните стаи на жилището, се бяха превърнали в купища строителни отпадъци.

— Не се ли страхувате, че покривът може да се срути? — обърна се Турецки към плешив мъж с намръщена физиономия и черни мустаци, който разтваряше един кашон.

— По-скоро може да се килне — мрачно отговори той, като продължаваше да разлепва кашона. После бегло го погледна с подозрение и добави: — За тая работа си имаме разрешение. От ония, как беше...

В същия миг от кашона тихичко се чува началните тонове от фанфарното въведение на сватбения марш.

„О-ла-ла, това ми напомня за нещо“ — изненада се Турецки, вдигнал ръка да прекъсне мъжа.

— Грешите. Аз съм ваш потенциален клиент. Надявам се, вие сте фирма „Светлина“, нали?

Като го измери с недоверчив поглед, плешивият мъж кимна:

— Много съжалявам, но виждате, че още не сме започнали да работим. Всъщност изпълнихме една спешна поръчка, но засега това е всичко.

„Добре — отбеляза си наум Турецки. — Много добре.“

— Сам виждате, че ще ни трябва още много време, за да се оправим.

Наистина, обстановката не създаваше творческа атмосфера.

— И с какво толкова са заети всички? Оня дългуч явно майстори нещо?

— Виталик ли? А, опитваме се да изчистим хлебарките — искрено призна плешивият. — Наследихме ги от предишните наематели. А Виталия направи за тях някаква чудесия. И това е цялата ни електроника за днешния ден.

Сега вече от кашона се разнесе и сватбеният марш.

— Готово — обяви Виталик. — Всички да излязат от стаята.

Групата се разпръсна и Турецки видя в ръцете на Академика най-обикновена сапунерка. Впрочем не съвсем. Виталик пъкна нещо в нея, след което я похлупи с капачката. Но при това положение остана мъничка пролука. Любопитната публика надничаше през вратата. Виталик се провикна:

— Хлебарки, оставям ви сами — и с шумни крачки отиде към вратата и я хлопна след себе си, но така, че тя остана притворена, а той занаднича вътре.

След няколко минути към сапунерката тръгнаха първите хлебарки. После се появиха още, докато накрая от всички ъгли се занизаха пълчища хлебарки като на поклонение.

Донякъде това напомняше една известна приказка, в която плъховете масово навлизат във водата под звуците на вълшебната свирка.

Турецки не беше виждал такова нещо през живота си. Беше му се случвало да гледа как измират домашни животни от препарати за насекоми. А тук хлебарките една след друга влизаха сами в сапунерката и очевидно оставаха завинаги в нея. Колегите на Академика се шегуваха:

— Защо се бавят вътре твоите хлебарки, да не си мият ръцете?

— Стоят на опашка за салам — пошегува се някой в духа на неотдавнашната оскъдица...

— Блокът е голям, това са девет етажа, в сапунерката няма да се поберат всички хлебарки...

Искрено възхитен, Турецки попита:

— А непременно ли трябваше да кажете на хлебарките, че ги оставяте сами?

Виталик се изчерви като петокласник:

— Казах го заради тях — кимна той към колегите си.

„Ама ти си бил артист бе, братле — учуди се Турецки. — Обичаш да си имаш публика.“ А на глас рече:

— Изпратиха ми една апаратура от чужбина. Спешно ми трябва добър специалист, който да я монтира. Проблемът е, че досега никой не се нае.

— Аз не се занимавам с такива неща, само в краен случай.

— Смятайте, че той вече е настъпил.

Плешивият ревниво гледаше към тях от другия край на дългия коридор. На ушите му имаше слушалки без проводници.

— Страхувам се, че шефът ми... — понечи да се оправдае Академика.

— Сега аз ще ти бъда шеф — успокои го Турецки.

— Така ли? Сан Сергеевич — неочаквано извика момъкът на плешивия. — Няма да стане, сложил съм заглушител.

И той се потупа по джобчето на ризата, в което бръмчеше някаква кутийка.

— Какво значи това? — озадачено попита Турецки.

— Опитва се да ни подслушва — простодушно обясни Академика. — Изпробва един нов уред. Трябва първо с него да уредите тоя въпрос.

Турецки само поклати глава. Хубава фирмица, няма що. Събрали са се от един дол дренки.

Наложил се все пак да се легитимира. Разбира се, служебната му карта не зарадва Академика, но, изглежда, не го и учуди. Както и молбата да не казва на никого, че си тръгва. Докато момъкът крадешком си подреждаше куфарчето с инструменти, плешивият изчезнал нанякъде за десетина минути.

— Сега ще хванем такси — каза Турецки на улицата и с въздишка се огледа в двете посоки.

— Няма нужда, ще идем с мойта кола — спря го Академика. — Ей сега ще я докарам от паркинга.

Турецки се изненада — „академиците“ обикновено не се движеха със собствени коли, а на групи ги мачкаха в обществения транспорт.

Минаха пет минути, а Виталик все още го нямаше. Турецки взе вече да се притеснява, да се замисля над донякъде привидната наивност на тоя момък, но в същия миг се чу някакво тракане, след което към входа на блока приближи допотопен запорожец, боядисан обаче в цвят „металик“. С една дума, подходяща кола за един академик.

— И до колко километра може да вдигне?

— На свестен път — до сто и петдесет.

— Колко? — възкликна Турецки, но тутакси се сети за сапунерката и млъкна. Такъв чешит като неговия шофьор можеше да замени частите на двигателя с каквото си поиска.

Запорожецът бучеше като същински харлей и това поне предупреждаваше редките пешеходци да се пазят. Академика караше наистина много бързо. Добре, че скоро излязоха от града и гладкото, почти пусто шосе позволяваше подобна скорост. Само някъде отзад се

мяркаше самотен фолксваген. Впрочем при тази бързина се усещаше всяко камъче на пътя.

— Оня плешив и мустакаат „слухар“ ще каже ли на шефа ти, че съм те взел със себе си?

— Той е шефът ми. Бенардаки.

— Какво?

— Такова му е името — обясни Академика. — Грък е.

— Животът е прекрасен и удивителен. Тогава Климов какъв е?

— Климов е просто меценат — сви рамене Академика.

— Като Рябушински^[1], Морозов^[2], Мамонтов^[3], така ли? — иронично уточни Турецки, като междуременно си отбеляза, че служителите в „Светлина“ дори не знаят за кого работят.

— Ъхъ. Само че е по-добър. Плаща заплати. Дава жилища, например на мене.

„Става все по-заплетено — въздъхна Турецки. — Дали Герат не е бил свързан с ФСС? За какъв дявол му е, пита се в задачата, това сбирщице от яйцеглави умници?“

— Къде е Климов в момента? — небрежно попита той.

— Ами много ясно — сви рамене Академика, — на разходка в морето.

Турецки буквално подскочи.

— Откъде знаеш? Имай предвид, че ако чуя сега нещо от рода на „едно птиченце ми каза“, ще те цапна по лупите.

Момъкът се позасегна.

— Ами, притрябвало ми е. Той лично ми го каза. Дай ми пет дни ваканция, Виталик, ако може — шест. Пошегува се, естествено — обясни за всеки случай Академика.

— Кога? — сега Турецки не се интересуваше от хумора на Климов.

Академика се порови в паметта си за датата и измъкна оттам точното:

— Преди осем дни.

Значи един ден преди да изчезне, пресметна Турецки. Както излиза, Герат действително е знаел, че ще се изпари нанякъде. Следователно е жив? Да, полковник Малахов, увеличават се шансовете ви да сте били убит от своя приятел.

— Къде протече тоя разговор? При вас във фирмата ли? Кой друг присъстваше?

— Не, той отдавна вече не идваше там. Стана в колата му. Срегнахме се на улицата и той ме откара до вкъщи.

— Каква кола караше?

— Струва ми се, мерцедес.

— Ас какво е отишъл на тая „разходка“ в морето?

— Има си яхта.

В умореното съзнание на Турецки веднага изникна образът на едноок пират, с превръзка на главата, с дървен крак и далекоглед. В такъв случай Малахов би трябвало да се люлее обесен на реята. „Но какви глупости си мисля?...“

— Кой ти беше последният клиент?

— Аз не познавам клиентите си по име. Не съм счетоводител. Обикновено и лицата им не помня. В главата ми се регистрира само тяхната апаратура.

— Добре тогава, а знаеш ли вилното селце преди яковлевската гора? Сега, струва ми се, ще трябва да отбиеш.

Академика кимна. Но не успя да вземе острия завой надясно. Насрещният самосвал го принуди да излезе на банкетата, при което запорожеецът здравата се разтнесе. Виталик не можа да убие скоростта.

— Спирачките!! — извика момъкът. Очилата му паднаха на пода и изхрущяха под тока на обувката му. Няколко секунди той продължи да управлява автомобила фактически без да вижда. Турецки успя да сграбчи волана и да предотврати неизбежното сблъскване, този път с цистерна за мляко. Излязоха от банкетата и се забиха в храстите.

И двамата се бяха отървали само с по няколко драскотини и натъртвания. Турецки помогна на младежа да излезе от колата.

Преди да хлопне вратата, изведнъж се сети нещо и пхна ръка под таблото, откъдето извади малък „бръмбар“ — елементарен подслушвател.

Академика изненадано ококори очи.

„Очевидно не разиграва театър — реши Турецки и прибра «бръмбара» в носната си кърпа. — За «академиците» не е характерно да се преструват. А и спирачките наистина не бяха в ред.“

В този миг приближи фолксвагенът. От него изскочиха двама млади мъже с разкопчани ризи и тъмни очила. Като продължаваха да

тичат напред, те едновременно извадиха пистолети. Турецки моментално прецени колко опасна е ситуацията — на Академика не можеше да се разчита. За беля, марголинът не искаше да излиза от кобура под мишницата му. Но куршумите изсвириха над главата му и попаднаха в многострадалния запорожец.

„Да не би все пак да съм настъпил ФСС по мазола?“ — мярна му се в съзнанието ненавременна и разсейваща мисъл.

Виталик изкрещя, падна и се хвана за единия крак. Турецки светкавично го изблъска в канавката и се метна встрани. Все пак успя да измъкне марголина и да пусне порция олово в оня от нападателите, който се беше приближил пръв. Той рухна мъртъв на земята, без да издаде нито звук. Вторият понечи да отскочи назад, но Турецки отново стреля и куршумът го улучи в коляното. Мъжът изрева от болка, но при падането си успя да го събори и да му нанесе два удара с юмрук. Побеснелият Турецки го халоса с пистолета в зъбите, след което нападателят загуби съзнание.

„Уф... Скромният «Марголин» ме спаси не по-зле от Грязнов миналия път.“ Този лековат, почти женски пистолет задоволяваше Турецки много повече, отколкото ехтящите „топове“ от рода на „ГТ“ или „Стечкин“, които оставяха огромни дупки в главата. Марголинът работеше изящно, като мъничка бормашина, и макар че не притежаваше съкрушителната сила на другите пистолети, Турецки го харесваше именно заради това. Същевременно изискваше от притежателя си съвършено хладнокръвие и стопроцентова точност, така че действаше мобилизиращо.

Академика не беше ранен. Куршумът бе разкъсал подметката на едната му обувка, без дори да одраска стъпалото му. Момъкът с ужас гледаше ту трупа на убития, ту ранения, който се беше по-съвзел и сега, притиснал простреляното си коляно, псуваше, плюейки съсиреци кръв. Изглежда, Виталик все още не беше разбрал, че те смятаха тъкмо него да изпатят при прадедите му.

— Познаваш ли тия мъже, виждал ли си ги някога?

Облещил очи, момъкът поклати глава.

— Ааа, тоя май го помня — неуверено кимна към ранения.

— Добре, после ще се разберем. Сега викай за помощ, спри някоя кола — подхвърли му Турецки и като изрита пистолета на ранения по-далече, започна да претърсва убития. Онова, което намери

в джобовете му, нито го учуди, нито го зарадва. Там имаше книжка на боец-интернационалист, сиреч „афганец“, роден през седемдесет и втора година.

Раненият непрекъснато стенеше и хлипаше:

— Да ти го начукам, мамицата ти гадна... мамицата ти...

Турецки усети по бузата си кръв — едната му вежда беше цепната, а под окото имаше вече голям оток. Това, плюс драскотините от запорожеца. „Добре би ми дошла сега една водка...“ помисли си той и взе черните очила на убития.

С всеки изминал час през този ден Герат му ставаше все по-близък. Но кой знае защо, това не го радваше. Впрочем как е възможно един двайсет и четири годишен младеж да е воювал в Афганистан? Интересно, на колко ли години е бил тогава? Максимум на шестнайсет?

[1] Павел Рябушински (1871 — 1924) — от известния род фабриканти и банкери, съсобственик заедно с братята си на „Московска банка — Рябушински“ и на в-к „Утро России“. — Б.пр. ↑

[2] Сава Морозов (1862 — 1905) — от известната фамилия Морозови, текстилни фабриканти. Меценат на Московския художествен театър. — Б.пр. ↑

[3] Сава Мамонтов (1841 — 1918) — голям търговец и меценат, основател на Московската частна руска опера през 1885 г. — Б.пр. ↑

ТЕРАПЕВТА

Поляков отново имаше чувството, че някой го следи, но по никакъв начин не можеше да се увери в това. От време на време намаляваше скоростта, при което всички го задминаваха. Опитваше се да променя маршрута като в шпионските филми, завиваше ненадейно, спираше рязко, но нищо не откри. Майната му!...

В резултат на тия маневри пристигна в Митишчи едва привечер. Тази последна среща се оказа най-кратката и най-продуктивната. На Олимпийската база на представителния отбор по спортна стрелба той се срещна със своя състудент от МАИ^[1], когото приятелите му години наред наричаха само Тапевта.

Терапевта беше стегнат мършав мъж, без нито един бял косъм в черната си коса. За разлика от аморфния Кривцов той беше безкрайно подвижен и енергичен, при което никои не можеше дори да допусне, че и на двата му крака имаше протези до коленете.

От друга страна, Поляков смяташе, че Терапевта и Кривцов, макар и толкова различни, са някак свързани помежду си — всеки бе започнал сегашната си дейност с някаква необикновена преживелица. А Вячеслав Георгиевич не се интересуваше от обикновени хора, те му бяха скучни. Той харесваше своите приятели и по друга причина — правейки му от време на време някои услуги, те си оставаха непознати един за друг.

На младини Терапевта беше известен състезател по биатлон. Всъщност и Поляков беше в отбора на института и участваше в състезания по дълго бягане със ски, но имаше само първи разред, повисок не можа да покрие. А към трийсетгодишната си възраст Терапевта бе спечелил всякакви купи, освен Златния медал на Олимпийските игри. Тази последна крачка не му достигна, за да мине през цедката на съществуващата тогава йерархия и да влезе в разряда на големите шампиони. Терапевта тренираше упорито и до дупка. Но през дългата си спортна кариера се реши на редица рисковани постъпки и се превърна в своеобразен дисидент в спорта. В

навечерието на зимната олимпиада в Лейк Плесид отношенията между САЩ и СССР бяха обтегнати донемайкъде. Съветският представителен отбор не замина за Щатите. А Терапевта взе да прави изявления по вражеските „гласове“, че спортът трябва да стои над политиката, че има комунистически диктат и тем подобни опасни за ония времена приказки. С една дума, още тогава не криеше, че съветските методи при биатлона не му харесват.

И ето че на следващия шампионат на СССР по биатлон на разстояние трийсет километра, при температура трийсет градуса под нулата, по съвсем непознато за Терапевта трасе той неочаквано се отклонил от пътя, забил се по неизвестно какви места, паднал и загубил съзнание. Открили го чак след две денонощия с премръзнали крака и непознат наркотик в кръвта. Как е попаднал този наркотик в кръвта му, така и не се разбра.

След време, когато Терапевта се изправи на крака, по-точно на протези, изникна закономерният въпрос с какво ще се занимава занапред. Знанията му от института бяха съвсем повърхностни. Накрая реши да се върне в спорта, разбира се, не със ски, а със стрелба. Дори спечели някои първенства на страната и с това донякъде задоволи спортното си честолюбие, след което стана треньор. Сега вече беше най-близо до олимпийските медали в качеството си на треньор-консултант на представителния отбор. Поне отстрани всичко изглеждаше така.

Терапевта най-сърдечно тупаше Поляков по гърба, кажи-речи десет минути, и Вячеслав Георгиевич, който не можеше все още да се отърве от своите подозрения, почти бе решил, че тези потупвания ще се превърнат в юмруци по бъбреците. Тъкмо тогава обаче старият му приятел неочаквано се разчувства и дори се просълзи.

— Забрави ме ти, съвсем ме забрави, жалък естонецо! — с присъщия си фалцет буквално пропя Терапевта. — Не е хубаво така. Хайде ела да поседнем в кабинета. След половин час моите юнаци ще ни гощават с шишчета на чист въздух. Тъй че никъде няма да те пусна.

Когато и да дойдеше тук Поляков, всеки път някакви юнаци печаха шишчета. Човек оставаше с впечатление, че Терапевта не яде нищо друго.

— Но аз изобщо не смятам да ти бягам — успокой го Поляков.

Разположиха се в малкия уютен кабинет, препълнен със спортни трофеи и с всевъзможни марки състезателни пушки. В специални витрини бяха изложени някои от най-сполучливо продупчените мишени.

— Да поговорим първо за работата — предложи Терапевта. — Как върви бизнесът ти? Както чух, цъфти и връзва, а?

— Бизнесът си върви отлично, но не ми остава свободно време — искрено се оплака Поляков.

— Това вече не е хубаво — натъжи се Терапевта. — На нашата възраст е просто задължително човек да си почива. Мога ли да ти помогна с нещо?

Поляков се усмихна:

— Опасявам се, че можеш... Трябват ми две отворени момчета от твоите. За да си организирам едно грамотно прекарване на ваканцията.

— И за какво по-точно ще ти трябват?

— За стрелба по панички.

Терапевта изхъмка:

— Ще ти дам, разбира се, иска ли питане! За тебе, братле, съм готов на всичко. А ще ми покажеш ли тия панички?

Поляков поклати глава.

— Мястото е доста далеч от Москва.

— Щадиш стария си приятел от излишни знания, а? Та преждевременно да не се състари още повече? Оценявам жеста ти. Но действително ли по панички, или по „бягащи глигани“?

[1] Московският авиационен институт. — Б.пр. ↑

ЕКСПЕРТИЗАТА

Един час по-късно, след като се разбраха с пристигналата спецгрупа и с „Бърза помощ“, те се отправиха към вилата на Кирякови с временно експроприирания фолксваген. Сега вече на волана седеше Турецки. Академика стискаше в ръка рамките на очилата си като някаква скъпоценна реликва.

От милиционерската радиокола Турецки бе опитал да се свърже с Грязнов, но той нещо не отговаряше. Сведенията за неговото местонахождение бяха най-противоречиви...

Диригентът на филхармонията и жена му, втора цигулка, помахаха на Турецки като на стар приятел още щом го видяха. Пред вилата на Кирякови бяха паркирани няколко коли, в градината си почиваше мрачният капитан, а в подземието се разпореждаше, естествено, Грязнов. Той беше уредил да прекарат там осветление, домъкнал бе от съседите люлеещия се стол и с пакет „Кемъл“ и шишенце водка наблюдаваше работата на двама намръщени мъже и една не по-малко намръщена жена. Тримата врачуваха нещо край стелажите с апаратура. Запояваха, променяха схеми, монтираха релета, включваха, изключваха, отчитаха данните по своите уреди и ставаха все по-намръщени буквално всяка секунда. Пълният им провал от пръв поглед бе ясен за всекиго, освен за Грязнов.

— О-о, Саша, кой те разкраси така? Натурално, аз изпълних всичко, което ми заръча — доложи той. — Обиколих всички специалисти и подбрах най-добрите.

Турецки не се хвана за главата само защото беше каталясал от умора.

— Двамата мъже са от гаранционния сервиз на „Сони“, а дамата е от научноизследователския институт по радиоелектроника. Няма да те обременявам с имената им, защото в момента за нас е по-важен резултатът.

— А резултат има ли? — поинтересува се Турецки.

— Няма — честно си призна Грязнов. — Но ще има. Показах им как се затваря подземието и... изобщо, накарах ги да побързат.

Дочули разговора им, специалистите по радиоелектроника започнаха нервно да ги стрелкат с поглед.

— Виж какво — отсече Турецки, — я ги пръждосай оттук. И вземи ми намери, откъдето искаш, едни очила минус осем диоптъра.

След четвърт час, въоръжен с лупа, Академика лазеше нагоре-надолу по стелажите и отбелязваше, без да се замисля:

— Тука има клетъчна връзка, при това — доста усъвършенствана, и... сателитна.

— И това ли е всичко? А онова какво е? — сочеха с пръст московчаните.

— Апарат, който изпраща насочен сигнал. Разбира се, не е стандартен модел, никой не прави такива неща. Единичен екземпляр. Тука има фантастични чипове... всъщност няма да ме разберете... С една дума, извънредно сериозни усилватели.

— Какво може да означава това? Обяснявай като на дебили!

— Съсредоточава всичко в станцията. Една такава мъничка, симпатична, мобилна станция. Наскоро и при нас имаше такъв комплект. Лично аз го монтирах, още от първите винтчета — съвсем хлапашки се похвали Академика.

— Я виж, така ли? — насмешливо се заинтригува Турецки. — И кой ти беше клиентът?

— Отде да знам. Я, и номерът е същият! — приятно се изненада Академика. — Че това си е точно моята станция!

— Не може да бъде, каква среща на Елба. Кога си я монтирал?

— Преди десетина дни — порови из паметта си Академика.

— Изобщо за какво може да служи?

— Ами тя е твърде удобна машинка. Бих казал, многопрофилна. Може например едновременно да изпратиш или да получиш по нея няколко факса. А може и да изпратиш...

— Какво?

Академика се смути.

— Момко, най-искрено те съветвам да не се видиотяваш. Помниш фолксвагена, нали?

— Ами... с нея можеш да изпратиш някого на оня свят, ако използва радиотелефон... Трябва само да му позвъниш. И толкоз.

— Как така да му позвъниш? — предпазливо попита Турецки.

— Как, как — да му набереш номера! — неочаквано се засегна Академика. — Има определена резонансна честота. Този апарат я насочва към обекта и се образува незатворена верига. Когато кодовият сигнал — тоест най-обикновен телефонен звън — попадне в резонансната честота, веригата се затваря и възниква напрежение от дванайсет волта. На човешкото ухо то е напълно достатъчно, че да изпрати на оня свят и цялото тяло.

Турецки и Грязнов се спогледаха. Грязнов меко каза:

— Слушай, момченце. Явно ти не си даваш сметка какви ги говориш. Натурално.

— А може ли да се извърши обратната операция? — бързо попита Турецки. — Да намериш, тоест да запеленгуваш, така да се каже, някой човек по неговия радиотелефон?

— Кой е номерът? — безгрижно попита Академика.

След седемнайсет минути работа, като направиха четири приблизителни пеленга на радиотелефона на Герат, Академика, Турецки и Грязнов определиха квадрант с площ от няколко десетки метра, който се намираще югозападно от тях на осемдесет километра.

— Слава, събирай твоите ченгета и отпрашвай натам. Вземете с вас и Виталик за всеки случай. Щом откриеш нещо, макар и да е само радиотелефонът, съобщи ми. Аз ще си бъда в хотела, в „Хоризонт“ или в болницата.

— Само че нека да се отбием до някой магазин, а? — жално се обади Академика. — Да си купя обувки.

— А вие — приближи се Турецки към оперативния служител — бъдете така любезен да направите няколко неща, полезни за обществото: задръжте шефа на фирма „Светлина“, но засега без да го разпитвате, разпита ще проведе аз. А това — извади „бръмбара“ от кърпата си — го дайте за дактилоскопия, защото тук трябва да има негови отпечатащи. Ако са се изтрили или изобщо ги е нямало — измислете нещо. И, второ — докато нещата още са пресни, измъкнете всичко възможно от оня тип, когото раних. Протокола незабавно ми изпратете. Академика да се постави под постоянно наблюдение. Става ли?

Оперативникът мрачно кимна.

МАСАЖЪТ

— Ех, Алка, какво щях да правя без тебе!

Съвършено гол, Гибона се беше проснал на леглото и пъшкаше от удоволствие. От енергичния масаж кожата му беше порозовяла, а многобройните татуировки бяха станали пурпурно-лилави. Поредната нощна криза от ревматизма беше преминала и той се чувстваше на върха на блаженството.

— Освен твоя масаж нищо друго не ми помага.

Хубавицата бършеше омазнените си ръце в дебела памучна кърпа.

— Че аз полагам всички старания, Осип Петрович.

— Хуб-баво ми е. Нищо не ме боли. А какво става с Чугурския рудник? Оправи ли нещата?

— Всичко е точно, Осип Петрович. Наскоро оттам се върна моят човек. Въвел е порядък.

Гибона криво се усмихна.

— Да не си се престарала? Защото те познавам. Като те хванат лудите, почваш да касапиш наред... После няма кой да работи.

Хубавицата се престори на обидена.

— Какво говорите, Осип Петрович! Нима мога да посегна на някого? Че аз съм едно слабо момиче, кротко, дори муха не мога да убия.

— Да де, „слабо момиче“... От твоята слабост, я виж — цялото тяло ме боли. И внимавай, нарочно възложих находищата на теб да ги наглеждаш, защото моите момчета, каквито са си — вари ги, печи ги, ако идат там, камък върху камък няма да оставят, и после аз търпя големите загуби. А ти все пак си жена. Би трябвало да пипаш по-деликатно.

— Къде по-деликатно, Осип Петрович? Само разкрасихме муцката на началника и строшихме едно-две ребра на нормировчика за укривателство...

Гибона изпитателно я погледна:

— Без убийства?

— Без, Осип Петрович — отговори Алла и извърна поглед.

— Я ме погледни в очите!

Младата жена неохотно го погледна.

— Е, клъцнахме един за назидание. Ами че те се готвеха да скрият цели три кила „жълтурка“!

Гибона въздъхна:

— Е, добре де, първия път ти прощавам. Но по-нататък си опичай акъла!

И за да придаде по-голяма авторитетност на думите си, се понадигна да тресне с юмрук по нощното шкафче, но в кръста нещо така го преряза, че той изви от болка. Масажистката се втурна да го разтрива.

— Ми бива ли така, Осип Петрович, недейте да нервничите, не се ядосвайте излишно. Нещата се оправят. Ама никак не се пазите.

— Нали се боря да върви работата. Ако не догледам нещо, всичко ще иде по дяволите. Какво ще правите вие тогава?

— Не се безпокойте — Алла продължаваше да разтрива кръста му, — на мене винаги можете да разчитате. Аз никога няма да ви подведа, Осип Петрович.

Гибона я стрелна с недоволен поглед, но премълча.

— Най-важното е да се грижите за здравето си, Осип Петрович. Че напоследък нещо сте заслабнали. Трябва по-често да излизате на чист въздух, да се разхождате, разбирате ли?

— Да бе — изръмжа Гибона, — как ли пък няма да взема да се разхождам тука! Нали ония с дръпнатите очи само чакат да изляза от къщи, за да им кацна на мушката! Пък и нашите не са по стока... Например ония апаци от Чуркин, дето наскоро ги стиснах за топките, сигурно и насън мечтаят да пречукат Гибона... Какви ти разходки, Алка!

— А тия бодигардове за какво ви са? — просъска тя. — Само да си клатят краката и по цял ден да люскат карти! Защо им плащате на месец по цяла хилка в зелено? Хората трябва да виждат господаря на града, иначе съвсем ще загубят страх. А господарят сте вие, нали така?

Гибона изду бузи. Разбира се, че е той. И тая хубостница е права за всичко — че какво се е заврял вкъщи да си души пръдната? Още утре ще излезе в града. Ама тъй ще излезе, че чак...

— Имаш право, Алка — съгласи се той. — Още утре ще ида на разходка. Пък и всеки момент трябва да пристигне Батона. Така че ти ще организираш нещата. Но така ще ги организираш, че чак...

„КАКВО ИМАМЕ ДО ДНЕС...“

Петте огромни блока на хотел „Хоризонт“ от тъмно стъкло и бетон действата някак угнетяващо. Всичко останало създаваше по-приятно впечатление — тенискортовете, солариумът, концертната зала...

Но най-хубавото в хотела беше неговият ресторант. Преди това Турецки успя да поплува в басейна и да отиде на масаж. За жалост не за удоволствие.

Младичката червенокоса и малко кривогледа масажистка не беше от най-бъбривите и надали сама щеше да се разприказва за хотелската управа.

— Имате ли достатъчно клиенти? — поинтересува се Турецки, докато тя чевръсто и умело го масажираше.

— Не мога да се оплача. Слава богу, тука си имаме постоянни обитатели.

— Как така постоянни обитатели в хотел?

— И какво ви учудва? „Хоризонт“ само се нарича хотел, при това не е държавен. Тука живее онзи, който харесва на собствениците.

— И какви хора се харесват на собствениците? Които навреме си плащат сметките? Или които изобщо не плащат?

Масажистката мина с кокалчетата на пръстите по врата му и се засмя:

— Разбирам кого имате предвид! Дебеловратите мутри, дето се разхождат по потници. Жалко, че горката Вела изчезна, та няма кой да ги стяга. Съвсем са се разхайтили тия кочове.

— Така ли? Пък аз чух, че „афганците“ тук били съвсем кротки.

— Де да беше така. Преди седмица, когато се изметеха от хотела, половината стаи бяха в окаяно състояние.

— Ама Вела отдавна ли изчезна?

— Защо питате? — накрая заподозря нещо червенокосата.

— Аз съм стар неин приятел.

— Ааа! Ами всъщност никой не знае кога е изчезнала. Нали на никого не е подчинена. Няма начин да се разбере кога идва и кога не идва на работа.

— Ако обичате, подайте ми цигарите от джоба на панталона.

— Че кой пуши на масаж?

— Аз например — призна Турецки.

Масажистката порови в джобовете му и оттам изпадна служебната карта. Турецки дори възкликна от досада, и то съвсем естествено.

Днес навсякъде трябваше да се разкрива. Сега вече можеше директно да пита каквото го интересува.

— Беше ли добра Вела като шеф?

— Как да ви кажа... — посмути се червенокосата.

— Говорете направо.

— Тя чувстваше, че всичко това не ѝ подхожда. Макар че не, не е съвсем така. По-скоро това положение малко я потискаше. Нали по-рано работех с нея, когато беше още камериерка. Умно и весело, дори палаво момиче. А сега сякаш стана друг човек. Не, не, като администратор е много добра — бързо добави масажистката, явно се притесни, че е прекалила. И допълни: — Сигурно тъгува, че си няма дете.

— От колко време живеят с Герат?

— Близо пет години. А може би и шест. Или седем. Но това да не е разпит?

— Разпит е — сериозно отвърна Турецки. — Герат често ли идваше в хотела?

— Доста често, да. Но тук много не общуваше с жена си. Повечето идваше при своите приятели.

— А тя имаше ли си някого?

— Това вече не знам. Не мисля. По едно време се носеха клюки — не се сдържа червенокосата, — че преди четири години хванала някаква болест, която Герат и до ден-днешен не можел да ѝ прости...

Турецки ѝ плати, без да е наясно за какво по-точно — за масажа или за информацията.

Значи преди известно време „афганците“ са изчезнали. Фактически едновременно със своя командир. Да, добре.

После отиде в ресторанта и се помъчи да съчетае обяда с вечерята, което излезе доста сполучливо.

Покрай масата му минаха неколцина яки мъже по дънки и потници. С абсолютно същата униформа той бе срещнал и няколко такива при басейна. После в бара. И сега в ресторанта. Кой са пък тия, при положение че „афганците“ на Герат наистина са си отишли? Впрочем защо Трофимов не знаеше за това?

„Но какво правя аз? — неочаквано се сепна Турецки. — Превърнах се в оперативник. Някой бюрократ от нашата система направо ще ме уличи в превишаване на пълномощията, в процесуална грешка и тъй нататък... Абе майната му! Докато не разплета тоя възел, няма да стигна до моята работа... Ех, какво ли не става в Русия.“

За пореден път през този ден Турецки се „разкри“ с картата, за да прегледа регистрационния дневник на хотела. След няколко минути вдигна вежди. Действително всички „афганци“ бяха напуснали това място два дни след изчезването на Герат. И след още два дни се бяха върнали отново. Беше невъзможно да ги изброи по дневника.

— Наистина ли всички са се върнали? — обърна се той към регистратора.

— Да, така мисля, освен трима души.

— Кой по-точно, как се казват?

Телефонът иззвъня. Регистраторът вдигна слушалката и след малко го изгледа въпросително:

— Търсят някой си Персийски, или нещо такова?

— Турецки — предположи Турецки и взе слушалката от ръката му.

— Саша, аз съм — чу се далечният мрачен глас на Грязнов.

— Откъде се обаждаш?

— От един малък остров. Ние с тебе не сме определили точно квадранта. Излезе, че мястото се намира в морето. И аз реших да нанеса известни корекции при търсенето. Тръгнахме малко по на юг и претърсихме един голям участък от крайбрежието. Тук по-рано е имало плаж, морска база, а в момента — някакъв строеж. Засега обаче е замразен и няма никой. Водата е много чиста.

— Карай по-накратко. Защо ме занимаваш с такива глупави подробности?

— Трябва да чуеш всичко. Да не мислиш, че аз си умирам от удоволствие, като седя заврян в тая прашна кола? Е, с една дума — да. Намерихме го.

— И какво казва той? — след малка пауза попита Турецки, защото вече се досещаше.

— Ами нищо не казва. И то от много време насам.

Грязнов също замълча, а после продължи с подробностите:

— Нямах представа на какво е заприличал... Открихме го на един див плаж от другата страна на острова... Вече целият е изглозган. Фактически е само скелет.

— Там ли е радиотелефонът?

— Да, мътните го взели.

— Добре. Докарайте трупа тука.

Турецки затвори. Неочаквано му мина през ума, че Грязнов нито веднъж не беше казал „натурално“.

Разположи се в един дълбок фотьойл, сложи черните очила на убития от фолксвагена и потъна в мисли. Имаше чувството, че днес е пропуснал нещо важно. Впрочем вечно го спохождаше това чувство, дяволите да го вземат. Ако стъпка по стъпка си спомни всичко, което е правил, може и да открие тая важна забравена подробност. Но в момента тъкмо това не му се правеше.

„И така, какво имаме до днес?“

1. Два трупа — Малахов и Герат. По-скоро един труп и един скелет. Твърде цинично, но по-обективно. Разбира се, като изключим труповете на онези, които двамата с Грязнов застреляхме.

2. Малахов не е имал причини да убие Герат, по всичко личи, че му е бил източник на информация. Трябва непременно да потърсим ония ловци, старите приятели на Малахов. А Герат не е имал възможност да убие Малахов, защото много преди това е иззвънял телефонът му и той дори не е успял да каже «ало».

3. Апаратурата, чрез която са убили Герат, е била монтирана в собствената му фирма. Незабавно трябва да се изготви списък на лицата, които са имали достъп до нея или са знаели нейния профил.

4. Хората, които са изтезавали Климова, не са «афганци» и могат да бъдат както приближени на Герат, така и негови противници. Ако са приближени, трябва да се провери версията за съучастие на Климова в

убийството на мъжа й. А и при другия вариант тя пак ще бъде наясно кои са били те.

Има вероятност Малахов да е бил убит от противници на Герат. Трябва да се провери и тая версия.

5. След изчезването на Герат всички «афганци» са напуснали хотела, но много скоро са се върнали, с изключение на трима. Следователно или са решили, че Герат е жив и здрав и се е прибрал от разходката в морето, или пък, напротив — че е убит. Това означава... че цялата тази компания — «афганската» банда — е преминала в ръцете на някой друг.

6. Срещу Академика беше извършено покушение по-скоро с цел той да не стигне до вилата на Кирякови. Кой знаеше, че отиваме там? Впрочем това може да е бил всеки, тъй като в колата имаше подслушвател. Плюс плешивият Бенардаки, който явно заподозря нещо, когато бях в «Светлина». Той изчезна нанякъде, когато Академика си подготвяше куфарчето! Значи той е сложил подслушвателя и е отрязал спирачките? Ама не, не, какви глупости си мисля, защо му е да убива човека, когато го подслушва? От друга страна, «афганците» от фолксвагена ни нападнаха с такова настървение, че явно спирачките са тяхна работа, а подслушвателят е на Бенардаки. Тоест фолксвагенът и гъркът са две противоположности. С други думи, всички действащи лица се делят на врагове или приятели на Герат. Но въпросът е как по-точно.

Очевидно Академика, когото преследват и двете страни, е чист. Жертвен агнец. Бенардаки и водачите на фолксвагена са противници. И така, трябва да изясним кой кой е. Например тази Вела Климова? Ще разпитаме и двамата. И Климова, когато се пооправи, и Бенардаки. Сигурно ще има противоречия. Тогава ще направим очна ставка с Бенардаки и с ранения от фолксвагена.“

— Извинете — плахо го повика регистраторът. — Намерих имената на „афганците“, които не се прибраха. Те се казват Ярцев, Менжега и Кулебякин.

Отново извън телефонът. Регистраторът вдигна слушалката, държа я две-три секунди до ухото си, след което я подаде на Турецки. Беше мрачният капитан от оперативниците. Той доложи, че разпитът на свидетеля е приключен.

— Добре, изпратете ми тук протокола. Засега още не съм решил къде ще ходя, така че ще седя в бара. Грязнов още ли не е пристигнал? Вече е на път? Ясно.

УИЙСТВО ПО ТЕЛЕФОНА

— А сега нека някой от вас да се опита сам да направи този разрез. И така, кой е най-смелият?

Студентите мълчаха. Някои от момичетата плахо поглеждаха ту подадения от Юхан скалпел, ту трупа на възрастната жена, загинала при катастрофа. Смелчаци не се намериха.

— Хайде де, вие сте бъдещи лекари! Трябва да умеете правилно и сръчно да боравите със скалпела. А тия умения се постигат само чрез практиката.

Юхан въздъхна. „Всеки път се повтаря една и съща история. Интересно, на какво са разчитали, когато са кандидатствали в медицинския институт? Че след като се дипломират, на втория ден ще бъдат назначени за главни лекари?“

— Е, добре, гледайте внимателно какво ще направя сега.

И с привично и точно движение той енергично разряза кожата на трупа от шията до чатала. Студентките го наблюдаваха с ужас, някои дори извърнаха глава.

— Ето, така се прави надлъжният разрез. Острието трябва да бъде под ъгъл трийсет градуса. Ясно ли е? А сега ще ви покажа как се прави напречен и диагонален разрез.

Той отиде до съседната маса, където на цинковия плот лежеше тялото на млад момък, убит при сбиване. Бяха го докарали тая сутрин.

— Доктор Ветемаа — накрая събра кураж едно момиче, — със същия скалпел ли ще режете? Без да е стерилизиран?

— Да не се боите, че трупът ще получи инфекция? Или ще го заразим със СПИН?

Всички се засмяха.

— Твърде похвално е, разбира се, че сте се загрижили за здравето на умрелите. Но мисля, че тях вече нищо не ги плаши. Най-лошото е останало назад.

И продължи да работи със скалпела. Поразвеселените студентки отново притихнаха в напрегнато мълчание.

Когато упражнението приключи и те с облекчение напуснаха моргата, Юхан веднага се отправи към стаята си, където го очакваше бутилка водка.

Юхан Ветемаа започна да пие шест-седем месеца след като постъпи тук на работа, а това беше доста отдавна. Сред патолого-анатомите рядко се срещаха въздържатели — продължителният всекидневен престой сред труповите трудно се издържаше на трезва глава. Затова мнозина напускаха и отиваха в „Бърза помощ“ или някъде другаде... Юхан остана, не пожела да напусне. Защо? На този въпрос вероятно не би могъл да си отговори и той самият. Тази проклета работа го бе лишила от много неща. Преди пет години го изостави жена му — прелестно и нежно създание. Тя изобщо не можа да свикне с мисълта, че силните и мускулести ръце, които я прегръщат нощем, цял ден са се ровили из вътрешностите на труповете. За това постоянно ѝ напомняше лекият, но незаличим мирис на формалин, който лъхаше от мъжа ѝ. В моргата Юхан загуби и здравето си сред тези влажни стени, облицовани с фаянсови плочки и лъхаци на студ дори в най-големите летни горещини. Хвана го астма и загуби два пръста на лявата си ръка, след като се поряза при една аутопсия и получи остра инфекция. В края на краищата се пропи, но въпреки това минаваше за един от най-добрите патологоанатоми в Талин.

Така или иначе вече нямаше намерение да напуска това мрачно заведение. Тук, сред безмълвните мъртъвци в сутеренното помещение, той се чувстваше много по-добре, отколкото във външния свят, където всичко му беше чуждо и където срещаше само фалш и лицемерие. Там човек трябваше да се усмихва на неприятелите си, да се подмазва на началството, да лъже и да се преструва. В света на покойниците цареше крайна откровеност: нищо не можеше да се скрие, всичко беше пред очите. Юхан отдавна беше установил, че лъжата и измамата тук не минават безнаказано. Често му бяха предлагали пари, за да посочи в акта друга, а не истинската причина за смъртта, и всеки път, когато се решаваше да го направи, ставаше някакъв неприятен инцидент. Или се подхлъзваше и падаше във формалина, или получаваше остра астматична криза. Най-често се порязваше и седмици наред страдеше от незаздравяващите гнойни рани. Именно затова му ампутираха двата пръста на лявата ръка.

Сега обаче едва ли можеше да се намери човек, който да го подкупи или да го сплаши. Юхан си нямаше вече никого. Не успяха да му се родят деца, а перспективата да се озове и той самият на този цинков плот изобщо не го притесняваше.

И така, Юхан Ветемаа тръгна към стаята си, за да се почерпи с две юнашки глътки от бутилката, която предвидливо бе купил на идване за работа. Предстоеше му дълга нощ — никога не отказваше да дежури. Извади от бюрото бутилка „Финландия“, наля си половин чаша и с наслада я изпи. Но не на екс, а на мънички глътки, за да усети вкуса на питието. После, без да замези, премлясна с устни и след кратко колебание си наля още. След като изпи и тази порция, запали цигара.

Не, в моргата изобщо не е страшно, дори през нощта. Всъщност покойниците са си същите хора, само че преминали в малко по-друго състояние. А колкото до разните приказки, че уж душите на умрелите дълго витаели край телата и се появявали като призраци, то нито веднъж досега не се беше сблъсквал с тях. Очевидно са заангажирани с по-важни неща, отколкото да се мотаят из моргите и да стряскат патологоанатомите.

Тишината се нарушаваше само от капките на протеклия кран, които звучно падаха в металната мивка. Чешмата отдавна трябваше да се поправи, но и така не пречеше на Юхан. Той имаше здрава нервна система и тези досадни звуци просто не му правеха впечатление. Пък и като си помисли човек, редно ли е в една морга да не се чува капеща вода?

Беше тихо, но Юхан знаеше, че няма да е за дълго. И точно така и стана. Към три през нощта, когато бутилката „Финландия“ бе преполовена, се чуха шумни стъпки и на вратата се появиха двама лекари от „Бърза помощ“.

— Приемай гости, Юхан.

„Гостите“ се оказаха съвсем млади — момче и момиче, загинали при автомобилна катастрофа. Обикновен случай като хиляди други. Гръдният кош на момчето бе буквално сплескан от волана и по цялото му лице се бяха набили парченца от предното стъкло. Момичето беше пострадало по-малко — ако не беше малката раничка на слепоочието, щеше да изглежда като умряло от естествена смърт.

Юхан бавно огледа загиналите.

— Как е станало?

— Карали са с висока скорост по шосето и са се блъснали в един камион. На зила му няма нищо, но техният опел е станал на пихтия. Момичето беше живо, когато пристигнахме. Но по пътя умря...

Трупове бяха още топли.

— Е, добре, момчета — каза Юхан, — вие тръгвайте, пък аз тука сам ще се оправям.

Когато лекарите си заминаха, Юхан сложи трупове в черни пластмасови чували и ги прибра в две свободни чекмеджета в хладилната камера. После отиде да си допие водката.

Тая нощ не очакваше повече „гости“. Изпи още една чаша, като си остави за сутринта петдесет-шейсет грама, колкото да си оправи главата, и се приготви да си ляга.

Неочаквано на вратата се почука.

„Странно — изненада се Юхан, — кой ли може да е? Пазачите вече отдавна хъркат, но за да мине някой през портала, трябва да ги събуди. Дали пък не е призрак? Тфу, нечиста сила, какви ли не глупости може да ти хрумнат на пияна глава...“

Отново се почука, вече по-настойтелно.

— Да? — неуверено се обади Юхан.

Вратата се отвори. Не, не беше призрак. В рамката се появи висок и слаб рус мъж.

— Здравейте — каза той, — вие ли сте доктор Юхан Ветемаа?

— Да, аз съм. А вие кой сте? И как успяхте да минете през пропуска? — намръщено промърмори Юхан.

Въпреки нелюбезното посрещане мъжът се усмихна:

— Точно вие ми трябва. Прескочих оградата, за да не безпокоя пазачите. Не е чак толкова висока. Виж, в пета болница, където работех навремето, оградата си беше направо непристъпна — три метра висока, а отгоре с бодлива тел.

Юхан се прозя:

— А не ви ли е страх, че сега мога да извикам пазачите?

Без да бъде поканен, непознатият отмести стола и седна.

— Много се надявам да не го правите. В края на краищата ние с вас сме колеги. Казвам се Рейн Мяхе и съм интернист. Навремето работех в Талин, сега живея в Стокхолм.

— А защо идвате в пет часа сутринта, и то по такъв странен начин?

— Виждате ли, искам посещението ми да остане в тайна. Иначе може да се случат неприятности, най-вече на вас.

Юхан иронично се усмихна:

— Благодаря, оценявам факта, че сте толкова мил. И все пак на какво дължа тази толкова... ранна визита?

— Имам няколко въпроса към вас. Кажете ми, вие ли отворихте някой си Игор Бурцев преди три дни?

На Юхан не му се приказваше, още по-малко пък му се отговаряше на въпроси, и то на един неочакван посетител. След „Финландия“ в главата му беше пълна мъгла и единственото му желание беше час по-скоро да си легне и да заспи непробудно. Освен това подозираше, че посетителят иска с негова помощ да внесе някои корекции в протокола от аутопсията. Ама че работа!

Извади папката от чекмеджето и намери оригинала.

— Ако искате да подменя причината на смъртта, трябва да ви предупредя, че напразно си губите времето. Никога и за никакви суми не променям първоначалното си заключение.

Рейн се усмихна:

— Не се безпокойте, доктор Ветемаа, не съм дошъл за това. Чисто и просто искам да ви попитам, дали при аутопсията не сте забелязали нещо странно, което да ви е направило впечатление?

— Да ми направи впечатление? Че какво странно може да има тук? Спиране на сърцето.

Рейн кимна.

— Разбира се — продължи Юхан, като гледаше протокола, — млад човек, без никакви предишни оплаквания, пък изведнъж... Помня, че майката беше съсипана от скръб.

Той посегна към бутилката. Не биваше да изпива тая половин чашка, на заранта щеше да дава мило и драго за капчица алкохол, но в момента просто не можеше да се удържи.

— Искате ли водка? — предложи Юхан с огромната надежда, че Рейн ще му откаже. Но отговорът надмина всичките му очаквания.

Посетителят извади от пазвата си плоска бутилка шотландско уиски „Кинг Джордж IV“.

— Исках още в началото да ви предлага...

Юхан погледна бутилката вече с доста премрежен поглед.

— Това какво е, подкуп ли е?

— Да — весело му отговори Рейн.

Юхан въздъхна — тоя рус дангалак знаеше как да го спечели.

— Е, добре де. Какво по-точно те интересува?

Патологоанатомът беше минал на „ти“, което се стори на Рейн добър признак.

— Фактически всичко. Състоянието на вътрешните органи, в резултат на какво е спряло сърцето, имало ли е някакви необичайни промени...

Юхан си наля щедра порция уиски и я изпи.

— Като лекар ти си наясно, че едно сърце може да спре по различни причини. Я го нахокали човека на някоя опашка, я жена му или гаджето го напуснали... За Бурцев това обяснение не върви. По всичко личи, че активно се е занимавал със спорт и никога не е имал каквито и да било проблеми със сърцето. Дори се възхитих, когато го извадих — съвършено здраво, просто сърце на младенец. И това е съвсем естествено — бил е само на двайсет и няколко години...

Юхан щракна запалката и продължи:

— Дявол знае защо е спряло. Отначало си помислих, че може да е от някой тромб или нещо подобно, ама нищо такова не открих. Коронарните артерии бяха чисти, клапите — съвсем здрави. Тогава дори се изненадах малко. Но клиничната картина беше съвсем ясна и затова в графата „Причина за смъртта“ написах: „Сърдечна недостатъчност“. И все пак вечерта, когато останах сам, още веднъж прегледах трупа. Направих анализ на кръвта, проверих съдържанието на стомаха — нищо. А такива работи просто така не се случват, съгласи се.

Рейн кимна:

— Да, разбира се. Но нали момъкът все пак е умрял.

— Там е работата я — този път Юхан наля не само на себе си, но и на Рейн. — При аутопсията не открих никаква причина.

Пиха.

— Да не си роднина на Бурцев?

— Не, само познат — тъжно се усмихна Рейн.

— И защо си се разтревожил така?

— Имам известни подозрения...

— Прав си — прекъсна го Юхан, — всичко в тая смърт може да събуди подозрения. Обаче нищо не открих. И така го погребяха.

Бутилката вече бе полупразна и Юхан като видя, че Рейн почти нищо не е изпил, наля остатъка в своята чаша.

— Всъщност... Имах едно съмнение. Такава смърт може да бъде причинена при засягането на блуждаещия нерв. Тогава се нарушава проходимостта и ритъмът в кръвоносната система, предизвиква се спазъм на артериите. Е, сам разбираш...

— Блуждаещият нерв ли? Че как може да бъде засегнат той?

Юхан изпи уискито на един дъх.

— По различни начини. Може чрез травма, но при Бурцев това е изключено, защото нямаше никакви рани. А може да му се въздейства чрез електрически ток. Най-лесният начин е чрез мозъка.

— Как така чрез мозъка? — учуди се Рейн.

— Абе вас, интернистите, трябва на всеки три месеца да ви изпращат в моргата. Защото губите представа какво нещо е животът. Занимавате се само с разни бабички... Не са ли те учили в института, че мозъкът има пряк изход към сърцето, в хипоталамуса, чрез блуждаещия нерв. А как може да се увреди хипоталамусът? Сам знаеш. Боднеш с игла окото или, да речем, главата попадне под електрическо напрежение — и край.

Рейн го слушаше с искрен интерес.

— Значи смяташ, че момъкът е умрял от насилствена смърт?

— Аз не твърдя подобно нещо — вдигна възлест показалец Юхан, — това е само предположение. И отбележи, неподкрепено с никакви факти. По тялото не открих нито една травма.

Рейн замислено потърка брада.

— А как мислиш, какво напрежение би могло да предизвика такава смърт?

— Е, зависи къде е подаден токът. Ако е в окосмената част на главата — по-високо напрежение. Ако е, да речем, в ухото, достатъчни са само десетина-дванайсет волта.

Когато Рейн излезе от моргата, навън бе вече съвсем светло. Мислите му бяха в пълен хаос, но когато се отби в едно барче и изпи две чаши кафе, успя да ги подреди.

„Работата става все по-подозрителна. Има твърде много съвпадения. И така, какъв е случаят? Първо, Бурцев е работил през

свободното си време като стюард на ферибот, вероятно и на «Рената». Второ, веднага след катастрофата ненадейно умира по съвсем необясними причини. Очевидно е бил убит. Но как? Дори ако се приеме, че патологоанатомът е прав за електричеството, не са останали никакви следи.“

Внезапно в съзнанието му изплува споменът за майката, прегърнала главата на сина си при погребението, и тогава се сети за раничката в ухото. Тя беше сякаш от изгаряне.

„Все пак не мога да си представя как е могло да стане. Майката си е била вкъщи. Незабелязано някой е влязъл и е бръкнал в ухото на Бурцев с жица под напрежение? Глупости, това е просто абсурдно.“

При тази неочаквана спънка в разсъжденията му Рейн отново се отчая. След няколко минути го осени мисълта за телефона. Ами да!... Бурцев е умрял, когато е разговарял по телефона. И то не по обикновен телефон, а по клетъчен, който му е бил подарък от някаква приятелка, май се казваше Дита. Раничката в ухото... Всичко съвпада. Само че по какъв дяволски начин може да се пусне в слушалката електрически ток?

Лесно успя да научи адреса на Дита и номера на клетъчния ѝ телефон. Бурцев го беше раздал на всичките си познати. Рейн веднага отиде в милицията.

Старши следователят от Талинската прокуратура Марченко се прозя, разходи се из кабинета и отново седна зад бюрото си.

Започваше да му писва от тоя естонски швед. Ако така продължава, може да стигне до истината. А кому е притрябвала тя?

Все пак нареди да проверят откъде са звъняли на Бурцев през тоя ден.

След един час му донесоха справката, която направо го изуми — номерът беше набран в Москва, но клетъчната станция, през която бе минал сигналът, се намираше чак в другия край на Русия — в Сочи.

ВЪПРОС — ОТГОВОР

*Из магнетофонния запис при разпита на свидетеля
Владимир Семьонович Кулебякин*

Аз, Кулебякин, Владимир Семьонович, живея в момента в хотел „Хоризонт“ и това е адресната ми регистрация. Преди десет дни работех като охрана във фирма „Светлина“. Напуснах по собствено желание. Пък и бях принуден. Когато фирмата се намираше в Адлер, ми беше удобно, защото майка ми живееше наблизо, в съседния квартал, може да се каже. Всеки ден се отбивах да я навещавам, стара жена все пак.

ВЪПРОС: Познавате ли Герат Климов?

ОТГОВОР: Че кой не го познава. Разбира се.

ВЪПРОС: Какви са отношенията ви с него?

ОТГОВОР: Ами често идваше в хотела, нали там жена му е управителка. Имаше и много приятели, още от Афганистан.

ВЪПРОС: А откъде имате тая книжка на боец-интернационалист?

ОТГОВОР: Как откъде? Цяла година съм се блъскал в Чечня.

ВЪПРОС: През войната в Афганистан вие сте били още ученик. Моля ви, давайте верни показания.

ОТГОВОР: Ами... Вече не бях ученик. След осми клас, тоест...

ВЪПРОС: Как сте попаднали в Афганистан?

ОТГОВОР: Е, намерих тая книжка и й лепнах мойта снимка. Това е.

ВЪПРОС: Разкажете за днешното си въоръжено нападение срещу хората в запорожеца.

ОТГОВОР: Каквооо? Какво нападение? Бабини деветини! Припознах се. Грешка беше, а не нападение.

ВЪПРОС: Куршумите, които сте изстреляли вие и вашият спътник, са били предназначени за друго лице, така ли?

ОТГОВОР: Нищо подобно. Никого не съм нападал и, таковата, дори не съм стрелял.

Каква идиотицина — ядоса се Турецки. — Изобщо какви ги дрънкат?

ВЪПРОС: Вие сте стреляли по служител от Главна прокуратура.

ОТГОВОР: Нали ви казвам, че е грешка! Грешка!! Ярцев се припозна, аз нямах представа кои са тия хора.

ВЪПРОС: Познавате ли Виталий Афанасиев, служител във фирма „Светлина“?

ОТГОВОР: Виталя ли? Че как иначе, нали две години работих там като охрана, вече ви казах.

ВЪПРОС: В добри отношения ли бяхте с него?

ОТГОВОР: Веднъж ми поправи телевизора, с който никой не щеше да се разправя, и това са ни всичките отношения.

ВЪПРОС: И въпреки това сте стреляли срещу него, за да го убиете, и сте повредили спирачките на колата му. Не е ли така?

ОТГОВОР: По дяволите, нали ви казах! Нещо превъртя колегата, аверчето на Герат. Рече ми, знам кой подреди така Бащицата, трябва да го накажем тоя боклук.

ВЪПРОС: Имате предвид убийтия Вениамин Ярцев, с когото заедно нападнахте пътниците от запорожеца?

ОТГОВОР: Него я, кого друг. Други нямаше.

ВЪПРОС: След изчезването на Герат всички „афганци“, живеещи в „Хоризонт“, внезапно са заминали, а след няколко дни пак са се върнали. Къде се намират в момента „афганците“?

ОТГОВОР: Нищо не знам за това. Когато Герат изчезна, аз бях няколко дни в Адлер, никъде не съм ходил. И отникъде не съм се връщал. Адлер, Сочи, смятай ги за един град. През цялото време бях там... А не може ли, гражданино началник, да впишете, че съм се явил при вас доброволно? С признание?

ВЪПРОС: След като сте изстреляли цял пълнител и сте съсипали колата?

ОТГОВОР: Може ли една цигара?

ВЪПРОС: Вземи... Добре, ще помислим по въпроса. Но какви ценни сведения можеш да ни предложиш, освен онова, което вече знаем?

ОТГОВОР: За сейфа на Герат. Мога да ви го дам.

ВЪПРОС: Как е попаднал при вас?

ОТГОВОР: Когато те двамата изчезнаха, имам предвид Черепа и жена му, ние с Ярцев влязохме у тях, мислехме, че ще намерим някакви следи.

ВЪПРОС: Имахте ли ключ от сейфа?

ОТГОВОР: М-м... не, Ярцев имаше ключ от апартамента, просто така, за всеки случай. Лично Герат му го беше дал.

ВЪПРОС: А как отворихте сейфа?

ОТГОВОР: Изобщо не сме го отваряли, просто го взехме, и толкоз. Той е малък.

ВЪПРОС: Къде е сега?

ОТГОВОР: В Адлер, при майка ми.

ВЪПРОС: Да не искаш да кажеш, че изобщо не си поглеждал какво има в него?

ОТГОВОР: Вас ви интересува повече, гражданино началник... Аз съм охрана, а не Ломоносов. Пък и Герат ме посъветва да напусна „Светлина“.

ВЪПРОС: Знаехте ли, че фирмата е негова?

ОТГОВОР: Е, да речем, че аз знаех. А иначе малко хора знаят това, дори от ония умници, дето работят в нея, така мисля.

ВЪПРОС: А знаехте ли с какво се занимават там?

ОТГОВОР: Грешите, с нищо лошо не са се занимавали. Повечето монтираха вносна електроника, макар че Виталя, разбира се, е същински Ломоносов.

ВЪПРОС: Познавате ли Бенардаки?

ОТГОВОР: Кой, кой?

ВЪПРОС: Той е директор на фирма „Светлина“.

ОТГОВОР: Там нямаше такъв. Поне докато бях аз.

Тук прекъсна магнетофонният запис на този идиотски разпит. Турецки затвори папката със стенограмата и си допи кутийката „Туборг“. Както излиза, господин Бенардаки е съвсем нова птица в цялата тази компания. В Адлер фирмата е имала друг ръководител, което е не по-малко интересно от тайнствения сейф. В такъв случай всичко е обяснимо: нов шеф в подобна специална фирма, и да не подслушва подчинените си — изключено! Сега трябва да се умува над два въпроса: защо фирмата се е преместила от единия град в другия и защо е сменила своя технически ръководител?

В девет часа вечерта направиха очна ставка в болницата и тя се оказа съвсем излишна, защото не изясни нищо.

БОЛНИЦАТА

Преди да влязат в стаята, завеждащата отделение, дебела лекарка с цигара в уста, обясни на Турецки:

— В подобни случаи жените наистина се съвземат доста бързо. Но оздравяват твърде дълго...

— Как е тя сега?

— Постоянно ѝ се гади и повръща.

В белоснежната стая бе притъмняло от наплива на мрачни мъже. Трофимов, който също присъстваше, явно още имаше температура. А за едно денонощие Вела Климова така се бе оправила, че можеше спокойно да говори, макар и по малко. Засега ѝ беше забранено да става.

Турецки погледна с други очи жената, която вчера бе видял в такова плачевно състояние. С чиста съвест можеше да се каже, че се е съвзела напълно.

Вела имаше дълга светлоруса коса, която вече беше чиста и се разпиляваше по възглавницата. Високите скули не придаваха на лицето ѝ азиатски вид. Ясните зелени очи гледаха през цялото време напрегнато и втрещено, сякаш в очакване на някой коварен номер, и почти не мигаха. Пухкавите устни бяха упорито стиснати. Изподрасканите ѝ насинени ръце със счупени нокти почиваха върху завивката.

Когато ги погледна, Турецки се намръщи — спомни си насила направената татуировка на бедрото. Вероятно някой от ония мръсници, които сега ще доведат, също се е гаврил с тая клета млада жена.

— Какво се е случило? — възкликна Вела, когато видя сцепената вежда на Турецки и отока под окото му.

„Охо, изглежда се появява добра възможност за НЛП“ — помисли си Турецки и каза:

— Вероятно съм се срещнал със същите приятни хора, с които сте общували вие.

И криво се усмихна. Това вече беше опит да започне „синхронизацията“. С неволен жест Вела плахо прикри устата си с ръка. А Турецки тихо попита Грязнов, който влезе в стаята едновременно със заподозрения:

— Видя ли преди малко Бенардаки?

— Оня грък ли? Натурално.

— Как се държа? Вдигна ли скандал, възмущаваше ли се?

— Ами, абсолютно спокоен беше.

Наистина се оказа така. Но освен че той си остана съвсем невъзмутим, Климова с усилие повтори името му и заяви, че вижда господин Бенардаки за пръв път в живота си. И изобщо не е чувала за такъв човек във фирмата на мъжа си.

С крайцеца на окото Турецки наблюдаваше Трофимов. Както Грязнов, така и той не знаеха още за разпита на Кулебякин и не бяха чели стенограмата. И фактът, че Бенардаки е нов човек във фирма „Светлина“, бе за тях истински сюрприз.

— Пушите ли, Вела? — неочаквано попита Турецки.

Климова учудено кимна. Турецки си замърмори под нос:

— Тръгнал през реката грък, вижда грък в реката рак...

Бенардаки слисано го погледна.

— Изведете го, след четвърт час ще го разпитам — рязко заповяда Турецки. А когато заповедта му бе изпълнена, добави:

— Доведете Кулебякин.

Очната ставка с Кулебякин не продължи по-дълго от първата. Докараха го с количка заради ранения крак.

— А този човек познавате ли?

— Вова — тихо каза Климова и се заплака.

Кулебякин мрачно погледна Турецки, после отмести поглед към нея и смутен от сълзите ѝ, забърбори нещо несвързано, в смисъл че всичко ще се оправи.

Показаха на Климова снимката на убития Ярцев. Тя само кимна. После едва чуто успя да промълви:

— Това е Веня Ярцев. Беше близък приятел на Герат.

Докато провеждаше разпита на Бенардаки, Турецки очакваше всеки миг да дойде мрачният капитан с конфискуваната документация на фирма „Светлина“.

Гъркът беше вече капнал от умора, но упорито продължаваше да настоява, че той е директорът. Всъщност така пишеше и в книгата, които бяха взети от него при задържането му.

— Очевидно се блазните от мисълта да прекарате известно време на открито — втренчено го изгледа Турецки. — Може би дори на някое сечище в гората — предположи той. — Чист въздух! Красота!

— Глупости — спокойно реагира гъркът.

— Има ваши отпечатьци на „бръмбара“, който открихме в запорожеца. Това е сериозен проблем за вас.

— Ами за вас?

— Как попаднахте в „Светлина“?

— Работех в подобна фирма в Краснодар. Преди две седмици получих по факса предложение да оглавя перспективна техническа лаборатория, останала без ръководител. Дойдох, запознах се, огледах и останах. Впрочем заповедта беше вече изготвена. Нямам представа от кого. Служителите тъкмо се стягаха да се местят от Адлер. Така че още с идването си трябваше да се заема с разни стопански и технически въпроси.

— Те как обясниха преместването в Сочи?

— Е, за тях въпросът беше вече приключен. Ако не се лъжа, повечето живеят тук, а не в Адлер.

— С други думи, сте се срещнали само с редовите служители? И не сте се запознавали нито с предишния директор, нито с Герат Климов?

— Точно така.

— Но вие сте знаели, че именно Климов е истинският собственик на фирмата?

— Той ли? Глупости, нищо подобно! — възмути се Бенардаки, като буквално подскочи на стола.

— Сигурен ли сте?

— Абсолютно.

— И защо?

— Защото фирмата е акционерно дружество. Служителите са собственици на цялото ѝ имущество, с различен дялов капитал, разбира се.

— Искате да кажете, че външни хора не притежават нейни акции?

— Именно.

— Преди колко време е учредено това дружество?

— Нямам представа. Във всеки случай — преди да дойда.

— С други думи, вие не сте акционер?

— Аз съм мениджър. И работя само срещу заплата.

— И защо, господин мениджър, подслушвахте колата на Виталий Афанасиев?

— Аз трябва да знам къде се разкарват моите служители през деня. В работно време!

— Чакайте сега, по-спокойно. Вие сте грък, пък аз съм Турецки. Просто сме длъжни да намерим общ език. Доколкото си спомням, лично вие ми казахте, че доста време няма да работите, защото сте в ремонт. Но както и да е. Кажете ми, кога и от кого получихте компонентите на апаратурата, която Афанасиев монтира по поръчка на братя Кирякови?

— Това е станало преди моето идване, тоест самото приемане на поръчката. Дори нямах време да прегледам документацията. Бях затрупан с твърде много стопански въпроси.

„По дяволите! — изруга Турецки. — Животът е прекрасен и удивителен. За мой калпав късмет излиза, че тоя човек наистина е честен.“

Телефонът прекъсна размислите му. Обаждаше се мрачният капитан.

— Александър Борисович, добре се накиснахме.

— Не ме интересува дали сте се накиснали. Къде е документацията?

— Избухна пожар, при който изгоряха всички счетоводни книги. И половината електроника! Дори още не беше разпечатана. Седя тука и се пръскам от яд!

Турецки избърса потта от челото си. Сега на куково лято ще се разбере с какво точно са се занимавали в тая фирма честните хора като Бенардаки.

КОРТЕЖЪТ

Когато на следващата сутрин Петя се събуди, Нюра пак беше излязла. На масата отново имаше бележка с обещания, че вечерта ще се „повеселят“. В интерес на истината, буйният темперамент на Нюра започваше да го уморява. Освен това не му харесваше, че тя по цял ден го държи затворен. След като закуси, Петя зае наблюдателния си пост до прозореца.

На улицата беше тихо. Вратата беше все така затворена, никой не влизаше, никой не излизаше.

„Може пък в тая къща да не живеят хора? И стопанинът да идва само веднъж в седмицата?“ Тези предположения го хвърлиха в отчаяние. Никак не го радваше перспективата да остане дълго във Владивосток. Пък и усещаше, че няма да му стигнат сили да продължава все така с Нюра. От друга страна, трябваше на всяка цена да свърши работата, за която беше дошъл. Съдейки от новините по радиото, капитан Журавльов и следствената бригада от Москва тъпчеха на едно място. Петя чувстваше, че той е единственият, който може да разкрие причината за падането на вертолета, за гибелта на Серьога Дехтярьов и за изчезването на златото. Неочакван шум прекъсна мислите му. Пред отсрещната врата беше спряло такси, от което слезе някакъв мъж.

Петя трепна — беше мургав brunet с едър нос и големи черни мустаци. Всичко у него издаваше, че е с кавказки произход.

„Грузинецът!“ — мярна се в главата на момъка.

Очевидно грузинецът беше желан гост. Щом отиде до вратата, тя тутакси се отвори. Петя забеляза, че гостът дори не беше натиснал звънеца. Просто се изправи пред обектива на малката телекамера и веднага го пуснаха, след което пак затвориха вратата.

„Ако наистина е същият грузинец, за когото ми казаха Коля и Полина Владимировна, може да се смята, че извадих късмет. Но кво да правя по-нататък? Ако грузинецът излезе по някое време, няма да мога да тръгна след него. Уу, проклета кучка!“ — затюхка се Петя наум.

Трябваше веднага да измисли нещо. Нямаше намерение да изтърва тоя удобен случай. Но как да се измъкне оттук? Тежка задача. За блиндираната врата и дума не можеше да става. А и решетките на прозорците бяха от дебели желяза.

Реши пак да обиколи жилището. И след няколко минути забеляза още едно прозорче в тоалетната. Но и то беше с решетка... Едва не се разплака от яд. Но когато я разгледа по-отблизо, разбра, че ако се развъртят винтовете, с които беше закрепена за черчевето, ще може да я махне.

Изтича в кухнята да вземе нож, нямаше време да търси инструменти. След десет минути трескави усилия той успя да измъкне решетката.

Грабна за всеки случай своя „Зенит“ и се провря навън. От прозорчето се спусна върху покрива на неголяма пристройка. А да скочи оттам на тротоара беше фасулска работа за него. След секунди се озова на свобода.

Вратата на „крепостта“ беше затворена. Очевидно грузинецът все още се намираше в къщата. Петя скри фотоапарата под дънковото си яке и започна да се разхожда по улица „Достоевски“.

Не се наложи да чака дълго. След двайсетина минути вратата безшумно се отвори и той видя нещо, което надмина и най-смелите му очаквания. Първо излезе онзиденшният линкълн, който той беше нарекъл „трамвай“. След него се появиха три еднакви тъмносини джипа, които след продължителни маневри по тясната улица образуваха с линкълна нещо като каре, така че между колите остана малко пространство. Във всеки автомобил седяха по четирима яки мъжаги. Петя веднага реши, че това са телохранителите. Под черните им кожени якета се очертаваха автомати. Когато всички подготовки приключиха, един от седящите в предната кола каза няколко думи по радиотелефон.

След няколко минути от вратата излязоха двама души. Единият беше грузинецът, а другият — непознат. Петя го виждаше за пръв път. Съдейки по това как охраната се суетеше около него, можеше да се предположи с голяма сигурност, че това е стопанинът на къщата. Беше висок и прегърбен старец, с дълги ръце, кажи-речи до коленете. Изглеждаше някъде към седемдесетгодишен.

Двамата влязоха в карето между колите и тръгнаха, а заедно с тях бавно потегли и ескортът. Минувачите се спираха и с уважение или ненавист в очите дълго гледаха тази странна процесия. Насрещните коли още отдалече се изтегляха встрани, за да ѝ направят път.

Маймуноподобният старец и грузинецът спокойно вървяха и разговаряха, като от време на време хвърляха по някой надменен поглед на минувачите.

„Тури му пепел! — смаяно си мислеше Петя. — Сигур са гъбави с пари, щом така се перчат. Що ли не мога да чуя за какво толкова си приказват? Или поне да снимам грузинеца. Но как? Ех, ако имаше някое дърво да се кача на него. Отдолу нищо не се вижда.“

Момъкът сви в съседната уличка и през дворовете мина две преки напред, след което пак излезе на улица „Достоевски“. Кортежът беше изостанал. Петя мина още една пряка и бързо се мушна в една полуразрушена необитаема къща, която беше с цял етаж по-висока от съседните сгради. Изтича нагоре по паянтовата стълба, която всеки миг можеше да рухне, влезе в една стая и надникна през прозореца.

Шествието бавно приближаваше. В центъра му старецът и неговият спътник все така вървяха и разговаряха, а в колите мъжете напрегнато се оглеждаха наоколо, стиснали в ръце автоматите си, готови за стрелба.

„Май така охраняват само президента. Види се, и тия са нещо като президенти...“ Петя извади фотоапарата и го фокусира. Сега трябваше да изчака, докато се приближат.

Както изглежда, събеседниците бяха стигнали до пълно съгласие по всички въпроси. Грузинецът непрекъснато се хилеше и ръкомахаше, а старецът го тупаше по рамото.

Когато се приближиха на удобно за снимка разстояние, Петя натисна спусъка на своя „Зенит“. Оттук лицата им трябваше да излязат достатъчно едри и ясни.

Кортежът се изравни с къщата и момъкът направи още две снимки.

Внезапно някъде наблизо нещо изплющя. След секунда — още веднъж. Петя неволно се обърна. Стори му се, че източникът на тези звуци е точно зад гърба му. Но стаята беше празна.

Когато отново погледна през прозореца, просто не повярва на очите си. Кортежът беше спрял. Колите бяха с отворени врати, а в

центъра на разкривеното им каре се бяха скупчили всички телохранители. И най-важното, че шефовете им, които преди секунди спокойно се разхождаха и разговаряха, сега лежаха безжизнени на паважа, а на челата им зееше по една огромна рана.

Петя машинално превъртя лентата и вдигна фотоапарата, но тутакси съобрази на каква опасност се излага. Явно някой беше стрелял от съседния прозорец и телохранителите всеки миг можеха да се досетят за това. Ако тръгнат да претърсват къщата и го заварят тука... Ох, по-добре дори да не си го мисли.

Момъкът набързо изскочи от стаята. Стори му се, че в дъното на коридора се мярна някаква сянка.

„Това е убиецът!“

Без да се замисли, той се втурна нататък. Когато стигна до края на коридора, предпазливо надникна иззад ъгъла. Убийците бяха двама. По всичко личеше, че не бързат да се скрият. Бяха в еднакви небесносини анцузи и носеха по едно дълго куфарче, явно калъфи с пушки. Като си приказваха тихо, те тръгнаха по стълбата надолу. Петя внимателно ги последва.

Най-вече го учудваше тяхното държание. Те сякаш изобщо не се страхуваха, че някой ще ги подгони или проследи. Когато се озоваха в задния двор, който излизаше на успоредната улица, спокойно извадиха цигари и запалиха. После се качиха в паркираната кола и заминаха.

Невъзмутимото поведение на убийците се оказа добре дошло за Петя и той успя да щракне още няколко снимки. По едно време чу от къщата тропот и високите гласове на телохранителите и разбра, че са влезли да я претърсят. Трябваше незабавно да се махне. Притича през двора, но тъкмо да изскочи на улицата, чу оттам мъжки викове. Сърцето му бясно биеше. Всеки миг телохранителите можеше да излязат на двора. Втурна се към съседната къща и, като се провря през една откъртена дъска в стобора, излезе на улица „Достоевски“. И то съвсем близо до суетящите се телохранители, които вече изнасяха трупове от тясното пространство между колите. Бяха пристигнали няколко линейки на „Бърза помощ“ и две милиционерски коли. Както обикновено, наоколо се беше насъбрала тълпа от любопитни, които оживено обсъждаха произшествието. Никой не обърна внимание на Петя. Той се промъкна през тълпата и бавно тръгна да се отдалечава.

Сърцето му все така бясно се блъскаше в гърдите. Едва когато се отдалечи на една пряка, започна малко по малко да се успокоява...

„Наемни убийци! Мамка му! Къде се натресох? Безогледни бандюги! И Коля не се е обесил сам, ами са го убили! Грузинецът! Точно така!“

При това неочаквано прозрение Петя дори се спря.

„Че аз държа в ръцете си единствената нишка — снимката на убийците! Ох, мамка му мръсна! Веднага трябва да ида в милицията. Или не, по-добре първо да се обадя на чичо Саша“.

След десет минути момъкът вече крещеше в слушалката на междуградския телефон в най-близката поща:

— Ало... ало... чичо Саша... Аз съм... Петя... да... имам нови сведения... Как кви? За падането на вертолета и убийството на Фомин... Ааа, не са глупости, имам снимки... Кво?... Делото е приключено?... Техническа неизправност? Че то там е нямало злато! Отмъкнали са го преди полета...

Последните му думи не бяха чути на другия край на жицата, защото нечия ръка се пресегна иззад гърба на Петя и натисна вилката. Той понечи да се обърне, но тутакси усети, че между плешките му се опря нещо твърдо.

— Горе ръцете! — изкомандва насмешлив глас.

МАРКИЗ ДЪО САД

Отново настъпи чудовищна жега.

Трофимов се чувстваше доста по-добре и вече излизаше на разходка в градината.

На другата сутрин Турецки, Грязнов и бледият Трофимов, който настояваше пак да се включи в следствието, се разположиха в кабинета на дебелата завеждаща отделение, като я посъветваха да отиде на извънредна визитация по стаите. Тя си облече бледозелена престилка и се приготви да излезе.

— Това да не е най-новата ви униформа? — закачливо подметна Грязнов. — Сигурно военните лекари трябва да се придържат към цвят каки?

— Както сочат последните научни изследвания — важно отбеляза завеждащата, — белият цвят действа възбуждащо на болните. Препоръчват се пастелни тонове в сиво и зелено.

И гордо излезе, като закачи касата на вратата с огромния си ханш.

Тримата мъже се бяха събрали да прослушат аудиокасетата, открита в сейфа на Герат Климов, и предчувстваха, че ще получат ценна информация. Между другото, сейфът наистина се оказа при майката на Кулебякин в Адлер, но освен тази касета в него нямаше нищо друго.

— Трябва незабавно да се презапише на особено прецизна уредба. За тая работа ще хванеш Академика с неговите машинарийки.

— Кой академик? — стъписа се Грязнов.

— Афанасиев — усмихна се Турецки. — Нека се опита да определи къде и на какво е правен този запис.

И включи касетофона.

Чу се отмерен, малко изопачен женски глас, който съвсем безизразно и равнодушно говореше:

„Природата се възпроизвежда единствено чрез разрушения. Във всяко отношение тя сама го потвърждава, което дава право на нас, силните, да тъпчем слабите...“

Мъжете се спогледаха. Очевидно говореше Вела Климова.

— Това е нейният глас — спокойно отбеляза Трофимов. — Трудно е да го сбъркаш с друг.

„Ако замисляш убийство, помни, че на света няма човек, който да живее съвсем сам и да е напълно изолиран от околните. Винаги ще се намерят познати, приятели или роднини, които може да ти създадат големи неприятности.

Желателно е да действаш самостоятелно, но ако все пак се наложи да привлечеш съучастници, погрижи се да намериш такъв, който също да е заинтересуван от престъплението, постарай се да го компрометираш и да го принудиш да затъне в нещата така, че да не може по-късно да те води за носа. Собственият, личният интерес е първоизточникът, пружината в човешкото поведение; трябва веднъж завинаги да запомниш — ако твоят съучастник реши, че му е по-изгодно да те предаде, отколкото да ти остане верен, тогава, бъди сигурна, скъпа, че той ще ти изиграе коварен номер, стига само да му хрумне мисълта, че признанието ще омиротвори съвестта му.

След като извършиш престъпление — особено ако си дебютант в тази работа, — известно време ще трябва да избягваш обществото, понеже лицето е огледало на душата и въпреки всичките ни усилия лицевите мускули непременно ще издадат скритите ни чувства и грижи.

По същата причина не допускай да бъдеш въввлечена в разговор, който да има каквото и да било отношение към престъплението. Единствено опитът ще те научи да контролираш както думите, така и реакцията си, но всичко това се постига само когато свикнеш с порока, когато

добиеш изключителна твърдост и вкоравеност на душата, което най-искрено ти пожелавам да постигнеш час по-скоро.

След злодеянието не бива да се успокояваш и задоволяваш с извършеното: ти ще станеш най-нещастната жена, ако само дебютираш в света на престъплението и с това приключиш.

Не мисли, че ще спечелиш нещо, ако намалиш сериозността на замисляното престъпление, тъй като степента на жестокост няма никакво значение. Тя би могла да вълнува само тебе и не може да те засегне, ако съвестта ти остане непристъпна.

Не забравяй лицемерието — то е изключително необходимо в този свят, където за престъпленията рядко биват обвинявани онези, които проявяват абсолютно безразличие към всичко, случващо се наоколо.

Старай се да минаваш без свидетели, дори без съучастници, и по възможност се избавяй както от едните, така и от другите. Никога не казвай, че синът ти или мъжът ти няма да те предадат, защото, стига да пожелаят, те могат да ти причинят най-голямата злина дори без да те разкриват пред правосъдието, чиито блюстители впрочем никак не е трудно да се подкупят.

И най-важното — никога не се обръщай към религията. Тя ще изпълни сърцето ти със страхове, а главата — с илюзии, и в крайна сметка ти ще се превърнеш в свой собствен обвинител и най-зъл враг.

Знай, че на света няма престъпление, дори най-скромното, което да не достави на извършителя удоволствие, надминаващо по сила всички неприятности при позора или наказанието...“

— Ама тая жена е параноичка! — избухна Грязнов. — Защо трябва да ѝ слушам щуротиите? Да не би с тия змийски внушения да помага на нашето гениално следствие?

Той излезе и тръшна вратата след себе си.

Турецки продължи внимателно да слуша.

„И нима ще живея по-зле само защото обществото ме осъждало? Какво те интересува калта, с която те замерят, щом си запазила душевния си комфорт! Именно в него ще намериш щастие, а не в чуждото мнение, кухо и безсмислено понятие. Всъщност какво страшно те очаква в най-лошия случай? Безболезнена и много бърза смърт. По-добре е смъртта да ни застигне на ешафода, отколкото в леглото: много по-малко се страда и много по-бързо настъпва краят.

Ако си решила да извършиш престъпление за удоволствие, трябва, първо, да му придадеш колкото се може по-голям размер и сила и, второ, да го направиш непоправимо! Защото, ако твоето деяние не оставя дори капчица надежда да се загладят неговите последици, здравият разум ще унищожи всички угризения и съжаления. Съвестта се различава от останалите душевни недъзи: тя отива в небитието толкова по-бързо, колкото по-често я тревожим.

Всичко се свежда до пълното изкореняване на това съвсем абсурдно разбиране за братството — разбиране, което са ни втълпили още в детските години. Достатъчно е само да разбиеш тези призрачни окови, да се освободиш от техния натиск, да се увериш, че между тебе и себеподобния не може да има никаква връзка, и ти ще видиш колко необятен е в същността си светът на удоволствията и колко глупави са угризенията на съвестта. Страданията на другия ще ти бъдат безразлични само ако ти самата не изпитваш болка. Ще плюеш на трагичната участ на много, много жертви и дори пръста си няма да помръднеш, за да ги спасиш, даже ако си в състояние да го направиш, понеже тяхната смърт е полезна за природата, но и най-вече — за да ти достави наслада тяхното унищожение, защото трябва да извличаш полза от всичко, случващо се около тебе.

Предвидливостта осигурява злодеянието да остане безнаказано, а тая сигурност многократно усилва насладата от него; впрочем при твоето положение в обществото изобщо не си струва да се безпокоиш за това.

И ти можеш да плюеш на всяка предпазливост и предвидливост, ако ти попречат да се наслаждаваш...“

— Та тя е просто поетеса — почти с възхищение отбеляза Турецки. — Макар че, ако не се лъжа, това излияние в общи линии ми напомня нещо? Какво ще кажеш?

Трофимов мрачно мълчеше.

— Прилича ми на манифест, буквално на някакъв катехизис — продължи да развива мисълта си Турецки.

— Не ти ли направи впечатление, че през цялото време тя се обръща към някаква жена? — сухо попита Трофимов. — Разбира се, този документ, ако мога така да се изразя, фактически нищо не доказва, но показва твърде много. Очевидно нашата мъченица Вела е съвсем самостоятелна фигура в цялата тази непонятна игра.

— Казахте ли й вече, че са намерили мъжа й? — обади се от коридора Грязнов.

— Да.

— И какво?

— Нищо. Не й трепна окото — подсмихна се Трофимов. — Каза, че през последните пет дни дори вече не се е съмнявала.

Турецки забеляза, че след раняването си Трофимов коренно се беше променил. От жизнерадостен шегаджия и оптимист се бе превърнал в уморен и мрачен скептик. Типично провинциално ченге.

— Може ли все пак реално да се каже какво притежава, тоест притежаваше, Герат в града?

— Едва ли — почеса се майорът по главата със здравата си ръка. — Разбира се, някакъв недвижим имот... Но мисля, че всичко по-значително е на името на Вела.

— Впрочем ти не ми каза дали сте обискирали жилището на Климови — неочаквано подметна Турецки.

— Какво да ти казвам — махна с ръка Трофимов, — претърсихме го, когато Вела не си беше вкъщи, и не открихме нищо.

— А ти беше ли там? Имат ли библиотека?

— Имаше някакви книги... Разбира се. Защо?

— Искам да отида там. — Турецки си мислеше нещо свое. — Може да попрочета нещо и да открия ключ към някое решение. Макар че... не, отказвам се. Ще ида да си поприказвам с Вела. Но ми трябват две неща от жилището ѝ. Слава, я ела — извика на Грязнов, който си почиваше в коридора. — Първо, искам списък на всички книги в къщата. И второ, ще ми изкопаеш отнякъде запалка на Герат. Вероятно там са останали някои празни...

Грязнов бръкна в джоба си и извади запалка „Зипо“:

— Търкаляше се край трупа му заедно с пакет цигари. Явно човекът се е канел да си запали цигарка, когато мобифонът му е звъннал. А до колибката на Климови ще прескоча ей сегичка.

Турецки разговаряше с Вела Климова за втори път. И още веднъж му направи впечатление колко бързо се възстановява младата жена.

Сега повечето време седеше в леглото, подпряна на цял куп възглавници. Деликатността и вроденото спокойствие вече явно проличаваха на бледото ѝ лице.

„Всъщност не е точно така — коригира се Турецки, — спокойствието наистина е вродено, вижда се по пропорциите на лицето, брадичката, формата на очите. Но тъкмо сега го няма. Скрытата ѝ тревога се усеща от начина, по който си е вдигнала коленете и ги е притиснала с ръце до гърдите си.“

— Как сте днес, Вела?

— По-добре от вчера, но по-зле от утре.

— Иска ми се вече да разкажете какво изобщо ви се случи и как се озовахте в онова подземие.

— Моля ви, не настоявайте, Александър Борисович, нека остана сама.

— За съжаление не мога да ви го позволя. Много ясно си давам сметка, че не е лесно отново да се връщате към подобни ужасни събития особено след новото нещастие, което ви сполетя сега, обаче това е единствената възможност все още нещо да се поправи.

— И какво може да се поправи в случая?

В стаята надникна Грязнов и повика с пръст Турецки. Следователят се извини и излезе.

— Защо така бързо?

— Натурално, задачата се опрости. Стопаните сами ни помогнаха. Виж — и той му подаде тънък азбучник, — намерих го на един рафт на библиотеката. Ето ти вестник да го увиеш, ако искаш тя да не го вижда — предложи Грязнов.

В бележника бяха записани всички книги в домашната библиотека на Климови, а те не бяха твърде много.

„Слава богу“ — въздъхна с облекчение Турецки и се върна в стаята.

— Какво може да се поправи ли? — обърна се той към Вела. — Поне можем да се опитаме да разнищим всичко. Истината не е на последно място в нашия сив живот. А аз я колекционирам.

Вела помълча, за да събере мислите си, и с тежка въздишка започна да разказва:

— Тоя ден още не бях тръгнала на работа, беше към десет часа сутринта. По телефона ми се обади мъжки глас, който каза, че мога да видя мъжа си. Предложи ми да се срещнем, струва ми се, при ботаническата градина. И това е всичко, господин колекционер.

— Как? Всичко? — изуми се Турецки, като същевременно внимателно прелистваше бележника, който Грязнов му беше дал.

— Да, всичко. До никаква ботаническа градина не стигнах. Щом излязох от къщи, някой ме удари по главата и загубих съзнание. После са ме хвърлили в някаква кола и — здравей, живот! Дойдох в съзнание чак в оная вила.

— Кои бяха тези хора?

— Никога преди не ги бях виждала. И хич не се церемоняха с мене. Всъщност вие знаете — тъжно се усмихна тя.

— Какво искаха да узнаят от вас?

— Да узнаят ли? Моите умни мисли не ги интересуваха никак. А виж, стоте хиляди — дори много. В долари, естествено. Казаха, че за тая сума ще видя мъжа си. Кой знае защо, още тогава усетих, че той е вече мъртъв.

— И все пак защо? — Турецки продължаваше с интерес да разлиства бележника. Беше стигнал до буквата „Д“. „Стоп! Май е това! Охо, ами да! Такава бележита личност може да промени много неща. Той не е просто писател...“

— Защо ли? Как да ви кажа — отговаряше междувременно Вела, — едва ли някой тук ще ме закачи, ако той е още жив. Трудно е да се обясни, но е така. Герат беше грандиозна фигура в Сочи.

— Не мога да си обясня как сте издържали.

— Кой казва, че съм издържала? Нищо подобно. Аз съм слаба жена, като всички други. Дадох им тези пари.

— Кога беше това?

— Ами още първия ден.

— И въпреки това те продължиха да ви държат.

— Услади им се, естествено! Имат подръка жена, цялата овързана с въжета! От време на време я подмятат, режат, мушкат, боцкат я с иглички, учат се да правят татуировки! А аз за тая работа всеки ден им снасях по сто хилядарки! Най-усърдни бяха братята. Виж, тях никога няма да ги забравя, най-яркият спомен в мизерния ми живот! Кажете-речи, вече ми бяха измъкнали паричките, когато дойдохте вие.

— Интересно, а по какъв начин им ги давахте на части?

— Това вече не е ваша работа.

— Общо взето, сте права — съгласи се Турецки и реши да подсили започнатата вчера „синхронизация“. — Пушите ли, Вела?

— Пуша, нали вече ме попитахте — учуди се тя.

Турецки обаче не ѝ предложи цигара. Разбира се, бяха ѝ забранили да пуши, но в момента една цигара би могла най-добре да я успокои.

— Какво изобщо се случи? — попита Турецки, като си играеше с пакета цигари.

— Казаха ми, че „Светлина“ е изгоряла почти напълно. Вярно ли е?

Турецки кимна и си помисли, че явно това ѝ е подействало по-силно, отколкото гибелта на мъжа ѝ.

— Скрийте ме, моля ви! — неочаквано възкликна Вела.

— От какво се страхувате?

— Ако знаех, никога нямаше да ви моля за това. Просто усещам някаква опасност. Жените имат интуиция, нали?

— И на мен често пъти ми се случва да поискам да се скрия. Но няма човек може да го направи в нашата действителност? Пък и аз си мислех, че Герат ви е научил как да се браните.

— Кой би казал, че наистина ще се наложи — тъжно се усмихна Вела.

— Великолепна сте, Вела — каза кротко Турецки, като докосна с пръст болезнения оток под окото си. — Пфу, дявол да го вземе! Извинете... Нещо ми се гади... Направо ми се повръща...

— И на вас ли? — учуди се Вела.

„Вярно попадение — отчете наум Турецки. — Синхронизацията преминава в «насочване».“

— Защо нямате деца?

— Попитайте Герат — усмихна се тя.

— Беше ли добър съпруг?

— Какво ви засяга, Александър Борисович? Дайте ми по-добре една цигара.

— А разрешават ли ви да пушите? — Турецки ѝ подаде цигара от пакета „Малборо“. После щракна запалката на Герат и ѝ поднесе огън.

Вела се отдръпна.

— Какво има? — Турецки продължаваше да държи запалката пред нея, като вътрешно се проклинаше.

— Нищо, всичко е наред.

Но очевидно не беше. Вела смачка цигарата и я захвърли.

Това вече беше „закотвяне“. Запалката ѝ напомняше, че съпругът ѝ е загинал, и същевременно — че така са я изтезавали в подземие. Турецки леко потръпна, но побърза да се отърве от емоциите си, които му пречеха в работата. При тази ситуация човек трудно би си представил по-ярка, по-жестока и по-точна „котва“.

Турецки скочи от табуретката и се приближи до младата жена.

— Вела, отговорете ми бързо, накратко и ясно — меко, дори нежно я помоли той, — та и вие самата имате желание да го направите. Кога и на кого е продал Герат...

В същия миг нещо издрънча и Турецки дори не можа да се ориентира веднага, че се беше счупило стъклото на затвореното крило на прозореца. Но от стената над леглото се посипа мазилка.

Звука на следващия изстрел от оръжие със заглушител Турецки различи още на секундата и успя да прикрие младата жена, при което просто я блъсна на пода. После измъкна своя „Марголин“ и пропълзя до „мъртвата“ зона под прозореца. „Разбира се, ако не стрелят от небето, от някой хеликоптер например“ — му хрумна безумната мисъл.

Повече изстрели не последваха.

С един скок той излезе през прозореца и падна в някакъв шипков храст.

Като псуваше наум, Турецки се измъкна от него и претърси градината наоколо, но там вече нямаше никого. Не беше възможно да се открият никакви следи, тук по всяко време се разхождаха болните.

После отново се върна в стаята през прозореца и без да каже на Вела нито дума, хукна към стаята на Трофимов, който фактически изпълняваше вече функциите на главен лекар, поне в административно отношение. Като узна за това нагло нападение в болницата на МВР и ФСС, той позеленя от гняв и след четвърт час Вела бе преместена в самостоятелна стая на петия етаж. Освен тях тримата и медицинската сестра никой друг не знаеше за това, включително и дебелията завеждаща на отделението.

Турецки се извини на Вела за произшествието и за нескопосаната милиционерска охрана, каза ѝ да не се тревожи и че всичко ще се оправи, сбогува се и тръгна към вратата. Но изведнъж се спря и попита, сякаш бе пропуснал някаква незначителна подробност:

— Кога и на кого е продал Герат фирмата си? Моля?

— На един човек по прякор Батона — с явно облекчение и удивена от самата себе си отговори Вела. — На Батона! Ба-то-на!

„Това е — помисли си Турецки и умората му тутакси изчезна. «Закотвянето», за което му послужи запалката «Зипо», неочаквано и за самия него бе съчетано със стрелбата, която също му свърши добра работа. — Това се нарича НЛП, май диър френд Трофимов!“

Турецки моментално зададе следващия въпрос:

— Вие видяхте ли го? Не беше ли Бенардаки?

— Не. Всъщност не знам. Мъжът ми много пъти разговаря с тоя купувач по телефона. Нищо повече не знам за него. Сигурно не е Бенардаки, който по външност ми изглежда технократ. А оня, не знам защо, си го представям някакъв баровец. Помня, че все канеше Герат на ресторант да поелят сделката, но той всеки път му отказваше. Дори никога не съм чувала гласа на тоя мъж.

„И така, животът е прекрасен и удивителен. Прост и обясним. Значи по някое време Герат се е отървал от собствената си фирма. С какво му е пречела, засега не е ясно...“

В такъв случай Академика Виталий Афанасиев дори не е подозирал, че подготвя гибелта на своя бивш бос. Не, дори не е знаел, че е вече бивш. Кой знае защо, Герат не е сметнал за необходимо да уведоми за това своите чудо-специалисти.

„Така е — продължаваше да разсъждава Турецки, — а Бенардаки наистина не е чувал за Герат. Разбира се, превръщането на фирмата в акционерно дружество е парлама. А директорът Бенардаки е просто едно чучело, пионка в ръцете на новия собственик. И, разбира се, не е Батона. Кой би се сетил да измисли такъв прякор на този дребен и слаб грък. Човек трябва да има чувство за хумор, което явно липсва на цялата тая хоп-компания.“

— Но вие сте познавали предишния директор на „Светлина“, нали? — попита Турецки.

— През последните шест месеца изобщо нямаше такъв шеф във фирмата. Работата вървеше някак от само себе си, но под контрола на Герат. Разбира се, в чисто техническите въпроси той не се намесваше.

— Отговаряйте все така бързо и по същество, сега е важна първата ви непосредствена реакция на въпроса. Герат охотно ли го направи? Имам предвид продажбата на фирмата.

— Ни най-малко. Тя му беше рожбата. Той вложи в нея големи пари, които изобщо не бяха осчетоводявани. Там бяха събрани няколко изключителни специалисти и всеки от тях беше незаменим в известен смисъл, занимаваше се с особено специфични проблеми. Герат се хвалеше, а при него това се случваше съвсем рядко, че тези факири в крайна сметка дори не подозират какво точно правят. Макар че имаха и много стандартни поръчки, разни там сигнализации и прочие.

— Но до голяма степен именно „Светлина“ го е направила такъв могъщ фактор — предположи Турецки. — И, разбира се, вие сте го смятали за един вид Робин Худ. Защото той със сигурност е обирал тукашния корумпиран елит, всякакви важни клечки, подслушвал е разговорите им, проверявал е кореспонденцията им и вероятно ги е хващал в крачка. „Афганците“ са работили в охраната на най-големите фирми, хотели...

Вера не възрази срещу тези хипотези. Но очевидно те не бяха всичко.

Турецки се разходи из стаята. Спря до полуотворения прозорец и с удоволствие пое дълбоко чистия въздух, наситен с аромата на зреещи

плодове.

— Ясно, разбрах. Значи продажбата е била по принуда. Кой обаче би могъл да изнудва точно него? Коригирам въпроса. Колко често Герат е вземал решения против волята си? Занимавал ли се е с неща, които по принцип не са го интересували? Разбирам, че това ви звучи някак съвсем отвлечено. Но случвало ли се е да има цели периоди от подобни събития?

— Да.

— Вела, трябва да ми кажете името на тоя човек, за когото още никой не е споменал нито дума. Вашите показания ще бъдат „снети“ само тук — и Турецки почука с пръст челото си. — Кажете ми името на човека, за когото работеше покойният ви съпруг! Е?

— Викат му Поляка. Живее някъде в Прибалтика.

— Виждали ли сте го?

— Не, не мисля. Макар че в Сочи по различно време пристигаха много хора, нямам представа дали той е бил сред тях.

— Колко дълго продължи това?

— Мисля, че когато Герат се появи тук преди седем години, той вече не беше свободен в действията си.

— Ив какво се изразяваше това?

— Ами първо, той постоянно се съветваше с него, направо по телефона.

— А чрез кого получаваше Герат информация от местното управление на МВР? — наслука попита Турецки.

— Не знам. Наистина нямам представа! Знам само, че беше човек, с когото доста редовно се консултираше по своя бизнес.

— Да не е Малахов?

— Не е изключено, двамата дори се виждаха от време на време. Но повечето играеха на табла. Нали Герат е бил в плен при муджахидините...

— А не са ли ходели на лов?

— Според мен през последните шест години Герат изобщо не е стрелял.

— Но от Афганистан се е прибрал много по-рано. Значи все пак е стрелял, нали?

— Да.

— Чакам да ми кажете.

— Чакайте колкото си искате. Това се случи много, много отдавна и днес вече няма никакво значение.

— И защо да няма?

— Защото Герат не улучи целта.

— Такъв превъзходен снайперист, както ми казаха, и да пропусне цел? Направо не е за вярване. В Сочи ли се случи?

— Да. И не че не е уцелил, ами просто рани телохранителя, който се хвърли да спасява оня помяр, шефа си. Той почиваше в един от охраняемите санаториуми, заемаше самостоятелен апартамент и доста дълго и нагло правеше опити да ме сваля.

— Извинете, но това ми звучи някак несериозно.

— Сега изглежда така. Но само да бяхте видели тогава оня изрод. Един такъв тих и любезен. Тъкмо това беше най-страшното.

— Как се казваше? — за всеки случай попита Турецки.

— Едуард, струва ми се, а фамилието му име не помня.

— Добре, да оставим това. Вкъщи имате хубава библиотека. Мъжът ви четеше ли много? А вие?

Вела сви рамене.

— А какво ще кажете за маркиз Дьо Сад?

Турецки показва отворената страница на бележника, където беше записано скандално известното име и романът „Жюлиет“.

Тя присви очи, прехапала устни.

— Мили Боже... Можех по-рано да се досетя... Разбира се, вие сте намерили записа с моя глас.

— И как да разбирам всичко това?

— Ами как... Герат наистина обичаше маркиз Дьо Сад. А този откъс от „Жюлиет“ беше най-любимото му място в романа, постоянно му се възхищаваше. И един ден ме накара да му го прочета на глас, а междуременно бил включил касетофона. Направи си шега с мене.

— Изглежда, шегите му изобщо са си били твърде грубички и по мъжки, не смятате ли?

Вела мълчеше.

— А какъв му беше Вениамин Ярцев?

Вела продължаваше да мълчи и в зелените ѝ очи се появи молба.

— Близък приятел? Много близък?

Тя с усилие кимна.

— Доколкото разбирам, затова и не сте имали деца?

— Да...

— Сред „афганците“ във вашия хотел имаше ли човек на име Менжега?

— Не помня да е имало такъв.

Турецки вече я гледаше със съвсем други очи и дори се смути, когато го осъзна.

— Добре, защо в такъв случай Герат изобщо живееше с вас? — попита Турецки отново с натиск, като не забрави да повърти запалката из ръцете си.

Сякаш по команда Вела отново се вторачи в нея.

— Каза, че било за имидж. Знаете какво е мнението за хомосексуалистите у нас. А той беше фигура от голяма величина... Момчетата направо го боготворяха.

— Какви момчета?

— Всички, които живееха в „Хоризонт“. Бяха объркани, без работа, без пари, без жилище — без нищо. Дори по едно време бяха започнали да си продават ордена. Той просто ги измъкна от калта и им предложи един горе-долу сносен живот. В общи линии същото направи и с мен.

— Извинете за въпроса, но в какво се изразяваха вашите отношения с Герат?

— Той ме обичаше много, но по някакъв си свой начин. А и защо да крия — аз виждах в него истинския мъж! За мое нещастие обаче ние си останахме само приятели. И то много добри, повярвайте ми. Трудно можеш да си представиш съжителство с по-толерантен и по-приятен човек от Герат. Той винаги казваше, че преди Афганистан е бил абсолютно почтен гражданин в обществото и съвсем гадно копеле в частния живот. А след войната беше станало обратното. Там просто му бяха втълпили, че гражданската порядъчност е вятър и мъгла и ползата от нея е само въздух под налягане. Пък и това ще е много.

— Тоест искате да ме уверите, че той, горкият, е работел за оня, дето клати гората?

— Когато го видях за пръв път, имаше само едни скъсани дънки. И едно калпаво изработено изкуствено око, което постоянно му падаше. Плюс няколко кирливи ордена. Това беше цялото му имущество.

— И колко време му трябваше, за да припечели за нови панталони?

— Съвсем малко...

След кратка пауза изведнъж Вела сякаш се опомни.

— Ще удържите ли на думата си? Не искам да ви бъда официален информатор. Откакто излязох от онова подземие, някак отново ми се прииска да живея.

— Не се безпокойте. В нашето идиотско законодателство още сто години няма да има програма за защита на свидетелите, така че за нищо на света няма да ви издам. И тука никой няма да ви закачи. — Имаше предвид новата й стая. — Да се надяваме, че все пак са стреляли по мен. Така че, почивайте си, става ли?

Обядва заедно с Грязнов и Трофимов в едно сепаре в столовата на болницата, като си разменяше дежурни шеги с колегите си, без да ги посвещава засега в хода на мислите си. Те бяха твърде важни и му беше трудно да се откъсне от тях.

— Саша, може би най-сетне ще ни кажеш, а? — изгуби търпение Грязнов.

— Най-напред ще се заемем с телефона — съобщи Турецки.

— Телефон ли, какъв телефон?

— Трябва да се проследи с кои градове са били разговорите на Герат...

— Е, това не е проблем — заяви Трофимов.

— За последните шест години — добави Турецки и приключи обяда.

И така, сега можеше да направи поредната сто и първа предварителна равносметка.

По Вела са стреляли врагове на Герат по простата причина че тя му е била жена. Това е съвсем очевидно въпреки подозренията на доблестния майор Трофимов. Вела е опасна като източник най-вече на информацията, че фирмата е продадена. Оттук веднага следва, че в играта се е включила нова фигура. Освен Вела никой друг не би могъл да го знае. Вероятно само убитият любовник на Герат — Веня Ярцев. Как да ѝ се осигури безопасността? Трябва открито да покаже на всички, които имат някаква връзка с фирмата, че московските следователи вече са наясно за продажбата! Ще се наложи донякъде да разкрием картите си. Ще трябва да го разтръбим из целия град, за да го

научат повече хора. Така шансовете на Вела да остане жива ще нараснат двойно.

При убийството на Малахов засега няма да се стигне до разкрития, но Академика ще ни изведе до някаква следа, можем да бъдем сигурни.

В такъв случай Меркулов все пак би поставил всяко нещо на мястото му, за да стане по-прегледно. Май че доста често взе да си спомня за стареца...

1. Фирма „Светлина“ се е преместила и е сменила директора си, защото има нов собственик.

2. Този собственик е Батона. Така... Това ми напомня нещо... По дяволите, на френски Батон е тояга! Батон, с други думи, сопа, върлина, дългуч... нали така го нарекох Афанасиев. Уф, изглежда, вече откачам и тръгвам на лов за вещици.

3. По заповед на Батона е убит Герат.

4. Дали Батона не е „приватизирал“ и бандата на Герат? Тоест „афганците“, които първо са си заминали, а по-късно са се върнали? Засега няма други хипотези.

5. По този начин Батона открито води война срещу човек по прякор Поляка. Именно Поляка ми трябва сега.

ЛОШ ДЕН

Вчера денят ми започна с приятности.

А аз съм забелязал, че като тръгне с приятностите, значи да не чакам добро.

Пратиха ми един баровец, супермангизлия, с мерчо, златни очила и на ръката с часовник, който струва не по-малко от двайсет хилки в зелено. А може и трийсет. Чувал съм, че тоя часовник — май „Ролекс“ се казваше — е по-скъп от един апартамент в Москва. А знаете как вървят апартаментите в Москва — нито вие, нито аз за цял живот не можем да си го купим. Разбира се, за вас това ще важи само в случай че не носите такъв „Ролекс“, че нямате такъв мерчо с цвят на мокър асфалт, и такава къса подстрижка, сякаш че вчера сте излезли от пандиза като оня баровец.

С една дума, тоя тузар идва при мене, поглежда ме през очилата и ми вика:

— Ти ли си Макс?

— За някои съм Макс, а за други — Максим Николаевич — отвърнах му аз.

Той изпръхтя.

— Е, добре — вика ми, — искаш ли да припечелиш нещо, мой човек?

— Искам, ако се разберам за цената.

— Цената ще е нормална — потупа ме по рамото, — казваш си таксата и я получаваш умножена по две, плюс бакшиша. Можеш ли да умножаваш на две?

— Мога — кимнах. — Мангизите предварително.

От такива зализани финяги мангизите винаги се прибират предварително, щото вече сме патили. Обещават планини от злато, а после ти теглят шута, па и кучетата си насъскат по теб за бакшиш. Имах едно приятелче, Витка, с него често миехме прозорци комбина, та веднъж го извикаха в една вила и там, кажи-речи, цял ден им търкал стъклата, а после пукната копейка не му дали. Пробвал той да им се

изрепчи, а те пуснали срещу него овчарката. Дойде си целият изпохапан. Да ти настръхне косъмът, като го видиш, страхотия ти казвам, син-посинял, а месата от ръцете му висят на парцали.

Ама и това още е нищо, виж, Пашка, блондинчето, него пък в задника го гръмнаха на пияна глава, едвам оживя момчето. Голям кеф, а? Да идеш да припечелиш нещо с миене на прозорци, а вместо мангизи — да ти надупчат задника. Извинявам се, разбира се, за тия подробности, ама аз така го разправям, за да не си мислите, че я караме все на долче вита.

С една дума, качих се аз в колата на оня зализаняк да идем да му мия прозорците.

Стигнахме до къщата му, прилично местенце, точно след околоръстното шосе. Гора, тишина, птички пеят, а зад оградата — същински палат, шапката да ти падне. Такива къщи съм гледал само по американските филми. А прозорците — черни, та черни, и веднага ми светна, че е трябвало да умножаваме не по две, а минимум по три, па и това ще е малко. Цялата къща беше прозорци, вместо стени и покрив — главно стъкла.

С една дума — добре се накиснах, викам си, дай Боже до вечерта поне половината да измия.

— Е, приятел — вика ми оня, — хващай се за работа, не губи време.

Ща не ща, извадих аз инструментите и започнах. Качих се на стълбата и взех да мия стъклата с гумата.

Не че се фукам, ама съм си чевръсто копеле, нищо че съм метър и петдесет от земята, при това с вдигнати ръце и чадър. Работя бързо и качествено. В една банка, дето им мих стъклата — а те не бяха пипвани от сто години и бяха само пушилка, сякаш че не е банка, ами въглищарница, — та там ми казаха така:

— Ти, Макс, работиш бързо и качествено. Браво. Пак да дойдеш.

Верно, не ми платиха всичко, отбиха двацет и пет хилки. Циции. И това ми било банкери!...

Та значи работя аз, търкам ли, търкам, и лека-полека стигам до крайния прозорец на втория етаж. А когато поглеждам през него, момчета, направо ахнах. За малко да се строполясам от стълбата.

Отсреща стаята не беше голяма, ама креватът си го биваше, можехме цялата тайфа да се поберем на него. И на тоя креват, вирнала

крака, лежи жена, трябва да беше мадамата на оня финяга, дето ме нае на работа. Една такава телица, два пъти по-млада от мъжа си, лежи тя с краката нагоре, а между тях гледам един толкав голям гъ... е, нека да го речем задник, се движи напред-назад. Той действа, а оная забила нокти в него и мучи. Кефи се значи.

Не гледайте, момчета, че съм само на четиринайсет години, печено копеле съм аз, с тая работа не мож ми взе акъла, какво ли не съм виждал.

Обаче жената на зализаняка беше готина мацка, дето е речено, може да зарадва окото на всеки. Висока, с дълги крака, големи цици, като на Маша Разпутина — абе направо лиги да ти потекат!

С една дума, сгреших, момчета, зазяпах се. Па и как да не се зазяпам, като мацката такива ги въртеше, че... Направо висш пилотаж!

Дори не разбрах веднага, че задникът изобщо не е на оня зализаняк, а на неговия бодигард, същински бик, с перки като гардероб и толкав дебел врат. С други думи, докато финягата говореше долу по своя мобифон, жена му му слагаше рога, и то вити, еленски!...

Но точно в сублимния момент стълбата се разклати, аз политнах и ударих с гумата по стъклото.

Че като писна оная ми ти жена!

Тарикатът при нея веднага рипна, вдигна си гащите и — дим да го няма! А мадамата креци като оципана.

Изкарах си ангелите и вместо като оня задник да го възирам и аз, така си останах на стълбата до прозореца. Тогава довтаса зализаняка с мобифона.

И какво стана после — не ща да се сецям! Жена му ме наклепа, че съм я гледал гола, когато излязла от банята и се разхождала из стаята. Опитах се да обясня как беше, ама тя не ми даде да си отворя устата.

Познайте на кого ще повярва финягата — на мене или на нея!

С една дума, дойде същият бодигард, сграбчи ме за яката и ме смъкна от стълбата. С каменна физиономия — сякаш ме вижда за сефте тоя боклук!

А зализанякът, преди да ме изхвърли от къщата, ми обра от джобовете всички мангизи — дори моите си, дето не ми ги е давал той. Прибра ми и инструментите, като изцвили, че това било такса за представлението.

Изобщо — добре ме обработиха и аз си тръгнах пеш през гората, като се ориентирах по шума на колите. Пак добре, че не ме претрепаха.

А сега се питам — за какъв дявол ми беше да зяпам тая мацка с тъпите й цици?... Ега ти!

Още щом се добрах до автострадата, затрещяха гръмотевици и рукна дъжд.

Не, момчета, това дори не беше пороен дъжд, беше си някаква диария господня. Изведнъж така се стъмни, че на една ръка разстояние не виждах нищо — направо стена от вода. Бях вече мокър до кости и ходех като пиян, когато най-после стигнах до първите къщи на града.

Покрай мене търчаха бабички с чадъри — едвам си стискат душата между зъбите, ама иначе пъргави. Една пенсия шльопна в някаква локва и целия ме опръска с кал. Сякаш че трактор мина.

— Ей! — креснах аз подире й. — Да не си пощуряла ма, бабо?

В същия миг остро изскърцаха спирачки, като че трион ти стърже направо по нервата, а аз усетих силен удар и чак след това ми светна: олеле, мале, ами че аз летя с краката нагоре по някаква сложносъчинена траектория!

Бум! Тряс! Зъбите ми изтракаха, шльопнах се като парцал на асфалта. От очите ми изхвърчаха искри и си помислих: край, Максимка, гушна букетчето. По-нататък нищо не помня, момчета. Свестих се от някакво хленчене.

— Изверг! — плачливо нареждаше някакъв писклив женски глас. — Мръсник!... Страх от Господа нямаш! Затри детето... Бога ми, затри го!...

Поотварям си аз дясното око и точно отпреде си виждам една извърната гола мадама със закръглено дупе, която ми намига и се хили с червосани устни, после пак намига и пак се хили. Беше от картон и висеше на огледалото за обратно виждане в някаква кола.

После забелязах отдясно протритата кожена тапицерия на автомобилна седалка и волан.

— Свести се! — изскимтя гласът. — Миличкият, свести се!

И някакви ръце ме подхванаха под главата.

С една дума, аз лежах на задната седалка в нечия кола, а през отворената врата надничаха някакви жени с чадъри, които се блещеха срещу мене като че съм вносна играчка, плюс един доста як чичко с рижа коса, подстригана „канадска ливада“. Явно колата беше негова.

— Жив ли си? — попита той и взе да ме опипва, все едно съм мадама или пък той е педал. — Да нямаш счупен я крак, я ръка?

— Вас пък кво ви засяга? — озъбих му се аз и се надигнах да стана. — Всичко си ми е цяло.

Чичкото се обърна към женорята и изведнъж така им кресна, че ушите ми взеха да дават заето:

— Я да се махате! Пречите да влиза въздух на момчето!

Жените на секундата се пръснаха като подплашени кокошки, направо да си паднеш от смях.

— Това да не е цирк? — продължаваше чичкото. — Виждате, че всичко е наред.

— Наред ли, как пък не — озъби му се една от жените, — едва не прегази момчето, а сега ни баламосва, че всичко било наред. Като звънна в милицията, на бърза ръка ще ти свият юздите!

Чичкото не каза нищо, само се усмихна някак неприятно и аз разбрах, че хич не му дреме от милицията, с нея не можеш да го сплашиш. Мощен чичко.

— Как ти е името? — попита ме той.

— Защо?

От опит знам, че с педерастите трябва да си нащрек.

— А защо прекосяваш, без да се оглеждаш?

— За да питаш. Ако искам — ще се оглеждам, ако искам — няма да се оглеждам. На тебе какво ти пука?

Той като че изобщо не се засегна.

Такива са педалите, можеш да ги плюеш, а те не се засягат.

— Къде живееш?

— Къде, къде — на тавана в кошницата!

— Ербап момче си, както виждам — засмя се той.

— За някои ербап, а за други — Максим Николаевич — срязах го аз, но веднага млъкнах: по дяволите, изтървах се за името!

— Максим значи — кимна чичкото. — Ясно. И аз съм Николаевич, само че не Максим, а Едуард. Приятно ми е да се запознаем.

Подаде ръка. Погледнах я — с пръстен на средния пръст — и ща не ща, я стиснах.

Апапите от квартала още от дете са ми втълпили, че можеш да се ръкуваш само ако пред теб не стои някой пълен боклук.

— Добре — казах му, — аз си тръгвам.

— Нека да те откарам — предложи той. — Къде ще ходиш по тоя дъжд! Щом като съм виновен пред тебе... в известен смисъл — добави той с такъв вид, сякаш че не той, а аз съм го блъснал на пътя, — щом като съм виновен, значи ще трябва с нещо да ти се реванширам.

— Добре, откарайте ме — съгласих се.

Той кимна и седна зад кормилото — беше станал вир-вода, сякаш току-що са го измъкнали от реката. Докато с пръхтене си бършеше главата с някакъв пешкир, аз си правех сметка къде всъщност да ме закара. А нямаше къде, момчета.

Оня прилизан мръсник, дето видях жена му с бодигарда, ми беше свил всички мангизи. Тоест до копейка. А с празни джобове Макаровна като нищо ще ме изхвърли, може дори да ми шляпне някой по главата. Макаровна се казва един пияница, при когото живеех напоследък и му заделях доста кръгла сумичка от припечеленото. Не знам защо са му лепнали тоя прякор. Разправяха, че навремето имал жена на име Макаровна, която варяла водка за къркачите от околните квартали, но взела, че умряла, и в нейна памет започнали да наричат него така. Е, може да са измишльотини, трудно ми е някак да си представя, че едно време Макаровна е бил женен, защото сега за нищо друго не мисли и не зачита, освен пиячката и в очите му има само един въпрос: „Абе, момчета, къде да се натряскам на аванта?“

Когато избягах от къщи, защото мама с нейния любовник ми беше почернила живота, маризеше ме всеки ден и ми обираше мангизите, тогава Макаровна ме приюти. На мен ми беше все тая на кого ще снасям за пиячка — дали на Макаровна, или на мама и нейния пръч. Само че Макаровна ми взимаше по-малко, пък мама ме изръсваше до шушка, не ми оставяше дори за хляб и за цигари.

И така, чичкото си подсуши главата, запали колата и се обърна към мене, за да му кажа накъде да кара, а аз гледах и мигах като някой олигофрен. Защото нямаше къде да ме закара, момчета. И тъкмо се канех да го кажа, чичкото неочаквано се усмихна и предложи:

— Виж какво, Максим Николаевич, я да идем у дома, какво ще кажеш?

Така излезе — педал!

— Знаеш ли, чиче — рекох аз и отворих вратата, — я си карай колата по живо, по здраво, докато не съм ти откъснал топките!

А той, нищо че не беше млад, така пъргаво се извърна и хлопна вратата, че чак подскочих от изненада.

— Виждам, че си отворено момче — ухили се той, — ама погрешно си ме разбрал. Не си падам по тая част.

— А по коя?

Не ми отговори. Изгледа ме внимателно и попита:

— Ти с какво преживяваш, Максим Николаевич?

— Мия — казвам — прозорците на най-различни боклуци. А те, вместо да ми платят, ме бият.

Направо кипях от злоба.

— Слушай тогава — кротко рече той. — Имам къща, която трябва да се поддържа. А ако ще да се разкъсам, не ми остава дори секунда свободно време, за да се занимавам с нея. Доколкото разбрах, ти си спец по миенето на прозорци, нали така?

— Е, и?

— Ако искаш, ще работиш при мене. Няма да съжالياваш. Прозорците не са много, така че няма да се преработиш. А за заплащането ще се споразумеем някак.

Май говореше сериозно. С крайчеца на окоото набързо мернах обстановката наоколо: вехти, протрити калъфи по седалките, а и колата, кажи-речи, след година, ако не и по-рано, ще отиде за старо желязо... Че колко ли може да ми плаща?

— Добре ще ти плащам — каза той, сякаш прочете мислите ми.

— Първо прибирам мангизите! — предупредих го аз.

— Няма проблем!

— Добре — реших накрая, — навихте ме.

— Чудесно! — кимна той. — Да тръгваме тогава, а?

Опулих се, като че виждах насреща си някой луд. Вярно, паралиите си имат разни прищевки, но за пръв път срещях човек, който да пръска мангизи просто така, а не за кеф или за да се изфука.

— Прозорците не се мият, когато вали — взех да обяснявам на тоя баровец. — Защото, когато спре дъждът, пак ще са мръсни.

— Засега ще отложим миенето — каза той и потегли, — първо ще видим как стоят нещата. Всъщност имам една празна стая... Защо не ми погостуваш?

Срещнах погледа му в огледалото над клатушкащата се гола мацка. Не ще и дума, предложението беше съблазнително, особено в

светлината на сегашното ми положение.

— А колко ще ме ръсиш за нея?

— Николко — отговори той.

— Как така?

— Ами така. Нали в момента не си много платежоспособен?

— Ще си спечеля.

— Е, като си спечелиш, тогава ще приказваме.

Свих рамене и се облегнах назад. Да става каквото ще. В края на краищата не се возя на аванта всеки ден, не ме вземат на работа за добри мангизи и на всичкото отгоре — с безплатна квартира. Оня зализаняк ми отмъкна всичко, взе ми и гумата, и кофата, гадът му с гад, така че какво още могат да ми отнемат? И аз си помислих, че тоя ден, който започна с приятности и продължи с неприятности, все пак може би ще излезе добър. Вярно, ако не последват някои нови неприятни сюрпризи.

ЗЛАТОТО

— Горе ръцете! — чу Петя зад гърба си дрезгав глас. Нещо твърдо го мушна между плешките.

Той пусна масивната слушалка и тя шумно се удари в стената на кабината. После бавно започна да вдига ръце.

— Излизай! — изкомандва гласът.

Едва когато излезе от кабината, Петя можа да се обърне и да види своя нападател. Беше Нюра. Щом видя смутената му и стресната физиономия, тя избухна в смях:

— Изплаши се, а?

От гърдите му се отрони дълбока въздишка на облекчение. За тези няколко секунди бе премислил всичко най-лошо, което можеше да му се случи: обвинение в убийството на двамата мафиоти, съд и присъда с най-строгото наказание. Гроб с номер без име.

— Уф, каква си, Нюрка! — Петя се престори на ядосан, но в момента имаше чувството, че си няма по-близък човек на света от нея. — Така можеш да ми спукаш сърцето.

Нюра продължи да се киска:

— А тебе от какво те е страх? Нали уж си кротък и порядъчен. Впрочем по телефона в пощата спомена за някакво убийство... Или не съм чула добре?

Петя сведе очи:

— А, на шега го казах... Така се закачам с чичо ми.

Нюра внимателно го изгледа — точно както при първата им среща. И Петя отново се почувства неприятно от този поглед. Във въздуха увисна пауза, която Нюра първа прекъсна:

— Е, добре, зайко, да си вървим у дома.

И хищно го прегърна през раменете.

Отначало Петя се съмняваше, че след многобройните преживявания ще успее да направи нещо, но Нюра имаше навика да си взема каквото ѝ трябва, без да пита, при това знаеше много методи, толкова приятни за мъжете в леглото, тъй че тази вечер той си

отработи всичко по пълната програма. Едва към единайсет часа Нюра се надигна от него и произнесе с тържествен глас:

— Браво, Петенка. Същински жребец си.

Петя горделиво потвърди:

— Така си е, сибирска закалка.

Нюра доволно въздъхна и сложи тежката си глава на гърдите му.

— Днес имах ужасно напрегнат ден!

Неочаквано се сети за нещо и като се надигна на лакът, погледна будилника.

— Кво, бързаш ли за някъде? — попита Петя.

— А, не... Всъщност ти как излезе от къщи?

Петя беше очаквал този въпрос през цялата вечер и затова небрежно изтърси готовия си отговор:

— Беше забравила да заключиш.

Нюра обаче не се лъжеше лесно и веднага реагира:

— Ай, ай, ай, как не те е срам да лъжеш, зайко! Нали ако не съм превъртяла ключа на вратата, и то два пъти, след десет минути алармата ще писне и ченгетата ще довтасат с автомати! Я разправяй сега как излезе.

Петя се обърна на другата страна.

— Да бе, ще ти давам отчет!

Внезапно усети как пръстите на Нюра се стегнаха около врата му в стоманен обръч. Не можеше да диша. Сграбчи ръцете ѝ, но не успя да ги разтвори. Бяха сключени в мъртва хватка. Когато той вече започваше да хърка, Нюра ги поотпусна.

— Докато живееш при мене, ще се наложи да ме слушаш.

Петя беше принуден да признае:

— През прозорчето на тоалетната... И между другото, аз си имам моя работа! На улицата ставаха такива неща...

— Я пък ти, колко делово го раздаваш... И какво ставаше на улицата?

— Ама ти нищо ли не знаеш?

Нюра поклати глава.

— Пречукаха собственика на отсрещната къща. И още някакъв грузинец, който беше с него.

— Какво говориш? Не може да бъде! Какъв ужас! — възкликна Нюра.

— Ми ти не видя ли колко народ се беше струпал?

— Не, тичах подире ти. А ти така се беше юрнал към твоята поща, че беше отвратителен — кокетничеше Нюра доста неумело. Очевидно рядко ѝ се случваше да го прави.

— Ух, ква си лоша! За малко да ме удушиш!

Петя разтриваше врата си, който го наболяваше.

— Е, нищо де. Аз просто не обичам да ме лъжат. Дай да целуна гушката, че да ти мине — продължаваше Нюра да се глези.

От грубоватите ѝ ласки вратът го заболя още повече и Петя се отдръпна.

— Никой не ме обича мене... Е, добре тогава, отивам да направя чай.

Когато тя излезе от стаята, Петя с облекчение затвори очи. Събитията от целия ден го убеждаваха, че идването му във Владивосток не е било напразно. Разбира се, повечето от изводите му се базираха на догадки, но той разполагаше с фотолентата, а това не беше малко. Снимките на грузинеца можеха да се покажат за разпознаване на Полина Владимировна, а и снимката на собственика на отсрещната къща вероятно също би могла да свърши някаква работа. Но най-важното беше, че има снимките на наемните убийци, които застреляха двамата мафиоти. Можеше вече с чиста съвест да се прибере във Февралски.

Петя сложи ръце под главата си и отново си представи възхитителната сцена как губернаторът на Приморския край му стиска ръката и му връчва златен часовник, на който е гравирано „Пьотър Осколков“...

Отначало му се стори, че започва земетресение. Всичко наоколо се разтресе, стъклата на прозорците се счупиха, а алармите на колите, паркирани наоколо, завиха в различни гами. Завесите се издуха като при напор от силен вятър. Но най-лошото беше, че върху Петя се стовари полицата от стената, която за щастие не беше пълна с книги, а с всевъзможни боклуци, служещи за украса. Все пак ударът не беше лек и момъкът трябваше да се измъква изпод купчината строшени вазички, фигурки, статуетки и разни сламени кошнички.

— Чу ли?

На вратата се бе появила мощната фигура на Нюра, която най-невъзмутимо държеше в ръцете си поднос с чаени чаши, захарница и

купичка със сладко.

Като се поотупа криво-ляво, Петя смаяно попита:

— Кво беше това?

Нюра се приближи до леглото и постави подноса върху одеялото.

— Отсрещната къща се взриви. Така му се пада на тоя гад!

Петя се метна към прозореца. От къщата на убития мафиот наистина стърчаха само развалини.

Чу се още една, малко по-слаба експлозия — огънят беше стигнал до резервоара на паркирания в двора линкълн. Скоро улицата се огласи от воя на сирени — пристигаха милицията, пожарната и „Бърза помощ“.

— Ей, ти там, на палубата, я се облечи, че ще ти простинат топките! — подвижна Нюра и му метна хавлиения халат. Наистина, Петя не се беше усетил, че стои до прозореца със счупени стъкла съвсем гол, както майка го е родила.

— Я гледай, от къщата остана само скелетът!

— Абе видях вече, я ела да прием чая. За нас най-добре е нищо да не виждаме...

Петя обаче не мирясваше.

— Не ти ли изглежда странно, че убиха собственика през деня, а сега взривяват къщата му?

Нюра сви рамене.

— И какво му е странното? Щом са го пречукали, значи е имало защо, а пък къщата я взривяват, за да заличат следите. Вътре може да има какво ли не.

Тя отпи глътка чай и продължи:

— Във Владик, кажи-речи, през ден стават убийства. И никога нищо не се открива. Защото милицията е яко свързана с бандитите. А това, че сега цяла нощ ще се ровят из развалините, е само прах в очите на хората.

— Не си права. Чичо ми работи в милицията и е много принципен човек — опита се Петя да защити този орган на властта.

Нюра махна с ръка:

— Явно във вашето въшкарско селище няма какво да се краде. Затова нямате бандити. И, естествено, ченгетата ви са принципи.

— Брей, нямало какво да се краде — засегна се Петя. — Не ти ли е известно, че от Февралски се кара злато на килограми, а?

— Охо! — възкликна Нюра. — Да не би при вас да има находища?

— Има я.

— А ти, Петуня, случайно да търгуваш със злато? — пощипна го тя за лакътя.

— Не, само го превозвам.

Това не биваше да го казва. Изтърваната дума е като хвърлен камък, не можеш да си я прибереш обратно. Нюра веднага наостри уши и малко по малко с изпитани женски методи измъкна от него всичко, което той изобщо нямаше намерение да разказва. И за падането на вертолета, и за смъртта на Коля Фомин, дори за грузинеца.

— Я виж ти, значи затова си се домъкнал тука! Да се правиш на Шерлок Холмс?

— Ама разбери — удари се Петя в гърдите, — двамата със Серьога завършихме заедно школата за летци. Пък и на мен ми беше ред да летя. Сега без мен тая работа никога няма да се разкрие.

— И защо така? Нали твърдиш, че при вас ченгетата били принципни? Плюс това е дошла цяла следствена бригада от Москва. Те вече ще се оправят.

Петя не намери какво да й отговори.

— А не те ли е страх да си пъхаш носа в толкова опасни работи?

— Че нали тука никой не знае за мойто идване.

Нюра стана от леглото и отиде до прозореца. От улицата все още се чуваха гласове и щракане на фотоапарати — оперативната група продължаваше да работи. Известно време Нюра наблюдаваше какво става долу, после се обърна към Петя:

— Знаеш ли, Петуня, аз мога да ти помогна.

— Как така можеш?

— За твое сведение аз бях готвачка точно в къщата, дето я взривиха.

— Лъжеш! — скочи Петя от леглото. — Току-що го измисли, нали?

— Нищо не съм измислила. От три години вече работя там. А собственикът беше един легализиран супербандит по прякор Гибона. Разбра ли?

На Петя му секна дъхът — виж ти, какъв късмет!

— Хайде, Нюра, разказвай. Що за птица е Гибона?

Вместо отговор тя нежно го погали по бузата.

— Я да си полегнем сега, Петенка. А после, като си тръгнат ченгетата, ще идем на разузнаване.

— А как ще минем през оградата? Нали ще сложат кордон?

— Не се безпокой. Имам ключ от задната вратичка. Ще се шмугнем като мишки, никой няма да ни забележи.

И тя покри Петя с масивното си тяло.

„Значи, всичко пасва — мислеше си той в кратките почивки, които му даваше Нюра между пристъпите на неукротимата си страст, — такава била цялата работа: грузинецът се е споразумял с Коля Фомин да разтовари златото, след което е сложил бомба във вертолета. И Коля Фомин затова спомена за някакви контейнери. А след успешното приключване на операцията са се отървали от него като ненужен свидетел — и за свой късмет, са го сварили пиян.“

Сви го под лъжичката, защото при това положение се оказваше, че косвена вина за смъртта на Коля Фомин има и самият той. Нали точно в тая злополучна вечер му занесе водката.

„Макар че грузинецът със сигурност щеше да го убие и трезвен. Значи засега всичко си отива на мястото. Добре би било, ако с Нюра открием още някои улики сред развалините. Например някое кюлче злато от откраднатата партида във Февралски...“

ПОЖАРНИКАРЯТ

След безкрайни взаимни приветствия и потупвания по раменете те отново седяха в малкия уютен кабинет на Терапевта в стрелковата база в Митишчи. В близката горичка „орлите“ печаха шишчета и апетитната миризма вече се усещаше и тука. Поляков нямаше нищо против да похапне, защото разполагаше с достатъчно време. Чак след три часа трябваше да отиде в болницата при сина си, както бе обещал. Стъопка, кучият му син, катастрофирал с колата и двамата с годеницата му, също студентка, бяха пострадали. Сега лежаха в съседни стаи в болницата...

Гостът сложи на масата пред домакина едно куфарче. Терапевта го прибра, без да го отваря.

„Все пак колко важен е начинът на поднасяне — помисли си Вячеслав Георгиевич, — по-точно какво значение му придават хората! Ако бях отишъл с такъв куфар в «универмага» на Кривцов, представям си с каква физиономия щеше да ме посрещне. И обратно, ако бях написал чек на Терапевта, веднага щеше да ми каже, че си придавам важност.“

Терапевта доволно потри ръце и се осведоми с пискливия си глас:

— Как е, братле? Тука подочух, че моите момчета са ти помогнали добре с почивката.

— Справиха се просто блестящо — потвърди Поляков и извади от джоба си пиличка за нокти. — За мене това си беше пълна релаксация.

— Благодаря ти, братле. Поласкан съм.

— Според мен и за вас не беше лош тренинг преди олимпиадата, а?

Терапевта весело се закиска с характерния си фалцет.

— Но има още работа — делово добави Поляков, като си пилеше ноктите, без да поглежда приятеля си.

— На твоите услуги — лекомислено се съгласи той. — Разбира се, стига да не отнеме време. Предстои ни тренировъчен лагер. Трябва да минем още веднъж през контролните нормативи. Какво искаш да ни предложиш?

— Всичко трябва да се повтори.

— Пак по чинийки ли? — учудено се пошегува Терапевта.

— Не, този път вече наистина по „бягащ глиган“ — подкрепи шегата му Поляков, продължавайки да заглажда ноктите си. — Трябва да се пречука един тип, който ми е стъпил на мазола и не иска да слезе от него.

— И след това, разбира се, всичко при теб ще си дойде на мястото — усмихна се Терапевта.

— Естествено. Името на този човек е Владимиров.

Усмивката изчезна от лицето на Терапевта. Той предпазливо отбеляза:

— Много хора имат такова фамилно име. Например артистът в Петербург. Или водещият в Би-Би-Си. Как му е малкото име на твоя?

— Едуард. Едуард Владимиров.

— Значи... Принца? — Терапевта взе да шепти, макар че тук нямаше кой да ги подслушва. — Да пречукаш Принца? Ти да не си се побъркал?

— Изглежда, го познаваш?

— Дали съм го познавал! — насмешливо възкликна Терапевта. — Не, не го познавам. И няма да се захващам с тая работа. Я дай да приключваме с приказките и да ядем шишчета.

Поляков нищо не разбираше.

— Но защо? Има ли някаква разлика? Какво те засяга, да не ти е баща?

— Много по-лошо.

— Стига си ми говорил с недомлъвки! — избухна Поляков и от яд счупи пиличката за нокти. — Кой е този посран Принц?

— Принца е цяла армия. Разбираш ли? Ако му хрумне да превземе Кремъл — ще го превземе. И то още същия ден.

— И защо още не го е направил тогава?

— Е, предполага се, че Кремъл не му трябва. Пък може и отдавна да го е превзел... А ти, Слава, сериозни проблеми ли имаш с Принца? — с искрено съчувствие попита Терапевта.

— Така излиза. Пречим си взаимно.

— Знаеш ли защо ми викат Терапевта? Аз съм категорично против крайните мерки. Дори в най-безнадеждните ситуации.

— Но миналия път — ехидно се втрени в него Поляков, макар че вече му се свиваше сърцето — ти сам ми даде твоите момчета, без да възразиш дори за миг.

— Кога е било това? — смая се Терапевта. — Нещо бъркаш, братле.

Поляков разбра всичко и тежко въздъхна:

— И какво ме съветваш да направя?

— Върви да молиш за прошка — сериозно каза Терапевта.

— Къде? Кого да моля за прошка?

— Него, разбира се. Тогавата има някакъв шанс да оцелееш.

Поляков мълчаливо гледаше в пода.

— Чу ли ме какво ти казах? — отново взе да нервничи Терапевта.

Поляков кимна и бавно произнесе:

— Това е невъзможно. Още повече след всичко, което стана.

— И какво толкова е станало?

— Забрави ли вече?

В очите на Терапевта се появи страх. Той скочи от масата и затича напред-назад из тясната стая, а протезите му поскърцваха едва чуто.

— Слушай, Славка, дай да се разберем откровено. Аз ти помогнах, без да имам представа за какво става въпрос, просто ей така, от добро сърце. Или от глупост. Или защото отдавна не те бях виждал и ми беше домъчняло за тебе. Това едно. И второ, мисля, че хората, които отстрани благодарение на мен, навярно нямат пряко отношение към Принца. В най-лошия случай — само тесни делови връзки. Прав ли съм?

— Да — учуди се Поляков.

— Добре, защото иначе отдавна вече да съм се почувствал зле. По-нататък. Трето, още от началото ти не искаше да знам каквото и да било за тая работа, а аз ти се хванах на въдицата. Това е първата ми грешка. Втора не мога да си позволя, защото ще ми бъде последната. С удоволствие бих те посъветвал да се държиш по-надалеч от това чудовище, но за съжаление съветът ми е закъснял.

— Ти наистина ли го познаваш? — недоверчиво попита Поляков.

— Може да се каже — познавам го донякъде, от едно време.

— И отдавна ли беше?

— Вече ще станат почти двайсет години... Мисля, че аз съм единственият човек, когото той в известна степен пощади. И не смачка докрай. Защото обикновено действа като валяк.

Поляков си спомни, че опитният Кривцов се въздържа да произнесе името на Принца дори в своя бункер. И сега, без дори да се погледне в огледалото, Вячеслав Георгиевич почувства почти физически, че косата му е побеляла още повече.

— Но това си е мой бизнес, разбираш ли? Мой!

— И вероятно е голям, нали? За дреболии Принца няма да си прави труда.

— Не е малък. И най-важното, дявол да го вземе, онези, които фактически ми бяха чадър над главата, изведнъж започват да работят за него!

Той ядно удари с юмрук по масата.

— Значи там, в Сибир, са ти отнесли чадъра над главата, така ли? — отново с фалцет се разкикоти Терапевта. — Е, много си остроумен, Славка! Това е направо гениално. Поне знаеш ли как се казва операцията, при която противникът унищожава собственото си прикритие? За виден автомобилист като теб това ще звучи така: „да си разбиеш каросерията“. С други думи, да караш двуколка без покрив, ха-ха-ха! — веселеше се Терапевта.

— Нищо не разбирам — промърмори Поляков, без дори да го слуша. — Това е някакъв кошмар... Но защо не ми дава да работя, защо поне не се опитва да ми стане съдружник или нещо подобно?

— Принца е луд — потвърди събеседникът му. — Тоест не, не е точно така. В обичайния физиологически смисъл на понятието вероятно си е нормален. Пък и мисля, че собственото му здраве не го интересува много. Но виж, плановете му са толкова тотални, толкова всеобхватни, че чак безумни. Обикновено всичките му афери трябва да са грандиозни по размах. Това при него е задължителен принцип — да се вдига пушилка до небето. Ужасно обича да се прави на велик... Смятам, че в това отношение се прояви за пръв път през осемдесета година.

Я ми кажи, знаеш ли защо американците бойкотираха лятната олимпиада в Москва? Ами през зимата ние заминахме ли в Лейк Плесид? Политиката ли е виновна тука? „Студената война“? Брежнев и Картьър не са поделили нещо? Да, разбира се. Но по-точно? Аз също не знам. Но се досещам! Най-вероятно — защото Принца устрои алтернативните олимпийски игри. По-скоро алтернативното закриване. Той го измисли. При откриването на всяка олимпиада някой бележит местен спортист запалва олимпийския огън — това си го виждал, разбира се. А при закриването на олимпиадата спират газта и огънят угасва от само себе си. Но Принца реши, че щом някой пали, значи някой трябва и да гаси. А как да се загаси? По какъв начин? Ами както момчетата след пикник гасят огъня, когато момичетата тръгнат напред. Какъв шмекер, а? Та как мислиш, кой според неговия план трябваше да гаси огъня? Точно така, твойт покорен слуга. Тогава му броих доста голяма сума, дори за днешните представи. Не, помисли си само: аз трябваше да се изпия в олимпийския огън! Представяш ли си: качва се някакъв човек на ръба на олимпийската чаша, сваля си гащите и... — Терапевта се разкикоти с ужасния си фалцет.

— Но защо? — не проумяваше Поляков. Сега не му беше до смях.

— Да де, и аз тогава го попитах: защо? А той ми казва: как така „защо“? При избухването на такъв международен скандал ти ще имаш пълната възможност да останеш в чужбина. Сиреч протестираш си по такъв неформален начин срещу тоталитарния режим. Нали по това време от няколко години нямах правото да излизам в чужбина. Така че, вика ми той, виж какво разкошно предложение ти правя! Е, разбира се, тази акция трябваше да задоволи и собственото му феноменално честолюбие... Но аз, глупакът, тогава още не знаех, че не бива да отказвам на Принца, и отговорих, че това предложение е неприемливо за мен. Принца се обиди. За него, видиш ли, беше доста сложно да си представи, че другите може да си имат свои планове, различни от неговите. Тогава още не бях наясно с това и направо го отрязах. Всичко завърши много лошо — Терапевта потропна с протезите по пода.

Поляков слушаше този разказ в някакво вцепенение и не можеше да повярва на ушите си.

— След седмица при вътрешното контролно първенство аз забих дявол знае накъде, паднах, изгубих съзнание и едва не замръзнах. В

кръвта ми, ако помниш, откриха конска доза наркотици. Как точно е станало — умът ми не го побира. Дори за секунда не се съмнявам, че е било негова работа, но не можех да го докажа. В интерес на истината, дори не се опитах. Пък и доста бях напласен... Нищо чудно някой друг да е искал да изиграе мойта роля на „пожарникар“, кой знае. Оттогава не съм виждал Принца — с известно облекчение призна Терапевта. — Макар че чувам доста работи за него, напоследък е станал колосална фигура. Понякога ми изпраща поздравителни картички, в които пита колко често си мия краката и дали не съм минал на стрелба с арбалет... Искам да ме разбереш, братле. Такива груби похвати и плоски шеги могат да си позволят само много, много силни хора. А ние не се числим към тях. Затова бягай накъдето ти видят очите. Пази онова, което аз не можах да опазя... Това е, а сега идвай да ядем шишчета.

Телефонът иззвъня. Терапевта с недоволствие вдигна слушалката:

— Да... Момент. Тебе търсят — каза той с удивление.

Не по-малко учуден, Поляков пое слушалката и чу далечен, леко дрезгав глас, който му се стори познат:

— Вячеслав Георгиевич? Има нова информация от Кривцов по интересувания ви въпрос. Среща след един час най-добре при някоя станция на метрото. Да речем, при „Кузнецкий мост“. Чувате ли ме?

— Да — машинално каза Поляков, без да разбира нищо.

— Ще успеете ли да дойдете след един час? Годидза^[1]? — неочаквано с грузински акцент, сякаш на шега, произнесе далечният глас.

— Годидза — повтори Поляков.

И веднага се чу сигналът за свободно.

— Кой беше? Давал ли си на някого моя номер? — разтревожи се Терапевта.

— Не съм — с усилие каза Поляков. — Това е мой познат, който няма нужда да му се дава каквото и да било — той самият е като телефонен указател.

И си помисли, че може би беше чувал този глас в кантората на Кривцов. След което побърза да се сбoguва:

— Извинявай, трябва да потеглям.

— Ако искаш, да пратя някого да те придружи?

Поляков отрицателно завъртя глава.

След един час той спря до „Кузнецкий мост“ и без да слиза от колата, се приготви да чака. Интериорът във волвото на Кривцов осигуряваше пълен комфорт, но не биеше на очи с излишен разкош.

Колко неприятно е, когато ти се налага сам да се занимаваш с всичко. А той отдавна вече беше отвикнал от това.

Безброй пъти премисляше една и съща схема: Гибона, Талин, Москва, Принца. С отстраняването на Гибона беше махнал една важна брънка във веригата на Принца и сега трябваше да усети на гърба си неговата реакция. Но защо не става така?

Поляков тъпо гледаше към магазин „Детски свят“ и не можеше да си обясни. Дали Кривцов наистина е в състояние да изясни ситуацията?

Значи Москва... Принца... Гибона... Талин... Трябва да се обади на Маша, за да разбере какво е положението във фирмата... И така значи, Талин... ами да, оня дъртак „кореспондентът“...

И тогава в главата му като мълния проблесна: леко дрезгавият глас! Значи старецът беше разговарял с него по телефона уж от името на Кривцов. По дяволите, какъв кретен излезе! Принца със сигурност знае как да се свърже с Терапевта! С неговите шишчета. И сега е съвсем явно, че няма какво да чака тук, освен някой куршум в тила.

Поляков нервно се огледа и бързо потегли. След двайсет минути беше вече в болницата. Без да изчака асансьора, на бегом изкачи стълбите и нахълта в стаята на сина си.

На мястото му лежеше някакъв възрастен мъж, бинтован от главата до краката. Изпод бинтовете на врата изпъкваше огромната му адамова ябълка. Поляков се стъписа:

— Вие... Отдавна ли сте тук?

— Ами, кажи-речи, от един час — сподели бинтованият, при което адамовата му ябълка се раздвижи.

— А къде е младежът, който лежеше тук?

— Изписали са го, преди да ме настанят — съобщи адамовата ябълка.

Поляков се хвана за главата. Изписали са го! Със счупени крака! Докато чакаше в центъра на града, тия мръсници са отвлекли сина му!

Погледна в хладилника. Ами да, неговите продукти са тука. О, Господи, трябва да измисли нещо по така...

Изведнъж се сети: Ира! Излезе в коридора и буквално на пръсти, сякаш да не стресне някого, влезе в съседната стая. Ирина все така безгрижно спеше, както и при другите му посещения. Поляков предпазливо я поразтърси за рамото...

[1] Руската дума „годится“, изопачена с грузински акцент. В случая: става, разбрахме ли се? — Б.пр. ↑

ВИЛАТА С МЕТРО

Понадигнах се в леглото и направо се чалнах.

Когато пристигнахме с чичкото, всичко тука ми се стори сиво и мрачно. Дори си помислих — ами, никакъв баровец не е той, макар че къщата му е на два етажа, а вместо покрив има стъклен купол, — три дни да го миеш, не можеш го изми. Всичко наоколо беше скучно, сиво, мръсно; по пътеките в градината жвакаше кал под краката ни. В колибката при вратата скимтеше и се отръскваше огромен мокър пес. Изгледа ме така, сякаш се гласеше да ме заръфа по крака, но чичкото каза:

— Фу, Пинчър!

И това чудовище ми обърна задник.

Как може толкова страшилище да го нарекат Пинчър!

Пред вратата на къщата ни посрещна едър здравеняк с белег през цялата физиономия — бандит ви казвам, същински бандит, имам набито око за такива. Опита да ни се усмихне, но само оголи зъби. Чичкото му кимна, без да поздрави, и рече:

— Той е наш гост, казва се Максим. Ще му постелеш горе. Кажи на Татяна да донесе вечерята, и по-бързо.

А навън гърмеше и се лееше дъжд като из ведро.

Скришом се радвах, че готино съм се уредил, поне за тая вечер. Представях си какво щеше да ми е, ако сега се мотаех из улиците, зънещ и мокър като огромния Пинчър при колибката, и ако си блъсках главата къде да прекарам времето и какво да правя по-нататък. Става дума за днес, реших аз, за утре не мисля, хич и не искам! Щом дойде това утре, тогава ще му бера грижата.

Тръшнах се във фотьойла пред камината (да пукна, ако лъжа — истинска камина, каквато съм виждал по картинките!) и почти веднага съм заспал. Повече нищо не помня. Само миризмата — една такава апетитна, на готвено месо, чак слюнки ми потекоха насън, но така и не можах да отлепя очи.

Май че после някой ме взе на ръце и ме понесе нанякъде. Но твърде е възможно само така да ми се е присънило. Така-онака, с една дума, не знам колко съм спал, навярно дълго време, но ме събуди лъч светлина. Обърнах се на другата страна, за да се скрия от тоя противен лъч, който направо ми бъркаше в очите. Но пак не можах да се скрия, защото друг, точно такъв лъч, започна пак да ми пречи да спя.

Е, отворих очи... и направо се шашнах, ви казвам! Виждам пред себе си огромен креват, белоснежен и разкошен, под някакъв прозрачен балдахин, който пада на някакви въздушни гънки надолу, а малко по-назад — огромен прозорец, през който ослепително сияе слънцето между изумруденозелени листа. Само че в цялата тази необикновена красота имаше един съществен дефект: сред пухените възглавници и завивки, сред тая изключителна белота, стърчеше някаква рошава глава с много мръсна според мен мутра, която освен всичко друго се пулеше насреща ми.

Исках да я скастрия с някой по-остър лаф, та занаяпред да не се блещи пред сънените хора, но в последния момент съобразих, че това си е моята мутра, че гледам отражението си в някакво огледало.

Жестоко! Такива огледала съм виждал само по филмите. Е, може би и в крайградските къщи на баровците, когато им миех прозорците. Никога не бях си помислял, че ще ми се случи да спя до подобно огледало.

— Охоо! — възкликнах, защото изведнъж ми светна, че в огледалото се отразявам не само аз. Искам да кажа, че белите пухени завивки, балдахинът, слънцето зад прозореца си бяха съвсем истински, а не нарисувани на някаква картинка.

Огледах се...

Е, право да ви кажа, момчета, едва не подпикнах. Такива работи не стават, но все пак аз седях сред тая красота — навън слънцето блестеше, завивката беше като чист сняг, а отгоре лежаха мръсните ми ръце. Сигурно това е най-върховният кеф в живота — да лежиш мръсен сред такава чистота. Все едно като малък да минеш с новите сандали и белите панталонки през някоя мръсна локва, дълбока до коленете.

Е, честно казано, не съм опитвал, но виж, Борка на съседите, който скрибуцаше на цигулка, веднъж наджапа в такава локва с белите

панталонки заради един бас. Няма да ви разправам, че после бая си изпати от баба си. И досега помня как ревеше!...

С една дума, излюпих се, слязох от кревата. Долу на двора обикаляше край колибката си вързаният на синджир огромен Пинчър, а някакъв широк мускулест гръб, мокър и лъскав от пот, се беше навел пред вратата на бараката. Но може би това изобщо не беше барака, а нещо подобно. Бараките обикновено са мръсни, а това беше съвсем чиста къщичка, покрита с розови керемиди. И целият двор беше чист, с цветни лехи, бухнали като ябълков сладкиш във фурна. Сигурно специално ги засипват с пръст, за да са толкова високи и закръглени.

По лехите имаше цветя и още някакви странни растения, такива дори не бях виждал. Но после, като се позагледах, открих, че това са истински борчета и други дръвчета, само че не по-високи от храст.

Представете си например един огромен кичест бор, който се извисява чак до небето. Представихте ли си? А сега си въобразете такъв бор — и кичест, и с як дънер — да расте в саксия. Ето такива борове имаше по лехите.

От вратата на бараката — или къщичката — се чуваха неясни звуци, някакво дрънчене. Явно гърбът търсеше нещо, но не можеше да го намери.

Внезапно мернах на стената на бараката истинско колело! Направо трепач! Възрастните не карат такива. Подобни колела се произвеждат в чужбина специално за момчета на моите години. Цял живот съм си мечтал за такова колело. А сега то стои там подпряно и си лъщи на слънцето.

Заяпах се по това чудо, но изведнъж гърбът направи рязко движение и аз бързичко се скрих зад завесата. Само това оставаше — да си помислят, че шпионирам.

В този миг усетих студени тръпки. Навън сигурно беше горещо, но тука беше хладно... дори, бих казал, студено. Особено след като човек току-що се е измъкнал изпод пухените завивки.

Реших веднага да навлека парцалите. Ама ядец! На фотьойла бяха проснати съвсем нови панталони и риза, но не бяха моите. Тях никъде не ги видях. Отначало дори се притесних, щото няма да излизам гол от стаята я, а чужди дрехи не ми трябваха, да не съм някой рекетъор.

Огледах навсякъде, дори под леглото надникнах — няма ги и това си е! Не ми оставаше нищо друго, освен да премеря ония на фотьойла.

Я гледай! Оказа се, че и панталоните, и ризата са ми по мярка.

Завъртях се пред огледалото — па така, па онака, — оставаше ми само една цигулка в ръката и щяхте да видите пред себе си маминото синче Борка зубрача! Досмеша ме и си намигнах, но в същия миг вратата се отвори и аз си останах като някое момиче пред огледалото, не успях да отскоча. Когато скришом се погледнах, бях червен като рак, дори още по-червен.

С една дума, в стаята влезе някаква лелка с вдигната прическа и престилка. Тя ми каза:

— Добро утро! — и взе да оправя кревата.

Жестоко! Знаех, разбира се, че баровците си имат прислуга, която им готви и им оправя леглата, но никога не съм си представял дори, че някога и на мен ще ми оправят леглото.

Бях в страхотно положение, ще ви кажа аз. Облякъл чуждите нови панталони и застанал пред огледалото по цялата стена, а възрастната лелка ми оправя леглото. Да се покензаш от кеф!

— Закуската е на масата в гостната — каза тя и ми се усмихна.

Абе жестоко! Закуската ми била на масата!...

— А къде са ми панталоните? — попитах.

— Изхвърлих ги.

— Тоест как сте ги изхвърлили? — възмутих се аз. — Как така сте ги изхвърлили? И кой ви разреши изобщо да ми изхвърляте дрехите?

Тя пак ми се усмихна, сякаш че нищо не съм казал.

— Едуард Николаевич нареди.

— Да си изхвърли неговите панталони, а моите няма защо да пипа!

— В тази къща — спокойно каза тя и ме погледна така, че тръпки ме полазиха, сякаш учителка от горните класове ме е хванала с цигара в клозета, — в тази къща всичко решава Едуард Николаевич. Кое да се пипа, кое да се изхвърли... и така нататък.

— И с какво ще си отида вкъщи? — разтревожих се аз. Явно беше, че щях да си видя старите дрехи на куково лято.

— Къде? — изненада се лелката.

Тая глуха ли е?

— Вкъщи, къде! — креснах аз. — При мама и татко.

Излъгах я, както разбирате — и за вкъщи, и за мама и татко, но много ми се искаше да ѝ кажа нещо гадно, за да я изкарам от кожата, защото беше толкова невъзмутима, същински паметник с престилка.

— Едуард Николаевич каза, че те е поканил да поживееш тука.

— И какво от това?

— Ами щом Едуард Николаевич е казал, значи засега няма да си ходиш.

— Брей да му се не види! — възмутих се аз.

Лелката ме погледна внимателно, а после, момчета, се случи нещо, което няма да повярвате. Как успя — не знам, но подскочи към мене като котка и шат-шат-шат! — за една секунда останах гол. Направо да се окензаш, нали? А тя само ме побутна и рече:

— Върви да се изкъпеш, бостанско плашило. А после ще закусиш.

Честно ви казвам, не се обидих. Тя си беше само една лелка и нищо повече.

Е, за банята, за разните му там хавлии, шампоани и сапуни-мапуни няма да ви разправам. Ама водата след мене остана чернилка. След нея пък аз лъснах. И така, облякох се, сресах си косата и отидох да ям вкусотиите, които бяха на подноса върху масата. Имаше хрускави препечени филийки с протекъл кашкавал, портокалов сок, ананасови резенчета, пържени яйца с едри парчета сланина ли беше, или месо със сланина, такова нещо не бях кусвал. И каша — нещо като овесени ядки, само че по-вкусно. И със захар. С една дума — натупанчих се яко и си помислих, че е време вече да спирам.

Тъкмо тръгнах към вратата и отнякъде изникна същата лелка с престилката и каза, че Едуард Николаевич е излязъл с колата по работа и е заръчал да се чувствам като у дома си, но никъде да не мърдам.

— А на двора може ли?

— Щом искаш да се разхождаш, може — каза тя и си отиде.

Че какво ли ще прави човек на двора, освен да се разхожда, пита се в задачата?

Още щом се показах на площадката пред вратата, Пинчър изскочи от колибката и заканително заръмжа с оголени зъби. Аз му се

изплезих, което, изглежда, още повече го ядоса, но така и си останах с изплезен език, защото просто нямах сили да си затворя устата.

Вие виждали ли сте някога гърбици за скейтборд?... Не? И аз. Но сега видях. В дъното на двора се издигаше странно съоръжение с полегати жлеbove, по-малки и по-големи. Такова нещо съм гледал по американските филми, скейтбордистите правят по него различни акробатични фигури. Те ги правят, а аз се пукам от завист, че те могат, пък аз не. Защото никога през живота си няма да имам такова нещо.

Сега стоях пред истинска площадка за скейтборд и се пулах като олигофрен. Интересно, кой ли тренира тука? Със сигурност не е оня чичко — как беше, Едуард Николаевич! Пък и колело... скейтборд... Може би тук живеят момчета на моята възраст? Или поне се отбиват насам?

Замислих се. Спомних си как внимателно ме разглеждаше тоя Едуард Николаевич, когато лежах в колата му. Точно така, реших аз, педал е. А може и да не е.

Разходих се около къщата и от нямане какво да правя плюнах през зъби към красивата леха. Това ме успокои. С шпонката уцелих едно мъничко борче.

Тъкмо вече бях решил да се връщам и чух неясни гласове зад ъгъла на къщата.

Не е хубаво да се подслушва, знам го, но ужасно ми се искаше... пък и нали трябваше да разбере къде се намирам и с кого си имам работа!...

— Какво стана? — чух дрезгав мъжки глас, който идваше някак отдолу. — Научи ли? Вярно ли е, а?

— Вярно — отговори друг глас, също мъжки и дрезгав.

Като че разговаряха двама разбойници.

— Нормално е — каза първият. — Не, ама те станаха съвсем нагли. Аз щях топките да им откъсна, да.

— Иди ги откъсни де.

— Я стига, много смешно. Ами ако и ти беше попаднал в групата на Шаро?

— Сега щях да си лежа и за нищо да не мисля. Дори щеше да си ми е много хубаво.

— Има време, ще полежиш...

Какъв идиотски разговор, а? Тъкмо реших тихичко да се върна обратно, за да не ме сварят в неудобно положение, когато първият глас пак се обади:

— Не, това е направо безобразие. Хайде, един... да речем, двама... това вече го разбирам. Но седем души!

— Не забравяй Гибона и Батона — добави вторият.

— Абе нали това ти казвам — безобразие!

— Неприятна история.

— Какви ги дрънкаш бе? — кресна първият така, че врабците уплашено хвъркнаха от оградата. — „Неприятна“ била... Скапан интелегент!

— Ако продължаваш в същия дух, ще кажа на Принца. Той не обича да плюят интелигенцията. Защото и той е интелегент.

Първият глас измърмори нещо, което не дочух.

— Така де — насмешливо каза вторият. — Източил се като горила, същински Кинг Конг, а възпитание — нула. Всъщност — прибави той след известно мълчание — това още не е всичко.

— Не е ли? — учуди се първият.

— Но между нас да си остане. Някой си от Естония бил тръгнал срещу Принца.

— Е, тури му пепел...

— Даа.

— И какво ще правим?

— Ще си свиркаме и ще дишаме дълбоко. А и Турецки е успял вече да си набута дългия нос в „Светлина“ и при момченцата на Герат...

— Хайде бе? — изненада се първият глас. — Герат се е омешал с турците?

— Ей, тъпанар — със съжаление произнесе вторият, — Турецки е един следовател. Голям ас и доста известен...

— Тъъ — измуча първият и в това мучене долових уплаха. — И какво ще става сега?

— Попитах шефа дали ще се вдигаме на война.

— И той какво?

— Каза да свикаме запасняците.

— Каквооо?...

Крадешком се огледах нагоре и видях в един прозорец лицето на лелката. Тя ме гледаше с прозрачните си очи, като че ли всичко знаеше и за ония двамата, и за мене. Две-три секунди се пулих срещу нея, пък после се обърнах и си тръгнах.

Ще ме обади. Със сигурност ще ме изтропа. Нека.

Тъкмо стигнах до площадката и ми хрумна една проста и гениална мисъл. Огледах се. Жива душа нямаше наоколо. Пинчър се беше разплул в колибката си и дишаше тежко с изплезен език, явно му беше горещо. От червеникавата му паст се точеше дълга лига. Оградата беше висока, но при желание всичко може да се преодолее. Дори тая ограда. Премерих я на око — някъде към два метра и половина. Разбира се, сам не мога да се кача, но ако сложа нещо... вместо стълба... Дворът обаче беше празен. Вече исках да се откажа от мисълта за бягство, но се сетих за бараката.

Внимателно се прокраднах до къщичката с керемидите. Вратата беше заключена. Ритнах я от яд и чух как мелодично дрънна звънчето на колелото. Но го чух не от бараката, а отвън.

Погледнах зад ъгъла и го видях в цялата му красота. Ух, чак сърцето ми примря от вълнение. Такова колело... Трепач!... Внимателно погалих рамката и усетих приятната прохлада на метала. Жалко, че не мога да го покарам. А бих искал...

— Харесва ли ти? — чух зад гърба си глас и дори подскочих от изненада. Обърнах се.

Пред мене стоеше едър здравеняк с перки като на Шварценегер и се усмихваше, а в устата му проблясваше железен зъб. Пазач, личеше си от пръв поглед. Пазачите от цял километър ги подушвам.

— Чичко — казах му, — не си мислете, че... Един друг чичко ме покани да поживея тука... не съм дошъл просто така...

— Едуард Николаевич ме предупреди — кимна той. — Ако искаш, можеш да го покараш.

— Тука ли?

— Че къде другаде!

Абе жестоко ви казвам! Дори не можех да си мечтая за такова нещо!... Скочих на колелото и след секунда вече се носех между лехите, а при колибката Пинчър подскачаше и ме лаеше, но не злобно, а някак дори весело.

Карах и си мислех, че всъщност не е задължително да бягам оттука, ако винаги бъде така хубаво, ако ми разрешават да се возя на колелото, ако сутрин ям сандвичи с кашкавал и пия сок.

Дори чичкото да е обратен, не е задължително да ми се пуска, нали така? Чувал съм, че има и такива педали, дето не досаждат, а само гледат и въздишат. В края на краищата така е по-добре, отколкото всеки ден да слушам псувните на пияната ми майка и нейния любовник или пиянските песни на Макаровна и другарите му по чашка, когато се натряска до козирката.

Е, нека си въздиша, помислих си аз. Важното е да ме храни и да не ме пъди...

Чак до вечерта кръстосвах из двора надлъж и нашир, така че краката ми премахнаха от умора. Лелката с престилката излиза да ме вика за обяд, но аз ѝ казах, че не ми се яде, тя дори не ми се скара.

— А може ли да го прибера в къщата? — попитах пазача с железния зъб, който седеше на площадката пред вратата и четеше някаква книжка с гола флорца на корицата.

Той вдигна към мене замаян поглед, после се усмихна и ми рече: — Освен в мазето... ако искаш.

Исках. Помислих си, че през нощта може да ми хрумне пак да го покарам, а бараката ще бъде затворена. Вече бях разбрал, че никой няма да възрази. Странно, но, изглежда, аз бях тука нещо като желан гост — всъщност не можех да си обясня защо.

Слязох по стръмните стъпала в мазето и се огледах.

И тука всичко беше като в американските филми. У нас в мазетата държат качета с кисело зеле, а тука беше чистота и ред, дори застлано с килимчета. В дъното се виждаше още една стълба.

Оставих колелото на едно килимче и тръгнах да слизам по нея. Доста време слизах. Дори вече си блъсках мозъка — що за подземен проход е това? Друг на мое място сигурно би се отказал, но на мен ми беше интересно.

Неочаквано видях площадка и един вагон на нея. Представете ли си: слизаш в мазето и виждаш цял вагон! Изглеждаше като най-обикновен вагон от метрото — син, на ивици. Беше на релси, които водеха към някакъв тунел. Загривате ли? В мазето на вилата имаше истинско метро.

Тъкмо реших да се кача на мястото на машиниста, за да видя как се кара влакът в метрото, но дочух някакъв далечен шум и се уплаших. Нещо ми подсказваше, че не бива да знам за това метро, а аз бях узнал. Достраша ме.

Втурнах се с всички сили нагоре по стълбата. Задъхах се, сърцето ми биеше до пръсване, имах чувството, че ще го чуят дори пазачите в съседните къщи, не само в тукашната. Изскочих в първото мазе и тъкмо стигнах до колелото, когато от горните стъпала на стълбата се подаде лелката с престилката и каза:

— Дойде си Едуард Николаевич. Вика те.

СТАРЕЙШИНАТА

Четири часа по разбит път в степта, още три — по стръмни каменисти пътища, после осем километра пеш през гората, където не може да мине кола — само така се стигаше до планинското селце Ени-Чу.

Джиповете „Мицубиши Паджеро“, макар и произведени от предвидливите японци, не издържах на подобно натоварване и често се повреждаха. Ако не беше Али, механикът от бившия военен завод в Гудемерс, отрядът със сигурност щеше да закъса някъде насред пътя. Но честите аварии все пак отнемаха доста време. И въпреки че бяха потеглили към полунощ, в единайсет и половина по обяд колоната беше още на Ергебилския проход. Тогава, сякаш напук, отново се повреди един от джиповете.

Азамат бавно слезе от първата кола и тръгна към групата войници, които ожесточено жестикулираха и спореха за нещо. Впрочем пресилено би било да се нарекат войници тези мъже, облекли каквото им бе попаднало — повечето бяха с прокъсани полеви униформи, но отгоре бяха навлекли дънкови якета, грейки и съвсем излинели вълнени пуловери.

— Какво има, Рамазан? — попита Азамат най-близо стоящия до него войник.

— Ами шибаният колянов вал се счупи — отговори му той през рамо.

Азамат мълком го хвана за раменете и го обърна с лице към себе си. После с точен и рязък удар по скулата го повали, но така, че Рамазан отхвъркна на два метра и се блъсна в бронята на колата, след което бавно се свлече на земята. Разговорите моментално стихнаха. Всички се обърнаха и въпросително изгледаха Азамат. Само Али продължаваше да човърка нещо под джипа.

— Аз не повтарям по два пъти — тихо пророни Азамат, — ако още веднъж чуя от някого мръсните гяурски псувни, няма да му цепя басма. Ние не сме шайка бандити, не сме сбирщина. Някои забравят,

че водим джихад, свещена война за родината и вярата. Налага се да ви го припомним.

Видял инцидента, от джипа слезе Вахит, който също като Азамат беше полеви командир в Армията за освобождение.

— Не се ядосвай, Азамат — приятелски го потупа по рамото, — момчетата са уморени и нервничат, с всекиго се случва.

Азамат отърси ръката му от рамото си.

— Именно заради такива като него — посочи с пръст Рамазан, който напрасно се опитваше да спре шурналата кръв от носа си — търпим толкова големи загуби. Никога и при никакви случаи не бива да се отпусваме!

— Рамазан е следвал в Свердловск. Там се е научил на тия думи.

— Какво от това? — възрази Азамат. — Навремето завърших МГУ Нима аз си позволявам тия руски псувни?

— Хайде, Азамат, изкара си го и стига вече — примирително каза Вахит. — Хей, Али, скоро ли ще се оправиш? Опасно е да стоим така на пътя. Май че заранта чух шум от хеликоптери. А тука се виждаме отвсякъде.

— М-мамичката му, не става — чу се изпод джипа сподавеният глас на Али.

Вахит и всички останали не можаха да скрият усмивките си. Азамат ядно закрачи към колата си, като ритна по пътя един голям камък.

Вахит безшумно се разсмя, но после тутакси се намръщи.

— А вие, момчета, не псувайте поне пред Азамат. Знаете, че е сериозен човек. Следващия път няма да се замисли и ще ви пусне някой куршум.

Всички закимаха. Изпод джипа излезе разстроеният Али:

— Край, лагерът е свършил. А няма с какво да го сменя, мамичката му гадна.

Вахит въздъхна:

— Така, приближава дванайсет... Скоро е намазът^[1]. Тука не бива да оставаме повече. Ще се наложи да махнем колата от пътя.

Войниците извадиха от нея всичко ценно — няколко калашника, ръчна картечница М-59 и дори един шмайзер от времето на Великата отечествена война, две раници с провизии и една туба бензин. После подхванаха джипа и го блъснаха надолу по стръмнината. Той тежко се

удари на няколко пъти, след което тръгна по-бързо и накрая се блъсна в една скала, където спря. След няколко секунди се чу силен взрив.

— Забравихме да източим бензина от резервоара — обади се един от бойците.

— Това е — изкомандва Вахит, — а сега бързо по колите и да продължаваме напред.

След петнайсет минути колоната мина планинския проход и спря при тясна пътека, водеща към гъста гора. Азамат слезе от колата си, извади компас и определи каблето — посоката към Мека, накъдето трябва да се молят правоверните мюсюлмани. Всички се събуха, изплакнаха с вода от манерките стъпалата и дланите си, след което всеки извади килимче и коленичи на него.

— Бисмиллах, ал-Рахмат ал-Рахим — напевно произнесе Азамат. Останалите започнаха да повтарят след него думите на първата сура от Корана:

— В името на милостивия и милосърден Аллах! Слава на Аллаха — господата на всички светове, милостив и милосърден, съдника в деня на Страшния съд! Пред Тебе се прекланяме и Те молим да ни помагаш! Води ни по правия път, пътя на онези, които се радват на Твоята благодат, а не на онези, които са изпаднали под Твоя гняв, не на заблудените...

Намазът не продължи дълго — петнайсетина минути. След като прочете молитвата, Азамат стана от килимчето и се обърна към своите спътници:

— Синове на свободен народ! Сега, когато в нашата земя нахлуха ордите на завоевателите, ние трябва да не забравяме и да тачим заветите на нашите предци и на великия имам Шамил! Не бива да оставяме родината си на поругание, а трябва да се сражаваме, докато не прогоним от нея и последния враг! Правдата е на наша страна. И ние непременно ще победим. Аллах акбар!

Бойците повториха след него.

— А сега хубаво замаскирайте колите. Иса, Али и Салех остават тука, всички други тръгват с нас към Ени-Чу.

Освен Азамат и Вахит в малкия отряд имаше още двама полеви командири — Хусейн и Абдула. Четиримата оглавиха колоната от двайсетина бойци. Тук беше достатъчно безопасно — федералните части не бяха стигнали толкова нависоко в планините. Разбира се, от

време на време и тук кръжаха хеликоптери, но под гъстите листа на дърветата, едва-що започнали да капят, отрядът не можеше да бъде забелязан.

Беше тихо. Безгрижно чуруликаха птички, недалече шумеше бърз планински ручей. И човек не можеше да повярва, че на някакви си седемдесет километра на север се водят ожесточени сражения. Всъщност, ако не бяха планините, това малко късче земя можеше да се обиколи нашир и надлъж само за едно денонощие. И именно тук, на тази земя, се беше разгорял може би най-кръвопролитният конфликт през последните години.

Азамат най-добре знаеше пътя, но и той сегиз-тогиз спираше, за да избере нужната посока — на места обраслата с трева пътека бе почти неразличима. След около час и половина излязоха от гората и продължиха покрай ниви и бостани — Ени-Чу беше вече близо.

На влизане в селцето командирите оставиха бойците да чакат и тръгнаха сами — тук бяха сигурни в своята безопасност.

На централната улица в селцето се издигаше триетажна къща, която коренно се различаваше от другите с разкошния си външен вид. Дървените капаци на прозорците бяха с изящна резба, а оградата беше украсена с железни плетеници. До желязната врата, боядисана в небесносин цвят, стоеше висок старец с дълга бяла брада и голям кавказки калпак.

— Приветствам скъпите гости! — високо поздрави той, когато командирите се приближиха.

— Селям алейкум, Ибрахим! — всеки от четиримата мъже сложи ръка отляво на гърдите си и сведе глава в знак на уважение към старейшината.

Той се ръкува с всекиго от тях, след което ги покани с радушен жест:

— Заповядайте, влезте!

Къщата на Ибрахим тънеше в разкош. Навсякъде, където бе възможно, бяха постлани дебели вълнени килими ръчна изработка, стаите бяха обзаведени с великолепни вносни мебели, в гостната имаше огромен цветен телевизор и стереоуредба. Навсякъде сновяха красиво облечени момчета и момичета, явно изпълняващи ролята на прислуга. Старецът преведе командирите през цялата къща до голяма трапезария, където бе сервирана богатата софра.

— Заповядайте да хапнете след пътя. Как пътувахте?

Гостите насядаха около масата и изплакнаха ръцете си с ароматизираната вода, която им донесоха жените. Изчакаха старецът да прочете кратката молитва преди ядене и направиха обредния мюсюлмански жест — прекараха ръка през челото към брадата, сякаш да отърсят всичко лошо.

Според обичая старецът пръв посегна към яденето — взе от подноса с плодове чепка едро кехлибарено грозде. Другите последваха примера му и след като хапнаха салата и плодове, се нахвърлиха на големите мръвки печено овнешко месо, натрупани върху блюдо в центъра на масата. Ибрахим позасмяно ги наблюдаваше как лакомо ядат с издути бузи.

— Е, какво — попита той, когато те позадоволиха глада си, — май е зле с продоволствието на предните позиции, а?

— Не е точно така — отговори от името на всички Абдула, — но цяло лято бойците се храниха с консерви, а понякога и с каквото успяваха да намерят. Изгладнели са много повече от федералните.

Старецът изцъка с език и съкрушено каза:

— Да, сега положението на фронта не е много добро.

Вахит престана да дъвче и остави недояденото парче месо в чинията си.

— Това не е точната дума, уважаеми, ще го кажа направо: положението е много лошо.

Другите закимаха.

— Руснаците напират, искат да завладеят колкото се може по-голяма територия — намеси се в разговора Хусейн, най-младият от командирите. — Отбраняваме се с последни сили.

Старецът въздъхна, но премълча.

— А и идва есен, всичко ще изсъхне, навсякъде ще се оголи. Какво ще правим тогава? Останаха ни малко боеприпаси.

— За колко време?

— Максимум за три седмици. Ако не получим още, ще трябва да се изтеглим в планините. На война автоматът без патрони е по-ненужен и от четка за чистене.

Ибрахим слушаше оплакванията на командирите и замислено поглаждаше пухкавата си брада.

— Нямаме достатъчно пълнители за картечниците, бензин за бронетранспортъорите. Да не говорим, че войниците живеят в землянки. Ами когато започнат дъждовете, какво ще правим?

Накрая старецът се прокашля и удари с длан по масата.

— Стига вече! Разбъбрили сте се като малки деца. Вие командири ли сте, или напротив? Няма защо да се жалвате толкова. На всички сега не ни е добре.

Командирите сведоха очи — трудно би могло да се каже, че старейшината изпитва някакви лишения.

— Да, представете си, и на мен не ми е широко около врата — каза старецът, сякаш прочел мислите им. — Смятате ли, че е лесно да намериш оръжие, продоволствие и, най-важното, пари? Засега плащаме на наемниците навреме. А ако не бяха те, кой знае на какъв хал щяхме да бъдем.

Командирите притихнаха.

Старецът направи знак на девойката, застанала в далечния ъгъл на стаята, и тя поднесе голяма кана.

— Това е младо вино от грозде. Сам съм го правил.

Азамат поклати глава:

— Ние сме дали обет да не близваме капка алкохол през войната.

— Пийнете де. Вижте само какъв аромат има. А Омар Хайям е казал:

Вино ли — забранено е то, ала има четири „но“
Зависи кой, кога и с кого, и дали го пие с мярка.
Ако тези четири „но“ се спазват
всеки здравомислещ пие с чиста съвест този божи
дар.

— Хайде да пием за ваше здраве, за мое здраве и за здравето на Акпер.

— Не! — твърдо отсече Азамат. — Няма да пием за негово здраве. И изобщо няма да пием. Защо напоследък Акпер не дава пари? Не сме му интересни вече, така ли?

Старецът взе да се изнервя.

— Акпер има финансови затруднения. Но това е временно. Скоро ще има предостатъчно оръжие и боеприпаси. И вие сте длъжни да знаете, че не е толкова лесно да се издържа цяла армия. Такива като вас ги имам още две хиляди души. И всички трябва да бъдат снабдявани с всичко. Например на отрядите, воюващи в района на Ачха-Мартан, вече е доставено необходимото. Скоро и вие ще получите каквото ви трябва. Но се изисква време.

— Не, Ибрахим — за трети път повтори Азамат, — повече не можем да чакаме. Ако парите не дойдат до два дни, ние започваме преговори с федералните.

Зениците на старейшината се стесниха.

— Да не си мислиш, Азамат, че всичко е толкова просто? Акпер трябва само да си помръдне пръста и тебе вече няма да те има. Не си кой знае колко важна птица, за да поставяш такива ултиматуми. Така че нямам намерение да те увещавам. Чакай. Вассалам.

Азамат рязко стана от стола и без да се сбогува, излезе от стаята. Другите бавно го последваха...

[1] Мюсюлманска молитва. — Б.пр. ↑

ХРОНИКА

Слава богу, Ира беше жива. Просто спеше. В тази загубена четиридесета болница Поляков не можа да научи нищо от никого. Не само че никой не знаеше къде е изчезнал Степан, но, изглежда, че и никой не подозираше за неговото съществуване.

Вячеслав Георгиевич се свърза с майката на Ира, както се предполага, бъдещата му сватя, и в продължение на няколко часа двамата успяха да приберат момичето вкъщи. Ира възприемаше всичко като весело приключение, започнало с тайнственото изчезване на Степан, сякаш той бе избягал със счупените крака. Но майка ѝ, самотна жена на четиридесет години, професионален преводач от италиански, се оказа по-проницателна. Без излишни въпроси тя веднага пристигна след обаждането на Поляков и само като погледна разтревоженото му лице, съобрази, че и дума не може да става за някаква шега. От джоба ѝ стърчеше новият брой на „Иностранная литература“.

Съществуваше и още едно обстоятелство в полза на това нейно поведение: тя от пръв поглед страшно хареса този объркан, но необикновено мъжествен човек. И на секундата се закле, че ще смени глупашките си рогови очила с контактни лещи.

— Имате ли къде да се скриете? — попита Поляков.

— Само преди седмица се нанесохме в ново жилище, дори нашите приятели и роднини още не знаят къде сме.

— Чудесно, стойте си вкъщи. Няма да се обаждате по телефона и никакво излизане навън.

— Ами как ще стане с пазаруването? Какво ще ядем?

— Ще направя голяма поръчка и онова, което ще ви доставят, ще стигне минимум за една седмица обсаден живот.

— Значи цяла седмица никой няма да ме закача? — предпазливо попита майката на Ирина. — Та вие сте просто вълшебник! Най-после ще мога спокойно да поработя! До края на месеца трябва да преведа още пет авторски коли.

И в травматологията Поляков реши всички въпроси сравнително бързо.

— Но на момичето му трябва болничен режим, болничен, а не домашен! — напразно се горещеше лекуващият лекар, безсилен да се противопостави на енергичния напор, с който Поляков осъществяваше евакуацията на Ирина от болницата. — Та то е със счупен крак!

Поляков го притисна в един ъгъл и като го хвана за яката, тихо, но заплашително произнесе:

— Слушай сега, докторче! А на момчето, дето лежеше в съседната стая, какъв режим му трябваше?

— Не разбирам за какво говорите, кое момче? — извряка „докторчето“. — Последната ми смяна беше преди цели три седмици. Току-що се връщам от отпуска, вижте!

За доказателство той запретна единия ръкав на престилката си и демонстрира доста приятен слънчев загар.

Поляков го отблъсна от себе си с ясното съзнание, че тук от никого няма да узнае истината. Както и че час по-скоро трябва да тръгнат, за да заведе момичето на безопасно място.

На идване беше оставил волвото пред болницата, а пред черния вход бе поръчал да дойде такси.

Ира, която трябваше да държи крака си нависоко, бе настанена на задната седалка, при което гипсираният ѝ крак леко се подаваше през отворения прозорец. А майка ѝ, без да обръща внимание на настоятелните молби на Поляков да побърза, се върна в стаята да прибере от хладилника останалата храна, която бе донесла на дъщеря си, разни бурканчета, шишета, пликове — няма да ги оставя на врага я!

Когато потегляха от болницата, Поляков се обади на Кривцов по мобифона:

— Благодаря ти, Пьотър Романович, колата не ми трябва повече. Изпрати някого да я вземе.

— Реши ли вече проблемите си? — малко изненадано попита Кривцов.

— Засега те ме решават — призна Вячеслав Георгиевич. — Май ми продадох купони за килим. Е, хайде, бъди жив и здрав.

Таксиметровият шофьор неочаквано спря и посочи на Поляков да се обърне назад. От страничното крило на болницата бе излязла

някаква медицинска сестра, която тичаше към колата и размахваше вестник.

— Вие... вие ли сте Поляков? — задъхано попита тя. — Защо не казахте веднага? Поръчаха ми да ви предам това.

И пъкна през прозореца един брой от „Московски комсомолец“.

— И кой ви поръча?

— Ами някакъв старец — сви рамене сестрата и хукна обратно.

Таксито потегли. Поляков повъртя вестника из ръцете си, разтръска го, разтвори го, но оттам не изпадна нищо. Тогава хвърли бегъл поглед по страниците. Като че нямаше нищо особено. Телевизионните програми... Карикатури на Меринов... Интервю с Павел Буре... Хроника...

И изведнъж... Не повярва на очите си.

„Снощи недалече от станцията на метрото «Ботаническа градина» бе намерен в безсъзнание два̀сет и три годишен студент от Института по кинематография с голямо съдържание на клофелин в кръвта и сериозни счупвания на двата долни крайника. Причината за откритите тежки телесни повреди все още се изяснява. Пострадалият е откаран в болница «Склифософски».“

Причерня му пред очите, дори му се зави свят. Смачка вестника и го набу̀та в джоба си. Спътничките му нищо не бяха забелязали, така че нямаше смисъл да ги плаши със страшните новини.

— Шефе, аз ще сляза на Сухаревския площад, а ти, когато пристигнете, отнеси момичето до апартамента.

И даде на шофьора петдесетдоларова банкнота.

Максимум за половин час таксито щеше да откара Ира и майка ѝ, преводачката, в Новогиреево, където неотдавна се бяха преместили...

Майката с надежда попита:

— Но вие ще ни навестявате, нали?

— Вячеслав Георги́ч — каза Ирка, като ококори големите си сини очи, — моля ви, нека Стъопка, като си дойде, веднага да ми...

Поляков мрачно кимна и слезе от таксито.

„БУМ“

И все пак е някак странно. Изглежда ми нормален човек, не е педал. Но за какъв дявол се занимава толкова с моята особа? Не ще да е заради черните ми очи. Чувал съм, че сиренето е безплатно само на едно място, а тука има какви ли не видове, да ти се вземе акълът.

Човечето с пушката не спира да трепе дяволчетата. Те ръмжат и се пръскат на парчета. Тая игра се нарича „Бум“. Двете нива вече ги минах. Отначало ми беше трудно, ама сега свикнах. Важното е да отскачаш навреме, когато започнат да те замерят с гадостите си. Е, в краен случай можеш да посъбереш няколко аптечки и пак да си жив и здрав. Но аз се старая да минавам без тях, та всичко да си бъде както е в живота. А в реалния живот тия аптечки не се намират на всеки ъгъл. Нямаше ги и тогава, когато Ромка с тайфата си ми дръпнаха страхотен мариз, задето съм продавал вестници в неговия периметър, без да му платя мито. На улицата няма клавиши за повторение, че да си поправиш грешката, иначе добре щях да ги подреда.

Все не мога да свикна, че не съм си в нашата комунална квартира и вече маминият любовник, оня катил, не може да ме бъхти, а спокойно си играя на компютъра и гледам видео до затыпяване. Ама нещо не е наред, кофти ми е. Дали да не му поискам пари? Щом живее в такава къща, сигурно може да ми брои една-две стотачки в зелено, щото, докато седя тука, не съм спечелил и пукната копейка.

— Максим, няма ли да ядеш? — в стаята надникна Светка, малката рижа прислужница. (Интересно колко ли прислужници има тука?) Кучка такава, само с три години е по-голяма от мен, пък го раздава като мамичка.

— Казвай де, ще ядеш ли или не?

— Ух, тъпачка такава, заплеснах се заради тебе!

Едно плешиво дяволче издебна човечето и го прасна с някаква гадория. Екранът веднага почервения.

— Хайде да вървим, че всичко ще изстине, после трябва да поръчвам друго...

Неохотно станах и се повлякох към трапезарията.

Той вече седеше на масата с чаша вино и бавно отпиваше от нея. Приветливо ми намигна и кимна към масата.

— Здравей. Добър апетит.

Седнах и зад гърба ми тутакси изникна един прислужник. Бухна в чинията ми огромен рак и го поля с лимонов сок.

— Цяла сутрин ли игра на компютъра? — попита той, като вдигна чашата пред себе си. Веднага му я допълниха. — Внимавай, ще си повредиш очите, а после трябва да слагаш очила.

— А какво друго да правя? — Аз също делово вдигнах чашата си и в нея наляха нещо. — Тука не ходи, там не ходи. Нямам с кого да си поприказвам, само Светка е на моята възраст, ама тя се тежкари, като някаква принцеса е.

— Коя е тая Светка? — намръщи се той и погледна прислужника.

Отпих от чашата си. Ега ти, отвратително, гроздов сок. Поне биричка да ми бяха дали, щом като ще ме хранят с раци.

— Камериерката — тихо отговори прислужникът.

— Разбери каква е работата — недоволно промърмори той и отново се обърна към мене. — Значи ти е скучно, така ли?

Свих рамене и започнах да се занимавам с черупката на рака. Слава богу, поне знам какво да правя с щипците.

— И с какво искаш да се заемеш? — Той избърса устата си с колосаната салфетка. — Велосипедът омръзна ли ти?

— Накарах се.

— Добре тогава — сви рамене той. — А за гимнастическия салон какво ще кажеш? Да произтормозиш желязото.

— Ами, желязото! — Разтрошеният рак отплува под носа ми и на негово място се появи плодова салата. — Всички тия уреди са голяма тъпотия. Цялата ти енергия отива в мускулите.

— А ти значи искаш да бъдеш умен? — подсмихна се той.

— Е, общо взето — да.

Странен въпрос.

— Похвално, моите поздравления. В такъв случай ходи в библиотеката. Кой най-много ти харесва? Достоевски, Толстой, Сартър, Платон, Ницше, Кафка, Маркес?

— Джеймс Хадди Чейс — отговорих аз.

Той така се разсмя, че прислужниците се спогледаха.

— Нямам го, от тия книжки имам само „Конче-вихрогонче“...

Накрая се успокои, изпи си виното и отместа чинията.

— Имам и братя Грим, но тази литература ще бъде твърде сложна за тебе. Значи, доколкото разбирам, при нас с теб се получава следната картинка: на училище не ходиш, не искаш да спортуваш, да четеш — също, нямаш какво да правиш и през цялото време скучаеш. А, позволи ми да се заинтересувам, какъв искаш да бъдеш, когато пораснеш и станеш възрастен чичко? Цял живот ще миеш прозорци и ще поднасяш сандвичи, така ли?

Не му отговорих.

— Искаш ли да ти разкажа как ще се развие по-нататък животът ти? — Той извади пура от една кутия, а прислужникът веднага му поднесе огън. — Всичко при теб ще бъде дори много просто. Пошло и банално. След година ще решиш, че си достатъчно пораснал, и ще се присъединиш към някое улично братство. Когато разсъблечете първия лъохман, ще ви изпаднат малко парици. Това така ще ти хареса, че ще решиш да продължиш. Ще ти се лепне някоя повлекана, дето е бутнала на всичките ти братоци и вече е дошъл твой ред. На втората или третата акция ще те арестуват и ти ще изгърмиш, но вече не като малолетен. А когато те освободят, ще се окажеш пълен непрокопсаник. Никъде няма да те вземат на работа, защото нищо не умееш да вършиш, а твоите братоци вече ще се разхождат с по някой мерчо и също няма да ти обърнат внимание. И ти ще започнеш да попийваш. Или ще се навърташ из пивниците да живееш от милостиня, или пак ще опиташ да обереш някого. Е, а продължението го знаеш.

— И всичко ще стане точно така, а? — измърморих аз и посегнах към пурите. Но в същия миг капакът на кутията се хлопна под носа ми. — И откъде знаете?

— Едно птиченце ми каза. — Той издуха към тавана цяло кълбо дим. — Израсъл съм на улицата. Има и още един вариант. Може навреме да те прибере някой доброжелател, привърженик на трудолюбието и справедливостта. Ще те изучи за автомеханик, ще те настани в някое общежитие и ти ще станеш бачкатор. Ще изкараш две години в армията, после ще си намериш работа в някой завод, ще получиш стая и цял живот ще откараш край някоя машина. Ще се ожениш за някое момиче от заводския стол, ще ви се роди син, дебело

сополиво бебе, и всичко при теб ще си бъде в реда на нещата. Та това са двата варианта, други няма. Дори не знам кой е по-добрият. На тебе кой ти харесва повече?

— Никой. И изобщо защо ми четете конско? Голям учител се извъдихте! Затворили сте ме като някакъв идиот в тая къща, не ми давате нищо да правя, мангизи не ми плащате и на всичкото отгоре ми четете конско. А за това време, дете кисна тука, щях поне сто гуцера да изкарам. И изобщо искам да си ходя.

Той втречено ме изгледа и тихо каза:

— Щом искаш, ставай тогава и се махай оттука. На вратата ще си получиш твоите сто долара и жетонче за метрото. Прав ти път и всичко добро.

Ами хубаво. Станах от касата и тръгнах към вратата. Я го виж ти какъв принц се извъдил. Ще ми разправя врели-некипели какъв щял да ми бъде животът. Каквото си искам, това ще правя. И никой няма да ми заповядва.

— Чакай! — викна той, когато вече бутах с крак вратата. — Имам за теб едно предложение.

Спрях се.

— Колко печелиш на ден? Половин рубла? Сто рубли?

— Зависи — свих рамене.

— Аз ще ти плащам двеста — каза той. — По двеста долара всеки ден, докато си тука. Става ли?

Двеста долара? Изгодно е по сегашния курс. И то всеки ден. Не е малко. Като се пошматкам тука десетина дни, може да изкарам за една кола. А после ще го възiram, преди да му е хрумнало да ме изгони. Щото няма да ми плаща цяла година я.

— Плюс дрехи, храна и всичко друго — добави той.

Обърнах се и бавно тръгнах към масата. Ама тоя е направо откачил. Да не би пък да ги печати тия гуцери?

— Тези пари ще внасям на твое име в банката, а спестовната книжка ще ти бъде под възглавницата. Можеш да теглиш, когато си поискаш. Става ли?

— Ами дъртите? — тихо попитах аз.

— С тях ще се споразумеem — усмихна се той, — ще им кажа, че те вземам в специален интернат за особено надарени деца. Хилядарка ще им стигне ли, как мислиш?

— Е, и какво трябва да правя? — попитах недоверчиво.

— Чудесно — кимна той, — значи се разбрахме. Ами нищо. Просто ще живееш тук и ще правиш каквото си поискаш. Ще учиш, ще почиваш, ще се готвиш за някой институт. С една дума — каквото правят момчетата на твоята възраст.

— Ъхъ, само че за тая работа не им плащат пари. — Аз все още не можех да загрея какво в края на краищата се иска от мене. — И какъв е пък тоя институт?

— Какъвто сам си избереш сви рамене той и стана. — Само че първо трябва да завършиш училище.

Жестоко! Така и за някое апартаментче ще мога да спечеля.

— Това е — обобщи той и си погледна часовника. — Ще си почиваш една седмица, а после ще ти наема учители. Какво игра толкова с компютъра? На преферанс ли?

— Не — усмигнах се аз. — Тая игра с картите е много трудна. На „Бум“.

— Жалко. Интересна е. Ти обичаш да стреляш, така ли?

— Ами не знам, не съм опитвал.

— А искаш ли? — присви той хитро едното си око.

— Може.

Погледна един от горилите си и оня мълчаливо кимна.

— Ами вземи, че опитай тогава...

За стрелбище беше пригодно едно огромно мазе. Имаше наушници, движещи се мишени, всичко беше както си му е редът. И купища оръжие. Най-различно. Наше, американско и още някакво. Пистолети, автомати, пушки с лазерен мерник. Направо цял арсенал.

На влизане се сблъсках с трима мъжаги. Единият, с рижа брада, тъкмо слагаше в пирамидата взетия М-16. Погледна ме и каза:

— Я, момче, тичай да донесеш по една бира.

Почти бях хукнал за бирата, но се усетих навреме и бързо му отговорих:

— Я по-добре ти ми донеси.

— Какво? — изненадано ме погледна той. — Ти с кого говориш така бе, ситен? Аз ще те... — и протегна към мене косматите си ръце, но тогава между нас застана горилата, дето ме беше довел.

— Той не работи тука, а живее.

— Ааа, не знаех.

Рижобрадият ме стрелна с очи, след което тримата излязоха.

— Кой са тия? — попитах горилата, когато масивната желязна врата се затвори след тях.

— Дошли са при Принца по работа — отговори той и въздъхна.

— Другия път гледай да не им говориш така. Те са кавказци, буен народ. Ще те халосат зад врата и ще останеш сакат за цял живот. Сетне върви да се оправяш с тях.

— Нека само да опитат — взех от полицата един пистолет и го повъртях из ръцете си. Жестоко: той тежеше бая, същинско бойно оръжие. — А Принца как се казва?

— Принца — горилата сви рамене и пусна транспортъора с мишените.

— Така му пише в паспорта ли? Принц Помазаник Кралски?

— Не знам — дори не се усмихна той. Взе една пушка и стреля два пъти, без да се прицелва. Две мишени се пръснаха на парчета като плешивите дяволчета в компютъра.

— Какъв е? — продължих аз с въпросите и взех да се прицелвам.

— Какво работи?

— Принца си е принц.

Той остави пушката на мястото ѝ и взе някакъв малък автомат.

Аз стрелях един-два пъти, но не улучих.

— И къде се учи за принцове? — поинтересувах се. — И аз искам да стана принц.

— Всеки иска — усмихна се горилата и пусна един дълъг откос. Веднага се пръснаха няколко мишени. — По-добре да питаш него.

— Ясно. За всичко все него. Ами добре.

Отново се прицелих и стрелях. И този път не улучих.

— Не така — горилата остави автомата и дойде при мене, — дай да ти покажа.

— Искам сам.

— Дай де. Така никога няма да се научиш. — Той хвана ръката ми и взе да се цели. — Ей така, внимателно. И не го стискай като страхопъзльо, отпусни си ръката. Дръж го нежно, като птичка. Сега издишаш въздуха. И съвсем плавно натискаш спусъка.

Чу се гърмеж и мишената се разлетя на парчета.

— Сега опитай сам. — Той пусна ръката ми. — Може би трябва да вземеш по-лек пистолет, защото тоя рита силно.

— Не, тоя ми харесва. — Вдигнах пистолета и започнах да се целя.

— Както кажеш — сви рамене той.

Издишвам и плавно натискам спусъка. Куршумът отнесе едната ръка на мишената.

— Ето, вече е по-добре — усмихна се горилата. — Успокой се, недей да нервничиш и всичко ще бъде наред.

Издишвам и плавно натискам спусъка. Втората мишена остана без един крак. Всъщност аз се целех в главата, ама и това не е зле.

— Дай да го презаредя.

— Искам да стрелям с автомат.

— Избери си.

Издишвам, плавно натискам спусъка. Изтрещя дълъг откос и пръсна две мишени наведнъж.

— Браво. Само че стреляй с къси откоси. Иначе започва да танцува в ръката ти и от него няма никаква полза. Трябва ти навик.

— Ясно.

Издишвам, натискам плавно. Още три мишени...

С една дума, когато след един час оставих тежкия автоматичен пистолет, в краката ми имаше огромна купчина блестящи разнокалибрени гилзи, а ушите ми пищяха като локомотивни свирки.

— Какво, омръзна ли ти? — усмихна се горилата.

— Не, просто ми писнаха ушите — свих рамене аз. — Излиза ли нещо?

— Като за начало е добре — каза той, прибра оръжието в пирамидата и отвори вратата. — Щом поискаш пак да стреляш, обади ми се. Аз съм тука всеки ден от сутрин до вечер.

Някак ми се отця да играя на компютъра. Пошматках се из двора, надникнах в бараката, но и колелото ми беше дошло до гуша. Тръгнах към къщата, поне видео да погледам, защото изобщо нямах какво да правя. Странно, колко често си бях мечтал да не правя нищо, да се излеждавам по цели дни, и ето на, получих си го — хак ми е. От скука може чак да те избие на песни...

На вратата отново се сблъсках с кавказците. Само че този път те не ми обърнаха никакво внимание. Разговаряха с някакъв шишко, ниска и плешива шамандура с очила. Рижият му съскаше нещо, като навсякъде пръскаше слюнки и яростно ръкомахаше.

— Ей, приятел, за какво нареждане говориш, а? Нас какво ни засяга, че те са заминали, а? И що за птица е тоя Поляк, а? Ние как се разбрахме, а? Защо постъпваш така с нас, кажи!

Плешугата само се усмихваше глупашки и току разперваше потните си ръце. Когато минах покрай тях, всички изведнъж млъкнаха и изчакаха да се отдалеча.

— Ей, Макс! — викна ми един от горилите, който ме срещна по стълбите. — Не си ли виждал кавказците? Отидоха ли си?

— Стоят пред вратата и се карат — отговорих. — Крещят като на пазар.

— Слава богу — въздъхна той с облекчение, — защото Принца иска пак да поприказва с тях.

След малко те профучаха нагоре по стълбището. Последен бързаше шамандурата, който се беше запъхтял и с всяка крачка се потеше още повече.

ЧЕРВЕЯТ

След половин час Поляков най-после намери сина си в една от сградите на огромния болничен комплекс.

С черни сенки под хлътналите очи и жълтеникав цвят на лицето, Степан се беше променил до неузнаваемост. Приседнал на крайчеца на стола, Поляков се стараеше да не го гледа и да се държи съвсем спокойно и непринудено, за да не драматизира и бездруго катастрофалното положение, в което се намираха. Степан разказваше бавно, с продължителни паузи, сякаш с огромни усилия измъкваше от себе си всяка дума.

— Някой ми затисна очите... помня, че дори си помислих... нима Ирка вече е тръгнала с патерици... Сложи ми кърпа на устата и носа... Навярно с хлороформ... загубих съзнание... а когато дойдох на себе си, гледам, че съм в някакво мазе или нещо такова... Седя, подпрян до стената.

— Къде може да е било това?

— Н-не знам... не ме прекъсвай... Влязоха двама мъже. Единият... беше с интелигентна външност... любезен, на средна възраст, с ръждивокафява коса, а вторият беше малко по-стар, едър и с железен зъб... току подскачаше и се мазнеше на любезния... А той... Баща ми, помниш ли, разказвал съм ти... имах един колега, който се друсаше... боцкаше се... беше закоравял наркоман... Миналото лято... не си премерил добре дозата и трупясал... Миша Владимиров.

— Владимиров ли? — със суеверен ужас попита Поляков.

Синът му притвори клепки, сиреч да. И преко сили продължи:

— Та тоя мъж ужасно приличаше на него... Дори се уплаших... Помислих, че съм вече на оня свят... Очите, носът, скулите, всичко...

— Да не си фантазираш, сине? Разбери ме правилно: толкова си изстрадал, че сега можеш да си спомниш нещо, което в действителност не е било. Успокой се, моля те, всичко вече е зад гърба ти. Ще съумея да те защитя. Вероятно си чувал един такъв термин — лъжлива памет.

Помниш ли, че като малък често ми казваше, когато пътувахме нанякъде: баща ми, май съм идвал тука.

Поляков-младши облиза устни и изхриптя:

— Шегуваш ли се? Тоя тип... внимателно ме изгледа... и каза нещо странно: „Гледай ти, какви червеи си живуркат и никой не ги закача“... Махна с ръка... и си отиде. След това оная мутра... ме обработи... Все повтаряше... „гледай, пиленце, колко неправилно... ти нарастват... краченцата... неправилно!... Ама ние... ще ги оправим...“ И знаеш ли с какво ме удряше... С едно късо желязо... Срещу ръжен не се рита... И след всеки удар... ме питаше: годидза, Поляк? Годидза, Поляк? Няма още да слезем от тебе, Поляк... А после... когато се разкрещях като луд... ми би клофелин... Но това вече ми го обясниха тука... И знаеш ли, струва ми се... че те ме докараха... с „Бърза помощ“... В колата имаше бели седалки... И малък скелет-играчка, на предното стъкло... И защо да съм червей, татко, а?... Изобщо какво става?

Поляков дълбоко се замисли, после каза с въздишка:

— Успокой се, момчето ми, не си червей. Повярвай ми, ние непременно ще измислим нещо по така... Но я ми кажи — в ред ли е задграничният ти паспорт?

Преглъщайки сълзите си, Степан кимна.

— Какво ще стане с нас, татко? Какво изобщо става?

Поляков стана от стола и взе да се разхожда из стаята.

— Вината е моя, Степан, прости ми. Но аз ще ви изведа от тая забравена от Бога страна, повярвай ми, кълна ти се! Знаеш ли къде скитосва она малък калпазанин, брат ти?

— Димка е в Крим, в Алушта... Живее при някакво момиче... Имам адреса на общежитието... Но къде е мама сега?

— В Швейцария, в Лозана. Ще ви заведа там, само че никой не бива да знае за това. Разбра ли?

— Ами Ирка?

— Какво Ирка?

— Но аз я обичам! Никъде няма да замина без нея!

— Ти ще вършиш онова, което аз реша. И не искам повече никакви спорове!

РОДНИНИ И БЛИЗКИ

Този път разговаряха само двамата, тъй като бяха в управлението на милицията. Естествено, Трофимов още лежеше в болницата на МВР, а Грязнов, който неизвестно защо организираше претърсване на гората, се губеше Бог знае къде.

Турецки яхна стола. Мрачният капитан оперативник се чувстваше неудобно и се чудеше накъде, да погледне.

— Още не е дошъл краят на света. Успокойте се — каза Турецки, — засега няма да ви разпъвам на кръст за пожара. Надявам се, че вече го разследват, нали?

Мрачният капитан сдържано кимна.

— Как е катастрофирал оня младеж, който първи е видял Малахов при излизането му от гората?

— Не само го е видял, но и се е опитал да го откара в най-близката болница, само че вече е било късно... Разбира се, звучи абсурдно, но с него Малахов е имал по-голям шанс, отколкото с всеки друг.

— Тоест? Ах, да, разбирам. Искате да кажете, че е могъл да откара Малахов бързо, защото е бил автомобилен състезател, нали така?

В кабинета влезе Грязнов.

— При това от висока класа.

— И е катастрофирал? С каква кола е бил? И кога е станало? — за всеки случай се поинтересува Турецки, като същевременно се люлееше на стола. — И къде е сега разбитата кола?

— Беше с жигула девети модел. На другия ден след Малахов — тежко въздъхна мрачният капитан, който си даваше сметка за целия идиотизъм на това положение. — А колата е в гаража на родителите му.

— Я ми дайте оперативните материали по катастрофата. Навярно следственото дело все още не е приключено в прокуратурата?

— Формално не е, но предстои.

Капитанът тръгна към касата и се спря:

— Александър Борисович, аз лично се занимавах със случая по наша линия, безнадеждна работа, младежът не е успял да вземе един завой и се е блъснал в мантинелата. Като че няма никаква криминална намеса.

— Казваш, не е взел завоя? — замисли се Турецки. — А кой го е видял? Кой пръв е стигнал до местопроизшествието?

— Сега ще погледна. Забравих името на свидетеля. Помня, че беше с чуждестранна кола. — Мрачният капитан прелистваше страниците в тъничката папка. — Тъхъ, точно така, с фолксваген...

— С фолксваген ли? — скочи Турецки. — С фолксваген? Ама вие побъркали ли сте се, капитане? Всички тука ли дремете на вашия въшлив курорт? Не разбирате ли какво значи това? Е, как е името на водача? Ярцев?

— Да — смутено отговори мрачният капитан, като погледна отново в папката. — Вениамин Ярцев...

„Съвсем евтин номер. Ярцев е отрязал спирачните маркучи на бъдещия Ален Прост, което по-късно направи и с таратайката на Академика. От най-банална ревност. Всъщност сега трудно би могло да се каже какви чувства са вълнували тоя обезумял любовник на Герат. Впрочем аз го излекувах от безумието му без никакви емоции... Очевидно в младия състезател той е видял, по-скоро почувствал съперник, а в Академика — убиеца, което, общо взето, си е самата истина, макар че Виталя си няма хабер от цялата тая история. Причина за всичко са златните му ръце.“

— Дяволите да ви вземат. Я ми дайте адреса на родителите на тоя младеж и на семейството на Малахов. Обадете се и на вашия заместник-кмет, нали той беше на погребението? Бих искал да поприказвам и с него.

Мрачният капитан се поколеба, но все пак каза:

— Александър Борисович, не успях да ви го кажа по-рано... Погребението на Малахов беше в много по-тесен семеен кръг, отколкото ви се е сторило. Боя се, че само ще си загубите времето, и затова искам да ви предупредя: заместник-кметът е шурей на полковник Малахов. Тоест брат на жена му, тоест на вдовицата.

Турецки кимна, като с усилие прикри изненадата и разочарованието си. Значи при гроба на Малахов заместник-кметът е

държал реч като негов роднина. Тогава думите за съвместните им планове са били въздух под налягане. Вероятно са се уговорили в неделя да играят карти или да отидат на мач. Тяхна си работа. Животът е прекрасен и удивителен.

— Слава, с какво се занимаваш сега? — обърна се Турецки към Грязнов.

— Чакам войниците, натурално.

— Какви войници?

— Нали ще претърсваме гората — напомни Грязнов. — За да открием изпадналите от джоба на Малахов паспорти на убийците, както и протоколи от техните чистосърдечни признания.

— И много ли народ успя да събереш? — попита Турецки, без да обръща внимание на иронията му.

— Една батарея — похвали се Грязнов. — И при това изобщо нямам понятие как ще се оправят в гората тия артилеристи. В интерес на истината аз ги откраднах, дори командирът на полка не е в течение. Разбрахме се с батальонния им командир, и толкоз.

Обстановката в жилището беше изненадващо рационална и проста.

На погребението Турецки беше видял вдовицата на Малахов, но успя да я разгледа добре едва сега, когато посети дома на бившия началник на криминалната милиция. Беше снажна жена с висок бюст и напълняла точно толкова, колкото се полагаше на партийните дами от градския елит през епохата на застоя. Вдигнатата ѝ прическа само засилваше това сходство.

— Аз вече разказах всичко на съответните другари, но все пак съм готова да ви предложа чай — процеди Малахова и отплува от стаята. След малко се върна, бутайки сервизна масичка със „съответната почерпка“.

Турецки нямаше никакво желание да пие чай. Направи му впечатление, че вдовицата говори за мъжа си в трето лице и по фамилно име, и се намръщи.

— Той беше удивителен човек. Но вие не го познавахте. Така че за какво можем да говорим? — втренчено го погледна тя.

Жена-паметник. Жена-монумент. Турецки имаше чувството, че всеки миг може да го изхвърли от стаята, задето не си е платил

членския внос за комсомолската организация през ноември осемдесет и втора година. А имаше такова време...

— Освен това — натъртено продължи Малахова — му бяха съвършено чужди такива упадъчни настроения като вещоманията и интересчийството.

Стана му задушно.

— Аскетизмът на другаря Малахов — продължи тържествено вдовицата — се проявяваше и в най-дребните неща. Той дори пишеше само с мастило, с писалката! Химикалките не можеше да ги търпи!

„Трябва да е откачена — съобрази Турецки и напъха по-дълбоко в джоба си стърчащия оттам флумастер. — Не е лошо да се омитам оттука. Нищо няма да открия.“

И за всеки случай зададе един-единствен въпрос:

— А в какви отношения беше съпругът ви с вашия брат?

Лицето на вдовицата неочаквано придоби победоносно и тържествено изражение. „Очевидно през сталинската епоха така са изглеждали съветските доброжелатели“ — реши Турецки.

— Знаех си, че ще се докопат до това — малко насмешливо произнесе Малахова. — Аз го предупреждавах! Рискована игра сте подхванали, господа-другари! Стойте тук! — буквално заповяда тя на Турецки и отиде в другата стая.

Турецки усети възбудата на ловец, още повече че в дома на Малахов почти на всяка стена висяха ловни пушки и трофеи.

Вдовицата се върна и тръшна на масата доста дебела папка. Турецки попита:

— Какво има тука?

— Онова, което търсите — последва рязък отговор. — Брат ми помоли Малахов да събира компромати за сегашния глава на града. Мой дълг е да ви ги предам. С подобни материали трябва да разполагат органите на правосъдието, а не един-единствен човек!

Турецки взе огромната папка и на тръгване реши да попита вдовицата дали няма да добави нещо за съпруга си извън официалните показания, при което тя неочаквано каза:

— Другарят Малахов можеше да отделя повече време за семейството си. Да, много повече.

В тези думи на жената-паметник Турецки долови известна горчивина.

Но какво да прави с тази дебела папка?

По пътя към дома на злополучния състезател потиснатият от безполезните разговори Турецки за пореден път се опитваше да направи някаква равносметка, но ясно съзнаваше, че засега няма полза от неговите умозаключения, освен вчерашния успех с Вела.

Значи какво каза капитанът: състезателят е карал Малахов към болницата, тоест известно време полковникът е лежал в колата му. Какво може да се извлече от този факт? Поне нещичко? Някакви следи за мястото, където е ловувал? Хм... Едва ли. Пък и не е бил в състояние да каже каквото и да било. Пак добре, че са успели да разпитат младежа, без да чакат следващия ден, който се е оказал последният в живота му. Той е твърдял, че Малахов нищо не е могъл да му каже. Това е напълно допустимо. Но за Ярцев е било без значение — могъл, не могъл...

Родителите на състезателя живееха в хубава двуетажна къща, построена съвсем наскоро от доходите на сина. Вкъщи си беше само по-малката му сестра, нацупена и червенокоса госпожичка, тийнейджърка на около четиринайсет години. „Най-важното е да говоря на «ви» с тая сополанка“ — съобрази навреме Турецки.

Сополанката разцъфтя от удоволствие. И буквално за пет минути успя да разкаже цялото си житие-битие, а също така да го осведоми за баща си — известен скулптор, и за майка си — никому неизвестна домакиня. И за брат си, че от дете се измъквал от родителската опека, с което сега будеше у нея искрено възхищение.

— Какво са автомобилните състезания? Нито спорт, нито изкуство, не са и работа в общоприетия смисъл на думата — излагаше своите разбирания госпожичката. — Изобщо за какъв дявол му трябваше да върти геврека? Ето, татко цял живот скромно се вози на автобус и всички ще надживее. А мама, кажи-речи, не си подава носа от къщи, защото работилницата на татко е тука и той непрекъснато я кара да му позира. Виждали ли сте нашата художествена галерия? Жалко. Там мама е в десетки варианти от гипс и бронз. Това е.

— Ще ми позволите ли да погледна колата? — галантно попита Турецки.

Слязоха с асансьор в подземния гараж. Госпожичката отвори вратата и пред очите на Турецки се разкри кошмарна гледка. В

предната си част колата беше ужасно смачкана, но от задните врати нататък беше сравнително запазена.

— Допреди два дни баща ми имаше шантавата идея да я направи паметник на Витка. Представяте ли си какъв кошмар? Купчина старо желязо за паметник? Но, слава богу, мама го отказа. Сега ще я ремонтира. По-евтино обаче ще му излезе, ако купи нова.

Турецки надникна в купето. Тапицерията на шофьорската седалка беше отпрана.

— Цялата беше в кръв — охотно обясни сестрата на загиналия.

Нишата за касетофона беше празна.

— Тоя ден тъкмо отиваше да го прибере от ремонт — отново подсказа госпожичката.

— Да не би във фирма „Светлина“?

— Не знам, ще ви излъжа.

Той машинално отвори жабката и потършува из нея — беше празна. Макар че не, пръстите му закачиха някакво кожено калъфче. Турецки го извади. Вътре имаше автоматична писалка „Паркер“ със златно перо. Не по-малко от сто долара, както прецени на око.

— Тая писалка на брат ви ли е, как мислите?

— Шегувате ли се? Витка невинаги можеше да напише правилно дори името си.

Турецки повъртя калъфчето в ръце и забеляза на него търговско етикетче. Я виж, ГУМ, Държавен универсален магазин, словосъчетание, което се асоциира само с един град в света. Прибра калъфчето в джоба си.

— Ще взема писалката, после ще съставим протокол за конфискацията. Кога за последен път е бил брат ви в Москва?

— Преди половин година, не по-малко — отговори момичето, без да се замисли.

Твърде съмнително е такава вещ да стои половин година в колата, дори да е била купена за подарък. Пък и нали вдовицата на Малахов спомена, че мъжът ѝ не можел да търпи химикалките и пишел само с мастило. Значи има голяма вероятност паркерът да е изпаднал от джоба на Малахов, а по-късно младежът да го е забелязал. После е успял да се обади в дома на Малахови и да каже, че иска да предаде нещо. Разбира се, че той е звънял с намерение да върне писалката. Паркерите не се търкалят ей тъй на по пътищата. Хората ги намират в

колите. Но как трябва да се разбира „антипатията“ на Малахов към „вещоманията“?

„Дръж се добродушно...“

Редникът от артилерийския полк Вася Симонов беше „заек“. С други думи, бе започнал вторите шест месеца от военната си служба, които всъщност бяха най-тежкият период от недългия му живот изобщо, и от военния — по-конкретно. Но още цели пет месеца го деляха от онзи сладък живот, според армейските понятия, който беше осигурен за всеки уважаващ себе си „черпак“, ще рече — воин, който мъжествено е преодолял бремето и лишенията на военната служба в продължение на цяла година. С какво се занимаваше „черпакът“? Следеше „заека“ добросъвестно да изпълнява задълженията на трима-четирима души, за да върви добре службата, докато междуременно „старият“ — категория с половин година по-висока от „черпака“ — спокойно си почива, а „дембелът“ — най-висшето стъпало в йерархията — се готви за връщане в родния край...

— Хей, боецо, ти дремеш ли, а? — заплашително кресна „черпакът“ ефрейтор Василенко, с което прекъсна изчисленията на Вася за оставащите му до „дембел“ порции масло, ходене на баня и тем подобни неща.

Василенко беше неговият бич, не пропускаше и най-малката небрежност на своя подопечен и постоянно се съмняваше в нали чието на някакви достойнства у него, за да бъде преведен в следващата степен. А както е известно, удостояването с тази чест се осъществяваше чрез дванайсет удара с войнишките колани по деликатните части. По един удар за всеки месец, безвъзмездно отдаден в служба на родината.

Артилеристите претърсваха гората, Бог знае защо, под бдителния контрол на някакъв енергичен и напорист цивилен с московски похвати на име Грязнов. Почти цял ден вече обикаляха и, разбира се, без никакъв резултат. Поне човек да знаеше какво търси, но види се, и тоя Грязнов не беше съвсем наясно.

Към единайсет часа вечерта, когато стана съвсем тъмно, търсенето бе прекратено до следващия ден. Грязнов се уговори със

старши лейтенанта, командир на батареята, да бъдат сложени за през нощта постове по приблизителния периметър на евентуалното претърсване и си замина. А в наряд, естествено, се падна Вася Симонов. Случи му се, естествено, и най-гадният участък — непосредствено до голямото блато. Според заповедта на главния Вася трябваше да бъде сменен от „черпака“ Василенко, което означаваше, че ще откара на поста цялата нощ.

— Дръж се добродушно, като Ленин, така ще спечелиш хората и те сами ще дойдат при тебе — мъдро го посъветва опитният Василенко и отиде да спи в ловната хижа. Той дори не предполагаше колко прав ще се окаже.

Ех, дано час по-скоро да стане „черпак“!

В болницата на МВР Турецки се качи на петия етаж и предпазливо надникна в стаята на Вела. Тя сякаш само това и чакаше. Във всеки случай гледаше към вратата и неуверено се усмихваше. Турецки изведнъж се почувства като пълен идиот. За секунда му хрумна подозрението, че разговорът с Климова не е толкова наложителен, може би просто му се е приискало да я види? Нима има нещо, за което да не я е питал? Зрял, почти четиридесетгодишен мъж, неочаквано изпитва желание да види пребитата бандитска жена? Да, май така излизаше.

— Влезте най-сетне, Александър Борисович, или затворете вратата от другата страна.

Турецки предпочете първото.

— Извинете, че отново ви безпокоя, но имам само два въпроса.

— Което ще рече два часа, не по-малко, нали? Болните не бива да се уморяват. Знаете кой от двамата ни е болен, нали така?

Какво да попита? Турецки наистина беше объркан. Като се стараеше да придаде на гласа си официален тон, той започна делово:

— Първи въпрос. Вече ми продъниха ушите за вероятната дружба между Герат и началника на криминалната милиция. Колко често сте виждали Малахов?

— Три пъти в годината — без да се замисли, отговори Вела. — По едно и също време.

— Така ли? — учуди се Турецки. — И защо?

— А това е вече вторият въпрос — отбеляза младата жена веднага. — Е, не се притеснявайте, ще ви отговоря съвсем

изчерпателно. Точно три пъти в годината при Малахов идваше неговата любовница от Москва. Но той резервираше стаята на свое име, така че, ще ме извините, но не знам как се казва дамата. Този път тя си замина ден преди да убият Иван Сергеевич в оная гора, дяволите да я вземат дано заедно с всички вили край нея. Това е.

Турецки удържа на думата си и веднага си отиде.

Значи паркер от ГУМ и любовница от Москва.

По дяволите, когато имаш в къщата си такъв паметник за жена, много трудно ще устоиш на друга, дори най-обикновена.

Както винаги се настаниха в кабинета на главния лекар. Там вече нетърпеливо ги чакаше Трофимов, който промърмори, че не би искал това да им става навик.

Мрачният капитан беше готов да докладва най-новата информация.

— През последните шест години Герат е водил доста редовно телефонни разговори с Талин, главно с един и същи абонат — каза той. — Номерът е зачислен на фирма „Прибалтика“.

— Така ли? — нетърпеливо наостриха уши Турецки и Трофимов.

— Тя е доста голяма фирма, чийто ръководител е някой си господин Поляков.

— С други думи, Поляка — вметна Трофимов и весело присви очи. Изглежда, най-после си беше възвърнал бодрия дух и доброто настроение.

— Очевидно да. Какво се знае официално за него? Фактически нищо. Вячеслав Георгиевич Поляков е едър предприемач, най-вече според естонските мащаби. Там нямат нищо срещу него, нито дори най-малък компромат, с изключение на последните събития, в които той по-скоро е пострадалата страна. Имам предвид злополуката с ферибота „Рената“, за която, разбира се, сте чували. Поляков е истински предприемач, тази дума най-точно му подхожда.

Повечето от нашите доморасли бизнесмени са най-обикновени спекуланти, макар и понякога с доста големи фирми. А Поляков дори когато е купувал нещо евтино, е ПРЕДПРИЕМАЛ действия за трансформацията на този продукт, защото е смятал, че тривиалната препродажба е под неговото достойнство. Но в Талин по принцип не се е занимавал с търговия. Да, в Москва има много делови партньори в най-различни отрасли. Там са и синовете му. Единият учи в Института

по кинематография, а другият просто безделничи, макар че се е изхитрил да увери баща си, че следва в МГУ Съпругата не се знае къде е, предполага се, че е в Майорка.

— Виж ти, каква информация — саркастично отбеляза Турецки.

— Някакъв семеен албум. В такъв случай какво всъщност прави Поляков в Талин? Отдавна ли живее там? — без никакъв ентузиазъм попита той, като гледеше през отворения прозорец. Изведнъж усети някаква необяснима тревога. Прозорецът му напомни за покушението срещу Вела. Кой ли може да е стрелял? Ето ти още една загадка...

— От десет години Поляков има там офис — продължаваше да докладва мрачният капитан. — Занимава се с товаро-пътнически превози през Балтика.

— И толкоз?

— Да, но пък в какви мащаби! Фактически е монополизирал тази дейност. И ако не е била катастрофата с „Рената“, поразклатила реномето му, естонската търговска флота е щяла да изпадне заради него в големи затруднения. Според някои сведения Поляков е имал намерение да изкупи всички сродни акционерни компании в Талин.

— Всичко това, разбира се, е много оперативна информация — изказа иронично похвала Турецки, — но оперативна в лошия смисъл на думата. На какво се е базирала връзката на Герат с Поляка, можем ли да кажем?

— А ти защо изобщо си си наумил, че тоя Поляков ще ни изведе на някаква следа по повод убийството на Малахов? — намръщи се Трофимов. — Точно то ни интересува най-много. Пък и тебе фактически за това те извикаха. Е, на никого не е приятно да се занимава с такива дела! На мен също, и до ден-днешен, още от съветско време, ми държи влага прочутото абхазко дело.

— Не споря — неохотно се отзова Турецки, — добре. Сега ми трябват всички сведения за пътуванията на Малахов до Москва. Колко често, кога за последен път е ходил, при кого именно, какви приятели има в Москва и най-вече — какви приятелки. Жени, това искам.

— Жени ли? — изуми се Трофимов.

— Точно така. Животът е прекрасен и удивителен — поясни Турецки. — И изпратете запитване до Министерството на вътрешните работи в Естония за местонахождението на Поляков.

— Аз вече го направих — каза капитанът.

Турецки и Трофимов въпросително впериха очи в него.

— Вячеслав Георгиевич Поляков е изчезнал от Талин преди няколко дни.

Поредният ден в Сочи отиваше към края си. Какво ли щеше да донесе нощта?

Вася Симонов стоеше на пост. По-точно не стоеше, а се разхождаше. Ботушите му постоянно затъваха в мократа трева, мъх или дявол го знае какво беше. Той продължаваше да охранява поверената му територия, но не от престараване, а вместо ефрейтор Василенко. Иначе неговият наряд отдавна беше свършил. При това усещаше, че морето е наблизо, и направо му се плачеше. А пък комарите го хапеха с истинска наслада. Невидими горски духове го дебнеха отвсякъде. Вася проклинаше всичко на тоя свят и си припомняше неосъществените възможности да отърве военната служба.

Неочаквано някъде изхрущяха съчки. Той трепна и се притаи. Покрай блатото крачеше невисок мъж.

Като изчака известно време, Вася тръгна срещу него и неуверено извика:

— Стой! Кажы кой си и накъде отиваш!

Мъжът се спря и секунда-две нищо не каза, но после се обади:

— Назовете името си, воинското звание и прекия си командир!

Вася онемя от подобна наглост. И добил кураж, дръпна затвора на автомата. Като чу този звук, цивилният отстъпи назад и падна в блатото. Добре че на това място не беше дълбоко.

— Войнико! — започна да крещи цивилният. — Кажы поне името си, войнико!

„Името ти е неизвестно, а подвигът — безсмъртен!“ — мярна се безумната мисъл в главата на Вася. Въодушевен от нея, неочаквано и за самия себе си, той изкомандва:

— Кажы паролата!

— Каква парола бе, войниче? — жално се обади цивилният, застанал на колене във водата. — Аз съм ти командир!

— Лъжеш! — отговори Вася в духа на военно-революционните лозунги. — Мой командир е ефрейтор Василенко!

И с насочен към нарушителя автомат Вася го застави да легне до идването на висшестоящите си другари.

— Аз съм твоят командир на полка, войнико — задъхано го уверяваше цивилният, но напразно.

Вася изобщо не искаше да слуша подобни дивотии и пусна един предупредителен откос с автомата, след който трябваше да дойде подкрепление. По този начин той сега си отмъщаваше на всички — и на командира от донаборната комисия, и на командира на батареята, който го изпрати на този идиотски наряд, и на ефрейтор Василенко, и на комарите, и на невидимите горски духове. А и на оня копелдак мръсен, който през изтеклите шест месеца успя да отмъкне неговата любима от родния му град — Краснодарзержинск, в своя роден град — Чаадаевск.

След около три часа най-после пристигна командирът на батареята с няколко войника и разреши да вдигнат нарушителя на охраняемата зона, който междувременно беше загубил съзнание в студеното блато. И за свой най-голям ужас видя, че това е неговият командир на полка. А той инкогнито се беше върнал от отпуска, та лично да провери как се държат подчинените му при изпълнение на бойна задача.

След този инцидент на Грязнов бе забранено да взема когото и да било от служещите на срочна военна служба. А за изключителни заслуги редник Вася Симонов незабавно бе произведен в звание „черпак“ — от общото събрание на „старците“ и „дембелите“, — след което цяла седмица не можеше да сядя, без да го заболи.

„В Москва, в Москва...“

Вече сам, Грязнов продължаваше да претърсва гората, но засега все още без никакъв резултат.

Не се наложи да търсят дълго любовницата на Малахов. Този ден Турецки остана в хотела, за да разучи събраните от Малахов материали за кмета на града. Към обяд на вратата му се почука.

— Да.

Влезе слабичка миловидна жена, с кафяви очи, на около тридесет години, с минижуп и ярко елече, с професионален фотоапарат на рамото — общо взето, нищо особено, както я прецени Турецки.

Макар че всъщност в тази стандартна физиономия все пак се долавяше нещо, което му се стори познато.

Тя тихо каза името си и Турецки едва не подскочи на дивана. Ами да, разбира се! Тя беше водещата на едно популярно предаване на Московската телевизия.

— Вие сте Александър Борисович Турецки, нали? Слава богу, притесних се дали ще ви заваря тука. Струва ми се, че вие търсите точно мен. Може ли да седна?

— Само в случай че сте били в близки отношения с един полковник от милицията — без заобикалки заяви Турецки.

Младата жена се отпусна на креслото и заряда, при което размаза целия си грим.

„Тя е — каза си Турецки, — или пък не? Но май не се преструва. Дали все пак не се представя за нея някоя друга?“

— Вижте какво — предпазливо започна той, — не ме интересува вашата връзка. Трябва ми само известна информация и по-точно — дати и часове. Но първо ми кажете как научихте за случилото се, макар че, разбира се, вие журналистите всичко знаете — махна той с ръка. — Информацията се разнася мигновено.

— Ааа, не — трепна тя, — моите журналистически канали нямат нищо общо с това. За гибелта на Ваня ми каза брат ми. Вземете го предвид, моля ви, това е важен момент.

„О, Господи — помисли си Турецки, — още едно действащо лице. Колко ли още замесени има в тая история?“

— Той работи в Пресцентъра на Московското управление на МВР. И често идваше с мен, искам да кажа — тук, в Сочи. Той е страстен ловец.

— Така значи.

— Да, да! И тогава бяхме заедно с него. Тоест той беше отседнал на почивка в „Лазурния“, а аз... аз сега имам работа, нали знаете, избори, балотажи, с една дума, всичко е в разгара си. Така че трябваше да се отбия при Ваня само за пет дни. И преди да си замина — тя тежко въздъхна, — тримата отидохме в оная проклета гора.

— Чакайте малко, нищо не разбирам. Нали брат ви е страстен ловец, не е ли ловувал? Ако пък е така, да не би да е пристигнал в Сочи с пушката си?

— О, не! Взе пушката на Ваня. Иван му даде своя „Мозберг“. А през това време ние с него...

— Какво вие с него?

— Ами ние, естествено, през цялото време, докато брат ми обикаляше, прекарахме в егерската хижа. Знаете ли, че там има такава хижа?

— Да, знам. Значи Малахов изобщо не е стрелял в гората?

— Не и докато аз бях там. Бяхме заети, нали разбирате, самият вие сигурно сте ходили с жена в гората...

— А брат ви стрелял ли е?

— Че как иначе? Превъзходен стрелец е — улучва копейка срещу слънцето. Донесе две яребици, но като ги видя Ваня, каза, че са боклук, и ги оставихме... Ох, най-важното — неочаквано се засуети тя и взе да рови в чантата си, — донесох ви документите!

— Какви документи? — слиса се Турецки. — Не ми трябват документи, стига ми и тая папка...

— Ама те са нашето алиби! Ето ви самолетните билети — понечи тя да ги даде на Турецки, но внезапно скри ръката си зад гърба. — В колко часа са стреляли в него?

— Не знам — честно си призна Турецки. — Някъде около пет и половина или шест вечерта.

— Уф! — с облекчение въздъхна журналистката и му подаде билетите. — Имаме маса свидетели. Стюардесата със сигурност е запомнила брат ми. Между другото, и Евгений Кафелников беше в нашия самолет.

Времето на излитане, отразено на билетите, беше 16,40.

„Каква мръсница — помисли си Турецки. — Горкият Малахов, не е имал късмет с жените.“

— А какво ще ми кажете за автоматичната писалка? — без особена надежда попита той.

— Откъде знаете? — изненада се тя. — Да, аз му подарих паркера. В интерес на истината, и на мен ми беше подарък.

Колко банално бе всичко това и ни на йота не ги приближаваше към убийството на началника на криминалната милиция. Турецки се усети дори, че съжалява, задето братът и сестрата нямат никаква вина. Познато чувство за всеки следовател, стигнал до задънена улица. Разбира се, тепърва ще трябва да се провери тяхното алиби, но

интуицията му подсказваше, че тази жена не лъже. Виж, че иска да спаси скъпоценната си кожа, това вече бе сигурно.

— Но вие можете поне приблизително да посочите мястото, където сте били и където сте оставили Малахов?

— Разбира се, естествено — засуети се жената, подскачайки от нетърпение.

Турецки със съмнение погледна елегантните ѝ обувки.

— Сега вече няма да си играем на оловни войничета — потри ръце Турецки. И се обади на мрачния капитан: — Нека хората ви незабавно да идат в гората. Сега мястото на търсенето е ограничено. Стига само там да е останало нещо, няма начин да не го намерим.

На следващата сутрин Турецки и Грязнов получиха в хотела си съобщение, че в яковлевската гора, а по-точно в ограничения квадрант на търсенето, е намерено нещо важно. Все още сънени, двамата веднага потеглиха натам.

— По-нататък не може с кола, ще вървим пеша.

Мрачният капитан тръгна напред да показва пътя. Имаше гъста мъгла, на десет крачки нищо не се виждаше.

— „Бяла утрин... — извиваше под нос Грязнов, като крачеше бързо след Турецки и имитираше тихо камерно пеене — ... утрин мъглива...“

Вече се чуваха гласовете на криминолозите, които лениво спореха:

— Мисля, че е бук — твърдеше един глас.

— Не, ясен е.

Когато излязоха на някаква полянка, Турецки и Грязнов видяха огромно широколистно дърво с толкова дебел дънер, че не можеше да се обхване с ръце. На метър и половина от земята върху него се виждаха три черни петна.

— Като нарисувани — недоверчиво промърмори Грязнов. — А, Саша?

Турецки понечи да пипне петната, но веднага отдръпна ръка.

— Нищо, нищо, пипнете ги — окуражи го рижият експерт. — Минали са вече няколко дни, пък и дъжд валя, искам да кажа, че петната са от барут и не се махат толкова лесно.

Турецки потърка дънера — никакви следи не останаха по пръстите му. Петната бяха като фотографирани, а не като нарисувани.

— Всичко това до нищо няма да ни доведе, Александър Борисович, помнете ми думата — изказа мнение мрачният капитан.

Криминолозите нямаха никакво намерение да започват работа. Малко по малко Турецки започваше да се ядосва.

— Я застани тука — обърна се той към мрачния капитан и му посочи едно дърво. — Ще направим нещо като следствен експеримент.

Капитанът застана на посоченото място.

— А сега се наведи.

Капитанът се наведе.

— Протегни напред лявата си ръка, а дясната сложи пред гърдите.

Капитанът това и направи. Изглеждаше като стрелец, който се прицелва.

— Ба-ба-ах! — неочаквано извика Турецки и го тупна по рамото. — Представи си, току-що ти уби полковник Малахов.

Капитанът се дръпна встрани и когато следователят му обърна гръб, изразително се потупа с пръст по челото. А Турецки заговори рижия експерт, когото вече познаваше от вилата на Кирякови.

— След колко време ще бъдат готови резултатите от експертизата?

— Ако се понапънем — утре...

— Ами ако не се понапънете? — кипвайки вече, любопитства Турецки.

— След седмица.

— В най-добрия случай — равнодушно потвърди мрачният капитан.

— Виж какво, уверявам те, че когато се наложи, никой не може да ме надмине по простация и нахалство. Я ме свържи с кмета по вътрешната линия. Незабавно.

— Александър Борисович, повярвайте ми, и той с нищо не може да помогне.

— Чакам!

След две минути получиха връзка. Мрачният капитан донесе на Турецки радиотелефона, като с целия си вид показваше колко безнадеждна е ситуацията.

— Ало! — изръмжа Турецки. — Кметът ли е?

— Не, приемната е — прописка тъничък гласец.

— Аз казах по вътрешната линия! — кресна следователят. —
Дайте ми кмета!

В слушалката нещо изпука и се чу превключването.

— Слушам! — обади се плътен мъжки глас.

— Обажда се Турецки, старши следовател по особено важни
дела при Главната прокуратура на Руската федерация.

— Зная, че работите в моя град.

— Имате ли спешна куриерска връзка с Москва? Да се
осъществи за няколко часа?

— А защо, собствено...

— Попитах: имате ли?

— Връзка имам, но какво ви...

— Сега ще ви обясня. Ако до един час не получа куриер, който
спешно да замине за Москва, вие, уважаеми господине, може да си
имате големи неприятности. Става, нали?

Без да дочака отговора, Турецки предаде слушалката на мрачния
капитан, в чиито очи танцуваха весели пламъчета.

— А вие, натурално, ще намерите бензинов трион — посъветва
го Грязнов.

— Че защо пък бензинов трион? — слиса се капитанът.

— Е, може да стържете и с ножовка. Както искате, ваша работа,
но след половин час ей това парче дърво — посочи той барутните
петна — ще трябва да бъде изрязано, процесуално оформено,
запечатано в специален контейнер и изпратено в Москва за съдебна
експертиза.

— И така, откъде все пак се взе изведнъж тоя пожар? —
разсъждаваше на глас Турецки. — Слава, по принцип има ли някой
интерес да унищожи електрониката?

— Едва ли.

— Ами документацията, счетоводните книги?

— Със сигурност — отговори Грязнов без никакво колебание.

— И кой може да е? Фирмата изгоря преди още да узная от Вела,
че е била продадена. Вероятно Батона. Искам да кажа, той е бил
заинтересован да унищожи информацията, че „Светлина“ вече не
принадлежи на Герат...

— Е, общо взето, да.

— Не долавям у теб ентузиазъм при тая забележителна версия.

Грязнов премълча.

— И така е правилно, другари, както казваха някои навремето. Правилно е да няма ентузиазъм. Защото това е поредният идиотизъм. А ние просто сме се отучили да работим при наличието на сериозни улики. Свикнали сме в Москва всички панически да се крият, щом чуят на улицата викове за помощ. Животът е прекрасен и удивителен. И за какъв дявол е трябвало да изгори „Светлина“?

— Саша — предпазливо започна Грязнов, — струва ми се, че сега ти сам отговори на въпросите си.

— Какво имаш предвид?

— Защо му е трябвало на Ярцев да убива оня младеж, състезателя? От ревност? Изглежда малко вероятно, не е ли така?

— Е, и?

— За пожара е най-лесно да се заподозрат служителите на фирмата, дори оня, твоя любимец, академика, или пък някой друг. А сега нека помислим — на кого от тази компания Не е било нужно да подпалва офиса. Кой от тях изобщо не е свързан с това? Има ли човек, който да е извън играта?

Турецки, който и без това внимателно го гледаше, ококори очи.

— Има такъв човек. И ти го познаваш — опита се той да се пошегува. — Това е третият „афганец“. Първите двама — Ярцев и Кулебякин — пътуваха във фолксвагена. Знаем какво стана с тях. А за него не знаем. Той не се е върнал с всички останали.

— Как му беше името?

— Менжега.

— А каква е гаранцията, че той изобщо е заминавал нанякъде?

— Гаранция няма. Но няма и гаранция, че той изобщо... Какви идиоти сме! — Турецки грабна телефонната слушалка.

— Недей да обобщаваш така, говори за себе си — възрази със задоволство Грязнов.

— Капитане, искам да направите нещо — говореше по телефона Турецки. — Незабавно изяснете дали някой от „афганците“ е имал жилище в града, въпреки че е бил регистриран в „Хоризонт“. Продължава ли наблюдението на хотела? Отлично, чакам... И така, довърши мисълта си, Славка.

— Ще го кажа кратко и ясно. Ето какво ме научи тоя шантав град... Впрочем ти успя ли поне веднъж да се топнеш в морето?

— Не — въздъхна Турецки.

Грязнов укорително поклати глава:

— Ето на, виждаш ли... И така, какво научих тук — че в повечето случаи не трябва да се търсят никакви вражески помисли, защото могат да ти напакостват не само враговете, но и приятелите, пък и съвсем странични хора. Виждаш ли, тук е твърде горещо. И хората направо откатат.

Телефонът иззвъня. Турецки грабна слушалката.

— Да? Кой именно? Ясно. Адресът? — Турецки придърпа един лист и извади паркера на Малахов. — Как? Разбрах. Все пак изпратете група да го арестува, макар че със сигурност вече е твърде късно.

Грязнов търпеливо чакаше, което не беше в характера му.

— Не можеш да си представиш колко близо си бил до истината. Чисто и просто Менжега е живял в същия апартамент, където се премести офисът на фирма „Светлина“. Достатъчно е било само несръчно да запали цигара... дявол да го вземе! Групата веднага ще отиде на място, но не ми се вярва храбрият подпалвач да седи и да ги чака. Впрочем той е доста над шейсетте. Как ти се струват подобни „афганци“, а? Някои са воювали още като пеленачета, а други — с изкуствени ченета. Но по принцип за основното си прав: нещата тук не могат да се делят на главни и второстепенни. Вероятно в момента Менжега е единственият останал жив от преданите хора на Герат. Но какво ще прави сега? Дали ще се опита да влезе във връзка с Вела? Или може би ще воюва с Батона, засега — мистична фигура в тая каша? Или пък просто ще приключи с всичко това и ще духне нанякъде?... Така или иначе аз отивам да си купя плувки.

Към пет часа вечерта Турецки вече разполагаше с информация от Москва:

РАДИОГРАМА

Сочи.

ГРАДСКАТА ПРОКУРАТУРА.

**ДО СТАРШИ СЛЕДОВАТЕЛЯ ПО ОСОБЕНО ВАЖНИ ДЕЛА
ПРИ ГЛАВНАТА ПРОКУРАТУРА НА РУСКАТА ФЕДЕРАЦИЯ**

А. Б. Турецки

Според заключението на НИИ за съдебни експертизи тъмните петна върху дънера на дървото се идентифицират като барутен нагар от стрелба с опряно до дървото оръжие, калибър от четири до единайсет милиметра. Произведени са няколко изстрела, за което свидетелстват несъвпадащите центрове на барутните петна. След като бе анализиран химическият състав на вторичния продукт, какъвто е барутният нагар, може със сигурност да се твърди, че използваният при стрелбата барут е експериментално производство на „Хамилтън-70“.

По цялата територия на Русия споменатият барут се използва само за патрони, предназначени за спортно оръжие, с каквото разполага по-конкретно представителният отбор по стрелба на Руската федерация.

МОСКВА.

НИИ ЗА СЪДЕБНИ ЕКСПЕРТИЗИ.

ЗАВЕЖДАЩ ЛАБОРАТОРИЯТА ОРЕХОВ

— Май че сега вече е излишно да си купуваш плувки — ехидно отбеляза Грязнов, който бе прочел радиограмата през рамото на приятеля си.

— В Москва трябва да идем, в Москва... — проговори Турецки.

— Ами с Менжега какво ще правим?

— И той е в столицата. Поне така смятат местните оперативни служители. В компютъра на Адлерската аерогара името му фигурира в списъка с пътниците на онзиденшния самолет за Москва. Преди малко ми донесоха тая справка.

— Ясно. Обърна ли внимание, че барутът се използва за спортни патрони, а ти какво имаш? Стандарт: 7, 62 мм.

— Ще се оправим — махна с ръка Турецки. — Нека при това дело Андрюха Трофимов точи зъби за полковнишки пагони.

— А компроматите за кмета?

— Ще ги получат онези, които имат служебното задължение да се ровят в подобни мръсотии — сви рамене Турецки.

И си помисли: „Удивителното е не дори това, че не се изкъпах в морето, ами че излизах навън само за да отида от един хотел в друг,

оттам — в болницата на МВР, после по разни апартаменти, плюс един-два пъти в оная гора.“

Общо взето, „асът“ Турецки си седеше на мястото, а информацията сама го намираше.

БЯЛАТА СМЪРТ

След разговора си със старши следователя от Талинската прокуратура Марченко, Рейн окончателно се убеди, че той няма никакво желание да открие причината за катастрофата на ферибота. Бяха му отказани, разбира се, и каквито и да било сведения за това откъде е бил набран номерът на клетъчния телефон, макар Рейн да беше сигурен, че в прокуратурата този въпрос незабавно е бил изяснен. Сега трябваше да разчита само на собствените си сили.

И така, единственият му шанс да намери престъпника, или по-скоро престъпниците, беше Дита Силарт, приятелката на Игор Бурцев. Тя му беше подарила фаталния телефон, оказал се оръдие на убийството — Рейн беше сигурен в това. Наивно би било да се предполага, че не е знаела за възможностите на този телефон, следователно със сигурност тя бе свързана с убийството.

„Най-вероятно — мислеше си младият мъж — всичко се е случило така: Игор Бурцев, който през свободното си време е работил като стюард на ферибота «Рената», същия ден е внесъл бомбата на борда. Но защо му е трябвало да го взривява? О, има много причини и най-допустимата е, че го е направил по нечия поръчка. А когато тази дяволска операция е минала успешно, са решили да се отърват от него. При това са използвали доста съвършен метод за убийството, така че едва ли някой би се досетил какво всъщност е причинило смъртта му“.

Сега Рейн беше абсолютно сигурен, че Бурцев е умрял от насилствена смърт.

След безсънната нощ в моргата младият мъж не бе лягал да спи. От ранна сутрин бе заседнал на телефона.

След като се обади на няколко приятели и познати на Бурцев, успя да разбере, че Дита Силарт му е била колежка във Финансовата академия. А освен това, което беше доста любопитно — членува в националистическия военизиран съюз „Белите чорапи“, където девойките тренират стрелба, източни бойни изкуства и тем подобни неща. Рейн беше чувал вече за тази организация. Говореше се, че

силните, отлично подготвени „спортистки“ от „Белите чорапи“ могат да се справят дори с ооновците². Изказваха се предположения, че те воюват на Балканите и в Чечня.

Спортният клуб на организацията се намирал на трийсет километра от Талин, в боровата гора, недалеч от малкия град Маарду. Трябваше да отиде с влак.

Когато слезе на малката гара, Рейн се опита да узнае от местните жители как да стигне до Центъра на „Белите чорапи“. Но още щом чуе името, те уплашено се дръпваха от него и отказваха разговор.

„Хубава работа — помисли си той, — няма тези девизи са вселили чак такъв страх у хората?“

Само една грохнала бабичка след дълги увещания му посочи пътя.

Беше вече към шест вечерта, когато младият мъж излезе на широка поляна и видя срещу себе си висока ограда, зад която очевидно бяха владенията на „Белите чорапи“. Бетонната, почти триметрова стена беше увенчана от широката спирала на блестящия „тегел“ — така се наричаше усъвършенстваният вариант на бодливата тел. Съдейки по порцелановите изолатори, към които бе закрепена телта, можеше да се предположи, че по нея е пуснат електрически ток.

„Същинска крепост“, помисли си Рейн.

Но нямаше никакъв портал, за какъвто бе споменала бабичката. Той реши да тръгне покрай оградата, докато стигне до входа.

Мръкваше се. Отвъд стената се чуваха кратки отривисти викове, тропот на токове и стържене на метал в метал, което подозрително напомняше щракането на оръжеен затвор. Достраша го да продължи, още повече че не знаеше какво посрещане го чака, когато стигне до портала. Едва ли щяха да го посрещнат особено радушно. Очевидно бе, че зад високата каменна ограда живееха сурови и решителни дами, които не са твърде гостоприемно настроени. На няколко пъти почти бе решил да се връща, но все пак продължи да върви по тясната пътека край оградата.

Неочаквано над главата му се запалиха фенери, които осветиха пътеката. След няколко минути Рейн стигна до масивна метална врата, боядисана с блажна боя. Тъкмо посегна към бутона на електрическия звънец, когато на рамото му легна нечия тежка ръка.

Рейн се обърна и видя пред себе си две снажни млади жени с военнополова униформа и с десантни автомати на гърдите.

— Какво правиш тука? — недружелюбно попита едната.

— Търся Дита... Дита Силарт, член на вашия клуб.

— Вашия клуб — подигравателно повтори другата, като продължаваше да държи едрата си длан на рамото му. — Нашето не е клуб, а военно-спортно обединение „Белите чорапи“. Ясно ли ти е, момченце?

Тя говореше естонски със силен славянски акцент, от което Рейн си направи извода, че приемането в „Белите чорапи“ съвсем не е по национален белег.

— А може ли да вляза?

Униформените девойки неприятно се изкикотиха:

— Можеш да влезеш... Но страхувам се, че няма да ти хареса. Нашите момичета са малко грубички, обичат да стрелят, ножчета да мятат. Може да те уцелят.

— Ами как тогава да намеря Дита?

— Защо ти е?

Младият мъж се смути:

— Трябва ми по работа. По много важна работа.

— Важна, казваш? Знам ги аз вашите „важни работи“. Хареса ли ви някое момиче, гледате само как да го свалите.

— Да бе, точно пък вас може да ви свали човек... — опита да се пошегува Рейн. — Нещо да посгазиш лука, и бах-бах с автомата...

— Така си е — въздъхна онази, която все така не свалеше ръка от рамото му — Ние сме праволинейни момичета, щом съгрешиш, с един откос — и си готов... Но въпреки това сърцата ни са нежни, уязвими. Я чуй как бие моето...

Тя сложи ръката му на огромния си бюст, пристегнат от камуфлажното яке.

Рейн припряно я дръпна:

— Вижте, момичета, трябва да намеря Дита...

— Това е то, дойде някой по-завързан мъж и веднага се оказва, че вече е зает. Ех, съдба... — престорено въздъхна тя. — Гледай сега. Вътре, разбира се, няма да те пуснем. Нямах работа там. А аз сега ще се обадя и ако Дита си е тука, ще излезе.

— Строго е при вас.

— То е за да не си пъхат носовете разни галфони — срязва го тя, докато вадеше от джоба си малка телефонна слушалка и набираше няколко цифри.

„Клетъчен телефон“, машинално отбеляза Рейн.

— Марта, тук един търси Дита... — Тя се обърна и го попита: — Защо я търсиш и откъде идваш?

— Кажете й, че съм от академията.

— От академията... Тъх... Блондин.

Ако светлината на фенера падаше директно върху лицето й, младият мъж щеше да забележи, че по него се мярва лека сянка.

— Слушам... Ясно.

Тя слуша още няколко минути, след което изключи телефона.

— Няма я твоята Дита. Заминала е на състезания. Няма да се върне скоро. Разбра ли?

Рейн кимна.

— Така че веднага да изчезваш оттука — и тя посочи към гората с дулото на автомата.

— Много жалко — разпери ръце Рейн. — Обяснете ми поне как да стигна до гарата.

— Както си дошъл, така ще си отидеш.

— Е, добре де... Слушайте, момичета, вярно ли е, че постоянно ходите с бели чорапогашници?

— Да — изкикотиха се те. — С бели. Докато не ги оплескаме с кал. Хайде, хайде, измитай се оттука.

В Талин Рейн пристигна през нощта.

„Край, време е да се връщам в Стокхолм. Тука става твърде опасно.“

Разбира се, неприятно му беше да си отиде, без да е открил убийците. Но нямаше какво да се прави — силите бяха твърде неравностойни.

В момента си мечтаеше обаче само за едно — да се прибере в хотела и да се пъхне в леглото. Очите му направо се затваряха за сън, мислите му бяха объркани. Никога не бе живял в такъв напрегнат ритъм, освен може би когато се запознаха с Инга и по цяла нощ се любеха, а той денем тичаше по изпити и по зачоти.

Инга... Майка му...

Рейн отключи вратата на стаята си и застина на прага — силуетът на някаква жена прекрачи към него.

— Инга... — неуверено попита Рейн.

Нещо ослепително проблесна откъм гърдите на тъмния силует. Силен удар събори Рейн и последното, което видя в живота си, бяха белите като смъртта чорапи...

АЛЛА

Призори Петя и Нюра станаха от леглото, облякоха се и излязоха на улицата. Всички милиционерски коли си бяха заминали, имаше само двама души, оставени да охраняват местопрестъплението. Петя и Нюра заобиколиха покрай оградата и стигнаха до същата желязна врата, която младежът беше видял още първия ден, когато пристигна във Владивосток.

Нюра долепи пръст до устните си:

— Само пази тишина! Ако ни забележат тука, ще вземат да ни припишат цялата работа.

Извади от джоба си ключ и внимателно отключи вратата. Добре смазаните панти не издадоха никакъв звук. Двамата влязоха в двора.

Противопожарната пяна бе спаднала и се беше превърнала в жълтеникави локви от някаква течност с остра и неприятна миризма. Петя внимателно гледаше в краката си, в светлинния кръг на джобното фенерче, за да не пропусне някоя улика.

— Трябва да влезем в къщата — прошепна Нюра.

Всъщност от цялата сграда беше останал само бетонният скелет, всичко друго се беше срутило. Тук-там се стърчаха запазени отделни части от стени и крепящото се на честна дума стълбище.

„Едва ли ще открием нещо тук“ — помисли си Петя. Под краката им скърцаха само парчета от строшени тухли и разкривени жезла от арматурата.

Нюра го хвана за ръка и го поведе по полуразрушеното стълбище към втория етаж.

— Там трябва да има един вграден сейф. Едва ли ченгетата са могли да го намерят. А в сейфа трябва да има много ценни неща.

— Ами ти как смяташ да отвориш този сейф, за да ги вземеш?

Нюра размаха пред носа му ключ с две езичета.

— Преди да си тръгна от работа, го взех от кабинета на шефа. За всеки случай...

Петя не се сети да я попита на какъв по-точно „случай“ се е надявала...

Рискувайки всеки миг да се откърти някое стъпало и те да се сгромолясат долу, двамата стигнаха до втория етаж. Нюра уверено се насочи между полуразрушените стени в далечния ъгъл на онова, което до неотдавна е било стая.

— Трябва да беше тук някъде...

Младата жена отмести настрани обгорения перваз на прозореца и дръпна овъглената ъглова секция на бившата библиотека, зад която се показва стоманената врата на сейфа. После подаде ключа на Петя:

— Я по-добре да го отключиш ти.

Ключалката се поддаваше трудно, но Петя все пак успя да отключи. Онова, което видя вътре, надмина всичките му очаквания. Сейфът беше пълен със златни кюлчета, не по-големи от кибритени кутийки, акуратно подредени едно върху друго.

— Мамка му, Нюра, гледай, ето че...

Той не успя да довърши мисълта си. Страшен удар по главата с парче арматурно желязо го повали на земята. Падайки, момъкът по някакво чудо се задържа на края на бетонната плоча. Кръвта заливаше очите му, но в лунната нощ той успя да различи силуета на Нюра, вдигнала желязото високо над главата си за повторен удар.

— Не съм Нюра аз, ами Алла — информира го тя, кратко издиша и отнесе половината череп на Петя.

„Кореспондентът“

Поляков излезе съвсем объркан от болницата, а мислите му бяха в пълен хаос. Какво е най-важното в момента? Безопасността на Степан. „Ами моята?“ — мярна се в главата му. През последните няколко дни постоянно сменяше хотелите, при което всеки път използваше паспорт с различно име. Но обездвиженият Степан... Как да реши този проблем? Как да го опази? Вячеслав Георгиевич реши, че трябва да изпълни първоначалното си намерение, и то точно както си го беше наумил: ще изпрати Степан в чужбина. Но пък в това състояние?... Трябваше да мине доста време, докато се вдигне на крака. Щеше да се наложи да го оперира някой добър и опитен хирург.

Операцията вероятно беше сложна, следователно и скъпа, и най-важното — трябва да се направи само в Швейцария. Той обаче нямаше да има възможност да го придружи. Или... Не, не, трябва спешно да извика Димка от Крим, нека да замине с батко си, хем ще го наглежда по пътя и ще се грижи за него.

Но Димка ще пристигне със самолета в най-добрия случай довечера, освен това ще трябва да се уреждат визи и всички останали формалности около пътуването, така че за тая работа ще идат най-малко още един-два дни. А междувременно дали Степан ще бъде наистина в безопасност?

Едва ли... Хайде, мисли, мисли. От Кривцов може да се иска само акъл, а не сила, от Терапевта — вече абсолютно нищо. Наплашен е човекът до смърт. А да се намесва някой друг, е още по-рисковано...

Ами ако... Всъщност от кого произтича заплахата? От Принца. Точно така. Но в момента от кого идва конкретната физическа заплаха? От стареца, дявол да го вземе. И тука, и в Талин! Сега вече нещата се изясняват и може да се размишлява по-спокойно. Значи, за да осигури безопасността на Степан поне за известно време, ще трябва да се отърве от тоя старец. Точно така. Но как, като дори няма представа за името му. Доколкото Вячеслав Георгиевич си спомняше, когато старецът дойде при него в Талин и се представи за журналист, не му показва никаква карта. На него обаче. Ами на Маша? Пък и това посещение трябва да е било отразено на пропуска. Макар че най-вероятно там е било посочено измислено име. И все пак трябваше да се обади в Талин.

За кой ли път Поляков отмина спирката на метрото до „Тургеневска“. Влезе в една от кабините на Междуградската телефонна станция на „Мясницка“ и набра номера на офиса си в Талин. След секунда се усети, че не бива да го прави. Набра домашния номер на Маша и като промени гласа си, ѝ заръча чрез телефонния секретар да прегледа през свободното си време дневника на пропуска.

— Обадете се след един час — неочаквано се обади самата Маша с безизразен глас.

„Прави се, че уж говори секретарят — му мина безумната мисъл. — По дяволите, сигурно и там вече ме търсят.“

След един час телефонният секретар на Маша му каза още няколко думи:

— Борис Трофимович Менжега, спецкореспондент на „Московски комсомолец“ в Прибалтика и Калининградска област. Това е всичко.

Поляков извади от джоба си смачкания брой на „МК“ и се обади в редакцията.

— Бихте ли ми казали, ако обичате, как да се свържа с Борис Менжега?

— Само на оня свят — отговори ленив женски глас. — Преди две седмици загина на ферибота „Рената“.

Сякаш нещо го преряза. Олюля се и за няколко секунди загуби дар слово.

— Вие... да не грешите нещо?

— Вижте какво, нямам време да...

— Да, да — припряно я прекъсна той, — разбирам ви, в случая шегите са неуместни. Последен въпрос: как бих могъл да поговоря с някого от колегите ви, които подготвят хрониката на първа страница? Това ме засяга директно. Във вчерашния брой имаше съобщение за сина ми...

След още пет минути прехвърляне по други номера, след нови увещания и разговори, Поляков узна, че информацията за Степан е дадена във вестника от санитаря на „Бърза помощ“, който го е откарал в института „Склифософски“.

Наложи се пак да отиде там. Още час и половина му костваше, докато научи коя смяна е докарала осакатения Стъопка. В момента линейката трябваше да е в гаража, ако не е тръгнала на някое екстрено повикване. Портфейлът на Поляков стремително изтъняваше. Трябваше отново да се отбие в банката, за да изтегли още няколко пачки от сметката си. Абсолютно невъзможно бе да използва кредитната си карта.

В гаража беше пълно с хора: механици и шофьори играеха карти на голяма маса. Около тях кряскаха и пушеха запаянковци. Имаше осем линейки, шест — родно производство, и два мерцедеса. Поляков, на когото никой не обръщаше внимание, надникна в мерцедесите, но веднага се усети, че постъпва глупаво. Старецът щеше да използва по-обикновена кола, за да не бие много на очи.

Тръгна да оглежда другите линейки и в предпоследната видя малък скелет, закачен на предното стъкло. И какво от това? Подобни

сувенири можеха да се видят във всяка втора или трета кола... Но предните седалки действително бяха с бели калъфи, както бе споменал Степан. Зад завеските обаче нищо не се виждаше.

Поляков погледна към десетимата мъже, увлечени от играта, и предпазливо натисна ръчката на вратата, без дори да си дава сметка какво прави. И застина на място. В дъното на линейката спокойно спеше старецът „кореспондент“. Но кореспондент или не, Поляков беше наясно, че именно той беше поне върхът на онзи чудовищен айсберг, с който се беше сблъскал.

Вячеслав Георгиевич се качи и лекичко затвори вратата. Без дори за секунда да се разколебае за онова, което възнамеряваше да направи, той започна да измъква кожения колан от панталоните си.

След пет минути линейката запали и излезе от гаража. И на това никой не обърна внимание. Нали такава ѝ беше работата на „Бърза помощ“ — постоянно да препуска из града, за да помогне навреме при хорското нещастие. Но ако някой беше проследил колата, щеше да забележи, че тя обикаля безцелно по улиците, без да спира където и да било, а на светофарите включваше сирената и червения буркан. След един час на такова бясно обикаляне линейката спря до някакъв павилион за закуски, а от нея слезе Поляков, купи си минерална вода и я изпи на един дъх. След това хвана едно такси и си отиде.

СВОЕ КРАЛСТВО

Най-готиното нещо в къщата на Принца беше телевизорът. Огромната чиния на покрива му осигуряваше безброй канали. Е, вярно — всичките бяха на английски, френски, немски, ама това не беше толкова важно. Киното си е кино, нали. Аз знаех вече и без думи да схващам как се развива действието. Като покиснеш месец-два пред витрината на някой магазин за телевизори, където постоянно текат разни видеофилми, ще се научиш и още как.

В стаята нямаше никой. Взех дистанционното и се изтегнах на леглото. Имаше два канала, които си бях намислил да открия. Оня гявол си ги пускаше с някакъв хитър номер. Със сигурност бяха за порно. Само че сега образът се въртеше, беше разкривен и нищо не можеше да се разбере. Е, няма значение, ще трябва да се поровичкаме малко.

Започнах да натискам едно след друго всичките копчета на дистанционното в най-различни комбинации. Така да се каже, по метода на пробата и грешката. Но всичко беше напразно. Ту започваше някаква въртележка от черта, ту се появяваха отделни думи, ту всичко изчезваше, но най-лошото беше, че розовите петна така и не се превръщаха в пищни голи мадами и пичове. Верно, че по едно време се появи поне звукът, ама нищо повече.

С една дума, когато на вратата се почука, така се стреснах, че едва не изкрецях. Сякаш ме бяха сбаради да върша нещо неприлично. Макар че то си беше самата истина. Бързо изключих щайгата и станах.

— Кой е?

Вратата леко се открехна и в стаята надникна Света. Погледна ме някак странно и тихо попита:

— Може ли да вляза?

— Защо, пак ли е време за плюскане? — злобно се поинтересувах аз.

Тя бързо влезе и затвори вратата след себе си.

— Аз... Може ли да ти кажа нещо? — попита Света неуверено.

— Кво да ми казваш? Случило ли се е нещо?

Тя постоя няколко секунди, като се оглеждаше наоколо, после седна. На леглото. На моето легло. Усетих как коленете ми взеха да треперят. Светка си беше готино маце, макар че се докарваше като голяма и ми се правеше на велика. Хубаво дупе, закръглено като ябълка, пък и цици — не ти е работа. И стройни крачка, а и в муцунката си беше наред.

— Аз... — започна тя и взе да се изчервява. — Максим, аз искам да те помоля за извинение.

— Защо? — не разбрах. — Какво е станало?

— Ами не знам — сви рамене тя. — Нали си ми сърдит за нещо?

— Ааа, не. Макар че... — взе да ми светва за какво става дума. — Ти самата не разбираш ли?

Не отговори. Наведе глава и замълча. Приблжих се до нея.

Долових приятната миризма на някакъв скъп парфюм, каквато обикновено лъхаше през прозорците на колите, когато ги миех на улицата, а от деколтето на блузката ѝ се показваше черен дантелен сутиен. Само да протегна ръка и...

— Той ще ме уволни, ако не го помолиш да ме остави — неочаквано изгърси тя и изведнъж вдигна поглед, като го закотви в мен. Усмихнах се и тихо казах:

— Хубава си.

— Какво? — уплашено попита Света.

— Значи аз трябва да кажа на Принца да не те уволнява? — смених аз темата и сложих ръка на коляното ѝ. — А какво ще получа за тая работа?

— Недей... — прошепна тя и се отмести по-надалеч от мен. — Моля те, недей така.

Ама на мене спирачките ми не държаха. Пъхнах ръка под полата ѝ и я повалих на леглото. Странно, тя почти не се съпротивляваше. Само уплашено се оглеждаше настрани, сякаш търсеше помощ, и непрекъснато ме молеше да престана. А аз вече бях разкопчал блузката ѝ и започвах да смъквам полата.

— Спри, почакай! — каза тя изведнъж високо. — Аз сама.

Спрях. Тя се измъкна изпод мене и стана, като се мъчеше да пооправи дрехите си. Очите ѝ бяха зачервени, цялата мазилка по лицето ѝ се беше размазала, ръцете ѝ трепереха.

— Ако аз... Ако преспя с тебе... един път, нали повече няма да ме закачаш? — попита с разтреперан глас и ме погледна в очите.

И край, ви казвам — всичко ми се отця. Дори ми идеше да потъна в земята от срам. Да вървят по дяволите с всичките си мангизи и гущери, видеокасетофони, компютри, гориш и мотовили! И тя да върви с тях! Сама ми се натресе в стаята, а сега се прави на света вода ненапита!

— Изчезвай! — тръснах се на леглото и се обърнах към стената.

— Да си отида ли? — неуверено попита Света.

— Давай, давай, омитай се.

Страхотно положение. За малко щях да я изчукам на това легло. И щях да го направя, ако не я бях погледнал в очите. Че аз да не съм някакъв си скапан Чикатило, мамка му!

Светка не си тръгваше. С гърба си я усещах, че е тука, че стои наред стаята. Чувах дишането ѝ.

— Е, кво си се залостила такава?

Обърнах се рязко и едва не зяпнах от изумление. Света беше съвсем гола. Стоеше и се прикриваше с ръце като оная мадама от раковината. Не, ама тя наистина е хубавица. Чак да те дострашее да чукаш такава.

— Ама ти какво? — попитах я, щом ми се върна дар словото.

— Максим — неочаквано се заплака тя, — много те моля, кажи на Принца, че аз изобщо не съм се фукала. Кажи му, защото той...

Изведнъж ми стана ужасно противно.

— Хайде, махай се оттука! Вземай си партакешите и се пръждосвай, докато не съм извикал охраната!

Тя си грабна дрехите и избяга от стаята.

Гледай бе, тъпанар такъв, до каква свинщина можеш да стигнеш от безделие!

След един час в стаята ми надникна един от горилите и каза:

— Принца те вика. Слез в гаража.

Това е то, оплескахме я. Сигурно ме е изтропала, че съм я опипвал, и сега ще се занижат едни, не ти е работа. Със сигурност ще ме изгонят оттука да вървя на майната си и никакви пари няма да получа.

Той седеше върху капака на някаква стара жигула и разговаряше с ония същите бабаити, дето ги бях срещал по стълбището. Сега

рижият държеше черно кюфарче, захванато за ръката му с желязна халка. Тримата се качиха в бричитайката си и заминаха нанякъде.

— Е, какво, скучаеш ли? — попита ме Принца, когато вратата се затвори след ония говеда. — Какво ще кажеш, да се поразходим ли с колата из града? Трябва да отскоча до едно място и ако искаш, можеш да дойдеш с мене.

Значи не ме е изпортила. Браво.

— Къде ще ходим?

— Ще видиш.

Той седна зад волана и запали.

— Е, какво реши, идваш ли?

Седнах отпред до него и колата излезе през вратата. Странно, да живееш в такава къща и да караш някаква си разбрицана жигула. Абе верно си е, че баровците по някое време малко изкукват.

Десетина минути пътувахме мълчаливо. Пък и на мене не ми се отваряше лаф. Да си кажа правото, бях се качвал на кола седем-осем пъти в живота си, не повече. Моите старци си даваха мангизите за друг вид гориво, така че не можехме да се оплачем от особен разкош. Последния път се возих в един москвич, ченгетата ме караха в участъка, бяха ме арестували след едно сбиване на улицата. Затова сега зяпах през прозореца и се шашках от скоростта, с която се движим.

— Сядал ли си някога зад волана? — неочаквано попита той.

Дори не можех веднага да чактисам какво точно ме пита. За някого тая работа може да е нещо обикновено, ама за мене...

— Кажи де, сядал ли си?

— Не, разбира се.

— А искаш ли да покараш малко?

Принца изви волана и спря колата на банкета.

— Ама направо тука ли? — погледнах го аз с недоверие. Или си прави майтап с мене, или наистина е принц...

— А защо да отлагаме? — отговори ми той на въпроса с въпрос, отключи си предпазния колан и отвори вратата. — Хайде, прехвърли се на моето място. Всичко, което искаш да направиш в живота, трябва да го правиш сега и веднага. Хайде.

За един ден ми се струпаха твърде много впечатления. Но по-добре да вземам, докато ми дават, а не да се правя на голям финяга.

— Значи слушай — той хвана скоростния лост, — така си на първа скорост, а така — на втора, това е трета, после четвърта, и така е вече за заден ход. А пък това е свободното положение. Разбра ли?

— Ъхъ — кимнах и повторих всичко.

— Крайният ляв педал е амбреажът. Средният е за спирачките, а този — за газта. Само че няма да даваш много газ, защото ще задавиш двигателя. И изобщо недей да натискаш педалите като луд. Хайде, давай.

Това... Това е. Жестоко!! Сам карам колата! Страхотен кеф, така не се чувствах дори когато стрелях с автомата. Направо супер. Желязна грамада като тази ти се подчинява при най-лекото движение на ръката.

— Сега дай на втора... На трета... И не дърпай така, нали ти казах, лекичко.

Колата плавно се движеше по празното шосе. А на волана ѝ седя аз. Ако кажа на някого, няма да ми повярва.

— Дръж по-право волана. И недей да го въртиш така, защото колата криволичи.

— Ама нищо не става...

През цялото време се стараех да карам направо, но колата постоянно се насочваше ту към едната страна, ту към другата.

— Нищо де, ще стане. А сега завий надясно.

— Ами светофарът? — попитах объркано. Ръцете и краката не ме слушаха много. Трябваше да мисля кой педал и кога да го натискам, при това трескаво въртях глава, като се мъчех да огледам всичко наоколо.

— Майната му на светофара.

След завоя насмалко не блъснах някакъв мъж. Той едва успя да изпърха, кажи-речи, изпод колата. Разкрещя се нещо след нас, но Принца не му обърна никакво внимание.

— Е, хайде, стига ти за първи път, че току-виж си припаднал от щастие — каза той и аз спрях колата. — Дай сега и аз да покарам малко.

После се понесохме по булеварда към центъра на града. Чудех му се как успява хем да следи всички знаци, хем да вижда другите коли, хем да не бърка педалите.

— С първата си кола се сдобих на двайсет и три години — каза той и се усмихна. — Беше една стара волга, двайсет и първи модел.

Три дни скачах до тавана от радост. И досега си го спомням.

— А на колко години сте сега? — попитах.

— На колко ли? — засмя се той. — Мъж в разцвета на силите си. Защо питаш?

— Ами просто така — свих рамене аз. — Просто ми е интересно още колко години ще ми трябва, за да имам такава къща, като вашата, пък и всичко останало.

— Ооо — поклати Принца глава, — то е както се случи, да знаеш. Повечето хора до края на живота си не могат да изкарат пари и за една стотна от всичко това. Наистина срещат се и други, които имат всичко много по-рано и го имат много повече, но обикновено те не живеят дълго, за да му се радват.

— А вие?

— Какво аз? — въздъхна той. — На твоята възраст и аз скитосвах гол и бос из улиците. Едва по-късно се оправих, когато срещнах един човек, лека му пръст, та той ме научи как да живея.

— Вие искате ли да научите и мен?

— Разбира се! — пак се засмя. — Нали трябва да предам опита си на някого. Иначе ще бъде жалко да отиде така на вятъра. Нямам намерение всичко, което със собствените си ръце съм... и изведнъж да се падне на някой...

— И защо избрахте мен?

— Е, брат ми... — поклати глава той, — не ти е точен въпросът. Трябваше да попиташ къде всъщност съм бил по-рано. Слушай, момчето ми, на човек му е нужна по-голяма увереност в себе си. Как смяташ?

Свих рамене.

— Това е то. И запомни — ако ясно си поставиш нещо за цел, винаги ще го постигнеш. Важното е само колко усилия си готов да положиш. Повечето хора не издържат. Например ти какво искаш в дадения момент?

Кой знае защо, изведнъж се сетих за Светка и за черния ѝ дантелен сутиен под блузката.

— Не знам.

Изчервих се.

— Ето на, виждаш ли? — каза той с усмивка. — И това е проблем. Трябва винаги да си наясно какво точно искаш. Иначе се

щураш като маймуна, посягаш към всяко нещо и такива ми ти работи.

— А вие какво искате?

— Аз ли? — въздъхна Принца. — Ами аз искам... такова едно нещо...

— Какво, самолет ли?

— Карай по-нагоре — отговори през смях. — Самолет вече имам.

— Кораб?

— По-нагоре — хитро ме погледна той. — И кораб имам. Това обаче не е цел.

— Е какво тогава?

— Кралството — просто отговори той. — Искам да си имам кралство.

— В какъв смисъл? — не разбрах аз.

— В прекия — отговори Принца сериозно. — И ще го имам. Тогава вече няма да съм принц. Ще бъда крал. Е, може би не точно крал, а президент, но ще владее цяла страна. А ти ще станеш в нея...

Но не успя да се доизкаже. Изведнъж на пътя ни изскочи някакъв катаджия, размаха слънчогледа и ни посочи да спрем.

— Мамка ти... — Принца доста рязко удари спирачки и неспокойно затършува в джоба си за документите. Намери ги, припряно излезе от колата и затича към катаджията. — Какво има, началство? — усмихна се той отдалече.

— Нарушение — кратко отговори лейтенантът, взе му документите и започна да ги разглежда. — Вижте какво, Едуард Николаевич — прочете името му в книжката, — взехте завоя с несъобразена скорост, попревишихте я.

— Ами ние тука със сина ми си приказвахме... — подмазвачески се усмихна Принца. — Извинете, ама...

— И на технически преглед не сте минали — въздъхна катаджията и си отвори планшета. — Ще се наложи да ви сваля номерата, да ви изпратят на полигона и на проверочен изпит.

— Е, защо да ми вземате номерата сега... Може би има друг начин да решим въпроса, а?

Гледах го и не вярвах на очите си. Как е възможно този човек, който допреди малко така нафукано приказваше, че ще има свое кралство, сега да се подмилква на някакво си ченге.

— Не, не става по друг начин — пак въздъхна катаджията, — сваляйте номерата.

— Хайде все пак да оправим нещата, а? — попита Принца, като заничаше в очите му.

Ченгето му обърна гръб и тръгна към колата си. Принца послушно заситни след него.

За какво си приказваха в колата — така и не разбрах.

След две-три минути Едуард Николаевич се върна. Седна зад волана, сякаш че нищо не се е случвало, и запали.

— Та ето какво ще ти кажа за моята страна...

— Едуард Николаевич, исках да ви помоля за нещо — прекъснах го изведнъж, като се мъчех да не го гледам в очите. — За вашата прислужница, Света. Нека да не я уволнявате, става ли?

— Добре — тихо каза той и замълча.

ДЕСЕТ ГИЛЗИ

Турецки пристигна от Сочи в Москва на другата сутрин, след като получи заключението от експертизата за спортния барут. Грязнов беше заминал преди него, но с влак, „ако не възразяваш, Саша“.

Майор Трофимов забележимо се възстановяваше, отново си бе възвърнал бодрия дух и доброто настроение: съвсем очевидно беше, че следствието върви към своя край. А пък Вела вече бе съвсем на крака, но Турецки предпочете да не се сбoguва с нея, за да не си отрупва съзнанието с излишни самоанализи във връзка... ами във връзка с най-различни неща.

Без да се отбива вкъщи, направо от прокуратурата той потегли към Митишчи, за да посети стрелковата база на олимпийския отбор. Преди това успя да проведе кратък разговор със стария опитен специалист от отдела по балистика в НИИ за съдебни експертизи, както и да вземе снимките на Вячеслав Поляков, поръчани за неговото издирване. Специалистът каза само, че той лично никога не е виждал експерименталния барут „Хамилтън“, но му се е случвало бегло да чуе за тази новост. Тя се отличавала с това, че, първо, е много скъпа и, второ, че по правило се използва за стрелба на далечни разстояния. В такъв случай калибърът на куршума възлизал на не повече от седем милиметра.

— И защо пък са му сложили такова странно название? — беше попитал Турецки.

— Защото стреля културно — бе отговорил специалистът.

В Митишчи го чакаше неприятна изненада: преди два дни представителният отбор заминал за Атланта. Нямаше кого да арестува, нямаше с кого да разговаря. Дори нямаше разсипан по земята експериментален барут.

„На какво всъщност си разчитал?“ — с недоумение се запита Турецки.

Недалече се чуваха приглушени изстрели. Явно някой тренираше на откритото стрелбище.

— Ами сега при нас е детско-юношеската спортна школа — обясни му чистачката в централната двуетажна сграда, където, освен нея нямаше жива душа. — Малките тренират, докато големите са на олимпиадата. Пък и къде ще намерят такива условия... А големите обещаха да се върнат от Америка с десет медала. Разправят, че имали много хубави резултати на последните предолимпийски... как им викаха... квалификации, нещо такова — довърши осведомената чистачка.

— А малките имат ли някакъв треньор? — с надежда, но без настроение се поинтересува Турецки.

— Може и да имат.

Чистачката се носеше с четката по коридора и усърдно миеше, като ту минаваше с бърсалката през краката на Турецки, ту го заобикаляше. След известен размисъл тя го посъветва:

— Потърсете го в общежитието, навярно спи — и махна с ръка към прозореца, през който се виждаше дълъг четириетажен блок, облицован с плочки в неприятен жълт цвят.

— Тук има общежитие? — сепна се Турецки. — И кой живее в него?

— Ами смятай, всички — провикна се чистачката вече от другия край на коридора. — И стига си се разхождал напред-назад да ми оставяш стъпки по митото! Вземеш да им приказваш малко по-човешки — и те веднага тръгват да маршируват през митото! А сетне върви бърши подире им...

Когато излезе от сградата, Турецки усети върху себе си нечий втренчен поглед. Спомни си, че като дете съвсем сериозно си представяше как всеки опитен детектив носи със себе си огледалце и периодично проверява дали някой не го следи.

Тръгна към общежитието, но внезапно чу името си, спря и се обърна. Към него тичаше с разперени ръце непознат пълен мъж, около трийсет и пет годишен, с бейзболна шапка, обърната с козирката назад.

— Александър Борисович! Скъпи! — викна пак мъжът и се опита да го сграбчи в прегръдките си, но той предпазливо се отдръпна. — Не ме ли познахте? — позасегна се шишкото и за всеки случай си свали шапката.

— Щипцин, Петя... — най-после проговори Турецки. — Щипцин, по прякор Щипците. Уникален случай в моята практика,

когато фамилното име и прякорът на престъпника съвпадат. Поразителна среща. И какво правиш тука?

— Съвпадаха — коригира го Щипцин и се ухили до уши. — Много вода изтече от онова време, когато общувахме с вас. На миналото съм турил дебел кръст. Само едно не се промени: пак така си припечелвам хляба с ръцете. И точно тука. Сега съм масажист. И то отличен масажист!

— Е, в това не се съмнявам, и като джебчия те биваше, пощипваше яко. Преди петнайсет години вероятно половин Москва ходеше с претършувани от теб джобове.

Поласкан от този комплимент, Щипцин избухна в смях.

— Москва тогава беше по-малка. Пък и в интерес на истината, аз отдавна не съм стъпвал там, макар че е на две крачки. Е, случва се през месец-два да отскоча за малко, колкото да се поразтоваря от излишните пари... и се прибирам като нов. Ама елате да се поизлегнем на тревата, защо да стърчим тука прави.

Отидоха зад общежитието и се разположиха на меката трева. Тук почти не се чуваше стрелбата.

— И тука не ми е зле — сподели Щипцин, — живея си безгрижно като момченце.

— Вижда ми се малко странна твоята работа, Петя: масажист на представителния отбор по стрелба. Какво ще кажеш, а? За какъв дявол им е на стрелците масаж, питам те. Пръстите им ли разтриваш, или какво? Да им е по-лесно да натискат спусъка?

— Е, то се знае, работата е измислена — кимна бившият джебчия, — ама на мен какво ми пука. Честно си изпълнявам задълженията. А и тук е навалица от началства, както навсякъде, впрочем пък и сауна има, момичета докарват. С една дума, всичко е точно, клиентите са доста, не мога да се оплача. Жалко, че не ме взеха в Атланта, но това, разбира се, щеше да бъде вече съвсем далавера.

— Ясно, добре. Кажи ми сега, къде живееш?

— Ами тука — посочи с ръка шишкото. — Само го наричат общежитие, но иначе квартирките си ги бива, същински апартаментчета. Съвсем сносно се живее. Пък и...

С нетърпелив жест Турецки отново прекъсна бърбивия масажист.

— Познаваш ли всички, които живеят тука постоянно?

— Горедолу.

— Как мислиш, дали се води някакъв счетоводен разчет на изразходваните при тренировките мунициии?

— Със сигурност.

— Кой отговаря за това?

— И той е в Атланта, началник е. Освен мене тука няма никого, сега, докато трае олимпиадата, се водя охрана.

— Къде се намира кабинетът му?

— Ей там, в оная сграда, от която току-що излязохте, на втория етаж, петнайсата стая — усмихна се хитро Щипцин и после направо попита: — Раздразнихте любопитството ми, господин началник! Позволете да се поинтересувам, какво всъщност ви води насам?

— Позволявам — благосклонно се съгласи Турецки. — Нашият живот е прекрасен и удивителен. Навярно ти по-добре от мене знаеш, че тук оръжието е специално. И патроните, и куршумите, и барутът също не са напълно стандартни. Та някои неща от тукашното домакинство неприятно се появиха на съвсем друго място в нашата красива родина. Така че, ще ти бъда много благодарен, ако ме заведеш в тоя кабинет — обобщи Турецки, като наблегна на последните си думи. — Или не, по-добре ще е да направим друго — неочаквано размисли той. — Тука ли бяха проведени последните контролни състезания? Да речем, преди десетина дни?

Щипцин кимна.

— Чудесно. Как може да се разбере кои са участвали в тях?

— От лесно по-лесно, както се казва в едно предаване. Доколкото си спомням, тези контроли се проведоха на стендовете. Нашият представителен отбор се занимаваше със стендова стрелба.

— И какво от това? — нетърпеливо попита Турецки.

— Как „какво“, нали после всички мишени се съхраняват още няколко месеца. Треньорите правят разбор по траектории, разбор на попаденията. Например вие, Сан Борисич, знаете, че професионалните спортисти усещат полета на куршума, нали? Представете си, стои един такъв мъжага със защитни наушници, небрежно отпуснат и съвсем спокоен, и — бум! бум! — натиска спусъка. После отегчено се мръщи, без дори да е погледнал през оптичния прибор, и ядно махва с ръка, с други думи, ясно е, че групирането на попаденията е съвсем калпаво.

— Така, така, добре. И къде се складират простреляните мишени?

— В сейфа.

— В сейфа ли?

— Майтапя се, в треньорския шкаф. Наричат го „гrobiщето“. Представяте ли си колко изстрели са прибрани там? Може да се пречука цяла армия... Сан Борисич — свойски му намигна Щипцин, — а не можете ли да се изтърсите тука, така да се каже, по официалния ред, с цял куп ченгета и кучета?

— Засега не ми се ще да се издавам. Още повече че целият представителен отбор е заминал. Дори все още не зная кого търся — намръщено обясни Турецки и в следващата секунда се порази от тази своя откровеност. Пък и има ли, дявол го взел, някакво значение кой, какво и на кого говори? У нас всички само това правят.

— Едно време никога не съм бил информатор, та сега затова ми е интересно! Само че първо трябва да изчакаме, докато се махне оная Баба Яга с четката.

— Впрочем къде изобщо се държи оръжието и всички останали неща?

— Има един огромен подземен бункер. Всъщност представлява малко градче. Там са и стрелбищата, и спортните зали. И складовете. И сауната.

Изад ъгъла на сградата се появи момченце на малък велосипед с три колела и се развика:

— Тате! Тате! Мама ти изгори ризата!

— Как така я изгори? — подскочи Щипцин.

— Ми с ютията! — радостно обясни момченцето и изчезна с колелото.

Щипцин ядно махна с ръка и отново седна на тревата.

— Каква ютия, каква мама? — не можа да схване Турецки.

— Това е синът ми — обясни Щипцин. — А майка му съответно ми е жена. Тая глупачка явно е решила да ми глади ризата.

— Значи живееш тука със семейството си?

— Защо се чудите?

— И какво работи жена ти?

— Нищо, гледа сина. А аз съм печалбарят.

— Похвално — кимна Турецки.

Действително високият дървен шкаф беше буквално претъпкан с употребени мишени. На чекмеджетата, в които бяха прибрани, имаше

отбелязани дати, а на всяка една от мишените — името на съответния състезател. Това създаваше голямо удобство.

— А сега знаеш ли какво ще направиш? — предложи Турецки.
— Иди да видиш в какво положение е ризата ти. Става, нали?

Щипцин се позасегна, но излезе.

Така, дотук добре. Първо ще трябва да се прегледат отчетите с двуседмична давност.

Турецки пресметна, че са стреляли трийсет и двама души. Видът на тези продупчени в десетката мишени, тази невероятна точност при стрелбата, автоматично го навеждаха на мрачни мисли.

Турецки отвори чекмеджето, където бяха прибрани резултатите, показани от спортистите преди десет дни. Те бяха вече трийсет. За по-голяма сигурност прегледа по-отдавнашните отчети. Имената отново бяха трийсет и две.

И така, моментът на истината беше настъпил. Макар че все още нямаше никакви доказателства, Турецки беше почти сигурен, че именно тези минус двама души имат съвсем пряко отношение към убийството на запаления ловец и любовник, собственик на паркера — полковник Малахов.

Дали сега, в този миг, убийците имат някакви лоши предчувствия за намеса на съдбата в тяхното деяние, олицетворена от прецизния следовател, дошъл чак в Митишчи да се рови в старите им мишени? Но какво ли ме интересуват чуждите самоанализи, сепна се Турецки, стигат си ми и моите, дори са ми твърде много. И започна да сравнява имената по изготвените списъци.

Бяха отсъствали майсторите на спорта Емелянов и Цаликов. Сега вече изникваше друг закономерен въпрос. На контролните състезания са били трийсет и двама души, но всъщност не всички са заминали за олимпиадата. Къде ли са в момента онези двамата? И как да го разбере? Турецки погледна през прозореца. Петя Щипцин се мъчеше да разпали някаква скара и досипваше в нея дървени въглища.

— Петя — повика го Турецки, — според теб как мога да разбера кой точно е заминал с представителния отбор?

Петя се почеса по тила. После съобрази:

— Там, в средното чекмедже на бюрото, трябва да има течение на „Спорт-експрес“. Прегледайте го.

В броя преди една седмица Турецки намери общия списък на Всички спортисти, заминали на олимпийските игри. И като стар запаляно се зачете в познатите имена. Волейболисти, лекоатлети, Млуици... Ах, жалко, Садовничи няма да плува. Рано изпадна това момче, много рано. По едно време Турецки усети, че се разсейва, и премина направо към имената от представителния отбор по стрелкови дисциплини. Стрелба с лък. Не, не. Ето, стрелба с огнестрелно оръжие, единайсет души. Траншеен стенд: Цаликов, Емелянов.

Повече въпроси няма, сега им остана само да чакат. Най-важно е да не ги подплашат и да ги държат под око, иначе ще се прекъсне единствената нишка. Защото те всъщност не са самостоятелни фигури, а само изпълнители.

Желая ви успех в Атланта, момчета. Особено след оня ужасен провал на нашия национален отбор на Европейското футболно първенство в Англия. Но пък наистина играха кошмарно, което си е вярно, не може да се отрече...

Сега остана последната решаваща стъпка. Да влезе, без санкция от прокуратурата, в стаите на двамата храбри стрелци от траншейните стендове. Без да обръща внимание на Щипцин, който настойчиво го канеше на шишчета, Турецки го повлече със себе си отново към общежитието.

— Аз съм инспектор и съм дошъл на проверка да видя какво е при вас състоянието на противопожарната охрана, вентилацията, санитарните възли и всичко, което ти дойде наум, разбра ли? Искам да видя къде живеят.

А в същото време си помисли, че в някой американски филм, пък навярно и в реалния живот там, американският Щипцин упорито би се съпротивлявал да наруши границите на личното владение. А този тук хабер си няма, дори се хили. Както изглежда, доста му е дотегнало еднообразието в базата.

Съдейки по всичко, Емелянов и Цаликов бяха неразделни приятели. Дори живееха заедно.

Стаята им можеше да се възприеме за класическо студентско жилище, ако не беше тоталната липса на каквито и да било книги. Затова пък имаше купища видеокасети.

Какво ли би могло да се открие в стаята на хора, които миналата седмица са били в Сочи, а тази — вече в Атланта? Защото едва ли са

решили, като последни идиоти, да си пазят билетите от сочинския самолет...

Турецки прегледа всички чекмеджета на бюрото, пребърка джобовете на разни якета, дънки и други дрехи. Не, разбира се, не ги пазеха. Ами обувките? Хм. Той погледна калните обуца. Може и би трябвало да се идентифицира полепналата по подметките кал, като се сравни по състав с почвата на стотици километри оттук, но беше минала седмица, а може би дори две.

Механично отвори още веднъж чекмеджетата на бюрото. Ето, една съвсем обикновена кутия от патрони „Баярд“, но какво от това? Защо пък да не стои тука, руснаците имат навика да пазят всичко. Още повече че в нея се търкалят десетина празни и доста тесни гилзи... Празни гилзи!!

А какво още ти трябва? Я да ги измерим какъв калибър са? Турецки намери линейка и ги измери. Ами да, точно в тези гилзи е имало барут „Хамилтън“. Припомни си какво беше казал експертът: калибърът на патроните с експериментален барут е не повече от седем милиметра. Куршумите, които бяха открити в трупа на Малахов, бяха класически — 7,62 мм. Значи тези изкусни снайперисти просто са използвали своя забележителен и ефикасен барут в стандартни патрони. Но защо ли празните гилзи са толкова много — цели десет парчета?

При този закономерен въпрос Турецки изпита известно притеснение.

— Щипцин, иди да доведеш жена си, ще бъдете свидетели. Намерих тук нещичко. Сега ще направим протокол за обиска, ще запишем в него тази кутийчица и двамата със съпругата ти ще се подпишете, че сте видели как съм я намерил тука. А после ще запечатаме вратата.

— Момент — прекъсна го досега послушният Щипцин, — а аз видял ли съм?

— Видял си, разбира се.

— Ами ако не съм?

— Не ставай нахален, сега не е време за такива номера. Ето, виж, че тя е в чекмеджето.

— Е-е-е — проточи Щипцин, — вътре е, верно. Но сега е вътре. Ами къде е била по-рано?

Той понечи да извади кутията, но не можа. Не по-малко изненадан, Турецки отново вдигна капачката и едва тогава забеляза пирона, с който бе закована за дъното на чекмеджето.

— Вярно, тука е била — веднага се съгласи Щипцин.

В присъствието на двамата съпрузи Турецки изготви протокол за конфискация на вещественото доказателство, откова кутията от чекмеджето и я прибра. На сбогуване пожела на Петя и жена му всичко най-хубаво в брачния живот.

„Все пак добри хора са това масажистите — помисли си Турецки вече във влака. — И в Сочи ми помогна оная симпатяга от «Хоризонт», и тука се получи същото. Изглежда, на масажистите това им е в кръвта или е нещо като цехова солидарност.“

СХВАТКАТА

На връщане трябваше да си осветяват пътя с електрически фенерчета, тъй като в планините се стъмваше рано. Пътеката, едва забележима през деня, сега в здрача изобщо не се различаваше. Придвижваха се слепешката, почти без да разговарят помежду си. Бойците бяха праметнали оръжието си през гръб, за да не се клати и да не им пречи да вървят. Всеки от полевите командири си мислеше какво обяснение да даде на хората си. Нямаше с какво да ги зарадват. Старейшината Ибрахим не беше им обещал златни планини. В близко бъдеще нямаше да получат дори най-необходимото — боеприпаси, военна екипировка, системи за свързка. А при това окаяно състояние на разпокъсаните отряди бе достатъчна само една голяма офанзива по цялата фронтова линия, за да загубят войната.

Все пак се бяха отклонили от пътя и излязоха от гората на около петстотин метра от колите. Отдалече се виждаше малкият огън край тях. Ако не бяха го съгледали, може би още щяха да се мотаят наоколо.

Когато приближиха на петдесетина метра от ясно различимите в мрака пламъци, Азамат неочаквано се спря:

— Стойте! — нареди той с остър шепот, наклони глава и взе да се ослушва. Всички останали също замряха.

Откъм огъня се чуваше руска реч!

— Федералите! Гаси фенерчетата! — прошепна Азамат. — Откъде се взеха?

— Това са спецназовци, мобилна група от специалните части — тихо поясни Вахит, — сблъсквал съм се с тях, явяват се по най-неочаквани места. И са отлично подготвени.

— Е, добре. Трябва да заобиколим през гората и след това внезапно да ги нападнем. Никаква подготовка няма да им помогне, ще ги изтребим като плъхове...

Неочаквано Азамат се препъна в нещо меко и неподвижно. Наведе се и видя в краката си трупа на механика Али.

— Гадове! Ще ми платите за всичко!

Бойците навлязоха в гората и безшумно се запромъкваха към колите. После по команда на Азамат откриха ураганен огън срещу седящите край огъня войници от федералните сили. Но не беше така лесно да се справят с бойците от специалните части. Те сякаш бяха усетили нападението половин секунда преди да открият огън срещу тях. И бяха успели някак си да се хвърлят на земята и да се претърколят настрана. Край огъня останаха да лежат само двама. След още една секунда откриха ответен огън. Стреляха напосоки към гората, но доста точно — съдейки по това, че много от автоматите на нападателите бяха замлъкнали, куршумите им бяха попаднали в целта. Спецназовците не бяха много, само десетина души, но всеки от тях бе преминал през такова обучение, че струваше поне колкото двама обикновени бойци. При това в мрака е много по-лесно да се отбраняваш, отколкото да нападаш.

Но Азамат се оказа по-хитър. Зареди гранатомета и стреля в един от джиповете. Той тутакси избухна в пламъци и освети всичко наоколо. Федералите се опитаха да се изтеглят в мрака, като стреляха и се търкаляха по земята, но това не им помогна. В ярката светлина на горящата кола те се виждаха съвсем ясно.

Жестоката кратка схватка приближаваше края си, когато нещо силно блъсна Азамат в гърдите. Дъхът му секна, пред очите му притъмня... За миг видя как неговите бойци режат ушите на мъртвите федерали и за по-сигурно пускат по един куршум в тила на всекиго. Но кой знае защо, тази гледка не го зарадва. Той самият бе убил мнозина, дори бе разпнал на кръст един православен свещеник, но сега изведнъж се ужаси от изникналото в мислите му кърваво кълбо от спомени.

— Какво има, Азамат? — отекнаха като ехо в съзнанието му думите на Вахит.

— Аз... Край... — с усилие промълви той. — Умирам...

Помоли с поглед Вахит да се наведе към него и прошепна:

— Свършвайте тази война... Аллах акбар...

„Герой на деня“

Най-накрая Турецки се прибра вкъщи, премалял от глад. Защо ли се отказа да хапне шишчета в Митишчи? Жалко. Стомахът му страхотно се бунтуваше. А в хладилника, разбира се, нямаше абсолютно нищо.

За краткото му седемдневно отсъствие едностаиният апартамент бе заприличал на запусната бежарска квартира, потънала в ужасна мръсотия. Междувременно камарата неизмити чинии в мивката сякаш бе нараснала. Навярно вече са клеясали? Хлебарките направо си бяха приватизирали цялото жилище. Освен това преди седмица, когато заминаваше за Сочи, естествено бе забравил да остави отворено малкото прозорче. Така че въздухът беше тежък, наситен със съответните миризми, а атмосферата — застояла и потискаща.

Слава богу, че жена му и дъщеря му бяха взели Рагдай със себе си. През близките дни нямаше да има никаква възможност да го извежда на задължителните разходки сутрин и вечер.

Изгреба от бурканчето жалките остатъци от нескафе „Чибо“ и ги изсипа в голяма чаша, после сложи чайника на печката и отиде в стаята. Отпусна се на продънения диван, взе дистанционното и включи телевизора.

Канал „Россия“, новините. Ха, че това е нашата позната — любовницата на Малахов!

Междувременно журналистката говореше:

— Тази светкавична смяна на градските власти, при това в разгара на курортния сезон, бе голяма изненада за жителите на Сочи. Никой не бе очаквал подобен скандал и най-вече никой не предполагаше колко е голям броят на компроматите, изобличаващи чиновниците в рушвети, фалшификации и явна кражба на държавни пари...

Турецки презрително се усмихна и превключи на друг канал. В студиото, в открит ефир, седеше самият господин Поляков и отговаряше на въпросите, задавани му от Евгений Кисельов. В долната част на екрана просветваха номерата на телефоните, на които зрителите можеха да се обаждат. „Герой на деня“ — така се наричаше предаването. Без да откъсва поглед от екрана, Турецки посегна към телефона, но той в същия миг иззвъня. Турецки изруга и вдигна слушалката.

— Ало, Саша — чу се гласът на Грязнов, — вече съм си в Москва.

— Къде по-точно? — изрева Турецки.

— Вкъщи — удиви се Грязнов. — Да не мислиш, че ти се обаждам направо от гарата, за да ти рапортувам по-бързо?

— Абе майната ти! Пуснал ли си телевизора? В момента говори Поляков. Веднага включи на НТВ! И незабавно се заеми с него, ясно ли е? Трябва ни на всяка цена.

— Е, това вече е друг разговор — след десетсекундна пауза промърмори Грязнов. — Ей сега ще се обадя където трябва. Ще го приберем, бъди сигурен.

Турецки постави слушалката, повиши звука на телевизора и се опита да набере някой от номерата в студиото. Безнадеждно занимание, всички непрекъснато даваха заето.

Поляков отговаряше спокойно и с такова достойнство на все възможните неприятни въпроси за потъналия ферибот „Рената“, че за секунда Турецки неволно изпита известна симпатия към него.

Отново иззвъня телефонът. И този път беше Грязнов.

— Шефе, мъртъв или жив ни трябва Поляков?

— Жив, разбира се — сериозно отговори Турецки.

— Извинявай, ама одеде ти нищо не ми каза. Добре де, шегувам се. Тръгнали сме да гоним вятъра, ще знаеш — съобщи той. — Предаването тече на запис.

— Тоест как така на запис? Нали чувам, че се обаждат зрители и той отговаря на въпросите им?

— Чудеса на електрониката в действие. Можеш да се консултираш по въпроса с твоя академик. Записът е направен преди седмица. Впрочем точно тогава е изчезнал нашият човек. Ако получиш нова информация, позвъни ми. Между другото, чух, че в твоята прокуратура има нещичко за нас. Чао засега.

Водата в чайника беше вече изкипяла.

Турецки не се обади в прокуратурата да пита какви новини има за тях, тъй като не бе изключено и това да е някой номер на Грязнов.

Изминалите няколко дни изсмукаха всичките сили на Поляков и около десет хиляди долара. Това бяха пасивите. А активите — че изпрати в Швейцария наново гипсирания Степан заедно с Димка (трябваше да се поразправя с тоя калпазанин, за да го научи на ум и

разум), плюс скъпоценната му Ирка и майка ѝ, преводачката. За тях двете събитията от тези дни бяха станали най-ярките преживявания в сивия поток на московските им делници. По дяволите, как само го гледаше тая преводачка! И тя, и всички останали не можеха да си обяснят защо той не заминава с тях, но го отдаваха на обичайната му заетост. А каква работа имаше сега?

Почти всичко вече беше уредено. „Но защо ли се чувствам толкова уморен — помисли си Поляков. — Та нали цял живот именно работата ме поддържаше... Какво още по-важно да измисля? Всъщност нищо.“

Обади се на Кривцов.

— Здравейте, Пьотър Романович.

— Какво става с проблемите ти, Слава, все така ли те решават?

— Май се случи обратното. Виж за какво ти се обаждам сега можеш ли да ме ориентираш как да узная номера на едно телефонче? Много ми се ще да си побъбря с един човек.

— Защо пък да не ориентирам един хубав човек как да намери друг хубав човек. Не греша, нали?

— Не, наистина не грещиш — засмя се Поляков.

В продължение на един час Турецки и Грязнов „получиха“ по своите канали наведнъж три пратки с „товар двеста“. И в тях нямаше нищо, което да ги зарадва.

— Аз ли да започна пръв? Чувствам, че с която и новина да започнем, всичко ще е пълна гнусотия — намръщено каза Грязнов.

„Товар двеста“ беше армейски жаргон от времето на афганистанската война, който все още се използваше тук-там в органите на милицията. Тогавата тази фраза означаваше контейнер с трупа на загинал военнотруженец, върнат от Афганистан в Съюза. Сега значението ѝ се беше разширило малко...

— Точно в центъра на Москва — подхвана Грязнов натъртено — в линейка на „Бърза помощ“ е открит трупът на удушения шейсет и седем годишен санитар... познай как му е името.

— Предавам се.

— Менжега — със злорадство произнесе Грязнов и зачете на глас получената информация по случая: — „Съдейки по странгулационната бразда на шията, най-вероятно е бил удушен с вратовръзка или кожен колан. В колата са открити пръстови

отпечатъци. Идентифициралите трупа свидетели — също санитарни — са заявили в показанията си, че са видели как зад волана на линейката, с която е работел новият им колега, е седнал съвсем непознат за тях мъж.“

— Какви са отличителните му белези?

— Ами май бил висок, но не чак висок. Според някои бил стар, а според други — студент. И всички приказват все в тоя дух. Обичайната неразбория. С една дума — ядец по всички показатели.

— При това положение въпросът за пожара във фирма „Светлина“ потъва в пълна мъгла — мрачно заключи Турецки. — Нали в сочинското жилище на Менжега не се намери нито една негова снимка? — попита той и въпросително погледна приятеля си.

— Натурално — тържествено забарабани с пръсти по масата Грязнов. — Но сега дори това, което имахме, се оказва достатъчно. Менжега и в Африка си е Менжега, и в Сочи, и в линейката на „Бърза помощ“. И представи си: при това е установено, че починалият наистина е воювал в Афганистан преди шестнайсет години. Бил е с чин старши прапорщик.

— Хайде бе!

— Това е абсолютно достоверно, макар че с нищо не ни грее.

Пък и сам знаеш, че всичко, което можем да извлечем от тая достоверност, ще бъде пълна лъжа. И какво още? Ами нищо. Не са намерени нито документи, нито оръжие. Ако е имало нещо подобно, сега е в ръцете на убиеца.

— Тоест на човек от системата на Герат. С други думи — Поляков? — припомни Турецки.

— Натурално.

— Защото очевидно единственият оцелял от тази команда е онова сукалче Кулебякин, който сега е в следствената килия — с неудоволствие обобщил Турецки. — Е, значи остава да се спрем на самия Поляков? Направо не е за вярване.

— Ами наистина изглежда почти невероятно. Освен ако е имал някакви по-лични мотиви, които на нас са ни неизвестни. Или другият вариант — това да е било отмъщение на Батона, новият собственик на фирма „Светлина“.

— Щеше да си много прав, ако не съществуваше и една малка подробност. Още не знаеш какви са моите новини — без никакво

въодушевление му напомни Турецки.

— Давай тогава.

— Батона най-после се появи. Той е грузинец, на четиридесет и пет, петдесет години, няма смисъл да ти казвам името му, защото в неговите вещи бяха намерени отчайващо голям брой документи на най-различни имена. Някъде към двайсет варианта. Но най-важното в случая е, че той притежава истински нотариален акт за фирма „Светлина“, след като я е купил от Герат.

— И защо са му викали Батона?

— Очевидно това е руската интерпретация на грузинското Батано. Не по-малко от десетина души са чули, че Гибона се е обръщал към него именно така.

— Бих искал да се запозная с него. Ами кой е Гибона?

— Уви, както лаконично се изразява Трофимов, Батона вече е труп. Фактически труповете са два. Защото заедно с него убийците са пречукали и Трунов, по прякор Гибона, който е бил доста голям авторитет в престъпния свят. И двамата са били застреляни във Владивосток, почти до къщата на Гибона. И най-интересното е, че пак са били открити следи от барут „Хамилтън“. А куршумите пак са се оказали стандартни — 7,62 мм. Батона и Гибона са били убити два дни след Малахов. Така че най-вероятно са действали едни и същи хора. И всъщност затова в кутията, която конфискувах от общежитието в стрелковата база, имаше толкова много гилзи.

— Натурално. Чакам с нетърпение кога ще се върнат тия прелетни птички. И да ми кацнат в ръчичките, за да ги науча в какъв вид трябва да се съхранява барутът — закани се Грязнов.

— Чакаш? — замислено проговори Турецки. — Защо пък да чакаш?... Слава, кога за последен път си ходил в чужбина, а?

— Преди месец, в Украйна.

— Ясно. Виж сега какво ще направим ние с теб. Лично аз наистина никак не съм очарован, че подобни типове се разхождат безпризорно отвъд океана. Разбира се, там ги водят на група, но мога да си представя как става това. Ония тежкари от посолството са си шушумиги. Нямам им никакво доверие, ще знаеш. Научили са например как се пише на английски думата „инцидент“ и си въобразяват, че едва ли не са постигнали всичко в тоя живот. А животът, Славка, е прекрасен и удивителен. Така че, с една дума, ще

взема аз да си те пратя на олимпиадата. Ще крещиш там за нашите като момченце и ще държиш на каишка двамата храбреци, докато не се приберат вкъщи. Ще заминеш с делегацията на разжалваните Коржаков и Барсуков^[1]. Те излитат за Атланта една седмица след откриването. Става, нали? Мисля, че ще реша този въпрос съвсем оперативно.

Грязнов беше онемял от изумление и дори не се сети какво да каже.

— И още нещо сме пропуснали, докато бяхме в Сочи — без да му обръща внимание, продължи Турецки. — Или по-скоро грешката е моя. Нали помниш, че фирма „Светлина“ се премести от Адлер в Сочи? А в предишните ѝ помещения в Адлер се нанесе някаква агенция за недвижими имоти — „Възход“. Занимават се момчетата с най-различни покупко-продажби. Та значи тая фирма е също на Батона. Във Владивосток са били открити и документите за нея. Чисто и просто той е направил рокада — електронниците там, а брокерите тук. Ако още тогава се бях позамислил, че нищо случайно не може да има в тая комбинация, вероятно брокерите щяха да ме „отведат“ при Батона, докато е бил още жив! Освен това във вилата на братя Кирякови се откриха и негови отпечатъци. Явно и те са работили за Батона. И именно Батона е поръчал убийството на Герат Климов, в това вече няма никакво съмнение. Представяш ли си колко бързо щяха да се решат нещата, Слава? Защото този чудесен грузинец не е никак случаен човек, притежавал е в Сочи маса имоти, направо с лопата да ги ринеш.

Телефонен звън прекъсна разговора.

— Александър Борисович, нали? — полуутвърдително произнесе с подчертано спокоен тон кадифен мъжки глас. — Обажда ви се Вячеслав Поляков... По дяволите! — след секунда пауза се засмя мъжът отсреща. — Като се замислиш, звучи почти като Вячеслав Иванков4!

Със знаци Турецки показа на Грязнов, че трябва незабавно да засече откъде се обажда неговият събеседник. Грязнов се втурна към другия телефон и набра няколко цифри — кода на свързочния възел.

— Момент, момент...

— Вижте, обаждам ви се от мобифон. Обикалям с кола из улиците, така че не си правете труда да се опитвате да ме засичате.

След малко просто ще го изхвърля през прозореца, защото тоя боклук повече няма да ми трябва — съвсем сериозно предупреди Поляков.

— Какво искате от мен? — ядосан попита Турецки.

— Да се срещнем. Ще ме познаете ли по физиономия? Защото аз все още не съм ви срещал из белия свят.

— О, бъдете сигурен, че ще ви позная — усмихна се в слушалката Турецки. — Най-подробно съм разучил снимката ви от училищния албум. Къде да се видим значи?

— На десет минути път от вашата прокуратура има един бар „Холстен“, знаете ли го?

— Отлично, поне ще пийнем студена бира. Да речем, след половин час?

Наблюдението на тази гуляйджийска спирка бе организирано за десет минути. А Грязнов, който бе приятно изненадан от новината, остана да дежури на телефона. След двацет минути Турецки вече седеше в бара и пиеше бира. Заведението беше почти празно. На съседната масичка двама млади мъже, облечени в еднакви сака, но с различни вратовръзки, и с едно общо куфарче с цифрова заключалка, обсъждаха последните борсови новини.

Поляков се появи точно на уговорената минута. Кой знае защо, държеше ръцете си в джобовете. Беше облечен в скъп, но поизмачкан костюм. Вратовръзката му стърчеше от единия джоб, а яката на ризата беше разкопчана.

Турецки му помахаша с ръка.

— Ще пиете ли нещо? Ако искате и на вас да поръчам бира?

— Благодаря, вече утолих жаждата си — отказа с широка усмивка Поляков.

„Има великолепни зъби, не може да се отрече. Вероятно — Блендамед-комплит.“

— Изглежда, се чувствате превъзходно — отбеляза с известна завист Турецки и помести към него един стол.

— Когато узная, че в семейството ми всичко е наред, започвам да гледам на живота по-весело. Пък и сауна, фитнес, тенис, масаж — това за мен са задължителни неща.

Поляков избухна в непринуден смях при спомена за преживелиците от последните дни. Всъщност кога за последен път беше вземал душ?

— Извинете, вие нямате нищо общо с това — поясни той веселостта си пред учудения поглед на Турецки. — Хайде, извадете касетофона си.

— Нямам навика да ползвам касетофони. Дайте да говорим вече по същество — сухо предложи Турецки. — Мога да ви задам сега маса въпроси...

— Пригответил съм нещичко за вас. Само че ми се свиди да ви го давам — откровено призна Поляков. — Но съм решен на тази стъпка.

— Така ли? И какво по-точно? — Турецки усети как го сви под лъжичката.

Поляков се засмя, показвайки с целия си вид, че няма да стане така изведнъж.

— Имам чувството, че ми се предлага сделка — отбеляза Турецки, като с удоволствие отпи няколко глътки от бирата си. — Или подкуп.

— Само че още не съм решил какво да ви поискам — каза през смях Поляков, като все така не вадеше ръце от джобовете си. — Е, хайде, ще ви дам известен аванс... Значи така... Но моля ви, отпуснете се.

Турецки си помисли, че този необикновено симпатичен и спокоен мъж има право. За какъв дявол бърза да му се ежи? Ами само защото не успя...

— Как е водата в Сочи? — с лека подигравка запита Поляков, сякаш прочел мислите му. — Добре, добре. Сега ще ви подаря нещо доста интересно от тоя забележителен град. Заповядайте, това е номерът и шифърът на шкафчето в гардероба на Курската гара — обясни той, като подаваше на Турецки визитната си картичка, на която бяха написани съответните цифри.

— Изчакайте за момент, ако обичате — помоли Турецки, след което стана, отиде при бара и помоли бармана да му подаде телефона. Като гледаше визитната картичка, той продиктува информацията и номера, от който се обажда. После се върна при сучаещия Поляков, който вече бе извадил ръце от джобовете си и сгъваше лястовичка от една салфетка.

Турецки допи бирата си.

Поляков запрати лястовичката, която плавно полетя и се приземи зад бара. Минаха двайсет и пет минути. И тогава сякаш по команда

завъня телефонът. Грязнов съобщи, че в шкафчето са открити шест кутии с кинолента. Турецки с нищо не издаде учудването си.

— Това е само авансът — напомни му Поляков. — Все пак не се надявайте, че ще видите на запис как насилвам доведената си дъщеря. И знаете ли защо? Защото просто нямам такава.

— Но какво искате всъщност? — сдържано попита Турецки, като си даваше сметка, че изобщо не контролира положението.

— Нещо съвсем незначително. Да ме арестувате.

— Искате да се скриете? Не съм убеден, че ще мога да ви помогна, след като не знам от какво трябва да ви защитавам.

— Не от какво, а от кого. С удоволствие ще ви съобщя името на това действащо лице от най-новата ни история.

— Ами давайте, Вячеслав Георгиевич — любезно го подкани Турецки.

— Наричат го Едик.

— Е, знаете ли... — искрено се възмути Турецки, но изведнъж неволно се прозя.

— А вие какво очаквахте да ви кажа? Приберете ме на първо време в някоя килия и там вече ще разговаряме по-подробно.

— Очевидно не сте съвсем наясно с колко формалности е свързано това. Пък и нямам никакви сериозни основания — започна да обяснява Турецки, но внезапно си спомни, че до неотдавна бе готов незабавно да го арестува, фактически дори насред предаването по НТВ.

— Пфу, какъв чиновнически език. Така няма да се спогодим, Александър Борисович. Опитайте се да се отнасяте към мен малко по-изискано. Това със сигурност ще ви бъде от полза. Защото тази среща с прекрасното, която съм ви подготвил, просто изисква едно деликатно и тъй да се каже, високохудожествено отношение.

— В какъв смисъл?

— Разбърбих се нещо, не ми обръщайте внимание, скоро сам ще разберете. Впрочем мога да ви подсказва основание да бъда арестуван. За незаконно пребиваване в Москва. Та аз например нямам адресна регистрация. Но я ми кажете, знаете ли какво всъщност значи „инстинкт за самосъхранение“?

— Единственото, което мога да ви предложа засега, е да продължим разговора в моя кабинет в прокуратурата. Сега ще извикам

кола.

— Няма нужда, по-бързо ще стигнем пеша. Нека подишам чист въздух, може би това ще ми е последната разходка на свобода.

„Все пак трябва да се наспя — помисли си Турецки на влизане в кабинета. — Да се натряскам с някой хубав коняк като Слава и да си подремна юнашки около петстотин минути...“ Леко затвори вратата след себе си и ключалката ѝ автоматично изщрака, нечуто за посетителя. Сега вече той не можеше да излезе от кабинета без разрешение от неговия стопанин. Но нали всъщност бе дошъл тук съвсем доброволно?

„Ти си просто един тъп, застаряващ бюрократ! — ядоса се на себе си Турецки. — Когато не можеше да го откриеш, се дразнеше, а сега, когато лично ти дойде на крака, се чувстваш още по-зле. И лошото е, че започва да ти става навик. За втори път вече, като се включи в сметката и любовницата на Малахов, при тебе идва човекът, когото търсиш. И то точно в момента, когато не полагаш за това никакви усилия. Но фактически — след като сума пъти си ги хвърлял в напразни начинания...“

— Тогава нямаше да дойда — сериозно каза Поляков и го погледна в очите. Но забелязал изумлението на Турецки, добави: — Вие просто размишлявате на глас.

Ненадейно Турецки усети как всичко около него изведнъж се завъртя. Не му достигаше въздух! Широко отвори уста и се строполи на пода. Но в помръкващото му съзнание се мярна: „Глупак такъв... когато отиде да говориш... по телефона... Поляка... държеше ръцете си в джобовете... Героят на деня...“

Без ни най-малко да се изненада, Поляков пъргаво го заобиколи, затършува в чекмеджетата на бюрото и извади оттам тъничка папка с надпис „Поляка“.

Бързо я прелисти и иронично се усмихна:

— Слабо, доста слабо... — измърмори под нос, почесвайки небръснатата си от три дни брада, след което върна папката на мястото ѝ. — Ами добре тогава!

Напръска Турецки с вода от гарафата и няколко пъти почука по стената.

След малко влезе следователят Могилинец. И веднага извади пистолета си, виждайки колегата си в безсъзнание. Турецки бе

прословут с рядката си издръжливост и способност да спи само по пет часа в денонощието.

— Не се прави на глупак — беззлобно му каза Поляков. — По-добре се погрижи за него. Твоят колега, господин Турецки, взе, че се задави.

Могилинец се развика и тутакси дотичаха няколко следователи и други служители от прокуратурата. Поляков наблюдаваше тази суматоха с огромно задоволство.

Доста бързо пристигна и медицинската помощ.

— Най-вероятно клофелин — промърмори дежурният лекар, докато измерваше пулса на Турецки, а когато погледна зениците му, заключи — да, обикновен клофелин. Сега вашият колега ще дремне пет-шест часа, разбира се, ако дозата е нормална.

И въпросително погледна Поляков.

Той мълчаливо се усмихна и сви рамене.

В същия миг Турецки поотвори очи и с усилие измънка:

— Защо... дойдохте... доброволно?...

— Има хора, които се ръководят от принципа да помитат всичко по пътя си. Принца, с други думи, Едуард, спада именно към тази категория. Можех и да не дочакам кога най-последно ще се доберете до мен...

Но последните му думи не достигнаха до съзнанието на Турецки.

[1] Хора от близкото обкръжение на президента Елцин. — Б.пр. ↑

ПОГРЕБАЛНИЯ ОБРЯД

Старото гробище на Ени-Чу отдавна не беше виждало толкова голямо погребение. А и не бяха малко хора — единадесет души трябваше да приюти в себе си земята. Не достигаха табути — специалните носилки, на които по мюсюлмански обичай се полагат покойниците. Затова селският дърводелец трябваше спешно да скове нови и да ги боядиса в небесносин цвят, за да се знае, че е умрял млад мъж... Сред високите надгробни паметници — дълги като моливи камъни, потъмнели от времето и килнати на една страна — бяха изкопани единайсет гроба. Наскоро назначеният в селото ходжа монотонно припяваше погребални молитви. Цялото село се бе събрало на гробището. Най-отпред стояха оцелелите бойци от чеченския отряд и, разбира се, белобрадият Ибрахим, председателят на съвета на старейшините в този планински район.

Погребалният обряд продължи дълго, както си му е редът. Бе започнал още в зори, но когато ходжата довърши последната молитва, вече бе пладне.

Веднага след обряда седмината оцелели бойци (другите двама бяха тежко ранени) се отправиха към дома на Ибрахим. Командирите влязоха заедно със стопанина в къщата, а за всички останали участници в погребението бяха сервирани дълги маси на двора.

Бяха принесени в жертва петнайсет овни — Ибрахим не се беше поскъпил. Ядяха мълчаливо. По едно време домакинът наруши тишината:

— Нищо, нищо. Аллах е велик, няма да остави невинната кръв неотмъстена. Те ще си платят за тези убийства!

Вахит въздъхна:

— Страхувам се, че е късно. Щом като руснаците навлязоха вече и в планините, спукана ни е работата.

— Само не започвай пак да се оплакваш, Вахит — повиши тон старецът, — каза ви се: пари ще има!

— Това вече го чухме, но парите все ги няма. — Вахит замълча, потърка брадичка, след което решително каза: — Оня път Азамат премълча, не искаше да ви възразява. Сега вече го няма сред нас, но преди да умре, той ни завеща да прекратим тази война. Беше ни като по-голям брат. И сега сме длъжни да изпълним завета му...

— Единственият начин — прекъсна го старецът — е за пролятата кръв да отмъстите с кръв!

Вахит поклати глава:

— Уморихме се от тая война, Ибрахим. Колко хора загубихме! Руснаците така или иначе няма да си отидат, ще воюват, докато не загине и последният чеченски боец. Прав ли съм? — обърна се той към другарите си. Те енергично закимаха. — И затова — продължи Вахит — единственият начин е да започнем преговори. Иначе всички ще загинем като Азамат.

От възмущение старецът дори се понадигна от стола:

— Кой го казва това? Десетгодишно момиченце? Грохнала бабичка? Или еднокрак инвалид? Не! Аз чувам тези думи от един командир на освободителната армия! Как не те е срам! Значи те ще убиват и ще грабят, ще изнасилват нашите жени и дъщери, а ние ще се юрнем да преговаряме с тях? Ако не знаех всичките ти бойни заслуги, Вахит, щях да си помисля, че пред мен седи предател!

Вахит удари с юмрук по масата:

— Не съм аз единственият, който мисли така!

— Е, тогава със сигурност ще загубим войната.

— Няма! Спомнете си за имам Шамил. Той влезе в преговори с руснаците. И така спаси живота на много хора.

Ибрахим премълча, като нервно прехвърляше зърната на късата броеница от черно дърво, на която се полюшваше миниатюрна, изкусно изрязана длан — мюсюлмански символ.

— И изобщо... — Вахит набра кураж и каза: — Преговорите вече започнаха.

Неочаквано старият Ибрахим отметна глава назад и се хвана за гърлото. Издаде няколко нечленоразделни звука и бавно се свлече от стола. Слугите, стоящи отстрани на негово разположение, се втурнаха да го вдигнат, след което го положиха внимателно на широкия диван в дъното на стаята. Командирите се спогледаха.

— Не биваше да му го казваш така изведнъж, Вахит. Гледай, сърцето му не издържа.

Той им махна успокояващо с ръка:

— Скоро ще се оправи, не бойте се. Пък и съм сигурен, че разузнаването вече му е доложило за преговорите.

И наистина след пет минути старецът проговори:

— Призлява ми, когато чуя, че някои изроди — с друго име не мога да ги нарека — предават своята страна! И затова ви заповядвам: да прекратите всякакви преговори!

— За съжаление това не е по силите ни, Ибрахим. Преговорите се водят на много по-високо ниво.

— Въпреки това вие сте длъжни да ги спрете.

Вахит се приближи към него, наведе се и тихо произнесе:

— Парите. Искаме ги сега. Или ще бъдем принудени да прекратим не преговорите, а всякакви военни действия.

Твърде бързо за човек, който току-що е получил сърдечна криза, старецът стана от дивана и излезе от стаята. Вахит намигна на другарите си. След една-две минути Ибрахим се върна в гостната с обемисто куфарче.

— Ето — постави го той на масата, — тук има достатъчно пари, които да осигурят вашите отряди с боеприпаси и продоволствие за половин година.

— Това е вече друга работа! — с удовлетворение произнесе Вахит и посегна към куфарчето. Но старецът отстрани ръката му.

— Както казват руснаците, бързата работа е срам за майстора.

Недей да бързаш, Вахит. Още не съм се доизказал. Ще ви го дам при едно условие.

Командирите наостриха уши.

— Повтарям: преговорите трябва да бъдат прекратени. И то от вас.

Забелязал, че и тримата се готвят да му възразят, Ибрахим вдигна ръка и внушително произнесе:

— Тихо! Не е хубаво да се прекъсват по-възрастните. Вас родителите на нищо ли не са ви научили? И без да сте ми го казвали, аз зная, че се водят преговори. И че няма да е толкова лесно те да бъдат прекратени. Но имам план...

Той даде знак на слугите си и те излязоха от стаята. Внимателно огледа всички, след което продължи:

— Има само един начин от наша страна да повлияем на преговорите. Трябва да се вземат заложници. Но не един или двама, и дори не трийсет-четиридесет. А цял един град.

— Как така? — не схвана Вахит.

— Сами ще решите как. Трябва да изберете някой малък град с население около трийсетина хиляди души. Ще натоварите двеста-триста бойци в камиони и ще влезете в града. На пропусквателните постове няма да се стискате за пари — не е моя работа да ви уча на това. Не бива да има и много жертви, иначе рискуваме да провалим работата. Но трупове трябва да има, за да ги покажат по телевизията и цяла Русия да изтръпне от страх. Трябва да задържите града колкото се може по-дълго, поне седем-осем дни, за да успеем да се запасим с оръжие.

— Доколкото разбирам — обади се Вахит, — трябва и да им поставим някакви условия?

— Разбира се. Обичайните: да се изтеглят федералните войски, пълна независимост и отделяне на Чечня от Русия. След тази акция преговорите незабавно ще бъдат прекратени.

— В такъв случай обаче федералните войски отново ще ни нападнат, след като напуснем града.

Ибрахим поклати глава.

— Не, няма да ви нападнат. Генералите вече ще бъдат по-предпазливи, защото всеки момент акцията може да се повтори. Пък и по този начин ще спечелим време и Акпер ще може да ни достави пари и оръжие. Дано Аллах му прати живот и здраве!

— Дано Аллах... — повториха след него командирите.

След като Вахит, Хусейн и Абдула си тръгнаха, старецът остана да седи до масата, като разсеяно прехвърляше зърната на броеницата си. По някое време погледна часовника, сложи си астрагановия калпак и излезе от къщата. Поменът все още продължаваше. Ибрахим мина през задния двор, прекоси овощната градина и тръгна през нивята и бостаните. Стигна до гората и навлезе в нея. След няколко минути излезе на широка поляна. Все още веднъж погледна часовника си, пъкна два пръста в уста и с неподобаващо за възрастта му лекомислие хъшлашки изсвири. От гъсталака тутакси излезе висок войник в полева

униформа. Впрочем, ако някой погледнеше по-отблизо, щеше да забележи, че този „войник“ е жена. С дълги, светли къдрици, които се подаваха изпод фуражката, с доста изпъкнал бюст и лека походка. Старецът ѝ каза няколко думи, след което бързо си тръгна.

Когато той се скри сред дърветата, жената свали от рамото си малката раница, отвори я и извади оттам басмена рокля на ярки цветчета. Разкопча многобройните копчета и свали униформата, десантната фланелка, тежките кубинки и остана по чорапогащник. Позамисли се, но свали и него. После облече роклята, която прилепна по тялото ѝ и подчерта приятните ѝ форми, обу сандали, прибра в раницата всичко непотребно, метна я през рамо и бързо изчезна в гората. Единственото, което остана да напомня за тайнствената среща на Ибрахим със светлокосата жена, беше забравеният чорапогащник, който ослепително белееше сред зелената трева...

ОПОНЕНТЪТ

Сутринта Грязнов замина със самолет за Щатите. А Турецки, който бързо се беше съвзел след неприятния инцидент и бе уредил командировката, му заръча да се върне със златни медали. От аерогарата отиде направо в прокуратурата, за да се заеме най-после и със своя „отровител“.

Доведоха Поляков в кабинета му. Не можеше да се каже, че за прекараното денонощие на „Петровка“ бе настъпила някаква промяна в изискания талински бизнесмен, който беше все така спокоен. Но у него наистина се долавяше нещо ново. Трескавият блясък в очите му издаваше вътрешно напрежение.

„Дали се преструва? — запита се Турецки. — От отговора на този въпрос зависят много неща.“

Помести към него пакета цигари, пепелника и каза:

— Бира вече не ви предлагам. Пропуснахте шанса си.

А същевременно се чувстваше така, сякаш предната вечер самият той бе прекалил с пиенето.

— Не пуша — решително отказа Поляков, — зарязах ги преди пет години. Знаете ли колко пъти се мъчих, но все нищо не излизаше. А на една делова среща, кажи-речи, пет часа пуших цигара след цигара и по едно време неочаквано ми причерня пред очите. Усетих, че ако дръпна още веднъж, просто ще падна от стола. Тогава си казах „край“ и повече не запалих.

Турецки, който тъкмо се канеше да извади цигара, погледна колебливо пакета „Кемъл“ и го прибра в бюрото си.

— Александър Борисович — тържествено започна Поляков, — най-искрено ви моля да ме извините, задето ви погодих такъв номер. Но за жалост това беше единствената ми възможност да остана тук. Надявам се, може да се обръщам към вас по име и презиме, а не с „гражданино следовател“?

Турецки кимна. И веднага попита, сигурен какъв ще бъде отговорът:

— С други думи, искате да кажете, че сте ме упоили нарочно, с цел да ви арестуват?

— Точно така — потвърди Поляков със задоволство.

— И защо толкова искахте да се скриете именно в ареста? От кого ви е страх и търсите защита?

— Надали ще мога да се скрия. Вече съм зомби, обречен съм. В известен смисъл аз дойдох тук, за да получа нещо като индулгенция...

— Пообъркали сте адреса, трябвало е да се обърнете към Ватикана.

— Не ме разбрахте правилно. За да получа индулгенция и да споделя с вас това голямо човешко щастие.

— Наистина не ви разбирам — призна Турецки.

— Това е опасно твърдение за един следовател — усмихна се Поляков.

— Обяснете ми, ако е възможно.

— Ами ако не е?

— В такъв случай ще бъда принуден да приема вашите съображения както намеря за добре — започвайки да се дразни, отбеляза Турецки. — Това е положението. Твърде много и най-различни неща са свързани с вашата необикновена личност. Но нека приключваме с този отвличен разговор. Готов съм още веднъж да се нагълтам с клофелин, само и само да вникна във всичките ви похождения.

— Александър Борисович, какво имаше в онова шкафче на гарата, чийто шифър ви дадох?

— Да не искате да кажете, че не знаете какво е имало там?

— Разбира се, че не зная. Или може би сте намерили вътре мои отпечатъци? А пък аз се чудя защо тук ми омазаха така пръстите.

— Вашите отпечатъци ги намерихме на едно друго място — спокойно изтъкна Турецки.

— Да, разбирам, в линейката на „Бърза помощ“. Но аз не отричам.

— И може би няма да отречете, че сте убили санитаря Менжега?

— Няма да отрека — охотно се съгласи Поляков.

Турецки го изгледа с огромно недоверие.

— Да повторя ли за протокола? — весело се усмихна Поляков, разкривайки чудесните си зъби. — Но нека да започнем отначало.

Става, нали, както обичате да казвате вие.

— Именно това исках да ви предложа. И така, кога се запознахте с Менжега?

— Извинете, но все пак бих искал да знам първо какво всъщност намерихте в онова шкафче?

„И защо пък не, какво губя? — помисли си Турецки. — Той най-вероятно знае.“

— Намерихме бидони с лента.

— Какви бидони?

— Така се наричат металните кутии, в които се съхраняват кинолентите — губейки търпение, обясни Турецки.

— Там е имало кинофилми?

— Да.

Поляков се плесна по челото:

— Как не се сетих! И кои филми?

— Не знам, още не съм ги гледал.

— Имам предвид — наши или чуждестранни?

— Но какво значение има в края на краищата?

— Може би никакво, а може би съществено. Нима нямате представа откъде са се взели, нали сте следовател? И неотдавна сте били в Сочи!

Турецки трепна. Наистина, как е могъл да забрави! Нали още първия ден Трофимов му разказа, че се е вдигнал голям скандал, защото са изчезнали тринайсет филма от извънконкурсната програма на кинофестивала. И ето сега къде изплуваха те. Впрочем намерените филми бяха само два. А къде са останалите? Само това им липсваше, и тях да търсят, да не говорим пък за прословутия Принц, за когото спомена Поляков.

— В такъв случай откъде сте знаели за това скривалище? — недоверчиво попита Турецки.

— От Менжега.

— Тогава още веднъж ви питам: кога се запознахте с него?

— Преди седмица. Дойде във фирмата ми в Талин, представи се за кореспондент на някакъв местен рускоезичен вестник. Разбира се, по-късно се изясни, че такъв вестник изобщо не съществува. И най-странното е, че имаше записан предварително приеман час при мен, и то уж по моя молба. Очевидно някой е успял да имитира гласа ми, да

заблуди секретарката ми, че се обаждам аз. А по това време аз по принцип бях решил да не изпускам нито една възможност за изявление в медиите. Все пак трябваше да обясня на хората какво всъщност се е случило с „Рената“. Сред пътниците имаше и много руснаци. Хората можеха изобщо да престанат да пътуват през Балтика.

— Значи смятате, че ако не сте били вие, случаят е щял да остане неизяснен. Откажете се от този докторски тон, Поляков. Спомнете си, че тук не е телевизията.

— Но аз не съм се натягал да ходя там. Просто ме издебнаха. Някой в хотела се е сетил кой съм и се е обадил в НТВ.

— В кой хотел по-точно? „Космос“? „Славянски“? „Интурист“? „Измайловски“? Защото сте ги сменяли всеки ден, нали така?

— Охо, проследили сте почти целия ми път. Поласкан съм от това внимание.

— За съжаление тогава извадихте късмет. Колегите ми всеки път пристигаха със закъснение. А когато сменихте документите си, изобщо загубиха следите ви.

— Ясно. Аз обаче не се криех от вас.

— А от Принца ли?

— Да, от Принца.

Турецки си спомни, че във вилата на братя Кирякови на Вела ѝ бяха татуирали на бедрото буквата „П“. Привет от Принца.

— А какво общо има Менжега с него?

— Той му беше дясната ръка. Сега за щастие вече отрязана.

— За какво разговаряхте с Менжега в Талин?

— Ами за нищо конкретно. Още с влизането си взе да ме заплашва неясно с какво и неясно защо. От малкото, което каза, излизаше, че катастрофата с „Рената“ е планирана, един вид като удар срещу мене.

— И от кого?

— Не каза. Чувах само „ние“, „ти“. Изобщо сипеше някакви несвързани фрази.

— Вячеслав Георгиевич, откъде се взе този прякор — Поляка, та вие не сте криминален престъпник?

Поляков сви рамене.

— Извинете за любопитството, Александър Борисович, но през ученическите ви години как ви наричаха вашите приятели? Вероятно

— Турчина? Тогава защо ме питате? Подобни неща ни съпътстват през целия живот. Те сякаш не се вземат отникъде, пък и никъде не изчезват.

— О, вие сте били философ — констатира Турецки, който неочаквано изпита задоволство, неизвестно от какво.

— При моето положение всеки би станал философ. Когато изневиделица някой тръгне да те преследва, да урежда хайки за твоите близки и всичко това без ни най-малка причина, неволно започваш да се замисляш за глобалните неща, за каквито нямаш време, отрупан от всекидневните грижи. Но кажете, защо се усмихвате така хитро, като дете, което е решило да направи някоя лудория? Надявам се, че сега няма да внесат тук някакви клещи за вадене на ноктите, нали?

— Обяснението е съвсем просто. Обърнете внимание, че вие нито веднъж не споменахте за този свой прякор — Поляка. Не се ли замислихте откъде бих могъл да го знам?

Поляков мълчеше.

— Това е първият ви провал и моето първо попадение.

— Какво ти първо — махна накрая с ръка Поляков, — от толкова провали и попадения съм стигнал до дъното и съм заприличал на решето.

— Добре де, да оставим засега тая тема. Предстои ни дълъг разговор. Та значи вие не повярвахте на „журналиста“ и го изгонихте?

— Нещо такова — направи гримаса Поляков. — Само че аз веднага му повярвах, а той изчезна без моя помощ.

— И как успяхте да го намерите?

— С цената на двата осакатени крака на сина ми. Само няколко дни преди това той гад се е уредил на работа в „Бърза помощ“, просто за прикритие. Като сътрудник на Принца навярно би могъл да позлати цялото си родословно дърво, стига само да знаеше какъв е смисълът на това понятие.

— А вие знаехте ли, че той живее, или поне, че е живял в Сочи?

— За първи път го чувам от вас. Но взех да се досещам, когато ми казахте какво сте намерили в гардероба на гарата.

— Защо?

— Доколкото си спомням датата от вестниците, изчезването на филмите и появата на Менжега в Москва почти съвпадат по време.

— Ни най-малко, грешите, има разлика от няколко дни.

— За мен този интервал не е съществен.

— За вас обаче. Но през това време Менжега успя да опожари една сочинска фирма — Турецки реши да играе с открити карти, — името ѝ е „Светлина“. Говори ли ви нещо?

Поляков трепна, сякаш му бяха ударили шамар.

— Ако не се лъжа, тази фирма е на Герат Климов — гледайки го втренчено в очите, поясни Турецки. — Тоест бившата фирма на Герат Климов. На покойния Герат Климов.

— Какво? Как? Кога?

— Бяхте ли с него близки приятели?

Поляков избърса капчиците пот, избили по челото му.

— По-скоро близки събеседници. Общувахме само по телефона. Съвсем рядко се виждахме, може би веднъж в годината, не по-често.

— Но по телефона сте си общували често, нали? Именно по телефона — с неприятна усмивка уточни Турецки.

— Защо ми задавате тези нелепи въпроси?

— Имате ли някакво недвижимо имущество в Сочи или в Адлер? Може би на името на някое фиктивно лице?

— Не, нямам, и никога не съм имал.

— Познавате ли братя Кирякови от Сочи?

— Не.

— Тогава може би познавате някой човек, известен като Батона?

— Батона ли, че кой е той? И защо са всички тези нелепи въпроси?

— Добре, продължете разказа си. Докъде бяхме стигнали?

След дълго мълчание Поляков с видима неохота отново заразказва:

— Менжега е имал племенник, специален кореспондент в Прибалтика на един голям московски вестник. Нямам предвид само Естония, а и трите прибалтийски републики. Доколкото зная, той е бил на трийсет и няколко години. Никога през живота си не съм го виждал. Свързан съм с него само по косвен начин, тъй като е имал нещастieto да загине при катастрофата на моя ферибот. Дали е знаел чичото, че „Рената“ ще потъне точно когато е заминавал родният му племенник — нямам представа. От този изрод всичко може да се очаква. Искрено съжалявам, че нямахте възможност да се запознаете с него — откровено сподели Поляков. — Всъщност може и да не е знаел, че той

ще попадне сред пътниците. Важното е само едно. След гибелта на младия Менжега, Менжега-старши си е извадил фалшива журналистическа карта и редакционни удостоверения на свое име и както подозирам, ги е използвал доста сполучливо. Естествено, в редакцията не са знаели нищо за това. Разбрах го още в началото, когато се обадох там, за да разнищя тая история. Но щом казвате, че наскоро се е върнал от Сочи, значи тоя дядка е бил същински метеор. Помислете само! Живее си старецът край красивото море и изведнъж — хоп! — пристига в Талин, за да сплши Поляков-старши. След това се връща в Сочи, опожарява „Светлина“ и веднага пак идва в Москва, на секундата се урежда като санитар в „Бърза помощ“ и наказва Поляков-младши. Ами че това е просто нашенски супермен...

Последните думи произнесе почти с ярост.

Чак тогава Турецки забеляза, че ръцете на този иначе невъзмутим мъж треперят. Предложи му чаша вода, но Поляков с жест помоли да му даде цигара. И едва когато дръпна няколко пъти с наслада, той продължи:

— Издебнах тая гадина, докато тя, тоест той, спеше. Завързах му ръцете и краката, а на врата му затегнах колана си. Дори нямах намерение да се гавря с него, както е направил с моя син той. Искях само да изясня нещата. Бях намерил в линейката една опаковка клофелин и го заплаших, че ако не проговори, ще му я натикам в устата.

Оказа се, че животът на тоя свят все още му е доста мил, за да отиде така бързо на оня... Твърде бързо се разприказва. Каза, че има един човек, известен като Принца, а името му е Едуард Владимиров. Той цял живот се е специализирал в изкуството да довежда до просешка тояга всекиго, който не му е особено симпатичен. И е постигнал сериозни успехи в този вид спорт. И какво още? Бил голям особняк. Страшно обичал киното. Не знам по какъв начин е успял Менжега да се вмъкне в „Кинотавър“, за да свие толкова много нови филми, но със сигурност знам, че те са били предназначени за шефа му. Усещате ли какъв е размахът на оня тип? Така че не аз, а Менжега беше скрил тия съкровища в гардероба на гарата. А аз само му измъкнах тая информация, след което просто промених шифъра на шкафчето. Опасявам се, че след този мой подвиг Принца ще бъде много, много разочарован — презрително се усмихна Поляков. — Вие

едва ли имате намерение да го запознавате с най-новите тенденции в киноизкуството, нали?

— С какво могат да бъдат подкрепени вашите показания за Менжега? А също и...

— А също — къде са останалите филми? Познах, нали?

За пореден път удивен от проникателността на своя събеседник, Турецки само кимна.

— Там, където бяха и първите два. На гарата, в петте съседни шкафчета отдясно. Оценявате ли моята откровеност, Александър Борисович? Аз играя честно и с открити карти, защото искам от вас само тези четири стени. Разбира се, надали и те ще ме спасят от Принца, но все пак тука ще поживея по-дълго време, отколкото на чист въздух...

„Доста непринудено и с големи подробности говори за Принца — помисли си Турецки. — Дали действително е научил всичко това за него само от думите на Менжега?“

— Кажете ми шифъра.

— Същият е. Всички шкафчета са заключени с едни и същи цифри и букви. Какво, неприятно ли ви стана? Разбирам ви: фактически цяло денонощие са ви били подръка. И още нещо, едва не забравих — продължи Поляков, — в крайното шкафче ще намерите всички документи на Менжега, включително и фалшивата журналистическа карта, редакционното удостоверение и пистолета му. Аз не съм го докосвал, само го увих в носната си кърпа. С нея отключвах и заключвах шкафчетата. Затова и не намерихте там мои пръстови отпечатьци. Впрочем така и забравих да си купя друга носна кърпа. В същото шкафче прибрах и касетата, на която записах целия ни разговор с този старец.

— Наистина ли? — Турецки даже скочи от бюрото си и взе да се разхожда нервно из кабинета. — Гледай, гледай ти! Все пак имате доста здрава нервна система. А засега ще приключваме, защото ми предстои още една среща с човек по вашето дело. И така, последен въпрос. Каза ли ви Менжега още нещо, което да е важно?

— Каза: последен се смее онзи, който стреля пръв.

— Какво значи това?

— Нищо особено. По някакъв необясним начин той си беше освободил едната ръка, извади ми пистолет и се опита да ме застреля.

Всъщност тогава го удуших.

Турецки зяпна от изненада.

„Животът е прекрасен и удивителен. Но защо е изтрил пръстовите си отпечатьци от шкафчетата в гардероба, при положение че след това доброволно дойде при мене? Как да си го обясня?“

— А сега, да изпреваря и най-последния ви въпрос, Александър Борисович. А той е — къде съм прекарал времето след разговора с Менжега и преди незабравимата ми среща с вас в бар „Холстен“. Ще ви кажа само, че ходих до аерогара „Шереметиево“, защото по принцип изпращанията със самолет стават много по-различно от тези по влаковете...

ПРЕРАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО

— Алла Михайловна Ширяева?

Пред гишето за регистрация на владивостокската аерогара „Артъом“ беше почти празно. Обикновените граждани предпочитаха да си стоят вкъщи, а бизнесмените и другите по-заможни хора използваха чартърните полети, при които човек можеше и да си полегне, и телевизия да погледа, и да си поръча питие по свой вкус... В интерес на истината, Алла също искаше да си купи билет за такъв полет, само че нямаше свободни места.

Дебела жена в синя милиционерска униформа придирчиво оглеждаше багажа ѝ, който се състоеше само от един обемист спортен сак.

— А това какво е? — посочи тя тъмното безформено петно върху екрана на рентгеновия апарат, с който се преглеждаше багажът на пътниците. Алла напрегнато се помъчи да си спомни какво ли беше това метално нещо, което е пъхнала на дъното на сака.

— Ами май че консерва...

— Ще се наложи да проверя!

Когато лентата изнесе сака от желязната клетка, милиционерката го сложи на близката маса и решително дръпна ципа.

— Трябва да помните какъв багаж носите със себе си — заядливо каза тя, — сега ще трябва да вадим всичко едно по едно.

Бръкна в сака и се зарови в него. На масата започнаха да се трупат разни блузки, поли, рокли, смачкани на топка чорапи и всякакви женски принадлежности.

Алла ядно си мислеше с какво удоволствие би удушила тая дебелана или в краен случай поне би я уволнила от работа — и щеше да го направи без никакви усилия, трябваше само да се качи на втория етаж при Семьон Семьонич, директора на аерогарата. Ама не искаше да вдига скандал, за да не се разбере коя е. Абсолютно никой не знаеше, че заминава за Москва. А за маскировка си бе сложила големи

тъмни очила. Така че се налагаше сега със стиснати зъби да изтърпи просташкото отношение на тая кучка.

— Ами това какво е? — проговори дебеланата, като извади от сака дезодорант. — Не знаете ли, че е забранено да се внасят в самолета изделия в аерозолни опаковки? — с нравоучителен тон попита тя и сложи дезодоранта настрана, след което я изгледа и заключи: — Ще трябва да го оставите.

Без да каже нито дума, Алла взе дезодоранта и натисна щифта, като насочи струята към пода. Държа го така, докато изпръска всичко от него. Въздухът наоколо натежа от непоносимо силната миризма на парфюм. После изхвърли празния флакон в най-близкото кошче.

— Я да не хулиганствате! — кресна милиционерката, като се поокопити от изненадата си.

— Това е, за да не го придушиш ти, кучко — бавно процеди през зъби Алла.

Дебеланата отвори уста за достоен отговор, но я затвори веднага. Щом като някой така спокойно си позволява да обижда един униформен служител, значи може би има такова право. И сметнала за по-разумно да премълчи, тя върна паспорта на Алла, посочи ѝ сака и каза:

— Минавайте по-бързо.

Алла криво-ляво напъха вътре вещите си и тръгна към терминала за пистата. До самолета трябваше да стигне пеша.

— Тевойко, да ви помогне ли? — чу се зад гърба ѝ мъжки глас със силен кавказки акцент.

— Я върви на майната си — без да се обръща, отговори „тевойката“.

— Ай, ай, koliko грюба! Защо така грюба? — възкликна кавказецът, но побърза да я остави на мира.

„Трябваше все пак да си взема билет за чартърния“ — ядно си помисли Алла. Беше ужасно напрегната. Всичко висеше буквално на косъм. Трите убийства (включително и на Петя Осколков) потресоха цял Владивосток. Гибона беше влиятелна фигура и сега щеше да се поведе борба за преразпределение за „наследството“. А то не беше никак малко: контрол над златните мини, търговия с внасяните от Япония коли, връзка с военните шефове, отговарящи за армейското имущество... Списъкът беше дълъг. И сега Алла имаше нужда да се

подсигури с покровителството на столични авторитети. Именно затова трябваше спешно да замине за Москва.

Едва във въздуха, докато пиеше блудкава лимонада от неприятно миришеща пластмасова чашка, Алла си позволи да се поотпусне. Свали назад облегалката на креслото си и затвори очи. Последните няколко дни бе прекарала в заличаване на следите си — след убийството на Гибона неговите конкуренти със сигурност щяха тайно да обезвредят колкото се може повече от хората на стария легализиран супербандит. И затова се бе наложило да живее в кухнята на своя бивша съученичка, която по цяла нощ ѝ разказваше за любовните си приключения и искрено я съжеляваше, че все още не се е омъжила...

Не можеше да заспи. Събитията от последните няколко дни я бяха изнервили...

Алла отдавна подозираше, че Гибона е замислил някаква сериозна промяна. По-рано златото отиваше в Талин, нямаше никакви проблеми, защото пътят на транспортирането му беше сигурен и всичко вървеше като по часовник. Изведнъж обаче Гибона предприе някакви необясними действия, разрушавайки механизма, създаден от самия него. Започна да прибъгва до услугите на някакви съмнителни типове като Батона, с които никога по-рано не беше имал вземане-даване. Взривяването на вертолета и убийството на верния им човек на Февралското летище окончателно я убедиха, че Гибона е решил да смени партньора си. Това бе добре обмислена стъпка, Алла не се съмняваше — по принцип Гибона беше твърде опитен и предпазлив, за да се реши на нещо, без предварително да е сигурен за собствената си изгода. Обаче покрай сухото гори и суровото. Алла-Нюра се опасяваше, че при неизбежните промени в обкръжението на Гибона тя ще отпадне от активната работа. Скромното ѝ положение на готвачка и масажистка при шефа отдавна вече не я задоволяваше.

Чрез някои свои връзки тя успя да научи, че във Владивосток са пристигнали от Москва двама наемни убийци. И то с оръжието си, почти без да се крият. А фактически сред местните мафиоти единствено Гибона имаше връзка със столицата. Останалите, така да се каже, „се варяха в собствен сос“. Ако им трябваше да отстранят някого, предпочитаха да прибъгват до услугите на местните мутри. Така че Алла усети нещо нередно в тая работа. Като съпостави пристигането на московските убийци с машинациите на Гибона, реши,

че между тях има съществена връзка. Извади стария си, изпитан парабелум, и се отправи към хотела, в който бяха отседнали московчаните.

Те си бяха наели луксозен апартамент с изглед към залива. Когато Алла почука на вратата, дълго време никой не ѝ отвори. След пет-шест минути мъжки глас недоволно попита:

— Кой е?

— Свой — отговори Алла.

Мъжът отвътре тихо размени с някого няколко думи, след което каза:

— Ние никого не очакваме.

— Идвам по работа, момчета. Трябва да поприказваме.

Ключалката изщрака и на вратата се показа висок млад мъж по гащета:

— Какво има?

— Имаме да си приказваме — повтори Алла с колкото се може по-твърд тон.

Виждайки пред себе си само една жена, и то доста привлекателна, той отстъпи и ѝ направи път да влезе.

— Добре, ела.

Вратата на спалнята беше открената и Алла бегло забеляза на леглото голо момиче, очевидно — местна проститутка.

— Забавлявате се, а? — иронично се усмихна Алла и без да чака покана, се разположи удобно на широкия диван.

— Коя си ти? — попита домакинът.

— Къде е приятелят ти? — отговори Алла на въпроса с въпрос.

— Извикай го тук и отпрати флърцата. Разговорът ще бъде сериозен. Във връзка с нашата работа.

Младежът внимателно я изгледа и разбра, че неслучайно е дошла при тях в хотела. Надникна в спалнята и каза:

— Ставай, Митя, имаме работа. А ти се обличай бързо и изчезвай. Сеансът приключи.

Когато проститутката си отиде, стиснала в ръка двете си честно припечелени зелени хартийки, от спалнята излезе съненият Митя и недоволно попита:

— Игор, какво има бе?

Той кимна към Алла:

— Сега ще разберем.

Двамата си облякоха хавлиени халати и се настаниха във фотьойлите срещу дивана.

— Е, казвай сега каквото имаш да ни казваш...

— Най-напред, момчета, искам да ви предупредя, че вече ми е известно всичко за вас. Знам също така и целта на вашето посещение тук. Така че — не правете глупости.

Тя рязко извади пистолета и го насочи срещу тях. Не бе сгрешила в сметките си — нали е жена, не бяха взели предпазни мерки.

— Не се безпокойте, нямам намерение да ви убивам. Но ако възникне подобна необходимост, може и да ви гръмна. В този хотел е пълно с мои хора, така че всичко ще остане скрито-покрито.

Очевидно двамата наемни убийци имаха здрави нерви и богат професионален опит, затова останаха спокойно да стоят пред дулото на пистолета, а Митя дори си наля кока-кола от бутилката на масата и отпи две-три глътки.

— Знам, че сте дошли да пречукате Гибона — продължи Алла.

Те мълчаха, от което тя си извади заключение, че това наистина е така.

— Аз съм от неговите хора, но нямам намерение да ви преча. Дори ще ви помогна. Но при едно условие — ще делим парите и ще ми отговорите на един въпрос.

Двамата продължаваха да мълчат.

— Поляка ли ви изпраца?

Игор едва забележимо кимна. После помисли и каза:

— Една трета от хонорара. Пет хилки в зелено.

Всъщност Алла им бе поискала парите само за да се застрахова, иначе те можеха да се досетят, че интересите ѝ се простират много по-надалеч. За нея беше по-важно да се увери, че именно Поляка — естонският партньор на Гибона — е изпратил при него наемни убийци, след като е узнал, че е прекаран...

— Утре Гибона ще излезе на разходка — усмихна се тя — рано сутринта...

Когато излезе от претъпканата чакалня на аерогара „Домоедово“, Алла се отправи към таксиметровата пиаца. От предпазливост реши да изчака цялата разнородна тълпа пътници и посрещачи, натоварени с

куфари, чанти, кашони. След двадесетина минути се качи в една стара, раздрънкана волга и каза на шофъора:

— На Николиния хълм.

СТРАТЕГИЧНИ РЕЗЕРВИ

Марченко от все сърце мразеше главоболната си работа. Как пък решиха точно на него, кроткия и добросъвестен служител, да възложат такова шумно и объркано дело. Още от самото начало му стана противно да се занимава с катастрофата на този проклет ферибот. Пък и имаше нещо особено неприятно и дори плашещо в историята, която се опитваше да разследва самостоятелно оня досадник, оня нещастен шведо-естонец Рейн Мяяхе. Лека му пръст.

„А, не — помисли си той с досада, — никога няма да свикна с техните имена и езика им, нито пък ще мога да се оправя с тукашните бъркотии. И най-важното, продължавам да си трая, макар че всичко това ми дойде като на свинче — звънче. Или не звънче, ами свирка.“

Марченко се почеса по брадичката.

„Не, не, точно звънче. Онова проклето позвъняване... което прати момчето на оня свят. Беше от Сочи. Аз трябваше нещо да направя. Да проявя активност. Да тичам нагоре-надолу. Пък и преди няколко дни пак позвъниха от Сочи, интересуваха се от Вячеслав Поляков, който изчезна преди седмица. И сега трябва поне да се присъединя към тяхното разследване, непременно. А тук по-младите и по-дръзките колеги нека ловят с пълна пара всякакви бандити и шпиони. Предавам ви щафетата, момчета. Чисто и просто искам да бъда задействан в система, в която хората работят! Ра-бо-тят, а не само да седят на стола и да си протриват гащите. Защото винаги е лошо да са ти скъсани панталоните на задника дупките се виждат отдалече!“

Марченко посегна към телефона и си помисли какво рискува с едно такова обаждане. Ами ако му се наложи да отиде в Сочи? Летният курорт с нищо не можеше да съблазни стар вълк като него. А той наистина беше вълк, само че вече доста инертен. Но тепърва ще се проявява. Ще напомни за себе си. И ако сега, например в този момент, му доведат в кабинета някой Чикатило, той ще му извади душата, но на всяка цена ще разбере къде е заровил трупове на още двајсетина от своите неизвестни жертви. Да де, ама никой никого не му довежда...

Не, все пак трябва да се разтича, да покаже активност. Иначе рано или късно някой ще го накисне пред шефовете.

Свърза се със сочинското управление на МВР и като поговори с началника на криминалната милиция майор Трофимов — веселяк и шегаджия с малко фамилиарно държание, — за свое най-голямо учудване изясни, че е попаднал точно на човека, който му трябва. Оказа се, че в Сочи вече са намерили онази необикновена апаратура за убийства, а някои от злосторниците са заловени, други още се издирват. С това се занимава специално командированият ас от Главната прокуратура на Русия. Сега всички материали и апаратурата са при него. И всички въпроси във връзка с делото също се изпращат там.

„Значи ще трябва да замина за Москва? Няма как — ще се наложи. Дали при Турецки, Донецки или Жванецки — все тая... И за да не отида с празни ръце като някое тъпо провинциално ченге, ще взема нещо от моите стратегични резерви. Така че, господа бизнесмени, какво ще кажете да извадим за вас някое компроматче, няколко от вашите кирливи ризки?“

ЛАМБАДАТА

— Къде си тръгнал бе, заплес, нали веднага ще те изям!

— Ще имаш много здраве, не виждаш ли топа ми? Само опитай и след три хода си мат.

Скучно беше на блокадния пост. Единствените им развлечения бяха домино, карти и шах. Разбира се, можеха също така и да си лъскат катарамите и копчетата, за да заблестят ослепително, да си гладят ръбовете на бричовите или да си прибавят нашивки на пагоните до времето, когато ще станат дембели. Да, но кога ще дойде това време...

— Карай, Димон, ти си на ход, какво толкова му мислиш?

— О, писна ми вече...

В стаята бяха четирима войници — целият контингент на малкия пост почти на границата с Ингушетия. Разбира се, до оня ден тук имаше цял взвод, но пристигна заповед и повечето войници заминаха на предните позиции. Тук беше тихо и спокойно, нямаше никакви бандитски формирования, пък и не можеше да има — наоколо бяха пръснати малки селца, в които живееха ингуши. Ето защо командването бе сметнало за необходимо да остави тук само четирима души.

Беше голяма жегата. В края на август слънцето в Кавказ приличаше особено силно, сякаш бързаше да отпрати цялата топлина, която не бе изразходвало през трите летни месеца. Войниците седяха по потници и долни гащи, но въпреки това по бръснатите им вратове постоянно се стичаха капчици пот.

Пейзажът наоколо не радваше окото — обгорена от слънцето степ, пращен път, а в далечината — изоставена кошара...

— Ех, май по-добре щеше да е, ако ни бяха изпратили срещу „духовете“.

— Абе ти откачаш ли? Да не ти е омръзнал животът?

— Ти откачаш. Докато нашите пристигнат, докато мине едно-друго — и войната, току-виж, свършила.

— Да бе, да, чакай ти да ударят на коча камбаните. Ще е свършила друг път.

— Нали вече се водят преговори. Трябва да свърши. И тогава първо ще ни пуснат в домашна отпуската, а след това ще се върна в родната част край Смоленск. Ох, как ще се наплюскам със сметана! Наблизо е кравефермата. Понякога прескачахме дотам със „самоходката“. А доячките, все млади момичета, първо ни нахранваха с мляко и сметана, а после... Какво ли не правехме с тях!

Той подбели очи, за да покаже, че няма думи да изрази чувствата си.

Тези лъжи бяха до болка познати на всички, но пък за какво можеха да говорят сега, ако не за жени?

— Много лъжеш, Андрюха, оля се — лениво се обади Федя. — Виж, когато ние бяхме в Грозни, отсреща имаше една санитарна част, делеше ни само пътят. Сестрите не бяха местни, а доброволки от Поволжието. Та те, щом сложеха болните да спят, идваха при нас в казармата. И оставаха за цяла нощ, чак до сутринта. Всяка буташе на десетина души. А после, като идеш в наряд, очите ти лепнат за сън и вземеш, че отскочиш до някоя изоставена къща да подремнеш. Веднъж мен дори ме засякоха. Седем дни лежах в карцера. А когато излязох, санитарната част я бяха преместили в Гудемерс. Ама много ме беше яд...

— А тука, дявол го взел, няма жива душа — намеси се в разговора Дима. — Помня, че веднъж при нас във Вологда...

Неочаквано млъкна и се загледа през прозореца.

— Я гледай, Федюха, каква кукла иде насам.

Федя погледна през прозореца:

— Да бе, вярно, мадама — един път, и отдалече можеш да си изплакнеш окото! И откъде ли се взе?

Дори Андрей и Филя скочиха от койките, за да видят „куклата“. Всъщност това си беше истинско събитие за тукашните места. По прашния път вървеше стройна девойка, с бяла кожа и най-важното — с руса коса! Войниците отдавна не бяха виждали такава жена. Светлата рокля, която подчертаваше стройната ѝ фигура, също изглеждаше необичайно сред този пущинак. Девойката уверено крачеше по пътя. Носеше малка раница.

— Чудесна е! Не мислех, че по тия места се въдят такива хубавици — замислено произнесе Андрей.

— Дали да не се запознаем, а?

— Ами, много си й притрябвал! Сигурно е жена на някой тузар. Не виждаш ли колко самоуверено върви, от нищо не я е страх.

Дима поклати глава със съмнение:

— Тузарите не ходят пеша. Навярно е чужденка. От чуждестранните журналисти. Тях нито един чеченец не би посмял да ги закачи.

— Тогава можем поне да й проверим документите — предложи Федя. — Имаме пълното право.

— Ти първо вземи да се облечеш — насмешливо се обади Дима, — защото като те види да тичаш към нея по долни гащи, ще вземе да си помисли, че си хукнал да я изнасилваш.

— Е, и какво от това?

— Ами такава. Петнайсет години пандела. И там ще падне едно плюскане на сметана... да се скъсаш.

Всички се засмяха, без да откъсват очи от приближаващата се „мадама“.

— И все пак аз отивам да се запозная с нея — решително каза Федя и взе да облича униформата си, като същевременно се мъчеше да напъха единия си крак в ботуша. — Съгласно заповедите сме длъжни да проверяваме документите на всички. А при по-специални случаи и да ги обискираме — хитро намигна на приятелите си, — с това също се наемам.

— Внимавай, Федя, недей се престарава — отбеляза Дима. — Току-виж, че наистина е чуждестранна журналистка.

— Не бой се.

От прозореца се виждаше как той се приближава към девойката, козирува и с усмивка ѝ казва нещо. Тя бръкна в раницата и извади паспорта си. Федя взе внимателно да го прелиства, като непрекъснато говореше, а девойката се заливаше от смях. Накрая ѝ посочи с глава поста, тя кимна и двамата тръгнаха към къщичката.

— Внимание, момчета, обличай се!

Федя и „мадамата“ влязоха в стаята след петнайсет секунди, но и тримата бяха вече в пълна униформа, стегнати, препасани и с ботуши.

Ако бяха показали такъв резултат по време на учебните тревоги, сержантът със сигурност щеше да остане доволен.

Федя галантно отведе дамата до масата и отмести една табуретка.

— Заповядайте, седнете.

— Ох, какви сте симпатяги — каза девойката, като оглеждаше един по един младите мъже. — Аз се казвам Рита.

Всеки от тях ѝ се представи, като заекваше или покашляше от притеснение.

— О, сетих се. Имам нещичко за вас — каза Рита, след което отвори раницата си и измъкна оттам голямо шише с някаква белезникава мътна течност. — Първак! Купих го на пазара. Казаха ми, че е гроздова.

Говореше с лек акцент, което според войниците ѝ придаваше още по-голям чар. Те ококорено я наблюдаваха как вади от раницата и няколко консерви, цяла щафета шпеков салам и домати. Но най-вече ги интересуваше нещо друго. Белите ѝ, незасегнати от слънцето крака, високата гръд, голите до раменете ръце... Всичко това моментално ги накара да забравят измислиците, които допреди малко си бяха разказвали. Пред тях седеше на живо една наистина хубава жена, в лятна рокля на цветчета, която изобщо не прикриваше хубавите ѝ форми. Изобщо — жена, която човек можеше да гледа отблизо и да ѝ се любува.

— Аз съм санитарка от болницата, недалече оттука. Добре, че Федя ме пресрещна. Защото от половин година вече не съм виждала здрав войник. Само ранени — изкиска се тя, — и какво впрочем можеш да очакваш от тях?

Преструвайки се, че не забелязва втренчените им погледи, Рита сръчно подреди храната в донесените от Федя купички и отвори шишето:

— Е, хайде, на здраве! Дано никога не ви се случи да попаднете при мене в болницата!

Домашната водка се оказа много силна. След втората чашка главите им се замаяха. Опияняваше ги и присъствието на Рига, която, в интерес на истината, се държеше доста свободно. Непрекъснато им разказваше неприлични вицове, току сядаше поред на коленете им, при което високо замиташе полите на роклята си.

— Ти защо не пиеш? — неочаквано я попита Федя, който вече беше доста пиян.

— Не мога. От водката веднага ми се доспива.

— Ми много хубаво — ухили се Федя.

— Да, ама тогава как ще се прибирам, Феденка?

— Ще те закараме с бронетранспортъора. Ей го там в гаража.

— Ти си пил и не бива да караш — потупа го по бузата Рита. — Но защо е толкова скучно при вас бе, момчета? Няма музика, няма танци...

— Има музика — обади се Филя и извади от нощното шкафче стар, очукан касетофон „Спутник“ в червена пластмасова кутия. — Какво да пусна?

— Давай ламбадата, Филя.

Рита запляска с ръце:

— Ура! Мога да я танцувам чудесно.

Тя допълни канчетата им, а на себе си наля на дъното. Шишето почти се изпразни.

— Е хайде, и аз ще пийна!

При първите тактове на възбуждащата латиноамериканска мелодия тя обиколи масата и се чукна с всекиго. Войниците изпиха водката си на един дъх.

Кръшно въртейки бедра, Рита отиде в другия край на стаята, където се обърна с гръб към младите мъже. Под тънката опъната материя на роклята дупето ѝ съблазнително се люшкеше.

„Май трябва да ѝ направя компания“ — мярна се в замъгленото от алкохола съзнание на Федя. Опита се да стане, но краката нещо не го слушаха. Трябваше пак да се отпусне на табуретката. Всички останали гледаха девойката като омагьосани, без да откъсват очи от нея. И наистина имаше какво да видят!

Продължавайки да се кърши под звуците на ламбадата, Рита неочаквано се обхвана с ръце и бавно започна да повдига роклята си. Показаха се белите ѝ гладки бедра, после двете малки гънки по-нагоре, и накрая закръглените форми на дупето ѝ. Видя се, че под роклята си нямаше никакво бельо.

Младите мъже направо я пронизваха с погледите си. Тя разкопча малкото копче на гърба и съблече роклята. Потанцува така още малко, след което се обърна с лице към тях.

Не, това вече не се издържаше. Федя мобилизира всичките си сили, изправи се на крака и пристъпи няколко крачки към голата девойка. Тя се изтегли в ъгъла, при което още по-съблазнително заклати едрите си гърди, и го помами с пръст. Като се подпираше за стената, Федя пристъпи още една-две крачки към нея и падна на колене. Тогава Рита сама отиде при него. Видял съвсем близо до себе си гладките ѝ бедра и оранжевия космат триъгълник между тях, Федя откъсна ръце от пода и я прегърна през краката. В същия миг усети силен удар по главата с нещо много тежко... Ламбадата продължаваше да гърми.

Дита (а това беше тя) отхвърли настрани окървавената табуретка и изключи касетофона. Филя, Дима и Андрей вече спяха, опрели чела на масата.

— Свине — с презрение отсече Дита и ритна Федя, който лежеше на пода в безсъзнание, — руски свине.

Отиде при раницата и си облече полевата униформа. После взе двата калашника, подпрени на нощното шкафче, и излезе от стаята. Внимателно притвори вратата на поста и закрачи по пътя в посока, противоположна на тази, от която бе дошла.

Почти се беше стъмнило. По пътя нямаше жива душа — с падането на нощта никой не рискуваше да излиза от дома си. След четири-пет минути Дита свърна по междуселския път, който, съдейки по знака, водеше към Дзержински-аул. Скоро се показа и селцето, кръстено с това гръмко име — петнайсетина стари глинени къщурки сред степта. Повечето от тях бяха изоставени — хората бяха потърсили убежище в Ингушетия или избягали със семействата си в планините, за да не останат в тила на федералните войски. Виждаше се светлина само в пет-шест къщи. Дита заобиколи една от тях, ловко прескочи плета и надникна през тясното прозорче.

В голямата стая светеше само една мъждива лампа. До масата седяха две деца и разглеждаха книжки с ярки картинки. Майката — около трийсетгодишна жена, — държеше в ръцете си бебе и го кърмеше. На широкия нисък одър спеше едър мъж. Дита зави зад ъгъла и когато стъпи на циментовото стъпало пред вратата, дръпна затвора на единия от автоматите, после ритна вратата и нахълта в стаята.

Първият откос прониза пеленачето и уби майката. Тя се свлече от стола, без да издаде нито звук. Събуден от гърмежите, стопанинът на къщата вдигна глава, но вторият откос пръсна черепа му на парчета. Децата с писък се хвърлиха в краката на страшната гостенка и плачейки, запрегръщаха кубинките ѝ.

Дита остави автоматите и извади от ножницата си дълга кама... След като закла децата, отиде при убитата жена. Хладнокръвно измъкна от прегръдките ѝ мъртвото бебе и го хвърли настрани. После ѝ разкъса дрехите, широко разтвори краката и пъкна във влагалището окървавената кама... Накрая извади от джоба си чиста носна кърпа, обърса ръцете си, взе автоматите и излезе от къщата.

Когато се върна на блокпоста, войниците все още спяха. Те, разбира се, не чуха как автоматите заеха мястото си при нощното шкафче...

СВОБОДАТА

Сега мишените се пръскаха при всеки мой изстрел. Дори ми стана гадно. Изпробвах вече всичко, каквото имаше в това подземие, дори един арбалет с лазерен визьор. Ама и той ми писна. Тогава започнах да стрелям по ръцете и краката на мишените, като се опитвах да улуча летящите парчета, преди да са паднали на пода.

— Стрелбата ти вече е за „отличен“ — усмихна се горилата, когато хвърлих на масата огромния четиринайсетзаряден пистолет.

— Ела пак.

— Писна ми — информирах го аз, докато свалях наушниците.

— Тук вече съм стрелял с всичко. Виж, ако имаше само гранатомет...

— Охо-хо-о! — засмя се той и отвори вратата. — За тая работа трябва да идем извън града. По-рано от две седмици няма да стане.

— Значи ще постреляме пак след две седмици.

Това за гранатомета го изтърсих просто така, интересно ми беше какво ще отговори. Дали Едуард Николаевич наистина е толкова всемоушен? Поне засега не бях открил нищо, което той да не притежава или да не е в състояние да направи. Може би ако нямаше нещо, значи просто не го е поискал. Това обаче си е негова лична работа.

В тая къща направо ще пукна от скука. И стрелях вече, и на телевизия се нагледах, всички тайни канали открих... Голяма боза. Само еротика и при това ужасно скучна. Страхотно. Навремето никога не бих казал, че някога може да ми стане интересно да уча. Ама сега ми доставя кеф главно защото вбесявам учителя. А тоя кретен търпи всичко, старе се, гледа да не си загуби заплатата.

До идването на Павел, учителя ми по английски, оставаше още час и половина. Имах време да се пошматкам още из къщата. Може пък да срещна Светка и да си полафя с нея. Отдавна ми се ще, но все не намирам смелост. Она път се получи малко кофти. По-добре веднага да я бях оправил, отколкото после сама да ми се разсъблече. Ако я срещна, трябва да й се извиня.

Светка тъкмо сменяше бельото в стаята ми. Когато влязох, тя се беше надупила над леглото и прибираше чаршафа. Щом вратата след мене се хлопна, Света трепна и замря.

— Здравсти — спрях се до прага, — как е?

— Здравей — обърна се тя рязко и дръпна полата си надолу.

— Да не ти попречих нещо?

— А, не, тъкмо вече си тръгвах — уплашено възкликна Светка, събра набързо бельото на купчина и като го прегърна, забърза към вратата.

— Ама чакай де!

Тя послушно спря. Страхотно, какво можеш да направиш от човека. Само че не мога да си обясня защо я стряскам чак толкова. Нали няма да я изнасилвам...

— Светка, отдавна ми се иска да си поприказвам с тебе.

— Благодаря ти, че си се застъпил пред Едуард Николаевич — прекъсна ме тя и нервно се огледа настрани.

— Е, голяма работа... Светка, аз... Ще пиеш ли сок?

— Не, благодаря.

— Както искаш. Аз ще пийна.

Налях си сок и дълго пих, извърнал очи към нея.

— Е, хайде да си тръгвам. Имам много работа, пък и...

— Чакай де, чакай, къде си се разбързала? Тука направо ще откача от скука, а ти не искаш да си поприказваме малко. Седни де, какво си се изтъпанила права като ония горили...

Тя приседна на крайчеца на фотьойла, като все поглеждаше към вратата. Сигурно ако бях направил крачка към нея, щеше да изхвъркне от стаята като тапа.

— Светка, извинявай, че... че тогава взех да ти се натискам. Не се сдържах, разбираш ли... Няма да се повтори. Честно.

Нищо не отговори.

— Не мисли, че си длъжна да седиш тука само защото аз съм ти казал. Просто те помолих, това е. В тоя проклет замък нямам дори с кого да си полафя...

— Извинявай, но трябва да ида да си гледам работата — изправи се тя, като от бързане изтърва един чаршаф. — Нямам време, и изобщо... Извинявай...

Е, това е. Пак ми възира. По-добре оня път да я бях изучал, така и така нищо няма да излезе с нея.

До идването на англичанина оставаше още един час. А аз нямах какво да правя дори за пет минути.

На терасата нямаше никой. И в предния двор. Само двамата пазачи при вратата и един в надстройката. Ужасна скука. Интересно дали ще стрелят, ако се опитам да изляза оттука? Или само ще ми друснат един тупаник? Сигурно ще изям поне някой шамар. Но по-добре да не опитвам.

В задния двор обаче нямаше никаква охрана. Пък и никога не беше имало, поне аз не бях виждал. Защото оградата беше много висока — четири-пет метра. Но можех да се кача на нея с известни усилия. Зад бараката имаше цяла камара от стари бензинови варели. По тях можех да се кача на покрива и оттам да скоча на оградата.

Качването беше лесно, прехвърлянето на оградата — също. Почувствах се почти на свобода. Почти, защото все пак оградата беше много висока. Ако скочех от нея, после нямаше как да се върна. Щеше да се наложи да минавам през вратата. А там са ония горили... Е, свободата можеше да почака, докато набъбне спестовната ми книжка.

Седнах и затворих очи, като се мъчех да не поглеждам към отсрещния бор. Странно, тук дори и въздухът е някак по-различен. А си мислех — какво са пет метра, нали отвън ме чака свободата?

— Как е там горе?

Трепнах от изненада и се огледах. Точно под краката си видях някаква жена. Беше вдигнала глава и ме разглеждаше, засенчила с ръка очи.

— Здравейте.

— Чия е тази красива вила?

— На цар Салтан — измайтапих се аз.

— Ясно. А ти кой си?

— Неговият син, царчето.

— Царчееето? — засмя се тя. — Ами защо тогава висиш на оградата, щом като си царски син? Царските синове не се катерят по оградите. Не е редно никак.

— За тях всичко е редно. Затова са царчета — отговорих ѝ аз по достойнство и си погледнах часовника. Оставаше ми маса време.

— А ще ми кажеш ли, царче, дали тука случайно не живее Принца? — попита тя, при което за малко да падна от оградата.

— Какъв принц? — направих се за всеки случай на ударен.

— Принц Едуард — закиска се хубавицата.

— Живее — потвърдих аз. И какво от това, нали и без това тя знаеше?

— А ти значи си синът му?

— Вие всъщност негова позната ли сте?

— Ами нещо такова... — усмихна се тя. — Имахме вземане-даване, но то беше преди сто години. Разбира се, ти тогава дори още не си бил заплануван. Та как е той? Какво прави? Впрочем аз се казвам Алла.

— Приятно ми е. А аз се казвам Макс. Ами какво прави, добре е, живее като всички останали. Елате му на гости, ще се зарадва. Само че сега го няма къщи. Отплува нанякъде още от сутринта.

Но довечера заповядайте. Ще кажете на охраната, че сте негова позната, и те ще го извикат.

— Чак довечера! — въздъхна тя и се почеса по носа. — Довечера не мога. Влакът ми за Прага е в шест часа. Така че явно няма да стане за тая вечер.

— Ами тогава друг път — изправих се аз с намерението да слизам вече. Време ми беше да се готвя за урока по английски. — Довиждане, приятно ми беше да се запознаем.

— Да, да, и на мене. — Алла с въздишка се обърна и бавно тръгна към гората.

И тогава ми хрумна една гениална идея. Оставах ми още четирийсет минути. Ако побързам, може и да успея.

— Алла, защо не му оставите бележка? — подвигнах след нея.

— Вярно бе! — извика тя и се плесна по челото. — Как не се сетих? Само че... Само че не нося със себе си нито химикалка, нито листче. Всичко ми остана в колата. Ако искаш, ела. Наблизо е, бързо ще стане.

— Не, не мога. Ако скоча, после няма как да се кача. Ще трябва да обикалям през вратата и охраната ще ме спипа.

— О, лесно ще го решим тоя въпрос! — радостно ми махна тя с ръка. — В колата си имам сгъваема стълба. Но ще трябва сам да си я носиш, защото аз закъснявам.

След секунда се озовах на тревата.

— Удари ли се? — попита тя, когато се изправих на крака.

— Нищо ми няма. Хайде да вървим, че времето ми е малко.

— Добре, хайде. Не е далече, на стотина-двеста метра.

Естествено, нямах намерение да предавам на Принца никаква бележка. Просто исках да огледам наоколо. А тая Алла ще замине за Прага и той няма да разбере, че съм излизал. По-късно, ако стане на въпрос, ще му кажа, че просто съм забравил... Разбира се, само в случай че тая Алла ме завари, когато се върне.

Ами стълбата? Ще я скрия на покрива на конюшните, под изолационната мушама. После ще мога да си се разхождам навън-навътре.

Старата ѝ сива хонда беше паркирана на една поляна недалече от пътя.

— Ти извади стълбата от багажника, а аз ще драсна два-три реда — каза Алла, седна на предната седалка и взе да рови в чантата си. Все пак странни същества са това жените. Кой нормален мъж ще вземе да носи стълба в колата си?

В багажника обаче нямаше никаква стълба. Два пластмасови бидона, крик, чантичка с ключове, резервна туба с бензин, и толкоз.

— Добре де, къде сте я сложили? — викнах аз.

— Виж под брезента! Сега идвам...

Брезентовото покривало беше тежко и ужасно мръсно. Но и под него нямаше нищо.

— Тука я няма — информирах Алла, която вече идваше към мен.

— Разбира се, че няма да я има. Защо ми е стълба? — невинно се усмихна тя и като приближи рязко, изведнъж ме фрасна по главата с капака на багажника. Всичко наоколо потъна в мрак. Земята някак се изплъзна изпод краката ми, чуруликането на птиците се превърна в някакъв гаден писък и ужасно замириса на бензин...

Макар че не, на бензин ми замириса после, когато отворих очи. Разбрах, че лежа в същия багажник, със завързани ръце и крака, точно между тубата с бензин и бидоните. А под мене свистят гумите на колата.

— Помощ! Отворете! Отвякоха ме! — разкрещях се аз, но веднага ми светна, че няма смисъл. Никой не можеше да ме чуе.

Кофти стана, че загубих съзнание. Да де, ама ако не бях припаднал, сигурно нямаше да се намирам тука... Идиот, за какво ми беше тая шибана стълба.

— Помощ! — закрещях отново, когато колата явно спря на светофар. Опитах се с крака да избия капака на багажника. Дръжки! Само дето си натъртих коленете и си одрасках единия крак в нещо остро. А колата спокойно потегли и продължи нататък.

Чак след двайсетина минути спря.

— Отворете! — веднага се разкрещях аз, като че някой ме коли. — Помощ, отвлякоха ме! Отворете!

И багажникът се отвори. Заслепи ме гадната жълта светлина на гаражна лампа.

— Какво си се развикал, никой няма да те чуе — спокойно каза Алла и ме измъкна за краката като торба с боклук.

— Пусни ме, кучко! — креснах ѝ аз. — За тая работа Принца ще те изяде с парцалите! Веднага ме закарай обратно!

— Да бе, ей сега — измърмори тя и ме изправи на крака. — Само да те почерпя едно чайче. Отвори уста!

— Какво? — не стоплих аз веднага.

— Отваряй си устата, копеленце гадно! — кресна тя и ми тегли такъв ритник под коляното с върха на обувката си, че чак завих от болка. И тутакси се задавих от някакъв мръсен парцал, който тя ми набути в устата. — Виж, така е по-добре — каза тя със задоволство. Извади нож от чантата си, наведе се и преряза въжетото на краката ми. После ми метна на главата стара калъфка от възглавница и поясни: — Така няма да ми избягаш. Ще се треснеш още на първия уличен стълб и край.

Най-напред излязохме на улицата, а после влязохме в някакъв вход. Разбрах го по звука на стъпките ни, които се чуваха съвсем отчетливо.

— Внимавай, има стъпала...

Дълго се изкачвахме по някакво стълбище. Май до осмия етаж, ако не съм сбъркал при броенето.

— Така. Сега внимавай да не се спънеш в прага. Стой спокойно да затворя вратата.

Алла махна калъфката от главата ми в малка тясна стаичка. Бутна ме и аз се тръшнах на дивана зад гърба ми.

— Ето че пристигнахме! — каза тя и отново извади ножа от чантата си. — А сега да порежем малко.

— Какво? — изревах, но не можех да скоча от меките възглавници около мене. — Да не си посмяла! Не се приближавай, защото...

— Спокойно бе! — разсмя се тя. — Я какъв си бързльо! Искам само да ти освободя ръцете. След един час ще вземат да посинеят и ще трябва да те карам в болница. Но хич не си мисли да ми въртиш номера, че... — и извади от чантата си електрошокова палка. — Ей това виждаш ли го? Отсега ти казвам, че много боли.

Освободи ръцете ми и на излизане от стаята ме предупреди:

— Ще те заключа. Не се опитвай да бягаш през прозореца, защото ще си строшиш врата. И няма нужда да си дереш гърлото, защото в тоя вход никой не живее. Ако искаш да пиеш нещо, почукай на вратата. Можеш да гледаш телевизия, а довечера Принца ще дойде да те прибере... ако всичко върви добре.

— Тъхъ. Ами ако не върви?

Вместо отговор чух как се превърта ключът на вратата.

През прозореца наистина не можех да избягам. Стените на тия блокове са гладки като стъкло. Другият вариант беше да почукам на вратата и когато я отвори, да я фрасна с нещо тежко по главата. Да, но преди това тя ще успее да ме тресне с палката. Пък и в стаята нямаше нищо тежко, освен плюшения мечок и телевизора, а него изобщо не мога да го вдигна. Явно ще трябва да чакам... Ако всичко върви добре...

Открих дистанционното между възглавниците на дивана. Изтегнах се и включих телевизора.

— Здравейте, уважаеми телевизионни зрители, вие гледате забавното шоу „Стърготини“. Аз съм човекът без... Индексът Дау Джонс за тая седмица е...

Човекът без име. Точно като Принца. Всъщност кой е той, много бих искал да знам.

— Тази необикновена птица живее по островите в южната част на... Леонардо, как можа да постъпиш така с това младо и невинно...

Ужас. Нищо интересно. Макар че какво толкова ми пука? Сега трябва да мисля за друго — как да отърва кожата си. Дали пък да не кажа на тая кучка, че не съм му син? И край на изпълненията.

— Тази седмица премиерът Черномирдин трябва да се срещне с... Сигурен ли сте, че искате да играете в трети сектор? Помислете си добре. Сигурен ли сте?

Не съм сигурен. Какво ми гарантира, че ако ѝ кажа, няма да ме пречука още тук и на мига, а после да ме хвърли в някой канал. Ами да, със сигурност ще го направи. Не, нищо няма да ѝ казвам.

— Балетът изисква от всеки изпълнител огромни, направо колосални... Нощем не мога да спя, защото те...

Бе я върви на майната си, кретен такъв. И Принца заедно с тебе! А с него и Аллочка! Виж сега какъв тъпанар излязох, как се прецаках сам! Направо ще ми се разкаже играта! И защо ли не го възирах още преди това? Ами от алчност, от алчност. За повече гущери...

— Не познахте. А в следващата игра джакпотът ще бъде вече двеста хиляди. И така, човекът без име се сбогува с вас. Звъннете на...

И най-гадното е, че сега трябва да седя със скръстени ръце и да се пуля в тая щайга, вместо да направя нещо. Но какво?

Нищо, дупка в морето!

ПЪЗЕЛЪТ

След един час Поляков отново бе извикан при следователя. — Нещо са ти дигнали мерника, мой човек — съчувствено отбеляза новият му съкилийник, мургав, тъмнокос мъж с едва доловим южняшки акцент.

В килията бяха шестима души. Единствената молба, с която Поляков се бе обърнал към Турецки, беше да не го затварят сам в килия.

В следствения кабинет на затвора Турецки го помоли да изчака за момент, но не успя да му каже защо. На вратата се бе появил Марченко, когото Поляков добре познаваше. Гостът от Талин разпери ръце — в едната държеше кожена папка — и с широка усмивка тръгна към него.

— Вячеслав Георгиевич — възкликна той, — драги ми земляко... Каква среща, а? Или не ми се радваш?

Действително Поляков не прояви никаква особена радост, че го вижда. Идването на Марченко по-скоро го бе озадачило. Не че го плашеше, колкото го караше да стои нащрек. За какъв дявол се бе вдигнал да дойде чак до Москва? Току-виж след него се изръсил и цял Талин...

— Помислих си, че трябва да видя какво правят московските колеги, пък и как се чувстват нашите граждани тук. Може да имат нужда от помощ? — продължи най-безочливо да се преструва Марченко.

И то толкова открито, че дори Турецки, който знаеше целта на тази „неочаквана“ среща, неволно се намръщи.

— Може би трябва да те защитим от тях — не мирясваше Марченко. — Виж, в това отношение мога да помогна. Марченко си знае работата. А как е в килията, Вячеслав Георгиевич? Да не ви тормозят нещо съкилийниците? Знам, че по затворите се срещат и момчета с погрешно съчетани хромозоми...

— Какъв е тоя цирк? — най-сетне не издържа Поляков.

Турецки, който не без интерес наблюдаваше тая сцена, си помисли, че Марченко ще избухне. Нищо подобно.

— Не е цирк, драги, а само един-единствен фокус! — не спираше Марченко да каканиже, подрипвайки около жертвата си. — Познай какво имам в ръкава си.

С тези думи той извади един лист, но, естествено, не от ръкава, а от папката и го подаде на Поляков.

Гледайки своя подследствен, Турецки със съчувствие си помисли, че дори такива хладнокръвни мъже могат съвсем по човешки да се разстроят.

В протокола за конфискация и оглед на веществените доказателства, представен след съвместната работа на бреговата охрана и МВР на Естония, в стегната и лаконична форма бе написано, че при спасителните операции след катастрофата на ферибота „Рената“ са били изтеглени няколко контейнера, пълни със злато и цветни метали. Начинът, по който са били опаковани и подредени тези метали, свидетелства, че това не са образци, а част от голяма партида. Партида, която не е била декларирана никъде.

Поляков не изчете протокола докрай. Изведнъж му се прииска направо да го изяде.

— Поляков — обади се Турецки, — ясно ми е, че тъй като вие не сте били на ферибота, трудно би могло да се докаже — той кимна към изобличителния документ — вашето участие в тази работа. Трудно, но не невъзможно. Откровено казано, малко ме интересува вашият естонски бизнес на Балтийско море...

Марченко понечи да възрази, но Турецки го спря:

— Все още ме интересува случилото се при Черно море — в Сочи. Сочи и само Сочи. Там остана цял списък с неразкрити убийства и опити за убийства. Началникът на криминалната милиция. Млад автомобилен състезател, който се е опитал да го спаси. Герат Климов. Покушение срещу жена му. Два трупа и край Тихия океан — във Владивосток. Фактически всички тези убийства по някакъв начин са свързани помежду си. Впрочем в деня, когато сте изчезнали от Талин, е бил проведен телефонен разговор от вашия офис с Владивосток. Но защо мълчите, Поляков? Сега вече само един идиот не би разбрал какво точно иска от вас Принца. А неговата цел е да ви унищожи. И да заграби бизнеса ви. Трябва да ви кажа, че почти е успял. Помежду ви

се води сериозна война. Само че ако преди тя се е водела на неутрална територия, например в Сочи, където беше ликвидиран Герат и бяха присвоени хората му, или във Владивосток, където бяха застреляни двама бандитски босове, то сега лично за вас тази война се е преместила тук, в този кабинет. Нали нямате желание театърът на военните действия да се прехвърли и в Швейцария?

Поляков трепна, сякаш някой го беше ударил. Марченко пак се опита да се намеси, но Турецки неочаквано повиши глас:

— Излезте оттука! Вашата мисия свърши.

И отново се обърна към Поляков:

— Отваря ви се чудесна възможност да си отмъстите на господин Владимиров. Чрез мен. Но за тая цел трябва да направите нещо съвсем простичко...

— Какво? — глухо запита Поляков.

— Чисто и просто — да подредите всички части на пъзела. Фактът, че едни и същи хора са убили Гибона и Батона във Владивосток и полковник Малахов в Сочи, е вече доказан. По-нататък. Убийството във Владивосток е извършено по ваша поръчка, и в това няма никакво съмнение. Батона, човек на Принца, е отишъл да се срещне с Гибона, негласен владетел на големи златни находища. Порано той е използвал вашия канал за износ на злато в чужбина, но внезапно е престанал да прибегва до услугите ви. Според вас какъв извод би трябвало да си направя във връзка със сочинското дело?

— Не — проговори Поляков, — не, дявол да го вземе! Не! За бога, забравете за Швейцария! Аз не познавам Малахов, никога не съм го познавал, не. Не!

— Ясно — безнадеждно махна с ръка Турецки. — Ах, да. Вземете, връщам ви носната кърпа, с която бяхте увили пистолета на Менжега.

ФИЛАТЕЛИСТЪТ

Майор Трофимов и Вела Климова пристигнаха в Москва с един и същи самолет.

Трофимов, който все още не се беше възстановил напълно, идваше да изясни сложните обстоятелства около едно старо дело от времето, когато в Сочи е вилняла абхазката мафия. И смяташе да разпита един изпечен абхазки престъпник, затворен на „Лубянка“.

А Вела беше дошла за някаква конференция по въпросите на хотелския бизнес, както уведомиха Турецки след тяхното посрещане. Защото, щом го видеха по коридора, всичките му колеги бяха започнали да се спират и съчувствено да гледат подире му, сякаш беше осъден на смърт: за никого в прокуратурата не беше тайна, че над главата му като дамоклев меч виси много сложно дело, пълно с трупове. Дори препълнено, защото едва ли не всеки божи ден към него се прибавяше по още един труп.

Току-що му се беше обадил по телефона един ревностен сътрудник на вестник „Московски комсомолец“ с предложение да го посвети в тайнствените обстоятелства, при които е загинал неговият колега на ферибота в Прибалтика... Турецки ядно му бе тръшнал слушалката.

И макар че гостите от юг се бяха изтърсиш съвсем неочаквано, той искрено им се зарадва. Набързо посвети Трофимов в новоизникналите факти около делото на Малахов, които се изразяваха главно в това, че броят на труповете се бе увеличил.

— Такааа — ухилено проточи Трофимов, — с други думи, априлски тезиси. Всичко това ми харесва, мнооого ми харесва. Добре, сега отивам да пораздрусам моя абхазец, но те моля, Саша, когато решиш пак да работиш с Поляков, да ме извикаш. Много ми се ще да го видя. Да, а пък Вела има новини за тебе.

Турецки и Вела останаха сами. Съдейки по външния ѝ вид, човек би казал, че Москва ѝ действа угнетяващо.

Неочаквано Трофимов се върна.

— За малко да забравя. Помолиха ме да ти предам това. Подарък за тебе — уточни той и подаде на Турецки някаква кутийка. — Спокойно де. Никой не се готви да те убива. Ще си умреш от естествена смърт след стотина години — изхили се Трофимов.

— Кой ти го даде?

— Виталий Афанасиев.

Оказа се, че това е сапунерката, капанът за хлебарки, измайсторен от находчивия Виталя Академика, чийто ефект бе демонстриран при първото и последно посещение на Турецки в изгорялата фирма „Светлина“. В момента този подарък наистина му беше добре дошъл. Засмя се и го пхна в джоба си.

— Вела, не се ли опита още някой да стреля във вас?

— Ох, станала съм толкова разсеяна, че дори и някой да е стрелял, аз не съм чула.

— Къде отседнахте? — попита Турецки от учтивост, за да поддържа разговора. Вела наистина изглеждаше някак умърлушена и разсеяна... — Попитах ви къде сте отседнали, къде живеете? — леко ѝ подвигна Турецки.

— Да живея ли... — сепна се тя. — Как да живея?... Къде да живея? — сякаш този елементарен въпрос я бе поставил в голямо затруднение. С леко раздражение Турецки се опита да ѝ подсказе:

— Имате конференция, нали? Къде ще се проведе?

— Тя... тя е през следващата седмица.

— Случило ли се е нещо? Как стоят нещата във вашия разкошен хотел?

— Той фактически се изпразни.

— Тоест — как се изпразни? Ами „афганците“?

— Вчера всички си заминаха.

— Къде? — удиви се Турецки.

— Дойдоха в Москва.

— Ама наистина ли всички? И колко души бяха?

— Около две хиляди.

Турецки се хвана за главата. Може би затова атмосферата в града му се струваше толкова напрегната? Това бе направо чудовищна новина. Въоръжена групировка от две хиляди души можеше да причини големи неприятности и много нещастия.

Значи Вела е дошла всъщност, за да му съобщи това. Виж ти, каква мафиотска жена! Турецки я погледна сякаш с други очи. Дявол да го вземе, та нали още в Сочи бе забелязал колко симпатична е!

Изведнъж Вела стана. Турецки смаяно проследи с поглед как тя отиде до вратата и я заключи. „Охо — каза си той, — животът е прекрасен...“ Стана и тръгна към нея, за да я попита защо го прави. Тя обаче обви ръце около врата му и толкова приближи лицето си към неговото, че той усети лекия ѝ дъх. Зажаднял за женска ласка, съсипан от нерви и озлобен от всичко, Турецки усети как главата му съвсем се замая.

— Но какво правиш? — прошепна той.

— Това, което отдавна исках — също шепнешком отговори тя.

Любиха се на бюрото му. А телефонът се скъсваше да звъни.

После го правиха на широкия перваз на прозореца, но този път телефонът обречено мълчеше.

После Турецки извика такси и прескочиха до Елисеевския магазин, купиха каквото им попадна пред очите, плюс няколко бутилки „Хванчкара“ След това отидоха в дома му, където всичко започна отначало. От време на време, когато се уморяваха от ласки, се нахвърляха на храната и виното.

Ето от какво беше имал нужда през всички тези дни. Нито алкохолът, нито картите, нито дори наркотиците помагат при такова положение. Само една жена може да освободи мъжа от умората, раздразнението, злобата и душевната шлака.

— Знаеш ли, имам чувството, че не мога вече да се върна в Сочи — шепнеше тя, като се притискаше към него с цялото си тяло. — Мразя този град, това море.

— Глупавичката ми — увещаваеше я Турецки, — как е възможно да мразиш морето? Ако поживееш в Москва половин година, тогава ще разбереш какво нещо е морето. Вие, курортните аборигени, не умеете нищо да цените. Човек трябва да се радва, докато слънцето грее и морето е чисто. Никой не знае докога ще продължи това...

— За какво говориш всъщност? — стресна се Вела.

— Аз ли? — учуди се Турецки, но после схвана: — Не, в леглото никога не говоря за работа, както някои чиновници, нали знаеш: в службата — за жени, а с жените — за службата.

— Е, аз пък говоря. Още не съм ти разказала всичко. Един ден преди да изчезне, Герат доста дълго разговаря по телефона с някакъв мъж, към когото се обръщаше някак странно. Чакай... не, не мога да се сетя сега. Та в този разговор на няколко пъти бе споменато името на Малахов. Тогава не обърнах внимание, помислих си, че Герат е водил два разговора — единия с Малахов, а втория — с някой друг. Но малко по-късно, когато лично предприе издирването на Герат, Малахов ми каза, че е разговарял с него за последен път преди една седмица.

— Моля те, помъчи се да си спомниш името на мъжа, с когото Герат е разговарял. Защото всеки момент може и него да убият. И тогава вече аз няма да науча абсолютно нищо. Пък и трябва да разбереш, че враговете на Герат не са наясно какво всъщност ти е известно. В Москва може да им се сториш наистина опасна.

— Какво искаш да кажеш? И изобщо — кой би могъл да знае, че съм дошла тук?

— За съжаление всеки — мрачно се усмихна Турецки. И неочаквано за самия себе си взе надълго и нашироко да ѝ описва с каква жестокост си служат престъпниците при отстраняването на един нежелан свидетел.

— Да, помня, веднъж ми спомена, че у нас няма програма за защита на свидетелите. Но аз не искам да бъда свидетел. И наистина не знам името на оня мъж, нищо не знам. Знам само, че бих искала да обичам някого. Например тебе. Но мъжете, кой знае защо, имат навика взаимно да се избиват... Ох, боли ме главата... ще ми се пръсне. Аз май наистина ще трябва да си изкарам предписаните нагревки.

Неочаквано Вела трепна, седна в леглото и с широко отворени очи пошепна нещо, което Турецки не можа да разбере.

— Какво ти е, Вела, каза ли нещо?

— Терапевта. Герат наричаше оня мъж по телефона Терапевта. Не мога да си обясня, защо ли дойдох при тебе?

Турецки удивено гледаше тази жена, която за няколко часа в леглото бе успяла да го преобрази и да му подари безценни неща. Изпитваше към нея някакво благоволение, дори не смееше да я докосне. Сякаш беше страстен филателист, който най-сетне е успял да получи мечтаната марка, но може да я държи само с пинцети.

РИЖИЯ

— Е, в кой сектор ще играем, Нина Петровна?

— В трети.

Глупачка такава! В първия трябва да играе тая глупачка! Бе как може толкова нещо? Направо ще им бръкне в очите, а те не виждат, бляят. Колкото пъти съм гледал „Стърготини“, все съм познавал. А тия тука да не са къорави?

— Така, значи в трети? И няма да промените решението си?

— Не, няма.

„Майната ти, дърта глупачко. Дръжки ще вземеш, а не сто хиляди.“

Ужас, какво може да направи телевизията с хората. Дори бях забравил, че съм отвлечен. От четири часа седя тука отвлечен и въртя каналите. Да, четири часа, не по-малко. Поне оная кучка да ми беше донесла някаква кльопачка.

— Ей, ти! — ритнах веднъж-два пъти вратата. — Я отвори!

— Какво искаш? — чух гласа ѝ отвън. — В тоалетната ли ти се ходи?

— Не. Искам да плюскоам.

— Ще потраеш. Вкъщи Принца ще те нахрани... Ако всичко върви добре.

— Ако всичко върви добре, утре ще те изплюскоам за закуска, разбра ли? Така че е най-добре да ме нахраниш сега.

— Казах вече, ще минеш и без това. И кротувай, защото ще взема да изключа бушона и няма да гледаш телевизия.

Е, добре, щом ми върти такива номера, тъпкано ще ѝ го върна. Да не си мисли, че съм преритал за нейната щайга?

Грабнах дистанционното и тъкмо се наках да го запрата в екрана, нещо ме спря.

— ... на това малко ингушко градче, внезапно бяха събудени от започналата стрелба. В течение на час и половина голяма военна

формировка под началството на полевия командир Согу Тъкаев превзе милицията, кметството и родилния дом...

Водещата продължаваше невъзмутимо да чете текста, а през това време се мяркаха документални кадри от произшествието. Изгорял автобус. Някакъв мъж се търкаля в локва кръв. По улицата тичат жени с деца на ръце.

Но какво ли ме беше спряло? Нещо се бе мярнало на екрана и веднага беше изчезнало. Някакво лице или още нещо. Нещо, което вече съм виждал. Нещо познато.

— ... Все по-често кавказкият конфликт започва да избива извън границите на републиката — продължаваше да дудне водещата. — В Кремъл по този повод още от сутринта се събраха на съвещание ръководителите на силовите министерства, присъстваше и президентът Борис...

И все пак нещо ме спря. Но какво толкова видях? Това сигурно се е случвало на всекиго. Например да не можеш да се сетиш за някоя дума или нечие име. Върти ти се в главата, на езика ти е и си мислиш, че ей сега ще го кажеш. И така се мъчиш един, два, три часа, докато ти писне. Чак на другия ден си го спомняш, и то без повод, съвсем случайно.

— Нашият екип пристигна на местопроизшествието три часа по-късно. Вижте и специалния ни репортаж.

Дали пък няма да покажат нещото? Може би. Пак се паркирах на дивана и вперих очи в щайгата.

— Какво да ти приготвя? — извика Алла иззад вратата. — Имам кокошка и шунка.

— Ми тая заран се събудих от звън на стъкла, строшиха се всички прозорци вкъщи — разказваше някакъв старец на носилка. — Скочих и видях къщата на съседа да гори. Отначало нищо не разбрах, а сетне видях по улицата няколко мъже с автомати. Всички избягахме в градината и се скрихме...

— Кокошката ли да ти стопля, или искаш чай със сандвичи? — викаше Алла зад вратата.

— Бе я се разкарай с твойта кокошка!

— Това доскоро беше автобусна спирка — сърцераздирателно говореше мъжки глас. — А сега на нейно място е останала само купчина желязо...

Ами, купчина желязо. Само дето е малко обгоряла. Като я боядисат, ще стане чисто нова.

— ... Опитвахме да се срещнем със Согу Тъкаев. Той охотно се съгласи да ни даде интервю, откъси от което предлагаме на вашето внимание...

Ето какво било! Това лице вече съм го виждал. Не, не самия Тъкаев, който взе да крещи срещу камерата: „Аллах акбар!“, ами един друг човек, който стоеше недалече сред тълпата въоръжени мъже. Въртеше глава и оглеждаше наоколо, като държеше автомата си готов за стрелба. Със зелена кърпа, вързана през челото, с бронирана жилетка, облечена над дънково яке и камуфлажен гащеризон.

Да, със сигурност съм го виждал, и то наскоро. Рижа брада, сипаничаво лице, клондрест нос. И тия студени очи, от чийто поглед те побиват тръпки. Само че къде?

— ... Засега това е цялата ни информация за събитията в Северен Кавказ. За по-нататъшното им развитие очаквайте следващите ни...

Къде? Къде ли може да съм виждал тая рижа брада? Но не е било в някой филм, сигурен съм...

Неочаквано зад вратата се чу смях. И не само женски, но и мъжки. Изключих щайгата и се ослушах. Но не можах да чуя нищо ясно. Само глухи гласове и смях.

Значи кучката не е сама в апартамента. Някой е дошъл. Или си е бил тук, но не се е обаждал досега. Ако от Алла не ме беше страх чак толкова, сега вече наистина ме хвана шубето. Мъжете не се лигавят като жените. Веднага ще ми извие врата. Пак добре, че не гръмнах телевизора. Оня щеше да ми разкаже играта.

А Принца никакъв го няма. Пък и за какъв дявол, пита се в задачата, е длъжен да идва? Веднъж вече ме прибра от улицата, не може вечно да продължава така. На негово място хич нямаше да ми пука.

Когато ключът на вратата взе да се превърта, инстинктивно сграбчих дистанционното. Макар че, право да си кажа, не ми придаде кой знае каква увереност:

Вратата бавно се отвори.

— Е, Тарзане, как се чувстваш тука?

Въздъгнах от облекчение и изтървах дистанционното на пода.

— Хайде, тръгвай. Да се прибираме вкъщи. — Принца ми хвърли едно чисто ново кожено яке. — Облечи го, че навън вали.

— Ох, Принце, той ми се държа така нагло, като същински уличник — глезено взе да му се жалва Алла. — Постоянно ме заплашваше, че ако не го пусна, ти си щял да ме изядеш с парцалите...

— Не мога, на диета съм — засмя се той, поразроши ми косата и ме бутна по гърба. — Хайде, давай по-бързичко, че имам много работа.

По дяволите! Значи наистина са приятели. И тогава защо тая кикимора ме фрасна по главата и ме набута в багажника? Да не би това да са някакви майтапи помежду им? И така да си правят общите заварки?

Тримата се качихме в старата й хонда и потеглихме към къщи. Беше се стъмнило вече. Излезе, че тя ме беше откарала чак в Чертаново.

— И тогава грабнах дезодоранта и целия го източих в муцката й!

През целия път разправяше на Принца някакви глупашки истории, а той се скъсваше да се смее. Само веднъж се обърна към мене на един светофар и попита:

— Какво ще кажеш — къде е по-приятно да се пътува: тука или в багажника?

Не му отговорих и мълчаливо се загледах през прозореца.

— Но аз все още не мога да разбера — на шега ли го направи, или сериозно? — обърна се той към нея. — Хайде, признай си, че сте се наговорили да ми погодите един хубав номер!

— Разбира се, че се наговорихме! — обърна се тя весело за потвърждение към мен. — Кажи му, Макс, кажи му, защото той не ми вярва.

— Бе я си гледай пътя!

Принца нервно трепна и каза:

— Така не бива да се говори на дама! В края на краищата вината си е твоя. Трябва да си голям глупак, за да повярваш... Не, бога ми, държи се като същинско дете!

Направо ме вбесяваше това тяхно веселие. Подобни майтапи хич не понасям. Затова, когато пристигнахме, исках веднага да избягам в стаята си. Но Принца ме сграбчи за рамото и тихо каза:

— Не бих желал да си отиваш точно сега.

— Спи ми се — излъгах го намръщено. Но той нямаше намерение да ме пуска.

— Нищо, ще потраеш. Имаме работа за един час, не повече. Пък и ти дори не си обядвал. Иди в трапезарията, там вече е сервирано.

— Ама той не щя да яде! — взе да ръкомаха Алла, като продължаваше да му се лигави. — Предлагах му и сандвичи с шунка, и печена кокошка. Отказа ми.

Щом спомена за сандвичите, аз веднага се сетих за оня с рижата брада, въоръжения от репортажа. И пак ми заседна като трън в мозъка.

— Ще ядеш, или няма? — попита Принца.

За вечеря имаше печена моруна с гарнитура от грах, плодова салата и горещ шоколад. Ометох всичко това за две минути. Кой каквото ще да казва, ама тука кльопачката е на корем. Е, вярно, както излиза, може и да те пречукат всеки момент.

А Принца и тая кучка не бързаха да вечерят. Приказваха за някакъв вертолет с „жълтурка“, за Сибир, майтапеха се с всякакви гибони и батони.

— Така — след четиресет минути Принца си допи виното и стана от масата. — А сега искам да ви покажа нещо.

— Почакай, не съм си допила шоколада — пак му се изглези Алла. — Пък и се чувствам малко уморена. Защо не ни го покажеш утре, а?

— Защото утре си е утре, не е днес. Пък и така говорят само мързелливците. Хайде.

— Е, добре, знам, че няма да ме оставиш на мира...

Тя обърса дебелиите си джуки със салфетката и неохотно се надигна от стола.

Кой знае защо, той ни поведе към мазето. Двамата с Алла вървяха бавно по коридора, сякаш се разхождаха, а аз послушно се влачех подире им.

— Този пейзаж го купих при откриването на една изложба. От осемнайсети век е — показваше ѝ той картините, окачени по стените. — А това е Шагал. Между другото, оригинал е. Това пък е Глазунов. Купих го от един музей по някакъв повод. А тази картина е от Шемякин. Нарисува я по моя поръчка. Алчен мръсник, поиска ми половин милион.

— И ти му даде?

— А какво да правя?

— Даа — зяпаше тя наоколо, — добре си живуркаш.

— О, това още нищо не е — изтежкари се той и прегърна тая дебелана през кръста. — Така да се каже, въведение към приказката. Тепърва започва и самата приказка. От следващия завой надясно.

А при следващия завой вече ни очакваха двама от горилите му. Учтиво хванаха Алла за ръцете и ѝ сложиха белезници. Дори не можах да схвана веднага какво точно става. А май че и тя самата не стопли. Защото продължаваше да се хили глупашки и да се оглежда наоколо. Поне се усети да попита Принца:

— Ама това някаква шега ли е?

Той обаче само презрително се усмихна. Лицето му стана някак каменно, непроницаемо. Погледна я, после ми намигна и каза:

— Водете я, момчета!

И момчетата я поведоха. Събориха я на пода и я повлякоха за косата.

— Мръсници! — писна тя. — Пуснете ме! Боли! Принце, нали ти казах... А-а, гадняр такъв?

Той спокойно ме погледна и каза:

— Това е. Сега вече можеш да не се страхуваш. И няма повече да скачаш през оградата, разбрахме се, нали? Минавай като всички нормални хора през вратата. Никой не ти забранява, никой не те спира.

Когато влязохме в стаята, Алла бе вече цялата в кръв. Висеше вързана за ръцете към някаква тръба до тавана и скимтеше като кутре.

— Та такива ми ти работи, Аллочка — приближи се към нея Принца, хвана я за брадичката и, като повдигна главата ѝ, втренчено я погледна в очите. — Не бих казал, че това ще ти е за урок, защото няма да ти потрябва за в бъдеще.

— Моля те — простена тя, а от устата ѝ потекоха кървави слюнки, — недей... Аз дойдох при тебе, за да ти предам бизнеса...

— Не, ти не дойде при мен като гост — прекъсна я Едуард Николаевич, сякаш тя бе ученичка, а той — неин учител. — Ти предпочете да дойдеш като крадец, през задната врата...

— Страхувах се, че няма да стигна до тебе! — скимтеше Алла. — Искях да се застраховам...

— Ето, нали стигна... — меко се усмихна Принца. И без да се засилва много, я тресна с юмрук под брадата. От устата ѝ рукна кръв.

Той обърса ръката си в полата на роклята ѝ. — Сега вече знаеш, че с мене шега не бива. А ти си въобразяваше, че ще ти оставя бизнеса на Гибона? Мислеше, че ще ме изплашиш? Мислеше с провинциалните си хитрости да ме изместиш? Не, няма да ти оставя „жълтурката“. Тя ми трябва. И то не за да си гледам кефа. Разбра ли?

— Разбрах — опита се тя послушно да кимне, но главата ѝ клюмна на гърдите.

— Браво, така те искам — отново се усмихна Принца и се обърна към единия от горилите. — Я ми донеси една бира.

Ето какво било! Знаех си аз, че щом престанеш да мислиш как не можеш да се сетиш за едно нещо, и бам! — то само ти идва в главата.

„Я донеси една бира, момче...“ Сякаш виждах пред себе си рижобрадия мъжага с пушка в ръце. Току-що беше стрелял. В стрелбището, което е в същото подземие, ама другата врата. И то само преди няколко дни.

— Нищо няма да ти кажа — изхриптя Алла. — Ще ми вземеш „жълтурката“ на куково лято...

— Ще видим тая работа — усмихна се Принца и се обърна към мене: — Хайде, Макс, вече можеш да вървиш да спиш.

— А? Добре — опомних се аз от вцепенението и излязох от стаята.

„Рижия, жълтурката... — мислех си аз, докато се качвах по стълбите. — И защо ги свързвам така тези две неща?“

В същия миг се чуха сърцераздирателни женски писъци...

ПОДАРЪКЪТ

Рано сутринта край Ени-Чу се приземи малък военен хеликоптер. В това нямаше нищо необичайно: селото получаваше само по въздух необходимите продукти и стоки за бита, така че ако от време на време тук не се приземяваше по някой хеликоптер, жителите му щяха да бъдат принудени както преди сто години да тръгнат по вече забравените планински пътеки, по които можеше да се мине само пеша или на магаре. Впрочем точно този хеликоптер не носеше подобен товар. Перките му още не бяха спрели да се въртят, когато през вратата бе спусната сгъваемата стълба. След секунди оттам слязоха група военни, сред които биеше на очи един с униформена пилотка и генералска униформа. А останалите явно бяха негови подчинени и охраната му. Мъжът с бързи крачки се отправи към къщите. С него тръгнаха петима бойци с автомати.

Очевидно генералът добре познаваше пътя. Мина по главната улица, после зави и след няколко минути се озова пред къщата на старейшината Ибрахим. Дълго време никой не му отваряше. Накрая изникна един сънен момък и обяви, че Ибрахим още не се е събудил. Генералът гърлено изпсува, отстрани момъка от пътя си и влезе в къщата. Охраната го последва.

Няколко минути, след като той се разположи в един фотьойл в гостната, от страничната врата влезе Ибрахим.

— Селям алейкум — сухо поздрави старецът.

— Алейкум ас-селям, дада — стана генералът и подаде ръка.

Старецът обаче се направи, че не я забелязва. Седна до масата и посочи на госта си отсрещния стол.

— Какво те води насам толкова рано? Нахълта в къщата ми, уплаши всички... Не се намираш в щаба си, можеше да се държиш малко по-учтиво — сурово произнесе Ибрахим.

— Сега е война и няма нужда от излишни церемонии — възрази генералът.

— С подчинените си можеш и да не се церемониш. Тук обаче аз съм стопанинът. Добре, казвай защо си дошъл.

Генералът даде знак на охраната си и бойците излязоха от стаята.

— Ибрахим, кой даде нареждане да се превземе ингушкия град?

Той въпросително впери очи в стареца. Ибрахим мълчаливо прехвърляше зърната на броеницата си. Мина половин минута, преди да отвори уста.

— А не ти ли се струва, че си пъхаш носа в чужди работи?

Лицето на генерала пламна. Той така стисна юмруци, че ноктите му се забиха в дланите. Личеше, че кипи от гняв.

— Не бива да се вълнуваш толкова — с насмешка каза Ибрахим, — пази си здравето.

Генералът скочи от стола и закрочи напред-назад из стаята.

— „Пази си здравето?“ Съветвате ме да не се вълнувам? Но същевременно не вие, а аз трябва да сърбам попарата, която надробихте. И какво ще рече това „пъхаш си носа в чужди работи“? Кой съм аз, командващ армия, президент или какво?

Старецът презрително се усмихна:

— Точно така. „Или какво.“ Както виждам, ти съвсем си забравил кой те издигна на върха. Мога да ти го припомня.

— Добре — генералът отново седна. — Всичко това е вярно. Но сега армията е под мое командване. Народът върви след мене, а не след вас, Ибрахим. И затова имам право да зная за всяко нещо, което би повлияло върху стратегията на войната или нейния ход.

Старецът остави броеницата на масата.

— Слушай, ти сигурно не си закусил. Ще ми направиш ли компания?

Генералът кимна. Старецът звънна с малкото звънче и на вратата се появи прислужница. След две минути на масата бяха сервирани изискани ястия. Ибрахим наля на себе си и на генерала вино от глинената кана.

— Опитай го. Сам съм го правил.

— Както виждам, разполагате с доста свободно време — отбеляза генералът, отпивайки от чашата си.

— Имахме богата реколта. Зер трябваше да хвърляме излишното грозде.

Генералът нетърпеливо забарабани по масата с кокалчетата на пръстите си, докато прислугата сервираше още ястия. Когато най-после всички излязоха, той се обърна към стареца:

— Не отговорихте на въпроса ми.

— Извинявай, синко, с напредването на възрастта паметта ми е отслабнала. Бъди така любезен, напомни ми какво искаше да знаеш — с подигравателно добродушие помоли Ибрахим.

Едва сдържайки гнева си, генералът повтори:

— Кой даде разпореждане да се превземе ингушкия град?

Старецът въздъхна:

— Нали знаеш, че руснаците имат една поговорка: „На любопитната Мика й откъснали езика.“ Все пак странни хора са това руснаците, нали? Защо точно на Мика? И защо ще й късат езика? Ако трябва да се откъсва нещо, то на мъжете...

Генералът не издържа и силно удари с юмрук по масата. Чашата му подскочи и се обърна, при което цялото съдържание се плисна върху покривката, изпъстрена с ръчна бродерия. Старецът обаче ни най-малко не се ядоса, а позвъни със звънчето. Генералът отново трябваше да чака, докато прислужниците сменят покривката. Когато всички излязоха, Ибрахим намръщено отбеляза:

— Доста си загрубял на фронта. Съсипа хубавата покривка...

Генералът почти изкрещя:

— За трети път ви питам: кой даде тази заповед?

— Не викай толкова, че току-виж дотърчала охраната ти...

Аз.

— Аха. А помислихте ли за последиците? Че сега ще воюваме не само с руснаците, но и с ингушите... — изпи на един дъх новата чаша с вино и продължи: — А те бяха почти наши съюзници. Ами утре ако тръгнат срещу нас? Та това е кръвно отмъщение! Какво ще правим? Няма да издържим на два фронта! И то в най-тежкото за нас време!

Старецът подигравателно го гледаше.

— Свърши ли? Сега ти ме изслушай — отсеке той и си доля вино. — Навярно по-добре от мен знаеш, че някакви предатели са започнали да преговарят с федералните.

— Тия преговори се водят от моите хора! — подвикна генералът.

— Тъй че със сигурност трябва да си наясно — спокойно продължи старецът, без да му обръща внимание, — че това не е в

нашите интереси.

— И защо?

— Защото Москва никога няма да се съгласи ние да се отделим.

Исключено.

— Но бихме могли например да се решим на разумен компромис.

— „Компромис“ — подигравателно повтори Ибрахим, — което означава, че пак ще си останем колония както по-рано. Това е неприемливо за нас. Независимостта може да се извоюва само с оръжие.

— Стига толкова! — плесна се по коленете генералът. Към масата вече не посягаше. — Не помислихте ли колко още хора ще загинат?!

Старецът си бодна с вилицата едно парче месо.

— А колко души вече сме загубили? Ти за това помисли ли? Ако прекратим войната сега, народът никога няма да ни го прости.

— Аз пък смятам — навъси се генералът, — че народът иска точно мир.

Ибрахим поклати глава:

— Колко хубаво е, че нищо не зависи от това, какво смяташ ти.

Генералът изкриви устни:

— Така ли? Не зависи? Ами ако още утре дам заповед да се прекратят бойните действия?

Старецът се усмихна с пренебрежение и изплю в шепата си една маслинена костилка.

— Да бе, при твоите заповеди командирите направо припкат. При кого ходят да искат пари? А? Идват при мене.

Генералът кимна.

— Много добре — с удовлетворение отбеляза Ибрахим. — Ясно е, че от тебе нищо не зависи. Но нека това да не те обижда. Аз също не съм решаващият фактор. Изходът на войната не зависи и от мен. А от Акпер.

Генералът тихичко изруга и запита:

— А не смятате ли, Ибрахим, че е по-лошо да бъдем зависими от Акпер, отколкото от Москва?

Ибрахим рязко стана от стола си:

— Не се самозабравяй! — заплашително подвикна, тръскайки бялата си брада. — Ти съществуващ само благодарение на Акпер! И ако не бяха неговите пари, отдавна да сме загубили войната! Жалко пале! Не ти е работа да преценяваш кое е по-добро или по-лошо! Твоята работа е да даваш интервюта по телевизията, за да мислят всички, че ти си тук главният. Мамац, който да привлече вниманието!

След тази гневна тирада на стареца генералът забележимо омекна:

— Ами добре. Щом така смятате, ще се подчиня.

И изпи на един дъх виното си.

Старецът въздъхна с облекчение:

— Отдавна трябваше да го разбереш... — и като помести към генерала купичката с маслини, го подкани: — Хапвай си, синко.

Няколко минути минаха в мълчание, което генералът пръв наруши:

— И какво трябва да правя?

— Каквото и по-рано. Стой си в планините и давай интервюта на журналистите, които се доберат до тебе. За всичко останало ще се погрижим ние.

— С други думи — замислено произнесе генералът, — окончателно ме отстранявате от военното командване?

— Какво говориш? Ние определяме стратегията, а тактиката е възложена на тебе. За всичко се съветваме с тебе. Поддържаме постоянна връзка. Не е ли така?... Впрочем защо напоследък все не мога да се свържа с тебе по телефона?

— Как така? Защо да не можете? — разтревожи се генералът и извади мобифона от джоба си.

— Е — махна с ръка Ибрахим, — ти си много изостанал, синко! Хвърли тая вехтория или я подари на децата да си играят. Чакай!

Излезе от стаята и след минута се върна.

— Другия път, вместо да се разкарваш с хеликоптера, можеш да ми позвъниш.

И той подаде на генерала един клетъчен телефон...

СОБСТВЕНИКЪТ НА ГАЗОПРОВОД

Единственият проблем беше, че Москва е с над десетмилионно население, а всеки ден из улиците се движат още, кажи-речи, един милион гости на града. Върви, че намери сред тях две хиляди души, пристигнали от Сочи в организирана група.

Вече без никакъв резултат бяха проверени всички хотели. Но никой не можеше да каже колко ли още частни квартири и хотелчета има в столицата. Рано или късно „афганците“ все трябваше да изникнат отнякъде, поне това беше абсолютно сигурно. Стига само Москва да не е междинен пункт. „Не бутай говното, защото ще размирише! — мрачно си спомни Турецки народната мъдрост. — Колко ли дела вече ми се струпаха на главата? Убийството на Малахов — едно. «Жълтурката», тоест златото — две. Поляков — три. Ако до ден-днешен все още съществуваше СССР, случаят в Талин също щеше да е мой. Сега ще се наложи да ги обединим. Още едно главоболие...”

По-скоро от безсилие, отколкото с конкретна цел Турецки отново извика Поляков на разпит. Единственото, което междувременно бе успял да научи от него, беше подробната схема за прехвърлянето на злато и цветни метали в чужбина. Впрочем само по себе си и това не беше малко постижение, но за вчерашния ден.

— Известно ли ви беше, че вашият приятел Герат имаше, така да се каже, под свое командване, цяла бригада от добре обучени хора? — този въпрос бе зададен от Трофимов.

— За първи път чувам. Тоест знаех, разбира се, че има някакви хора, но чак пък две хиляди души?

— В такъв случай очевидно не ви засяга фактът, че наскоро всички те са пристигнали в Москва? — провокира го Турецки.

Поляков премълча. Трофимов внимателно го наблюдаваше.

— И все пак, защо се отървахте от полковник Малахов? — с искрено недоумение попита той. — Та нали Малахов беше в приятелски отношения с Герат? Струва ми се, че сте действали някак срещу бизнеса си.

— Нямам нищо общо с това убийство — за стотен път повтори Поляков. — Не стоварвайте всички криви дърва на гърба ми. После самите вие трудно ще се оправите.

— Разкажете ни тогава за Герат Климов.

— Какво по-точно?

— Всичко, което знаете. Как се запознахте. На каква база почиваха вашите отношения — предложи Турецки. — За да избегнем недоразуменията и излишните лъжи, искам още отсега да ви кажа онова, което пропуснах миналия път. Вела Климова ви знае като Поляка от думите на съпруга си. И в Сочи сте били известни само с този прякор.

— Двамата с Герат лежахме в една болница — уморено започна Поляков, — в очната клиника на професор Фьодоров. Беше преди седем години. За операция там се чакаше на страхотна опашка и аз му помогнах да го приемат по-бързо. Пъхнах в ръката на някого бая кръгла сумичка, не помня вече на кого и колко. Тогава имах катаракта. А той — само едно око, при това с чудовищен оток. И така, излекува се човекът, върна се в Сочи, а след известно време ми се обади в Талин, настояваше да си върне борча. Но аз му казах, че няма нужда. По-добре да вложи парите в някой бизнес. Просто се пошегувах, защото с тия пари нищо не можеше да се направи. Но те дадоха лихва, и то колосална. Така че той дори започна да плаща заплати на своите орли от моите лихви. Сякаш искаше по-здраво да се обвърже с мен. А по-нататък — още повече. Същевременно Герат играеше на борсата като луд. И редовно печелеше. Обаждаше се веднъж в годината да иска съвет и аз редовно му подказвах по нещо. И Герат си втълпи, че ми е страшно задължен. По никакъв начин не можех да го разубедя. Та това е всичко. С моя бизнес нямаше пряка връзка. С една дума, беше особен човек. Понякога ми се струва, че беше малко, как да кажа, в сексуално отношение... Нали разбирате, обратен. Но сигурно съм се излъгал. Любимият му израз беше „сурова мъжка дружба“. Какво още? Обичаше да играе на всякакви идиотски игри за точност. От хвърляне на стрелички до билиард.

Поляков погледна към Трофимов.

— Нещо не е наред ли? — попита майорът.

— Не, нищо. Вече всичко разказах и ми омръзна да повтарям по няколко пъти едни и същи неща, да отговарям на едни и същи въпроси,

това е — ядно възкликна Поляков.

Турецки натисна бутона на бюрото и след миг влезе затворническият надзирател, за да отведе Поляков в килията.

— Но защо тоя дяволски принц е извикал тук цялата банда? — замислено попита Турецки.

— Сигурен ли си, че го е направил именно той?

— Ако ми е вярна логиката, точно той ги е довялякъл при себе си. Батона е вече мъртъв. Така че друг няма. Само негово величество.

— Ти фактически какво знаеш за Принца?

— Фактически — нищо. Дори не съм сигурен дали съществува подобна личност. Възможно е Поляков да ни разправя приказки от хиляда и една нощ, и толкоз. Животът е прекрасен и удивителен. А всъщност всичко да е негово дело. И да е измислил такъв фантом, на когото може да се припишат всякакви престъпления. Как мислиш?

— На тоя Поляков хич му нямам доверие — отговори Трофимов. — Особено след като те подреди така в оня бар.

— И аз. Но все пак мисля, че Принца съществува.

— Впрочем, като отворихме дума за барове, защо не идем да му ударим една-две бири? Голяма жега е.

Действително тук беше доста по-задушно, отколкото в Сочи. След четвърт час двамата вече седяха в бар „Холстен“.

— Имам сведения, че тоя човек направо рине доларите с лопата. Прецени сам. Мините на Гибона сега най-вероятно са в негови ръце. Всички незаконни доходи на Поляков — също. А по същество всичко това са необявени пари. Милиони долари! Със сигурност има и някакви законни приходи. Може би голяма част от нощните заведения в Москва са под негова „опека“, представяш ли си? А техните собственици са доста едри риби, които сами могат да се защитават. Но не, Принца е успял да ги убеди, че имат нужда от неговото покровителство. Можеш ли да си представиш от каква величина е този мафиот? Откровено казано, аз не мога.

Трофимов обмисляше казаното и мълчаливо пиеше бирата си.

— И какво може да прави тук с толкова пари? Защото вече не говорим за някакви си пет-шест милиона, а за десетки, дори стотици.

— Може да ги внася в швейцарска банка?

Турецки веднага отхвърли това предположение:

— Виж, за Поляков съм сигурен, че би ги вложил. Още повече че той е луд на тема Швейцария. Но човек като Принца не обича да държи парите без работа. Това може да се разбере дори от случаите, с които се сблъскваме. И освен това е ясно, че той никога не се задоволява с малко. Защото всъщност е могъл например да стане само съдружник на Поляков, за да се презастрахова. Но не, Принца играе ва-банк! Просто съм убеден, че парите на този човек непрекъснато са в действие.

— Когато такива пари, както казваш, се пуснат на пазара... — намръщено взе да размишлява на глас Трофимов, — то не може да...

— Да остане незабелязано — довърши Турецки и сложи на бара няколко банкноти. — Напълно съм съгласен с тебе. И затова с подобни въпроси трябва да се занимават съответните специалисти, а не посетителите на бар „Холстен“.

— А има ли такива?

— Има, разбира се.

Трофимов отиде да дресира своя абхазец. Вела беше на конференция, а Турецки се върна в прокуратурата, за да продължи да търси по телефона Меркулов. Вече цял ден правеше безуспешни опити.

Константин Дмитриевич, негов стар приятел и фактически първият му и последен учител, изключително енергичен по природа мъж, се рееше някъде в надоблачните висини. Ето защо го нямаше в Главната прокуратура още от сутринта.

Най-сетне в слушалката се чу характерният му, малко сподавен глас.

— За съжаление, Саша, не разполагам с никакво време — каза Меркулов, — затова няма да се преструвам, че обмислям, анализирам или се занимавам с твоя въпрос. Дори не мога да си позволя лукса да изслушам от тебе всички подробности по делото. Ето защо ще се помъча веднага и колкото се може по-накратко да ти отговоря... Преди известно време, приблизително преди година и половина, действително на вътрешния пазар се появиха някакви огромни и неконтролируеми пари. Но не бързай да се радваш, те се разтвориха някъде. Сега такова голямо движение не се забелязва. То е като гъбата на атомна бомба. Така че сам си прави изводите, Саша.

— Разбира се, ти имаш своите планове и задължения, Костя. Но аз не знам дали...

— Давай, давай, близко си до истината.

— Абе остави тая работа... Мисля, че новите и големи пари може да бъдат вложени само там, където няма да се виждат. Тоест във война. А в момента се води само една война.

Доволен, Меркулов мълчеше.

— И какво да правя сега с тая мръсна история? — попита Турецки. — Как да се ориентирам в тая касапница?

— Виж какво ще направиш. Ще ти посоча един човек, който може да ти даде компетентна консултация именно във връзка с разни особи.

— Тоест?

— Тоест този специалист има уникална картотека, Саша. Едно време работеше при нас, а сега е самотен ловец. Фирмата му се казва „Универмаг“. Но това не е важно. Той ще ти помогне бързо, само му кажи, че аз те пращам. Името му е Кривцов. Той ще вземе поръчката ти и след известно време ще получиш най-изчерпателната информация, която е възможно.

— Това някаква шега ли е, Константин Дмитрич? — недоволено попита Турецки.

Вместо отговор Меркулов затвори. Това не беше безочливост от негова страна. Той наистина нямаше никакво време.

Кривцов отново седеше в полутъмния си кабинет зад широкото дъбово писалище. Тежките му клепачи сякаш неохотно се вдигнаха, за да впери очи в Турецки, който беше готов да се закълне, че вчера го бяха оставили в съвсем същата поза. Кога работеше той човек? А при него самия, при Турецки, какво се беше променило за това време? С какви резултати? Фактически нищо, като се изключи това, че Трофимов, който се беше оправил със своя абхазец, довечера си заминаваше за Сочи.

Поздравиха се и Турецки веднага се интересува дали има някаква информация по неговия въпрос.

— Има един човек, на име Акпер — вяло каза Кривцов, — и това е всичко.

— Как така всичко?

— Ами така. Изобщо никой не знае кой е този Акпер. Със сигурност се знае само едно: той хвърля луди пари във войната. Колосални суми. И защо го прави — един Аллах знае.

— Що за времена настъпиха? — простена Турецки. — Откъде се появиха такива хора?

— Впрочем като подарък от фирмата мога да ви разкажа една история, кратка история, от която един що-годе умен човек ще си извади съответните заключения и ще разбере откъде са се появили подобни типове в нашата страна. Дали се е случило с този Акпер, или с някой друг, за вас няма значение... Тази история е от времето, когато още съществуваше СССР. Живял си един човек в собствена къща. Но нито в града, нито на село, а просто някъде така, по средата — в степта. Имал си прилично стопанство и горе-долу се справял с всичко, пък и жена му помагала, децата също, били поотраснали. Имал проблеми само с печката. Но ето че из тоя край започнали да прокарват газопровод. Според плановете той минавал почти на стотина метра от къщата на нашия човек. Работниците от строежа често обядвали при него и всеки път той ги кандърдисвал да прекарат едно малко отклонение на газопровода до къщата му. Нямало да ощети държавата чак толкова. Но той и семейството му щели да имат огромна полза. Защото как иначе се живее без газ наред степта? Накрая ги кандърдисал. Уговорили се за приемлива цена и работниците тайно му прекарвали едно тъничко отклонение. И продължили те да си строят газопровода, километър след километър. А тоя човек и семейството му се ползвали от собствен газопровод. Ден, седмица, месец, след което... газта спряла. Взели да се тюхкат какво ли се е случило. Не дай Боже, да няма някъде пробив? С една дума, грабнал човекът една лопата и тръгнал от къщата към газопровода да проверява метър по метър своето отклонение. И след петстотин метра попаднал на заровена в земята бутилка с газ, която просто била свършила. Разбрал той, че работниците са го измамили. Чисто и просто — изиграли го и това е. Дали му газ, но съвсем локално. Ето, такъв човек в наше време може да стане като Акпер. И вероятно е станал.

— Пьотър Романович, кажете ми името му.

— Млади човече, знаете ли, че на старите хора животът им е много по-мил, отколкото на вас, младите? Ние сме имали много повече време да свикнем с него. И аз не правя изключение. Извинете.

Като се върна в прокуратурата, Турецки бе „приятно сюрпризиран“ от поредната новина. Поляков се бе обесил в килията.

НАПОЛЕОН

Пътувахме дълго. И то толкова дълго, че накрая ми писна.

Шофьорът даваше газ като луд, макар Принца да го бе предупредил, че за никъде не бързаме.

Мисля, че просто искаше да се изтежкарее. Един вид, да се изфука: глейте ме колко съм велик, карам мерчо шестстотин и от нищо не ми дреме. Изпреварваше колите с такава скорост, че още малко, и щяхме да хвъркнем. Едуард Николаевич клюмаше глава на предната седалка. И слава богу, защото с него вечно бях на тръни, че пак като курдисан ще вземе да ми обяснява, че дъждът валял от небето, а пък слънцето греело през деня.

Право да си кажа, напоследък ми беше писнал с неговите нравоучения. Когато порасна, със сигурност няма да ставам такъв досадник. За нищо на света!

С една дума, към дванайсет часа вече пристигахме, защото Едуард Николаевич се събуди, обърна се към мене и като вдигна пръст, тържествено попита:

— Усецаш ли?

— Какво? — не разбрах аз.

— Не „какво“, ами вземи се поогледай настрани — хапливо ме подкани той.

Огледах се. Наоколо имаше полегати хълмове, обрасли с трева и тук-там с храсталаци. В далечината се виждаха някакви къщурки сред дърветата. Нищо особено.

— А паметника не виждаш ли? — попита ме Принца.

— Виждам го — отговорих.

— Това е той.

Кимнах, макар че нищо не разбирах. Какво ме греє тоя паметник, да му се чудиш на акъла!

— Преди, кажи-речи, двеста години, твоите прадеди са воювали тук за величието на Руската империя — обяви Едуард Николаевич. — Помниш стиховете: „Нали бе, чичо, е пленена не току-тъй...“

— Какво току-тъй? — попитах аз.

— В наши дни нищо не става току-тъй — захили се шофьорът. — За всяко нещо се брой сухо. Колкото изброиш, толкоз ще получиш.

— Млъкни, профан такъв! — кресна му Едуард Николаевич и фукльото млъкна, а усмивката му застина на устата. — Чел ли си Лермонтов, великия руски поет? — обърна се към мен Едуард Николаевич.

— Вероятно съм го чел — отговорих не съвсем уверено.

— „Вероя-атно!“... — с блеещ глас ме имитира той. — Кой те е възпитавал?

Обидих се.

— Сега защо се заяждате? — измънках и се обърнах към прозореца.

— Е, добре де — каза Принца, — не ми се цупи. Децата не бива да се сърдят на родителите си.

Тъхъ, кимнах аз, започна се. И се приготвих да изслушам поредното му нравоучение. Но явно Едуард Николаевич беше днес в особено добро настроение и вместо да ми чете конско, започна да ми разказва, че през дванайсета година миналия век на това място е имало грандиозна битка с французите. Руснаците победили и отстъпили към Москва.

— Е как така? — обади се шофьорът, който също се бе заслушал в разказа. — Щом като сме победили, защо тогава сме отстъпили? Такива работи не стават.

— Това е било хитра маневра.

— Хайде бе! Все едно да свалям някоя мадама, която все не ми бута, и накрая, когато вече съм я тръшнал по гръб, та дори съм си разкопчал дюкяна... вместо да й се кача, ставам и си тръгвам. И това не значи, че аз не съм я изчукал, ами че съм направил хитра маневра?

Едуард Николаевич съчувствено го измери с пренебрежителен поглед и поклати глава:

— Никой ли не ти е казал, Семьон, че изглеждаш по-добре, когато си държиш устата затворена?

Ако аз бях на мястото на Семьон, щях да се засегна, а той — нищо, не му пукаше. Само се изхили и продължи да кара колата, като от време на време се заглеждаше в насрещните коли, когато види зад волана някоя боядисана фльорца.

— Знаеш ли кой е Наполеон? — попита ме Принца.

— Знам.

— Кажу тогава.

— Той е пълководец.

Шофьорът избухна в смях, сякаш съм изтърсил някоя мръсна дума.

— Веднага си личи, че не къркаш, братле — не се сдържа той и даже се обърна към мене. — Това е коняк, хлапенце! Страхотно скъп коняк!...

— Гледай си пътя, Семьон! — срязва го Едуард Николаевич вече със стоманени нотки в гласа. — Наистина има такъв коняк — каза ми той, — но е бил наречен така именно в чест на император Наполеон Бонапарт. Велик човек, но неоценен приживе. Изобщо приживе никой не получава достойно признание — въздъхна Принца и се замисли.

Струва ми се, че се досетих какво имаше предвид.

— Сега надясно — заповяда той и шофьорът послушно зави по един междуселски път.

Едуард Николаевич започна да се взира в далечината, а след малко усмихнато съобщи:

— Ето ги моите юнаци, там са, чакат ме. Същинска армия, нали? — пак се обърна към мене. — Максим, съгласи се, че е хубаво човек да започне голямо сражение на бородинските хълмове, разбира се, казано символично.

Побързах да кимна, за да не вземе пак да ми обяснява.

„Армията“ се беше разлегнала на тревата. Всички си бяха свалили ризите и потниците, и приличаха на слънце и без това бронзовите си тела. От пръв поглед видях колко мускулести са тия мъже, един от друг по-яки. Не бих искал да се сблъскам с никого от тях по тъмно. Макар че и денем няма да ми е приятно.

Когато нашата кола приближи, „армията“ доста мързеливо и мудно взе да се надига и да се строява в криви редици. Преди шофьорът да е натиснал докрай спирачките, Едуард Николаевич широко разтвори вратата и скочи с такъв вид, сякаш че наистина е знаменит пълководец и на негово име е кръстен коняк.

— Здравейте, момчета! — бодро извика той.

Вместо обичайното „здрав-гав-гав!“ както реват войниците по парадите, се чу едно вяло „здрас-сти“.

— Как е настроението? — продължи той.

— Нормално.

— Готови ли сте за бой?

„Армията“ се спогледа помежду си с някакво недоумение и снизходителност.

Ако и Наполеон е бил посрещан от войниците си с такава готовност и радост, мога да си обясня защо е загубил Бородинската битка.

В същото време към Едуард Николаевич бързо заситни някакъв плешуга, честно казано — само кожа и кости, с татуировка на едната ръка във вид на гола мадама. Взе да му шушне нещо на ухото. Отначало Принца съсредоточено го слушаше, после ме погледна... ама не както обикновено, а някак много особено, внимателно, сякаш ме изучаваше или нещо подобно. Така ме гледаха баровците, когато преценяваха дали да ме пуснат да им мия прозорците и няма ли да им свия нещо. Но в погледа на Едуард Николаевич нямаше подозрение, а точно внимателен интерес. С една дума, странен поглед.

После пак се заслуша и взе да кима, след което с жест отпрати плешугата в „армията“ и се изпъчи.

— Ела при мен, синчето ми — каза той и ми се усмихна.

Изненадах се. Нарече ме „синчето ми“. Според мен това се случваше за пръв път. Отидох и заставах от лявата му страна. Виждам по картинките така да стоят при пълководците техните заместници... или както там им викат. Оръженосци може би...

— Е, какво, момчета? — каза Едуард Николаевич и обгърна с поглед своята „армия“. — Сигурно сте се затъжили за големите дела, а?... Днешният ден е забележителен и дори времето е хубаво, сякаш специално за нас. Може би някога на това място ще се издигне още един паметник — в памет на този ден. Може би и вашите имена ще се четат на него.

„Армията“ слушаше и пристъпваше от крак на крак. На мястото на Едуард Николаевич аз не бих се доверявал на тия странни мъже. Мрачните им необръснати физиономии ми напомнях с нещо мутрата на маминия любовник, когато ставаше сутрин след голям запой. С кръвясали очи и воняща уста. Но сега, слава богу, бях далеч от „армията“ и не усещах вонята.

Та „армията“ се почесваше и тъпчеше на място, а един, който бе риж и луничав, така се прозяваше, че цяла гарга можеше да му влезе в устата.

— Юнаци — продължи Едуард Николаевич, — аз съм убеден, че ще се гордея с вас. И вашите деца ще се гордеят с вас. И внуците ви. И правнуците...

— И съседските курви — обади се някой и „армията“ дружно зацвили.

Отначало Едуард Николаевич май доста се ядоса, но после се помъчи да се усмихне и се престори, че шегата му е харесала.

— Те също! — извика с въодушевление. — Ще ги яхате като жребец — кобила, а през това време те ще се гордеят, че си имат работа не с разни мухльовци, а с истински мъжаги. А какво по-важно има за един мъж, ако не страхопочитанието на жената?

„Армията“ закима. Както изглежда, разговорът, минал на тема за мадамите, почна да им харесва.

— Искам да се отнесете към предстоящото начинание с максимална сериозност. От това зависят твърде много неща. Стегнете се, юнаци! Чакат ви велики дела! — Едуард Николаевич ме погледна, сякаш беше много горд с думите си. Намигна ми и тихо добави: — Нали така, синчето ми?

— Тъхъ — кимнах. Пак ме нарече синче. Но защо? Нима сериозно е решил да ме осинови и тогава... къщата, колата и всичко това ще принадлежи и на мене?...

Естествено, зарадвах се. Да не би вие на мое място нямаше да се зарадвате?... С една дума, привечер се върнахме на Николиния хълм. След като беше вдъхновил „армията“ за някакви си неизвестни, но много важни дела, Едуард Николаевич ме беше разкарвал по някакви хълмове и хълмчета и като сочеше с пръст някакви дерета и други такива работи, досадно разказваше кой откъде е стрелял и накъде е бягал. Направо да речеш, че лично е присъствал на тая битка. Герой от Бородино!

Та значи върнахме се вкъщи, бях пукнал от глад и веднага се хвърлих да набивам. Натупанчих се яко и се тръшнах на фотьойла до камината. Да ме бяха видели сега мама и нейният любовник, щяха да се пукнат от завист.

Едуард Николаевич пушна телевизора и взе да гледа новините. Не мога да си обясня как не му писва да гледа и да слуша едно и също всеки ден. Неочаквано скочи и наду звука докрай.

— ... сведения, че генералът е загинал. Тази сензационна вест съобщиха днес много информационни агенции, не само наши, но и по цял свят. Неговата гибел бе потвърдена от личния му телохранител, който в момента на експлозията се е намирал в съседното помещение...

Едуард Николаевич престана да слуша и с бързи крачки взе да снове из стаята. Напред-назад, напред-назад — направо ми се завъртя свят, като го гледах как крачи от единия до другия ъгъл.

— Какво се е случило? — предпазливо го попитах.

— По света винаги се случва нещо — дълбокомислено изрече той. — Важното е да не се случи с тебе, синчето ми.

Не стоплих много-много, ама за всеки случай кимнах, току-виж, не дай Боже, вземе пак да обяснява. Тихо станах от фотьойла и излязох на двора.

Вечерта беше тиха и прохладна. След днешната жега това беше като по поръчка. Разходих се с колелото веднъж-два пъти около къщата, като подрънквах със звънчето, и го заряхах. Тъкмо бях решил да се прибирам в стаята си, когато чух някакъв тих звук — като че нещо потропваше или скърцаше. Тоя звук се чуваше от прозорчето на мазето.

Видях тъничка пръчка, която се движеше по стъклото. Ясно, това беше Алла. Надникнах и различих едрото ѝ тяло, беше вдигнала глава нагоре.

Захапала между разранените си устни пръчицата, Алла въртеше глава, за да драска с нея по стъклото. Не можа да разбере веднага, че съм клекнал до прозорчето и че това съм аз.

Само направи слабо движение, като че ме молеше да слеза.

Нещо хич не ми се приказваше с нея, но тя така умолително ме погледна, че направо я съжалих. В края на краищата днеска имах хубав ден, Едуард Николаевич бе започнал да ми казва „синчето ми“ — защо пък да не ѝ направя кефа и на нея, да ѝ вдигна настроението. Разбира се, доколкото това е възможно в нейното положение.

Тихо влязох през задния вход и крадешком минах покрай камината към вратата за мазето. Едуард Николаевич май нищо не

усети. Водеше някакъв телефонен разговор. Крачеше със слушалката до ухото напред-назад по килима, сумтеше тежко и кимаше. Беше намръщен от напрежение. Явно разговорът беше сериозен.

— Да-да! — викна той и махна със свободната ръка. — Нали това ти казвам! А сега само напред! Сега нищо не може да ни спре!

Искаше ми се да чуя какво друго ще каже, но ме хвана шубето, че ще ме забележи и няма да мога да сляза при Алла. Затова се отказах от телефонните му тайни и слязох по стълбата в мазето.

Предпазливо дръпнах резетата, за да не вдигам шум, и отворих тежката желязна врата. Алла седеше на пода и ме гледаше с горящи в полумрака очи.

Помислих си, че сигурно е ужасно мъчително да седиш така на студения цимент, и то в такова неудобно положение. С белезници на ръцете, прикована с верига към стената. И да чакаш неизвестно какво. Разбира се, Алла сама си е виновна, но въпреки това ми стана жал за нея.

Един ден, когато отворихме дума за нея, Едуард Николаевич ми каза:

— Всеки със своята съдба, запомни това, момчето ми. Решиш ли да си променяш съдбата, значи да хвърлиш предизвикателство на Бога. А тая дама има такава съдба, защото е глупава. Защото не знае с кого е тръгнала да мери сили. И ето че Господ я наказва.

Аз пък виждах известна разлика между Божието наказание и юмруците на дебеловратите горили, но си затряях, не му възразих.

А сега вече си мисля, че е трябвало. Може Алла наистина да беше глупачка, но защо трябваше да седи тук, на тоя влажен цимент? Така може да изстине.

— Максик — тихо промълви тя, като едва отлепи спечените си устни, — ти ли си?

— Разбира се, че съм аз — отговорих, — кой друг може да е?

— Добре, че дойде.

— Как си?

— Чудесно.

— Донесох ти едно резенче ананас. Вземи — сложих в ръката ѝ жълто като кехлибар сочно резенче, което предвидливо бях взел от чинията във вестибюла. Алла го вдигна до носа си и го подуши.

— Вкусно мирише — усмихна се едва.

— Не го мириши, яж.
— Не ми се яде.
— Минаваш се.
— От сто години не съм хапвала ананас — каза тя.
— Ето, сега можеш да хапнеш.
— Винаги ли така хубаво те хранят тука?
— Винаги. Дават ми и стриди. И трюфели. И барбекю — започнах да изброявам по памет тези малко познати думи, които понякога чувах на масата.
— Барбекюто е сос — каза Алла.
— Сос де, нали и аз това казвам — кимнах и се изчервих. Кофти е, когато някой те излови на място. Пък после ме хвана яд. — Е, хайде, аз тръгвам.
— Чакай — примоли се тя, — остани при мен още малко.
— И защо?
— Просто така... Едуард Николаевич вкъщи ли е?
— Да — казах, — говори по телефона.
— По телефона — замислено кимна тя. — Едуард Николаевич е доста ангажиран човек.
— Да, така е. Представи си, днес успяхме да идем с колата до едно много далечно място извън града и да се върнем.
— Далечно място извън града?
— Да. Където е била Бородинската битка. Където руснаците са победили французите, а после са отстъпили към Москва.
— Така ли било? — насмешливо възкликна Алла. — Значи Едуард Николаевич се е заинтересувал внезапно от историческите местности?
— Не виждам нищо смешно — отсякох аз. — Едуард Николаевич добре познава историята. И стихове знае. И за Наполеон.
Алла шумно въздъхна.
— Ерудиран човек — каза тя. — Май излезе, че не ти е баща, а?
— Откъде го измисли? — избухнах аз.
— Ами научих го. Оказва се, че изобщо не си му син.
Сложих ръце на кръста и натъртено заявих:
— Той ме смята за свой син. Даже вече ми вика „синчето ми“.
Каза, че ще ме осинови.

— Я виж ти. Това не е съвсем в стила му. И защо ли се е разчувствал така?

— Защото му харесах!

— Ясно. А къде са истинските ти родители?

— Има ли значение!?

— Те знаят ли, че иска да те осинови?

— Може пък и да знаят, тебе какво те засяга?

Пак въздъхна високо и поклати глава.

— Що за странни родители са те, щом като не ги е грижа за собственото им дете? Аз не бих могла така.

И се замисли за нещо свое, но аз се чувствах много обиден, че не ме смята за законен наследник на Едуард Николаевич.

— Той ще ме осинови — повторих аз — и тогава другояче ще ми заприказваш, разбра ли?

— Жалко — произнесе тя.

— Какво му е жалкото? — не я разбрах.

— Жалко за твоите родители. Може би вече ги няма.

— Е как така ще ги няма?

— Ами така. Кой ще разреши да бъдеш осиновен при живи родители?...

— Едуард Николаевич ще го уреди — казах аз уверено. — Той може всичко.

— Не се и съмнявам, че ще го уреди — съгласи се тя. — Принца умее да урежда наистина всичко. И на всяка цена.

Намусих се. Имаше нещо предвид, но не казваше какво. Пуквам от яд, когато някой вземе да си играе с мен на котка и мишка.

— Да — обадих се, — на всички ще даде пари и ще ме осинови.

— Разпитва ли те за твоите родители? — пак проговори тя.

— Разпитва ме — неохотно потвърдих аз.

— Пита ли те за имената... адреса?

— И какво от това?

Алла затвори очи и известно време стоя съвсем неподвижна. А после каза:

— Няма да се изненадам, ако са вече на оня свят.

— На кой оня? — не можах да чактисам веднага.

— На оня — многозначително произнесе тя.

— Глупости! — креснах аз. Най-сетне бях стоплил. — Майната ти!

Искаше ми се да я ударя, да запратя нещо по нея, да ѝ причиня болка.

— Казвал ли ти е някога, че щом като притежава нещо, ще го има изцяло и с никого няма да го дели? Че властта е като бременност, не може да бъде малко?

— Да допуснем... — намръщих се. Ако трябва да съм искрен, Едуард Николаевич неведнъж ми го бе повтарял, едва ли не дума по дума. Дори се смутих: къде и кога е могла Алла да ни подслушва?

Алла се усмихна и се облегна назад.

— Много естествено, че ще каже нещо от този род... — замълча и отново се замисли. А после продължи: — Не биваше да му разказваш за родителите си. Разбира се, ти не си предполагал, че Едуард Николаевич... че той... — Тя пак прекъсна по средата на изречението, но след миг изтърси: — Не биваше да го правиш!

Заболя ме главата. Чувствах, че говори за нещо ужасно, че съм направил някаква непоправима грешка, но се мъчех да отхвърля тази мисъл.

— Лъжеш! — креснах аз. — За всичко лъжеш! Той е добър човек, а ти си една глупачка! За всичко си виновна ти! Ти ме открадна! Всичко е заради тебе!

— Искаш ли — започна тя, сякаш не ме чуваше — да се хванем на един бас: ако изляза права и с твоите родители се е случило нещо, ти ще ми помогнеш да избягам оттука. Сам ще се увериш, че твоят Едуард Николаевич е убиец.

— Лъжеш! Лъжеш!

Излязох от задушното подземие и за секунда се качих горе. И забих глава право в корема на Едуард Николаевич.

— Какво е това? — недоволно възкликна той. — Вкъщи не се препуска така!

— Каза, че сте убили родителите ми!

— Кой?

— Алка.

Той направо позеленя. Никога досега не го бях виждал такъв. Хукна надолу, ръмжейки като звяр.

— Мр-р-ъсница! Куч-чка! — крещеше той и аз чувах силни удари и стонове, после и някакво злобно съскане.

Нищо вече не разбирах, освен едно. Тя беше права. Беше казала истината! Тая мисъл пулсираше в главата ми, когато слизах по стълбите на площадката пред вратата. Пинчър с лай се нахвърли срещу мене, аз отскочих и в същия миг ме хванаха нечии ръце. Беше шофьорът Семьон.

— Спокойно, спокойно — повтаряше той, докато ме влачеше към къщата.

Принца стоеше на вратата и се усмихваше, а очите му бяха кръвясали от гняв.

— Синко — каза той, — защо правиш така, нима й повярва, сине? Та тя е голяма мръсница, усойница, открадна те от мене, а сега иска да те излъже, да те прати за зелен хайвер. Никога недей да вярваш на крадците! — заключи той, като помахна пръст.

Отведоха ме в спалнята ми.

Седнах на леглото, главата ми бучеше, мислех си само за едно: убили са мама и любовника й. Да му се не види, никога не бих помислил, че тая вест така ще ме зашемети и отчае. Нямах я вече моята майчица! Останах вече съвсем сам на света.

— Постой засега на вратата — чух гласа на Едуард Николаевич. — Момчето е впечатлително, току-виж избяга през нощта, а после върви го търси.

— Разбира се — отговори Семьон.

С една дума, ми беше отрязан пътят през вратата. Седях и разсъждавах какво да правя по-нататък. Ще избягам! Ще избягам, и толкоз!

Когато всички си легнаха и къщата утихна, а навън беше тъмно като в негърски задник, аз тихичко отворих вратата на стаята си и надникнах в коридора. Нямах никой. Слязох на пръсти долу и тръгнах към вратата на мазето. Но не отивах при Алла. Сега нямах време да се разправам с нея. Заслизах по стъпалата на безкрайното стълбище. Знаех къде отивам.

Вагонът си стоеше на старото място. Опитах се да отворя вратата на кабината, но беше заключена. Направо ми прилоша, когато си представих, че ще трябва да се върна обратно, крадешком да се

промъкна в стаята и да си легна в онова пухено легло, сякаш нищо не се е случило. Ааа, не! Никой не може да постъпва така с мене!

Слязох на релсите и тръгнах навътре в тунела. Не се замислих къде ще ме отведе. Важното беше да избягам от тая къща. Завинаги.

Накрая мъждивата светлина отзад съвсем изчезна и всичко наоколо потъна в непрогледен мрак. Чувах само стъпките си и прекъсващото си тежко дишане. Мракът ме обгърна.

Който е наблизо...

Грязнов арестува олимпийските медалисти Емелянов и Цаликов още в самолета, но вече във въздушното пространство над Русия. По-късно неведнъж се кълнеше, че ако някой от двамата беше станал олимпийски шампион, просто нямало да има сили да го направи.

Той беше страстен запаянко. По-късно очевидци разказваха, че никога дотогава не са срещали по стрелбищата толкова яростни запаянковци. Обикновено там ходели повечето възрастни намръщени ловци. Грязнов викал, пляскал, дори по някое време си намерил отнякъде мегафон, но не му позволили да го използва. Така или иначе той все пак успял да изкара от релси съперниците на Емелянов и Цаликов. Без да имат възможност да вникнат в смисъла на руските засукани изрази, те се смутили и дали възможност на младите нагли руснаци, които, меко казано, не били кой знае какви фаворити, да наберат доста точки и да се откъснат напред. За съжаление обаче на втория решаващ ден от състезанията се разбрало, че Грязнов чисто и просто е прегракнал. Така че Цаликов и Емелянов веднага взели необяснимо да се излагат. Но все пак набраните точки им бяха стигнали за сребърния и бронзовия медал. (Само за половин ден Грязнов се беше откъснал от спортните трибуни — оная сутрин, когато беше узнал за избухналата бомба в Олимпийския парк, и бе отишъл да обмени опита си с ченгетата от ФБР, издирващи терориста, убил един човек и ранил десетки зрители на олимпиадата в Атланта.)

Това особено обстоятелство му помогнало при първия и последен разпит, който започнал още в колата, на път към Московската криминална милиция. Фактически преди още да пристигнат там, Грязнов успял да изясни, че хипотезата на Турецки се потвърждава:

Емелянов и Цаликов, тези добри професионалисти, все пак са били само изпълнители. Използвал ги е човек по прякор Терапевта, голям приятел на Поляков и малко по-малък — на Герат Климов. След съответното нареждане на Терапевта те заминали първо за Сочи, а по-късно, когато попаднали под разпореждането на господин Поляков, набързо отскочили до Далечния изток. Най-любопитното беше, че Поляков наистина не е знаел за тяхното сочинско пътешествие.

Заклучението на криминалните експерти за наличието на пръстови отпечатащи по гилзите, намерени от Турецки в Митишчи, и за идентификацията на барутния нагар, окончателно довършило двамата спортисти. „Добре, че Терапевта не беше с нас в Атланта — със задоволство отбеляза Грязнов наум. — Иначе, ако бях задържал стрелците пред очите му, Турецки щеше да ми разкаже играта...“

Нямаше нужда от особени умозаклучения, за да се стигне до извода, че това изобщо не е самоубийство. Аутопсията показва, че отначало Поляков е бил задушен в съня си, вероятно с възглавница, а след това вече е било инсценирано, че се е обесил.

— Какво е това, Слава? — проговори Турецки, малко ободрен от задокеанските и тукашните успехи на Грязнов. — Отмъщение за смъртта на Менжега, като се вземе предвид начинът на убийството, или нещо друго? И кой от петимата съкилийници на Поляков е бил палачът? Нима през цялото време под носа ми е имало някакъв действащ агент от вражеския лагер?

— Натурално, прилича на подставено лице в килията на Поляков, как не се сетих да проверя. Но кой би могъл да предположи?

— Точно така, дявол да го вземе! Освен това нали самият Поляков ме помоли да не го затваряме в единична килия. Значи, първо: ти, Слава, започвай да действаш, днес ти върви. Гледай да изясниш кой от съкилийниците на Поляков е бил затворен там след него. И разнищвай нещата колкото се може по-скоро! Става, нали?

Без да губи време, Грязнов излезе от кабинета на своя приятел.

„Защо ме преследва толкова лош късмет? — размишляваше Турецки. — Непрекъснато губим всичките си свидетели. Ту Трофимов във вилата на братя Кирякови застрелва последния жив бандит. Ту... Впрочем, по-късно, когато лично пое разследването в Сочи, тоя стопроцентов оптимист много често губеше доброто си настроение. Добре, така. Трофимов е опитен професионалист, дори докато беше

ранен, постоянно се намесваше в разпитите. По-нататък. Поляков стана някак по-затворен, когато Трофимов взе да го разпитва... Хм.

Някой стреля в стаята на Вела, смятайки, че тя не е успяла още да каже, че фирмата на мъжа ѝ е била продадена на Батона. Кой може да е бил?

Ами Вела? Дали знае нещо за Трофимов?“

Потърси я по телефона, но Вела не отговаряше. Е, може и да е излязла, самоуспокояваше се Турецки. Москва предлага на гостите си какви ли не интересни занимания. Пък и можеше да е отишла на конференцията. Но каква роля може да играе Трофимов в убийството на Малахов? И на Герат Климов?

„Ако е забъркан, тогава наистина е обяснимо, че покушенията срещу Вела после спряха — продължаваше да разсъждава Турецки. — Трофимов първи узна, че тя вече е казала за Батона и с нищо повече не може да навреди. А отмъщението не е игричка, с която би се заел пресметлив професионалист като него... Ама не! Дявол знае какви глупости си мисля! Трофимов! Току-виж ми хрумнало, че дори Славка Грязнов може да е замесен! Впрочем той също беше около мен през цялото време...“

В кабинета нахълта Грязнов.

— Лоша работа, Саша, трудно ще се оправим. И петимата съкилийници на Поляков са били затворени след него. Тая работа ще ти отнеме няколко дни.

Той сложи пред Турецки един списък. Турецки въздъхна и бавно зачете на глас:

— Конапатиев С. А., Алейников К. Е., Усолцев П. О., Кварацхелия Г. А., Шибанов А. А., Горбунко П. К. А погледна ли, Слава, за какво точно са били задържани?

— Бегло — намръщено каза Грязнов. — Няма връзка с нашето дело. Кражби, грабеж, хулиганство, мошеничество — все рутинни неща.

— Мошеничество — машинално повтори Турецки. — Разбира се, за мошеничество е бил вкаран Кварацхелия. И аз мисля, че нашият човек е именно тоя грузинец.

— Той не е грузинец — коригира го Грязнов. — Кварацхелия е абхазко име.

— Абхазко ли? Сигурен ли си?

Почти цяла минута двамата слисано се гледаха.

— Трофимов... Беше здраво свързан с оня абхазец. Сам ми каза... — изхриптя Грязнов.

— Да. Трябва да го „приберем“ на Адлерската аерогара. — Турецки погледна часовника си. — Самолетът е още във въздуха.

— Натурално — оживи се Грязнов. — Започвай да организираш приземяването. И на самолета, и на Трофимов. А аз отивам да прибера Терапевта, защото всяко бавене е равносилно на смърт.

Грязнов извади по-голям късмет. Той и оперативната група бяха още на път към дома на Терапевта, когато Турецки научи, че Ту-154 благополучно се е приземил на Адлерската аерогара, но майор Трофимов изобщо не е пътувал с него.

А Грязнов благополучно стигна до Орехово-Борисово, където на втория етаж в петнайсететажния типов блок на Каширското шосе живееше Терапевта.

Двама спецназовци от Службата за борба с организираната престъпност се качиха на третия етаж, за да блокират евентуалното бягство през прозорците. Други двама „качулати“ останаха на първия етаж. Грязнов с още двама и спешно извикания водопроводчик се приготвиха да атакуват вратата. Всички спецназовци имаха вид на някакви извънземни пришълци.

За да придадат по-голяма достоверност на наводнението в апартамента на Терапевта, те започнаха методично да заливат банята през контролната шахта между етажите. Тая работа им отне не повече от десетина минути.

Чу се шум, навярно апартаментът беше вече наводнен. Избутаха водопроводчика напред и той с подгъващи се от страх крака тръгна да позвъни. Но не успя.

Отвътре се чу приглушен гърмеж. Буквално след две секунди вратата се разтвори. От апартамента на Терапевта излезе... майор Трофимов. В лявата си ръка държеше пистолет, опрян в гърба на Вела Климова. Ръцете ѝ бяха завързани отзад, лицето — побеляло от ужас. За разлика от смутения Грязнов Турецки светкавично прецени ситуацията и успя да стреля два пъти. Водопроводчикът, който се бе изпречил на пътя му, се строполи и като в някой филмов екшън се затъркаля по стълбището. Междувременно Грязнов също се беше окопитил и успя да стреля. Беше на четири метра от Трофимов и бе

изключено да не улучи. Първият куршум попадна в левия крак на Трофимов, втория — в незаздравялата му ключица. Майорът падна по гръб в антрето.

Същевременно през кухненския прозорец в апартамента нахълтаха спецназовците от горния етаж.

В хола видяха трупа на Терапевта. Грижливо положиха Вела да легне на дивана, защото тя бе изпаднала в шок. Като огледа обстановката наоколо, Грязнов каза с облекчение:

— Сега вече всичко е наред. Натурално.

БЯГСТВОТО

С една дума, аз тичах, тичах, а тоя тунел нямаше край. Едно време момчетата разправяха, че правителствените вили имат изход към метрото. Аз, естествено, думичка не им вярвах, но сега взех да се уверявам в това лично. И още казваха, че по това метро се стигало направо в Кремъл. Та на големците, един вид, да им е по-удобно, да отиват направо от къщи — в службата.

Хубава работа, нали? Само това ми оставаше, да се набутам в Кремъл. И какво щях да правя там?

Е, вие разбирате, че всичко това си го мислех, за да поразсея мрачните си предчувствия. Не, не й вярвам на тая Алка, разбира се, че не. Принца не е чак такъв звяр. Няма начин да го е направил. С една дума, не ми се щеше да вярвам, това е. Че какво му пречеха мама и нейният любовник? Седят си вкъщи, хората, наливат си се с водка...

Но аз бягах. Бягах, защото ме беше страх и изпитвах някакво отвращение. И ме беше хванало страшно шубе. И ми беше гадно. И в тая гадна тъмнина сигурно плачех като момиче.

А после дойдоха други мисли...

Ако само е посмял, ако е... Само да е посмял, ще... Какво? Какво ще му направя?

Навреме усетих, че ехото от стъпките ми взе някак да се скъсява. Нали разбирате, отзад се чува, а отпред — нищо.

Спрях да тичам и продължих вече по-бавно. Протегнах ръце напред — и тъкмо навреме. Защото изведнъж се опрях на някаква стена. Поопипах я — май беше дървена. Дали пък няма и вратичка?... Не, нямаше. Само дебели дъски и напречни греди.

Идеше ми направо да завия от яд. Толкова време да тичам като откачен, за да трябва после да се връщам? Не, не мога да се върна. Принца ще ме убие.

Едва тогава ми светна — значи изпитвам ужас от Принца. Значи още от самото начало ме е било шубе от него. Усещах, че не е обикновен човек, а някакъв голям бандюга. Че той може да мине през

маса трупове, че ще ликвидира всекиго, който се изпречи на пътя му. А оня рижав бандит, оня гад от подземиято — той е терорист. Взема мангизи от Принца. И защо? Ами за да убива жени и деца. Изглежда Принца държеше в ръцете си цялата тая отвратителна война. Та нима ще го дострашее да убие мама?

Свлякох се на колене до стената и ми се щеше да си удрям главата в нея.

Но изведнъж усетих в краката си някакво хладно течение.

С една дума, при релсите стената не стигаше до пода. Имаше пролука.

От глупост реших да се провра през нея.

От глупост, защото веднага ми светна: никога няма да мога да мина оттам. Мислех си: дай поне да опитам. Е, опитах. Дори кратуната ми не минава. Гледай ти идиотщина! Стоя като куче на четири крака и така опитвам, и инак, ама ядец. Не ми се отваря парашутът. И тъкмо се изправих, за да си почина, когато изведнъж забелязах сянка на стената. Едва забележима. И откъде ли се взе в тоя мрак?

Обръщам се назад и какво да видя — някъде далече просветва фенерче.

С една дума, на бърза ръка се проврях през дупката. Да ме убие, не знам как го направих. И главата ми мина, и задникът също — всичко. Като че за една секунда от шубе се бях смалил или всичко ми беше отишло в гащите...

Гледай ти, какъв гад! Изпратил да ме преследват! А сега — да си плюя на петите. Защото тая стена не може да ги спре! Ще я строшат като едното нищо! Може и подвижна да е била, пък аз да не съм могъл да я изместя. А после... Дори не исках да си представям какво ме чака после.

Разтърчах се насам-натам и хоп! — напипах някаква тъничка стълба. От ония, дето са забити в стената с метални скоби. В един филм гледах как преследваха някакъв бандит, пък той хоп! — качи се на едно дърво, а преследвачите му минаха покрай него и продължиха да го търсят.

Дано само не светнат с фенерчето нагоре.

Аз изобщо съм си пъргав. За две секунди се качих нагоре. И пак усетих някакъв полъх. Значи има някъде изход! Значи е имало защо да се кача по тая стълбичка...

С една дума, дълго мога да ви разправам как пълзях през някакви тръби като глист в черва. Важното е, че изведнъж се блъснах в някаква решетка. Ритнах я и тя падна.

Къоравите врабци Господ ги храни! Та излизам аз на свобода, гледам някакви дървета, а наблизко явно има път. Чувам как фучат коли.

Кое ли е това място? Кой е този път? Къде съм?

Забелязах нещо познато...

Абе, какъв съм кретен, ами че това е Кутузовският проспект! Намирам се точно в центъра на Москва! А това е градинката при „Студентска“! Както излиза, тичал съм толкова много, че съм се озовал на две крачки от моята къща! Ами че това стана за две минути!

Да знаете само как се понесох! Същински вятър, честна дума! Като куршум! Да пукна, ако не беше така! На място да пукна! Светкавица просто!

Ако не беше нощ, навярно щях да забележа още отдалече. Но видях чак когато се озовах там, при развалините.

Цялата къща беше изгоряла. Дори стените се бяха срутили. Само тук-там стърчаха някакви стълбове и части от тях. От трите етажа нямаше и помен. Но аз все още не вярвах на очите си. Все още не исках да повярвам. Не ми се вярваше...

— Хей, момче, къде отиваш? — викна един милиционер, който сякаш изникна от земята. — Какво търсиш тук?

В първия миг дори зинах от изненада, само мучах като крава.

— Миии... Аз тука живея...

— Вече не живееш — отбеляза милиционерът. — Тук вече никой не живее.

— Ами къде?

— Различно — отговори през прозявка той. — Някои са в болница, а други — изобщо...

— А кои са в болница? — попитах го аз с надежда.

— Ония от втория и третия етаж, струва ми се, имат само обгаряния... Но виж, от първия — седем души...

Неочаквано сложи ръка на рамото ми и ме загледа в лицето.

— Слушай, а ти да не си Максим?

— Не съм — излъгах машинално, просто така. — Защо?

— В линейката по целия път все питаха за едно момче. Максим.

— Защо? — запитах пак със свито сърце.

— Ами майка му... — и милиционерът разпери ръце.

— Не! — изкрещях. — Н-е-е! Лъжеш! Лъжеш, гадино! Н-е-е!

Той се отдръпна от мене. Иначе щях да го убия. Макар че — каква вина имаше човекът?

— Значи все пак си ти? — стопли ченгето.

И протегна към мене ръчищата си, но беше късно. Хукнах да бягам. Да ме настигне, ако може!

Сега вече никой няма да ме настигне...

НИЩО НЕ Е ВЕЧНО

Разбира се, че сега вече Вася Симонов беше „черпак“.

Но командирът на полка, току-що излязъл от болницата след сериозно възпаление на белите дробове, беше решил да изгребе с този „черпак“ колкото се може повече боклук.

Започнаха да юркат Вася така, сякаш отново бе станал нищо и никакъв „заек“. А „старите“ бяха всички, които имаха поне една нашивка на пагона.

По неволя Вася бе принуден да стане отличник в боевата подготовка. Най-добре от всички стреляше, най-бързо бягаше и се ориентираше най-добре в непознатата местност. Също така най-добре белеше картофи, чистеше клозета и метеше плаца. Понякога Вася имаше чувството, че той единствен поддържа реда и чистотата в частта.

Обаче на злопаметния командир на полка и това му се виждаше малко. Още при първата изникнала възможност изпрати Вася Симонов на фронта. На предните позиции — в ингушкото градче, превзето от чеченските терористи. Но поне една утеха си имаше Вася — заедно с него изгърмя и ефрейтор Василенко.

Когато пристигнаха в градчето, боевете бяха вече приключили, водеха се преговори. Нямаше стрелби. Задачата на Вася беше да стои на пост и да следи дори пиле да не прехвъркне без пропуск в блокираната зона. А знайно е, че в тая работа Вася си беше спец. И само след два дни вече се прочу сред журналистите, идващи тук на тълпи, като най-досадната и заядлива фуражка в окръга.

Вася нямаше представа как вървят преговорите. Носеха се слухове, че терористите искат невъзможни неща, че заплашват да взривят окупирания родилен дом, ако не бъдат изпълнени техните искания. Понякога войниците говореха, че не би било зле да щурмуват тая злополучна болница, но щом се сетеха, че в нея има десетки родилки и бебета, както и много възрастни хора, бойното им

въодушевление моментално угасваше и им оставаше само да скърцат със зъби.

Не може да се каже, че Вася не пропускаше съвсем никого. Нищо подобно, щом като документите бяха напълно редовни и оформени както си му е редът — моля, заповядайте. Е, наистина, понякога успяваше и в тях да намери нещо, за което да се заяде. Просто беше ужасно взискателен.

А журналистите трябваше да минават главно през неговия КПП. Журналисти, ама иначе много разпилени хора и страхотни скандалджии. Особено една от тях. Вася я беше виждал по телевизията — усмихната, приветлива, а тука като отвореше една уста... Невероятна нахалница!

— Ей, какво, да не търсиш познатите букви? — кривеше тя хубавите си устни. — Не мога да търпя бюрократите.

И така всеки път.

Но за необяснима досада на Вася тя и нейният екип винаги бяха с напълно редовни пропуски. А те се издаваха за три дни и затова Вася всеки път се надяваше, че журналистката ще забрави да ги поднови и тогава вече ще ѝ разкаже играта.

От яд човек е готов да направи какво ли не. Ето защо Вася измисли, че не е толкова важно да се проверяват документите само на влизане в зоната. Споразумя се с ефрейтор Василенко, след което двамата отидоха при началника и дадоха предложение:

— Нека в зоната да им разписват пропуските, за да ги контролираме по-добре.

И получиша неговата благословия. Той пък искаше да се издокара пред своите началници.

На другия ден на КПП-то стана истинско стълпотворение. Защото според обичайната практика за нововъведенията по принцип знаеха всички, само не и онези, за които се отнасяха.

Е, тогава вече Вася си изля яда. В интерес на истината дори му дожаля за тия драскачи. Как ли не му се молеха, заплашваха, крещяха, пък някои дори се разплакаха.

— Връщайте се в зоната да ви разпишат пропуските — повтаряше Вася. — Не мога да ви пусна.

Естествено, ефрейтор Василенко изтълкува по свой начин тая негова принципиалност. Привикваше настрана някои от журналистите

и им казваше:

— Нещо... бариерата ни трудно се вдига, заяла е, трябва да се смаже.

Журналистите се оказаха досетливи хора и ефрейторският джоб взе да се пълни с банкноти от различни държави и с различна стойност. Така че ефрейторът с широка ръка пропускаше всички.

Лошото беше, че той ги пропускаше, а Вася Симонов — за нищо на света. Толкова беше принципиален.

И, разбира се, стана голям скандал.

— Ти откачи ли бе, Симич? — кресна ефрейторът. — Казах да ги пропуснеш!

— Стой! Да не си помръднал! Ще стрелям! — спокойно изкомандва Вася.

— Абе аз им взех малко сухо — процеди му през зъби дотичалият ефрейтор Василенко, — та сега е някак неудобно...

— Както си им взел, така ще им ги върнеш — отговори Вася, без да му мигне окото.

Е, не е ли голям гадняр?

Василенко се приготви да друсне един як пердах на самозабравилия се „черпак“, обаче овреме се сети за успехите му в бойната подготовка и отстъпи. Но сега как да връща парите на хората? Нали не помни кой какво е дал?

С една дума, идеше му да си посипе с пепел побелялата „старческа“ глава.

Така и щяха да си останат врагове — „старият“ Василенко и предсрочният „черпак“ Симонов. Но нищо вечно няма на света.

На следващия ден привечер всички журналисти бяха вече с разписани пропуски. А Вася взе да замисля нова мръсотия.

Когато се стъмни, дойде знаменитата журналистка със своя екип.

— Е, какво, познатите ли търсиш? — усмихна се тя. — Обожавам бюрократите.

Вася провери документите и я пропусна, като си помисли, че тия драскачи не са чак толкова неприятни хора все пак.

Но тутаки му прещрака нещо — сети се, че не е давал на журналистката повод за чак такава симпатия. Пък и какви познати може да се търсят в пропуската?

Вася се обърна и видя, че тя и нейният екип се отдалечават в мрака.

— Стой! — извика неуверено.

Журналистката тутакси се спря.

— Какво бе, Васенка? — неочаквано попита тя.

— Стой — повтори Вася. — Я пак си покажете документите.

— Какво правиш бе, Васюк? — облеци се към него ефрейторът.

— Нали току-що...

Но не можа да се доизкаже. Един куршум го прониза през шията, а Вася, хвърляйки се на земята, падна заедно с мъртвия ефрейтор, облят с горещата му кръв.

Все пак успя да пусне един откос в хукналия през храстите оператор и видя, че журналистката тича назад към него, като прикрива главата си с ръце.

В същия миг градушка от куршуми вдигна от земята цяла завеса от прахоляк. Вася използва момента и се претърколи настрани.

Вече не стреляше. Внимателно се взираше в мрака и по светлините на огъня се мъчеше да разбере колко души стрелят. Преброи трима.

Значи операторът, или който и да е там, беше улучен.

Журналистката тихо скимтеше някъде встрани — значи е жива.

Вася стреля по най-близката светлинка и тя угасна. Но сега куршумите на другите двама отново заваляха около него.

Към втората светлинка Вася метна граната.

Чу се кратък задавен вик и настъпи тишина.

И пак тишина.

Третата светлинка нещо не просветваше. Явно там беше някой опитен мръсник. Изчакваше го да се издаде.

Допреди две седмици Вася щеше да открие безразборна стрелба към храстите. Но сега, след като бе претърпял на гърба си толкова несправедливости в службата, беше вече спокоен и пресметлив. И също чакаше.

Журналистката отново взе да скимти. Този път — по-оптимистично.

„Дано само не се покаже — помисли си Вася, — че ще ѝ отнесат прическата.“

Тя сякаш го чу и разбра, само че съвсем превратно. И излезе от прикритието си.

Нищо друго не му оставаше, освен да открие именно безразборна стрелба по храстите. И тутакси един куршум се заби в рамото му.

„Улучи ме — помисли си Вася, — и то доста професионално. Явно снайперист.“

Наложи се да поеме автомата с другата ръка. Досега не беше стрелял така.

Журналистката отново изхлипа, значи той все пак беше успял да привлече огъня само върху себе си.

Сложи нов пълнител, като си помагаше със здравото рамо и дори с крак, защото дясната му ръка висеше като парцал. А после се запита как ли се постъпва при такива случаи. Да смени позицията? Точно така. Да се изтегли назад? Правилно. Да чака помощ? Със сигурност. И Вася запълзя напред, право към мястото, където по негови изчисления трябваше да се крие снайперистът. Това беше равносилно на самоубийство. А Вася беше млад и много му се искаше да живее. Нищо че гаджето му беше вече в Чаадаевск. На света има и други хубави и добри момичета. Нищо че комполкът го мрази. На, и Василенко също го мразеше, ама... Ех, ефрейтор, ефрейтор... Така и не стигна до уволнението... А на Вася много му се искаше да стигне, но, кой знае защо, беше запълзял напред.

Какво стана с професионалиста, Вася така и не разбра. Явно, че тоя човек не беше очаквал от него подобно безумие. И Вася изпразни в него целия пълнител.

Той падна на една страна, но все така продължаваше да стреля с автомата. Но навярно — вече мъртъв.

Едва след няколко секунди Вася успя да различи тоя мръсник... А помощта пристигна, когато всичко вече беше свършило.

Журналистката ридаеше над раненото рамо на Вася и нареждаше като побъркана:

— Васенка, миличък, скъпото ми момче, Боже Господи, Васенка...

А Вася Симонов лежеше в безсъзнание, вперил сините си очи в черното небе.

Разбира се, бързо го свестиха. Превързаха го и, естествено, всички взеха да го хвалят. Както се оказа, журналистката била доведена на КПП-то под дулото на автомат. Заплашили я, че само ако гъкне, ще я застрелят, както са избили целия ѝ екип.

А от зоната бяха опитали да се измъкнат тъкмо ония бандити, които бяха окупирали родилния дом. Това бяха Тъкаев, командирът на терористите, и двамата му помощници. Единият беше с покарала рижа четина по бузите.

Но най-голямата изненада беше, когато започнаха да оглеждат снайпериста при светлината на фенерчетата.

Оказа се, че е жена, дори девойка, с дълга руса коса на вълни и едър бюст.

И двата ѝ крака бяха откъснати.

Вася лично отиде да я погледне. Стори му се, че краката ѝ бяха обути с много бели чорапи, или как им викаха... Чорапогащник. Но явно това бяха просто много бели, незагорели от слънцето крака.

Някога, може би — и много красиви...

„Жалко за това момиче — мина му през ум, — изобщо, жалко за всички.“

ВЛАКОВАТА КАТАСТРОФА

Турецки искрено се развесели, когато владивостокските шерлокхолмсовци му изпратиха специалния доклад — сведенията за обстоятелствата, при които е бил убит Гибона.

— Значи такава демонстрация на сила са си уредили, а? — смееше се и Грязнов. — Виж какво, мама винаги ми е казвала: „Славик, не бива да се перчиш.“ Но опасявам се, че те не са имали кой да ги възпитава.

Откараха Вела в болницата.

„Е, това е за трети и последен път — помисли си Турецки. — Първият път беше у Кирякови, вторият — в болницата, но ѝ се размина, а третият път Славка свърши доста добра работа и я спаси на косъм. Разправят, че когато нещо случайно се повтори повече от три пъти, ставало система. Значи, тя ще живее.“

И Турецки осъзна, че много му се ще, ама най-много от всичко, тази бивша мафиотска жена да живее. Разбира се, даваше си сметка, че любовният им роман трябва да приключи, и то твърде скоро, защото предстоеше завръщането на неговата съпруга, Ирина Хенриховна, която той не искаше да напусне, така че трябваше някак си да оправи нещата. На Ирка нищо няма да казва, естествено, защото тя не е с чак толкова широки разбирания. Но виж, как да каже на Вела?

— Я дай да поизтръскаме Емелянов и Цаликов още веднъж — предложи Турецки ненадейно, като прекъсна смеха на Грязнов.

— Ами че те изръсиха всичко, разцепиха се направо до задника — учуди се Грязнов, който допреди малко имаше чувството, че в момента неговият приятел мисли за всичко друго, освен за работата.

— Ще видим — щракна с пръсти Турецки.

„За кой ли път вече при това дело всичко ни идва само в ръцете и пак така ни се изплъзва — помисли си някак весело той. — Принце, Принце, Принце... Кой си ти? Акпер? Със сигурност. Едуард Николаевич Владимиров? Е, и какво от това? Мога само тихо да се възхищавам от странната ти личност. Нима свободата и

независимостта на тая малка кавказка република те вълнува чак дотам? И защо ли пък не? Достойни чувства. Само че, както казва Меркулов, не им вярвам.“

Олимпийските медалисти все още имаха доста бодър вид. Хората, които се завръщат от Америка, обикновено се връщат някак не като руснаци. Това не харесваше на Турецки. Не, не затова че са бодри и със самочувствие, а защото плюят на всяка крачка. В Щатите, видите ли, всичко било различно.

„Май взех да се озлобявам към тях — помисли си Турецки. — А това не е хубаво. Трябва веднага да се стегна...“

— Е, какво, момчета? Разказвайте — каза им доста спокойно. — Казвайте сега кой и какво. Защото иначе, мръсни гадове, живи ще ви изям! Кожите ще ви одера!

Олекна му някак на сърцето. Пък и медалистите някак си помръкнаха.

Започнаха да разказват същото. Как отначало ги наел Трофимов, а после Поляков. Впрочем на тях не им пукало особено, защото всички договори се правели от Терапевта. Но все пак за себе си решили, че ако им припари под краката, веднага ще разкажат всичко, за да не им стоварят цялата вина. Та затова проучвали всичко най-подробно.

Пречукали Малахов в оная гора. Поне така смятали.

А виж, ония двамата — как се казваха? — направо на улицата...

— Стоп, стоп, стоп! — спря ги Турецки. — Я повторете още веднъж, да чуя, ама по срички.

— На у-ли-цата — послушно изрецитира почти на срички Цаликов.

— Интересно. Значи вие сте били съседни на Гибона, така ли? Живеели сте до къщата му и сте го чакали само да излезе? — хвана се Турецки за тая подробност.

Медалистите се спогледаха. Бегло, едва забележимо. Но все пак забележимо.

— Ами ние... — замънка Емелянов.

— Казах ви, момчета, кожите, кожите ще ви... — напомни Турецки.

— Ами имаше там една фльорца — припряно се намеси Цаликов, — та тя сама уреди всичко.

— Коя е тя и защо аз не знам? — обади се Грязнов.

— Някаква си Нюра... Май работела при Гибона масажистка...

В кабинета надникна младият следовател Чипига, включен в екипа на Турецки.

— Може ли?

— Почакай! — махна му с ръка Турецки. — Я ми опишете тая Нюра. Но, момчета — с пълни подробности, нали?

Той намигна на Грязнов, който кимна и бързо излезе от кабинета, за да се свърже с владивостокските шерлокхолмсовци.

— Ами така... едра и снажна, хубавица...

— Ъхъ, флърца в разцвета на младините си — прекъсваха се един друг медалистите.

— Александър Борисович, може ли? — жално се обади помощникът му.

— Абе нали казах — почакай малко!

— Та значи тя сама дойде при нас и...

— Александър Бор...

— Момчета — викна Турецки към вратата. В кабинета влязоха двамата оперативници от криминалната милиция, които до този момент бяха стояли в коридора. — Постойте тука за малко, ако обичате. Аз ще изляза. Няма да се бавя.

Турецки излезе в коридора и попита помощника си:

— Е, какво толкова е станало?

— Влакова катастрофа — сви рамене младият следовател Чипига.

Турецки се втренчи в него като питон в мишка.

— И това ли дойде да ми съобщиш?

Чипига мълчеше.

„Явно нещо ме будалка — сепна се Турецки. — Донесъл ми е важна новина.“

— Хайде, казвай — ясно, бързо и стегнато.

— Катастрофирал е един товарен влак.

— И това ли е?

— По-нататък следват вече подробностите — едва забележимо, единствено с очи се усмихна помощникът.

„Какъв галфон съм само, отглеждам си шегаджии да ме поднасят!“

— Добре де, карай с подробностите.

— Влакът е пътувал за Кавказ, според товарителницата е карал селскостопанска техника и торове...

— По-накратко.

— Но в него е имало хора.

— Интересно. Макар че у нас хората заместват техниката с доста голям успех, пък и ако ги попритиснеш, виждаш, че са пълни с тор.

„Нещо ме избива на черен хумор, но шегите ми са плоски — помисли си Турецки. — Не е на добро...“

— И всички до един са мъже. Всички до един...

— Бойци-интернационалисти? — довърши мисълта му Турецки. Помощникът кимна.

— По дяволите! И са отивали на война?

— Оказа се, че и те самите не са знаели това — разбърза се изведнъж помощникът. — Качили ги някъде извън Москва, заключили вагоните и влакът потеглил. Някъде по средата на пътуването взели да се досещат за туй-онуй. И после, сам знаете, направили „корабче“.

Турецки знаеше за „корабчетата“.

Те бяха стар номер на криминалните затворници. Вагонът се разлюлява наляво-надясно, защото просто цялата група започва да се мята от едната страна към другата. И така, докато не го обърнат. Разбира се, дават маса жертви, но който оцелее, е вече свободен.

— Колко души са били?

— Към две хиляди.

„Всички, или почти всички“ — облекчено въздъхна Турецки.

— И после?

— А, после ли? Ами прибрали са ги...

— Всички? — недоверчиво попита Турецки.

— Всички — театрално разпери ръце помощникът му.

— Лъжеш! — усмихна се Турецки.

— Не!

— Такива неща не се случват. Това е почти изключено!

— Изключено е. Но те са се обърнали точно до един ешелон, натоварен с вътрешни войски. И те пътували за Кавказ.

— Будалкаш ме!

— Това е вече по-меко казано — отбеляза Чипига. — Добре де, четирима са офейкали.

Турецки прегърна по-младия си колега. Просто така, по мъжки. Като пратеник с добра вест.

— Разпитват ли ги вече?

— Тъхъ.

— И?

— Нищо — понамали градуса на ентузиазма си Чипига. — Не, не защото не искат да приказват. А защото нищо не знаят. Извикали ги от Сочи, уредили им някакъв парад... Впрочем познайте къде?

Турецки разбра, че този въпрос има важно значение. Къде ли може да е уредил той парад Акпер-Принца? С неговите амбиции?

Дали пък не е на Червения площад? Не, не. Твърде рисковано е. На Мемориала? Не. Също не, защото новите исторически паметници не отговарят на „ранга“ му. Виж, нещо по-романтично, с по-стара историческа слава...

— На Бородинското поле — колебливо предположи Турецки.

Известно време следователят Чипига мълча.

— Е, майтапът свърши, нали? — каза накрая обиден. — Вие сте знаели...

СИНОВЕТЕ

Бойците-интернационалисти бяха разпитвани „на конвейер“ в следствената служба на Главна прокуратура едновременно от няколко оперативно-следствени бригади. Всички повече или по-малко важни показания се отнасяха на Турецки, който като хищна птица летеше от кабинет на кабинет, за да чуе нещо от рода на:

— Че да не съм откачен да ходя на война? Мойта кожа си ми е по-скъпа...

Или:

— ... също като някой генерал ни вика: „Ще се гордея с вас!“... Кво ме грее неговата гордост...

И още:

— ... по корем щях да се влача, гражданино началник, ама никога не бих воювал за тия черните...

Наистина тия пишман-ветерани знаеха малко, дори — почти нищо съществено. Взводните командири — а цялата им „армия“ бе организирана на военен принцип, — получавали заповеди от своите „офицери“, те пък — от някакъв „задник с железен зъб“.

Той, „задникът“, лично разговарял с всеки един от сочинските „афганци“. Откъде идвал и къде отивал след това — никой не знаеше.

Точно така пристигнал на Бородинското поле и Принца. Дотогава никой дори не бил чувал за него.

Неочаквано един спомена, че до Принца стояло някакво момче.

— Да не е била случайно някоя млада жена с момчешки вид? — наостри уши Турецки. Не му излизаше от ума оная странна Нюра.

— Не, гражданино началник, момче беше, хлапе. Мигар не мога да различа някаква фуста от едно хлапе?

Владивостокските ченгета не бяха казали на Грязнов нищо съществено за Нюра. Да, имало при Гибона някаква масажистка, но после изчезнала от града.

Турецки съзнаваше, че това е нищожна следа. И от къде на къде масажистката Нюра ще се вдигне от Владивосток, за да дойде при

Принца? Щом като е помагала да ликвидират Гибона, явно иска да сложи ръка на бизнеса му.

Наистина ченгетата бяха споменали и за трупа на някакъв млад мъж, открит в развалините на къщата на Гибона в нощта след експлозията. Засега не била установена самоличността му. Очевидно непознатият се е опитвал да отвори сейфа на стария бандит, но някой му е попречил. Сейфът бил намерен празен...

— Какво е имало в него? — за всеки случай попита Турецки.

Разговаряше със заместник-началника на криминалната милиция във Владивосток.

За своя изненада получи отговор на почти абсурдния си въпрос:

— По всичко личи, че е имало злато. Тука понаправихме някоя и друга експертиза — с провинциална гордост каза зам.-началникът.

— Каква е тая работа? — обърна се Турецки към Грязнов. — Банда от две хиляди души кръстосва из страната. Стига почти до Кавказ, а ние се щураме като слепи котета.

— Натурално — съгласи се Грязнов.

— Ами че с такава армия Принца е могъл да превземе Кремъл...

— Може да го е превзел и без армия — хитро се усмихна Слава.

И така, те си подхвърляха разни шеги около делото все в тоя дух, а същевременно Турецки имаше чувството, че ще се пръсне от това бездействие.

„Нищо, нищо, нищо... — ядно и трескаво си мислеше той. — Никакви следи, няма за какво да се захванеш. Знам само, че Едуард Николаевич Владимиров (ако това е истинското му име), наричан още Принца, а също така — и Акпер, рине с лопата огромни купища пари и всичките ги хвърля в Кавказката война. Ей така, безцелно, нагло и немотивирано, той хвърля на вятъра милиони.“

— Нали чу, че наскоро президентът е отрязал квитанциите на всичките си момчета — продължаваше Грязнов, без да забележи, че Турецки гледа в една точка някъде из пространството и движи устни. — С някои от тях, тоест с по-главните, се запознахме в Атланта, бяхме заедно няколко дни в един хотел.

„Всъщност не, знам някои неща за него. Зная, че този човек е безпощаден, че е изключително амбициозен, не е глупав и както изглежда, дори е сантиментален...“

— Слава, миличък, помниш ли къде се дяха децата на Поляков? — неочаквано се оживи той.

След час вече чакаха да ги свържат за международен разговор.

— Сигурен ли си? — продължаваше да му досажда Грязнов. — Ами ако Менжега е закарал момчето на съвсем случайно място и там го е изтезавал?

— Не ми се вярва. Трябвало е и Принца да присъства. Той обича подобни зрелища! Дори беше казал нещо на момчето — упорито настояваше Турецки. — Нещо злобно и отмъстително.

Грязнов впери очи в приятеля си. Добре му бяха познати такива моменти при следствието. Когато следователят или детективът така се сраства с неизвестния си противник, че дори се стреми да мисли като него. Най-често се оказва, разбира се, че това е пълна глупост. Но понякога...

Откриха Поляков-младши чрез Европол, новата организация на полицаите в Европа. За тях тази задача беше от лесна по-лесна. Момчетата там си знаеха работата. В Хагския център на Европол се получаваха най-подробни сведения за престъпниците и техните роднини. Цялата тази информация се съхраняваше в неизчерпаемата памет на компютрите му. След двайсетина минути Турецки и Грязнов вече знаеха пълни подробности за Поляков-младши — и градчето в Швейцария, и клиниката, и дори телефонния номер.

След това зачакаха, докато руската телефонистка ги свърже.

„Не, Слава е прав, това няма да ни доведе доникъде — мислено се съгласяваше с приятеля си Турецки. — Но все пак човек никога не знае от коя трънка ще изскочи заекът.“

Когато телефонът иззвъня, и двамата трепнаха.

— А как ще му кажеш? — в последния момент се сети да попита за най-важното Грязнов.

— Не знам — намръщено отговори Турецки.

„Но ще трябва да му съобщя, няма начин“ — почти в паника си помисли той.

— Ало, Степан Поляков?

— Да... — в гласа се долови смущение. — Но кой се обажда?

— Един познат на баща ви. Казвам се Турецки.

— Какво се е случило? Кой Турецки? Как ме намерихте? — припряно заразитва гласът, явно с някакво предчувствие.

— Аз съм следовател.

Турецки замълча, за да даде възможност на гласа да си поеме дъх.

— Къде е баща ми? — тихо попита гласът.

„Сякаш говори от съседната стая — помисли си Турецки. — Не, от съседната стая нямаше да се чува така добре.“

— Ще ни помогнете ли, Степан? — отговори на въпроса с въпрос Турецки. — Нали са ви отвлекли от болницата и са ви изтезавали?

— Не мога да ви помогна, това ще навреди на баща ми — със скрита надежда каза гласът.

— Баща ви загина — с равен тон изрече Турецки. — Много съжалявам.

„Дано само не затвори! Дано само...“

След секунда се обади друг глас. Беше братът на Степан.

— Какво точно искате да знаете?

„Значи, Поляков е имал двама сина — изненада се Турецки. — Създал е момчета тоя глупак. И сега как ще живеят без него?“

— Интересува ме къде са откарали Степан, след като са го отвлекли от болницата.

Настъпи мълчание. Отново се обади гласът на Степан:

— Не помня. Бяха ме упоили. Но мисля, че беше в някакво подземие.

— Кой ви изтезава? Менжега ли, един старец?

— Не, не беше старец. Едър здравеняк с железен зъб и...

— И?

— Имах един колега от института, струва ми се, че там беше и баща му...

— Колега ли?

— Да, умря от свръхдоза...

На Николиния хълм стигнаха към пет часа сутринта. И пак добре, че стигнаха в пет. Защото можеха да се мотаят и чак до другата вечер. Докато открият секретарката на Института по кинематография, докато я събудят и я закарат в института, докато тя сънено се рови в студентските досиета, докато открие папката на Максим Едуардович Егоров, живеещ на проспект „Бернадски“ номер дващест и три, апартамент четиристотин седемдесет и втори, докато намерят

свидетели за обиска и претърсят празното жилище, докато разпитат всички свидетели и някой от тях — също сънен и уплашен — не се сети, че този любезен съсед веднъж го е взел в колата си на път за вилата... А тя била май на Николиния хълм.

Разбира се, това беше нищожна следа, но Турецки се хвана за нея като хрътка.

Въртележката се завъртя. Включиха оперативници от московската криминална милиция, спецназовци от службата за борба с организираната престъпност...

— Саша, да не са те хванали бесните? — деликатно попита Грязнов.

— Хванали са ме — веднага си призна Турецки.

— Междуременно той е могъл да смени сто вили.

— Да. Но не е сменил. Трябва да живее там. При него всичко трябва да е от най-висока класа! Разбираш ли, той е собственикът на газопровод.

— Какво? — изуми се Грязнов.

— Няма значение. Тоест — едно време са го изиграли, така че сега иска да притежава целия газопровод. И се е обзавел с армия. Води война. Да не смяташ, че такъв човек ще живее някъде на майната си, в някакво си Бибирево? Той живее в правителствена вила с линия от метрото.

Като изтърси това, Турецки рязко млъкна. Ококори се, сякаш е видял призрак. След това с измамлива кротост попита:

— Славутич, можеш ли да разбереш към кои вили на Николиния хълм са прокарани правителствени линии?

— Виж, Саша, аз те уважавам, натурално. Но от време на време ти хрумват някои... фантазмагории — отдръпна се от приятеля си Грязнов.

— Не са фантазмагории, ами знам със сигурност.

Грязнов отново видя, че Турецки е някак не на себе си, сякаш е съвсем друг човек. Може би Принца-Акпер-Владимиров-Кторов.

„Откачалка“, помисли си Грязнов, като след дълго търсене употреби наум най-меката дума, за която се сецаше. Но все пак отиде да изпълни молбата му.

Вилното селище се оказа доста по-голямо, отколкото си представяше Турецки. И какво да правят сега? Да звънят от врата на

врата и да питат: извинете, тука ли живее Принца?

Групата спря в покрайнините.

Всички очакваха заповедите на Турецки. А той се чувстваше като прегрешил ученик. Но нямаше място за отстъпление.

— Намерете ми някой от по-отдавнашните жители — най-сетне реши Турецки.

— В пет и половина сутринта? — меко попита Грязнов.

— Да, точно така — озъби му се Турецки.

Грязнов неохотно слезе от колата, но не се наложи да търчи по частните дворове и градини. Отнякъде насреща му изникна рошав момък с въдици на рамо.

Грязнов го спря и попита:

— Господин рибар, вие, натурално, живеете отдавна тук, нали?

— Натурално — отговори рошльото.

— Искам да ви попитам нещо, може ли?

— А вие кой сте? — дружелюбно поде рошльото, като подпря въдиците си на близката ограда и пъхна ръце в джобовете си.

— Ние сме от правозащитните органи — високопарно отговори Грязнов. Беше усвоил изкуството да показва картата си много майсторски, дори направо артистично. За съжаление не последва никакъв ефект.

Тоест последва, но съвсем неочакван. Рошльото каза нещо на ухото му, при което Грязнов се дръпна някак смутено.

Турецки подаде глава през прозореца на колата.

Грязнов объркано се обърна към него.

— Какво има, Слава?

— Ами знаеш ли...

Рошльото не му даде възможност да се доизкаже. Приблужи се до колата и показа на Турецки някаква карта. Пак така майсторски и артистично: Федерална служба за сигурност.

— Тръгвайте си, момчета — тихо каза той. — Нямаме работа тука.

— Имаме заповед — забърка по джобовете си Турецки. А как само се псуваше по-късно за тая слабост...

— Майната й на вашата заповед — спокойно отговори рошавият.

За Турецки беше важно да разбере дали тия момчета са оставени да следят някого, или само за да охраняват спокойствието на

тукашните големци. Следващият половин час отиде за съгласуване на съгласуванията. Турецки се обади на Меркулов, а той на някой друг, рошльото пък разговаряше със своето началство.

Вероятно стигнаха чак до Съвета за национална сигурност. Само дето не събудиха президента.

Оказа се, че ФСС охранява тука спокойствието.

Всички началници съветваха да се изчака, че въпросът се нуждае от най-подробно проучване и обсъждане, че трябва да се свика заседание в разширен състав, да се координират плановете, да се действа съвместно...

На Турецки му идеше да завие като куче срещу луната.

По-късно Меркулов позвъни:

— Действай.

Рошльото се оказа много полезен. Добре знаеше кои са и петте вили с отклонения към метрото.

Само в две от тях живеели правителствени служители. Никой вече не използвал метрото. Дори може би и по-рано не е било използвано. Явило се е като резултат на нечия приумица от тоталитарно време.

„Веднага ще подуша коя е — трескаво си мислеше Турецки, — от пръв поглед ще разбере.“

Колите бавно се движеха по пътя.

В първата от останалите три вили живееше някакъв банкиер. Сега изобщо го нямаше, бил заминал на почивка някъде на Маями Бийч.

Втората бе наета от някакъв производител на лекарства и кандидат за президент. Предоставил вилата на жена си. Тя уреждала в нея литературно-художествени сбирки.

— Не, не е тук — каза Турецки.

Следата изтъняваше и всеки миг можеше да изчезне.

В третата вила живееха две семейства. Известен кинорежисьор и не по-малко известният му баща-поет, написал някога съветския химн.

Край. Нищо. Няма и следа от Принца.

— Може пък да е без линия от метрото? — предпазливо попита Грязнов.

— Може — мрачно отговори Турецки.

Тръгнаха към колите.

„И как ще погледна сега хората в очите? Лайнян психолог. Наблъскал съм си в главата разни западни учения за «насочване», «закотвяне»... Нищо не мога с тях...“

— Чухте ли? — неочаквано се спря той.

— Май че да — потвърди Грязнов, също донякъде стреснат.

— Иде оттам — послуша се рошльото, като посочи къщата срещу вилата на кандидата за президент.

— Не, изглежда ми далече — усъмни се Турецки.

— Вятърът го донесе, натурално — каза Грязнов.

И двамата с Турецки се спогледаха. Това вече им се беше случвало веднъж. Точно така, в Сочи, още първия ден.

Както там, така и тук бяха чули отчаяни женски писъци...

Турецки мислено сам се похвали. Именно така си беше представял къщата — с много висока ограда, с желязна врата, бодлива тел... Ами метрото? Е, колко му е да изкопаеш тунел през улицата.

Групата зае изходни позиции.

Турецки се притесни, че е взел малко хора. При всички случаи Принца разполагаше с някакви части от „армията“. И ще настане една касапница!...

Но нямаше какво да се прави. Вътрешният му глас ту затихваше, ту се надигаше с отчайваща сила.

Рошльото почука на вратата, като сънено се прозя и задрънча с кофата.

— Какво искаш бе, момко? — съвсем дружелюбно го попитаха през прозорчето. Но някак доста припряно.

— Ами Едуард Николаевич ми заръча да дойда рано тая заран. Отиваме на риба.

Пазачът се позамисли.

— А ти кой си?

— Веня Ерофеев — нагло отговори рошльото.

„Ох, ще се издъни — ядоса се Турецки. — Шибан фукльо такъв!“

— Ей сега ще попитам.

— Що не ме пуснете де? Да не кисна отвън пред вратата?

Отвори му малката врата.

Рошльото обезвреди пазача съвсем професионално. Турецки чу само кратка въздишка.

— Да беше си измислил малко по-естествено име — не се сдържа той да не направи забележка.

— Че това си ми е истинското име — обиди се рошльото.

Той отвори вратата по-широко, за да влязат спецназовците и оперативниците.

Пръв мина Турецки, след него — Грязнов. И застинаха на място.

Чу се сподавен женски писък.

И неочаквано някъде изпод къщата изплющяха три отчетливи гърмежа.

Край, повече не биваше да чакат. Групата се втурна из двора. А Турецки и Грязнов — към къщата.

Не се наложи да стрелят. Ликвидираха няколко мъже почти без звук.

А когато нахлуха в къщата, разбраха, че нищо не са постигнали. Навсякъде беше празно, само в един ъгъл се беше сгушило някакво момиче и плачеше. То им посочи с пръст към пода:

— Долу, в подземието...

— Не се приближавайте — каза Принца, когато Турецки и хората му нахълтаха в мазето. Беше притиснал до себе си едно момче и държеше пистолета си опрян в главата му. — Няма смисъл. Ще убия сина си, ако направите дори една крачка.

„Нали синът му беше умрял? — зачуди се Турецки. — Или има двама сина като Поляков?“

— Ясно ли се изразих?

„Ще стреля. Ще убие хлапето. Сигурен съм“, помисли си Турецки с абсолютна убеденост.

Принца отстъпи към вратата. Зад гърба му се откри страшна гледка — купчина кърваво месо. Едва след много внимателен оглед се разбираше, че това е било жена. Лицето ѝ бе насечено с нож, косата — отскубната с парчета кожа.

— Сега аз ще изляза, а вие ще останете тук — каза Принца.

— Негов син ли си? — обърна се Турецки към момчето.

— Не — отговори хлапето. — Не съм му син...

СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

Трябваше да се върна по същия път. Съвсем незабелязано. А после там каквото ще да става. Там може и да се забележи.

С една дума, капакът, през който се измъкнах недалеч от „Студентска“, сякаш беше изчезнал в дън земя. Ако знаех, че ще се наложи да се връщам, щях да го запомня къде е. Но допреди малко не можех и да си го помисля дори.

Все пак го открих. Никъде не беше потънал. И скобите на стълбичката си бяха на мястото. И мракът беше все така непрогледен. Отдавна съм стигнал до извода, че ако не си мислиш за разните му там пречки и прегради, те сякаш не съществуват. И си вървиш ли, вървиш, тичаш ли, тичаш.

Дори за преследвачите бях забравил. Никакви не се виждаха.

Бяха се върнали с празни ръце. Сега Едуард Николаевич ще им разкатае фамилията! А може и да не успее...

И стената не ме спря — промъкнах се като момченце.

А сега — да си отворям очите на четири...

Писъците на Алка се чуваха отдалече. Явно ония гадове я измъчваха, за да им каже нещо. Не знам защо, но не ми дожаля за нея. Напротив, изпитах някакво злорадство: така ти се пада, кучка проклета. Изобщо в момента всичките ги мразех.

Но колкото и странно да е, акълът ми сечеше като бръснач.

Крадешком минах покрай мазето, където изтезаваха Алла, изскочих на двора и се шмугнах по стълбите към стрелбището.

Какво да взема? Автомат? Пушка?

Пистолет!

Не се оказа толкова лесно, колкото си мислех. Всички сандъци бяха заключени. А катинарите им — толкова здрави, че както казваше Макаровна, сто години да се мъчиш, не можеш ги отвори. Катинарите може и да бяха здрави, ама пък сандъците бяха калпави. Една дъска се откова съвсем лесно. Е, май си разкъравих всички пръсти. Но го забелязах чак когато грабнах валтера в ръце.

Изскочих на двора и видях някаква суматоха при вратата, но нямах време да се заглеждам.

Навярно другояче щяха да се развият нещата, ако в къщата не бях налетял на Светка.

Тая глупачка тихо изписка и аз насочих към нея пистолета.

— Махай се опука! — просъсках ѝ.

Защо го направих — не знам.

Този път извика силно. И аз чух, че писъците на Алла затихнаха изведнъж.

Блъснах Светка от пътя си и хукнах към мазето.

Абе идиот! Поне за секунда да се бях позадържал, тя ми сочеше нещо с очи, но нали като щур бях играл „Бум“ на компютъра и знаех, че най-важното е да лавираш. И да стреляш, да стреляш...

— Къде изчезна бе, хлапе, Принца се скъса да те търси...

Железнозъбият горила така ме стисна с една ръка за гърлото, че пред очите ми се завъртяха разноцветни кръгове. Беше ме причакал при вратата на мазето и сега ме убиваше. Спокойно, като ми разясняваше причините.

— Не е хубаво така, не бива — редеше ги като учител, притискайки ме с тялото си до стената, за да не ритам много. — Аз те учих, тренирах, държах се с тебе като приятел, а ти...

Добре, че за свое нещастие ми напомни как ме е учил да стрелям. Аз натиснах спусъка почти машинално.

Той някак слисано замълча, погледна ме с любопитство, пусна врата ми и изведнъж политна назад, при което тежко се блъсна във вратата на мазето. Едрото му тяло направо я изби.

Не, наистина ви казвам, глупава игра е тая „Бум“. Всичко там е много лесно, стреляш, стреляш и ги ликвидиращ гадовете. А в живота...

С една дума, да убиеш човек съвсем не е компютърна игра. А е страхотен ужас!...

Не знам колко време съм стоял като пън, вперил очи в мъртвия железнозъб бияч. Ръцете и коленете ми трепереха, а отзад Светка пищеше, май че и аз крещях... Може би минута, може би час, а може и секунда...

Принца просто ме хвана за ръка и ме повлече към мазето.

— Остави го, да върви по дяволите — каза той, прекрачвайки през трупа. — Дай ми пистолета, синко. Дошъл си да ме убиеш, така ли?

— Да! — креснах пак.

— Ами добре, учи се — усмихна се той, обърна глава към тихо скимтящата Алка и спокойно стреля в главата ѝ. Два пъти.

— Виждаш ли, съвсем лесно е. На, опитай.

Подаде ми валтера.

— Нали помниш какво съм ти казвал: искаш ли нещо, направи го сега и веднага.

Едва сега смътно си спомних, голям кретен съм, честно. По-рано все се чудех защо, когато ветераните разправяха за Афганистан, винаги се получаваше някаква каша: кой, къде и кога е стрелял, нищо не се разбираше. Сякаш че на война хората съвсем изглупяват. Тичат нанякъде, стрелят, а после нищо свястно не могат да обяснят.

Ето че и ние с Принца играехме на някаква глупашка игра. И то съвсем на сериозно, разбирате ли?

Направих крачка към него, за да взема пистолета, а той ме привлече към себе си и каза:

— Тихо, тихо, мойто момче, недей да плачеш...

В същия миг през вратата нахълтаха разни въоръжени мъже с бронирани жилетки.

— Не се приближавайте — каза им Принца.

И аз разбирам, че той наистина ще ме гръмне. И още разбирам, че дори ми се иска да го направи. Както би казал Макаровна: на, живях като грешник и умирам като грешник.

А пък един от мъжете, намръщен такъв, ме попита:

— Негов син ли си?

— Не, не съм му син — отговорих почти през сълзи.

И изведнъж се сетих, че Принца беше убил горката ми безпътна майчица и злобата ми към него се надигна като вулкан! Мръсник! Гадина! Червей!

— Стреляйте! — викнах им аз. — Убийте го!

И те стреляха.

Дори усетих, как пръста му на спусъка потрепна. Дори си представях как ударникът удря в капсулата и тя запалва барута в гилзата. Как барутът се издува на газовете и изтласква куршума с

невероятна сила. Той се върти по цевта, все по-близо до главата ми, все по-близо...

Какво ли да си спомня от глупашкия ми живот? Какво трябва да си спомня в последния миг? Изобщо какъв смисъл е имало в него?

ФОКУС В РЪКАВА

Турецки разбра, че Принца ще убие момчето. Затова кимна на хората си да хвърлят оръжието. Знаеше, че в момента това се налага. Знаеше, че едва ли ще успее да го спаси. Но все пак се надяваше това да стане, защото никога не се предаваше така лесно. Винаги имаше в резерва някоя хитрост. Винаги имаше скрит в ръкава си някой фокус.

— Убийте го! — извика момчето.

Принца заднешком го повлече към вратата, дори я бутна с крак. Турецки взе да скърца със зъби. Разбира се, фокусите никога не стават така лесно, както сме ги замислили. Може да се объркат, да излязат не където трябва, да закъснеят...

Не, не закъсняха. Дори вече чакаха до вратата към стълбата за метрото. Слава богу, не бяха се заблудили.

С един изстрел го улучиха в тила.

Ръката на Принца трепна. Но не, не, не. Спецназовецът беше стрелял точно. Оня не успя...

Двамата с момчето се строполиха на земята. То също падна като покосено. Явно, вече се бе простило с живота.

Нищо, случва се...

ЕПИЛОГ

Два дни по-късно се прибра Ирина, жената на Турецки.

Междувременно той бе успял да почисти апартамента. Дори накупи най-различни продукти, за да е всичко както си му е реда. И в интерес на истината вършеше цялата работа с радост, Настървено миеше пода и прозорците, сякаш измиваше от себе си цялата мръсотия и кръв, с които бе залян през последните дни.

Грязнов приключваше с някои подробности около делото. Показа се, че те никак не са малко — следите водеха към войната в Кавказ. Наложиха се да се разправят и с бандата на Гибона, но там вече нещата вървяха много по-лесно. Изпопадаха в ръцете им като зрели круши.

И на Турецки изведнъж му стана скучно. Разбира се, ходеше на работа, разпитваше свидетели и обвиняеми, провеждаше очни ставки, пишеше заповеди... Наяве излизаха невероятни факти. И при катастрофите с ферибота „Рената“ и вертолета, пренасящ златото от находищата, и при „афганците“. Показа се, че дори убийството на един катаджия е свързано по някакъв начин с Принца, Куршумите се оказаха от неговия арсенал. С какво пък толкова не му бе угодил онзи нещастник?

Но имаше нещо, което не беше скучно за Турецки.

Вела.

Разбира се, той поговори с нея. И, разбира се, тя го разбра, Замина си. Но, мили Боже, колко трудно беше това!...

— Саша — обади се жена му, — уморен ли си? Тежко ти е, нали?

След вечеря седяха в кухнята и изчакваха да настъпи моментът, когато след раздялата ще се почувстват отново по-близки И непринудени. Ирина бе усетила нещо, някакво отчуждение, а той си даваше сметка, че сега няма сили да я докосне, че всичко бъде лъжа.

— Е, не се притеснявай — тихо каза Ира. — И аз съм поотвикнала от тебе. Такъв е животът, нали...

И Турецки изведнъж се усмихна...

Погребенията на загиналите при катастрофата с „Рената“ продължиха още няколко месеца. Отначало погребваха онези, чиито вкочанени трупове бяха извадили от водата още през първите дни, а после намираха по още няколко трупа всяка седмица. Скоро бе постигнато споразумение между засегнатите държави и бе екипирана съвместна подводна експедиция. Лека подводница със съответните съоръжения се спусна на дъното и щателно претърси потъналия ферибот.

Швеция и Естония наблюдаваха това събитие по екраните на своите телевизори.

Пред един такъв телевизор седеше и Марченко, оставил настрана учебника си по естонски.

Ето, на екрана се мярна борд с част от надпис „... ата“. После камерата се измести надясно и показа зееща дупка в кърмовата част. С назъбени щръкнали краища...

— Да — каза Марченко, фактически без да се обръща към никого, — все пак наистина са го взривили тия гадове. Заради проклетото злато погубиха деветстотин души.

Камерата продължи нататък, показаха полуобгорели автомобили, изпаднали от ферибота. Дори на Марченко се стори, че забелязва нещо в един от тях.

Камерата се приближи.

Седящите пред своите телевизори — и шведи, и естонци — ахнаха от ужас. През предното стъкло втренчено ги гледаха очите на млада жена.

Марченко ядно удари с юмрук по бюрото си.

Щеше и да изпсува, ако не го беше страх дори думичка да пророни на руски. Вече бе решил да промени и фамилното си име. Сега вече щеше да бъде не Марченко, а Маар.

Подводницата продължи нататък, но, изглежда, нещо се бе закачило за един от механизмите ѝ. Картината трепна, плъзнаха тънки черти, камерата се измести към празно пространство, но после се изравни и отново се обърна към ферибота.

Неочаквано той сякаш оживя и бавно полегна на една страна. Изпод него излезе голям мехур, разпадащ се на хиляди малки мехурчета, устремени към повърхността...

Погребенията продължиха.

След подводната експедиция бяха открити още двацет трупа.

Марченко се разпореди заедно със загиналите от „Рената“ да бъде погребан и шведският гражданин от естонски произход Рейн Мяяхе.

С една дума, тогава не можах да гушна букета, макар че вече се бях простил с тоя свят. И дори, ако щете ми вярвайте — за вас лъжа, за мене истина, — в последния момент ми се откри нещо важно за живота. Точно така — откри ми се. Помня, че дори чак ми спря дъхът, толкова да беше вярно това нещо и така да ми хареса...

Само че го забравих.

Отворих очи и видях, че над мене се беше навел оня намръщеният мъж. Сега вече беше усмихнат.

— Животът — ми каза той — е прекрасен и удивителен...

Пък може всъщност това да е била онази истина?...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.